

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
14 Temmuz 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürcan'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürcan'ın, Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürcan'ın, (2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Meclis Başkanlığınca Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmesine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkuurt ve Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü ile 110 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3755)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

----0----
1'inci Toplantı
14 Temmuz 2026 Salı
----0----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu saat 15.04'te açılarak dört oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Ayşen Gürcan,
Komisyonun bugünkü gündemine,
Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen kendisiyle ilgili ifadelerine,
(2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Meclis Başkanlığınca Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmesine,
İlişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, teklifle ilgili Anayasa'ya aykırılık konusunun görüşmeye açılmasına;
İğdır Milletvekili Yılmaz Hun ve 2 milletvekilinin,
(2/3755) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin Anayasa'nın 2'nci ve 130'uncu maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasına,
(2/3755) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin Anayasa'nın 2'nci, 25'inci, 26'ncı, 34'üncü ve 130'uncu maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasına,
(2/3755) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin Anayasa'nın 10'uncu ve 42'nci maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasına,
(2/3755) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin Anayasa'nın 2'nci (hukuk devleti), 10'uncu (kanun önünde eşitlik), 42'nci (eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi) ve 130'uncu (yükseköğretim kurumları) maddelerine açıkça aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasına,
(2/3755) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin Anayasa'nın 2'nci (hukuk devleti), 13'üncü (temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması), 25'inci (düşünce ve kanaat hürriyeti), 26'nci (düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti), 27'nci (bilim ve sanat hürriyeti), 49'uncu (çalışma hakkı), 70'inci (kamu hizmetine girme hakkı) ve 130'uncu (akademik özgürlük ve özerlik) maddelerine açıkça aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasına;
Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci, 16'ncı ve 26'ncı maddelerinin İç Tüzük'ün 38'inci maddesi gereğince Anayasa'ya aykırı olmaları nedeniyle incelenerek teklif metninden çıkarılmasına,
İlişkin önergesi kabul edilmedi.

Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü ile 110 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3755), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 04.46'da toplantıya son verildi.

14 Temmuz 2026 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.04

BAŞKAN: Ayşen GÜRCAN (Eskişehir)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas TOPSAKAL (Samsun)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

----- 0 -----

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun çok değerli üyeleri, kıymetli milletvekillerimiz, Sayın Yükseköğretim Kurulu Başkanımız -yoldaymış, gelecek- ve başkan vekillerimiz, Sayın Sağlık Bakan Yardımcımız, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından gelen değerli bürokratlar, değerli katılımcılar ve basınımızın değerli mensupları; hepiniz hoş geldiniz, sizleri sevgi ve hürmetle selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır. Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi Dördüncü Yasama Yılı'nın 6'ncı Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürçan'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gündemimizde Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığı'na 2 Temmuz 2026 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü ile 110 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3755) ¹

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teklifin geneli üzerinde görüşmeleri açıyorum.

Sayın milletvekilleri, bilgi ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla geliştiği günümüzde yükseköğretim sistemimizin değişen şartlara uyum sağlayacak şekilde geliştirilmesi, üniversitelerimizin uluslararası rekabet gücünün artırılması, araştırma kapasitesinin geliştirilmesi, bilimsel üretimin teşvik edilmesi ve öğrencilerimizin daha nitelikli eğitim imkânlarına kavuşması ülkemizin kalkınma hedeflerinin de vazgeçilmez unsurları arasında yer almaktadır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, bir Anayasa'ya aykırılık iddiamız var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Geleceğim, bir açılışı yapayım geleceğim, söz vereceğim bu konuda da.

Bu nedenle yükseköğretime ilişkin mevzuatın uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmesi, değişen şartlara uyum sağlayacak şekilde geliştirilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm üretilmesi dinamik bir yükseköğretim sisteminin doğal bir gereğidir. Bugün Komisyonumuzda görüşeceğimiz Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi de bu anlayışın bir sonucu olarak hazırlanmıştır. Teklifin genel olarak yükseköğretim kurumlarımızın kurumsal işleyişinin güçlendirilmesi, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması, yükseköğretim sisteminin daha etkin ve verimli işleminin sağlanması, birtakım nedenlerle üniversiteleriyle ilişkisi kesilen öğrencilerin eğitim hakkının korunması, çeşitli alanlarda yaşanan hukuki belirsizliklerin giderilmesi ve Anayasa Mahkemesince geçmişte verilen çeşitli konulara ilişkin iptal kararlarının oluşturduğu hukuki boşluğun doldurulmasına yönelik düzenlemeler içerdiği görülmektedir.

Teklif kapsamında yükseköğretim kurumlarımızın araştırma ve yenilik kapasitesini artırmaya yönelik önemli düzenlemelere yer verilmektedir. Özellikle teknoloji transfer mekanizmalarının güçlendirilmesi, üniversite-sanayi iş birliğinin geliştirilmesi, bilimsel bilginin ekonomik değere dönüştürülmesi ve fikrî mülkiyet alanındaki süreçlerinin desteklenmesi suretiyle ülkemizin araştırma, geliştirme ve inovasyon ekosistemine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Bunun yanında, yükseköğretim kurumlarımızın uluslararasılaşma hedeflerine katkı sunacak düzenlemeler de teklif içerisinde yer almaktadır. Ekonomik faaliyetlerin uluslararası ölçekte güçlendirilmesi, üniversitelerimizin küresel görünürliğünün artırılması ve yurt dışındaki akademik çalışmalarının daha etkin şekilde yürütülmesine imkân sağlayacak hükümler yükseköğretim sistemimizin uluslararası rekabet gücünü destekleyecek niteliktedir.

Teklifte, ayrıca çeşitli nedenlerle kayıt hakkını kullanamamış ve öğrenimine devam edememiş öğrencilerin mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler de yer almaktadır. Ayrıca getirilen bir başka hükümlerle daha çok öğrencimizin tam burslu eğitim görmesinin yolu açılmaktadır. Diğer taraftan teklif, yükseköğretim kurumlarımızın idari ve akademik yapısına ilişkin uygulamada ihtiyaç duyulan bazı değişiklikleri de içermekte, sistemin daha etkin, daha öngörülebilir ve daha güçlü bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, yükseköğretim yalnızca bugünün ihtiyaçlarına cevap veren bir alan değildir; aynı zamanda ülkemizin bilim, teknoloji, ekonomi ve insan kaynağı politikalarının geleceğini de şekillendiren stratejik bir alandır. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu olarak bugüne kadar olduğu gibi bu kanun teklifini de bütün yönleriyle katılımcı, yapıcı ve istişareye açık bir

1. (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekli.

anlayış içerisinde değerlendireceğiz. Görüşmelerimiz sırasında tüm milletvekillerimizin, ilgili kamu kurumlarımızın, üniversitelerimizin, davetli paydaşlarımızın Komisyon çalışmalarımıza önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum. Bu düşüncelerle, toplantımıza katılan kıymetli milletvekillerimize, bürokratlarımıza ve ilgili kurumlarımızın değerli temsilcilerine teşekkür ediyor; Komisyon çalışmalarımızın verimli geçmesini, alacağımız kararların yükseköğretim sistemimiz, ülkemiz ve aziz milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün toplantımızda teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere, önce teklifin ilk imza sahipleri olan milletvekillerine söz vereceğim. Ardından varsa Anayasa'ya aykırılık önergelerini ve usule ilişkin önergeleri işleme alacağım. Daha sonra teklifin tümü üzerinde görüşmelere devam ederek istem sırasına göre söz talep eden Komisyon üyelerimize söz vereceğim ve Komisyon dışından gelen diğer milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından maddeler üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

Komisyon toplantımız süresince Yükseköğretim Kurulu Başkanlığımız, Millî Eğitim Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Hazine ve Maliye Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Millî Savunma Bakanlığımız, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımız ile Personel Prensipler Genel Müdürlüğümüzün kıymetli bürokratları hazır bulunacaklar ve heyetimizin iradesinin tecelli etmesinde ihtiyaç duyulan teknik katkıları ve açıklamaları yapacaklardır.

Şimdi teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ilk sözü, teklifin ilk imza sahibi Kocaeli Milletvekili Sayın Saadetdin Hülagü'ye veriyorum.

Buyurun Sayın Hülagü.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Saygıdeğer Başkan, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, YÖK Başkanımız -gelmemiş- YÖK ekibi, Sağlık Bakanlığımız ve ekibi, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı temsilcileri ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde Meclis Başkanlığımıza verdiğimiz, bugün, uzun zamandan beri çalışmalarını yürüttüğümüz yürütme ve yürürlük maddeleriyle toplam 28 maddeden oluşan yükseköğretim sistemimizin niteliğini, akademik üretim kapasitesini, üniversitelerimizin kurumsal işleyişini ve öğrencilerimizin eğitim hakkını güçlendirmeyi amaçlayan kanun teklifimiz hakkında kısa, özet bir bilgi arz edeceğim.

Kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçen başta Grup Başkan Vekilimiz Özlem Zengin Hanımefendi olmak üzere tüm katkı veren milletvekili arkadaşlarıma ki başta Cevahir Hoca - burada- ve ekibine, YÖK Başkanımıza ve ekibine, Sağlık Bakanlığımız ve ekibine ve diğer ilgili bakanlık temsilcilerine huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Yükseköğretim sistemi, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin niteliği, akademik etik ve liyakat ilkeleri, bilimsel üretimin teşviki, kamu kaynaklarının etkin ve hakkaniyete uygun kullanımı bakımından sürekli gelişimi ve güncellemeyi gerekli kılan bir yapıya sahiptir. Hazırladığımız bu teklifle yükseköğretim kurumlarımızın işleyişinde ortaya çıkan sorunları gidermek, yargı kararları doğrultusunda ihtiyaç duyulan yasal düzenlemeleri hayata geçirmek, üniversitelerimizin bilimsel ve kurumsal kapasitesini güçlendirmek hedeflenmiştir. Meclis Başkanlığımıza sunduğumuz bu kanun teklifi öğrencilerimizin eğitim hakkını, akademisyenlerimizin emeğini, üniversite hastanelerimizin işleyişini ve yükseköğretim kalitemizi daha da ileriye götürmeyi merkeze alan kapsamlı bir çalışmanın ürünüdür.

Ülkemiz yükseköğretim alanında son yıllarda önemli bir gelişme kaydetmiş, öğretim elemanı ve öğrenci sayısı, program çeşitliliği, yayın potansiyeli ve uluslararası öğrenci kapasitesi bakımından güçlü bir noktaya ulaşmıştır. Artık üniversitelerimiz, sahip oldukları akademik birikim ve öğretim elemanı kapasitesiyle yalnızca ülkemizde değil, yurt dışında da eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütebilecek bir potansiyele sahiptir. Gelişen uluslararası ilişkiler, dost ve akraba ülkelerden yükseköğretim alanındaki iş birliği taleplerini artırmış, bu kapsamda Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika'daki bir kısım ülkelerle iş birliği protokolleri yapılmıştır. Protokoller gereği üniversitelerimiz yükseköğretim alanındaki birikim ve tecrübemizi yakın iş birliği içerisinde bulunduğumuz ülkelere taşıyacak ve bu durum ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirilecektir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda üniversitelerimizin bilimsel kapasitesine, akademik birikimine ve yükseköğretim sistemimizin niteliğine güç katacak adımları atmaya kararlılıkla devam edilecektir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu kapsamlı maddelerin ana başlıklarıyla ilgili kısa bilgi arz etmek istiyorum.

Biraz önce Başkanımız da söyledi, yükseköğretimde öğrenime dönüş imkânı öğrenciler açısından çok önem arz ediyor. Bilindiği gibi, 2547 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesinin (c) fıkrasına göre kimlerin nasıl eğitim alacağıyla ilgili usuller belli. Bu teklifle, öğrencilerin azami süreleri uygulamalı eğitim ve intörlük gibi programların tamamının yapısı gözetilerek yeniden düzenlenmesi, uygulamada ortaya çıkan tereddütler giderilmesi, işiği kesilen öğrencilere yönelik geçiş hükümleriyle eğitim hakkının korunması amaçlanmıştır. Yükseköğretim kurumlarında hazırlık sınıfı dâhil, ön lisans, lisans, lisans tamamlama ve lisansüstü düzeyde öğrenim görmekte iken çeşitli sebeplerle işiği kesilen öğrencilerimize yönelik öğrenci affı düzenlemesi hayata geçirilecektir. Daha önceki aflardan yararlanmamaları kaydıyla öğrencilerimize dört ay içerisinde ilişkilerinin kesildiği veya kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna başvurmaları hâlinde aften yararlanmalarına imkân sağlanarak 2026-2027 eğitim öğretim yılında öğrencilerin öğrenimlerine başlamalarının önü açılacaktır. Ayrıca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanların da mağdur olmaması adına, terhislerini takip eden iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları hâlinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılması sağlanmaktadır.

İntörlük eğitimi, uygulamalı eğitim olanlara da yeni bir fırsat tanınmakta; yine, af düzenlemesiyle benzer bir şekilde teorik ve uygulamalı derslerden başarılı olmuş ancak uygulamalı eğitime ve intörlük eğitimine başlamamış veya tamamlamamış olan öğrencilerimize uygulamalı ve intörlük eğitimlerini tamamlama imkânı sunulmaktadır.

Diğer önemli bir madde, yaş haddinden emekli olan öğretim görevlilerinin sözleşmeli olarak diğer öğretim üyelerinin haklarından yararlandırılması. Teklifimizle öğretim üyelerinin emeklilik sonrası sözleşmeli olarak çalıştırılmaları hâlinde özlük hakları korunmaktadır. Ek ders ücreti, geliştirme ve akademik teşvik ödeneklerinden yararlanmalarının devamlılığı sağlanmaktadır. Buradaki yaş sürecinin 67'den 75'e kadar iki yıllık sözleşmeli sürelerle uzatılması sağlanmaktadır.

Yine, teknoloji transfer ofislerinin, biraz önce Başkanımız da belirtti, güçlendirilmesi çok önem arz etmekte AR-GE açısından. Üniversitelerde proje tabanlı bilgi üretimi, bilginin teknolojiye dönüşünü desteklemek amacıyla kurulan teknoloji transfer ofislerinin rolünü güçlendirmektedir. Bilimsel çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşların ticarileştirilmesi de oldukça önemlidir. Gerekli şartların sağlanması hâlinde buluşlara ilişkin hak sahipliğinin teknoloji transfer ofisi adına devredilebilmesine imkân tanıyor. Elde edilen gelirlerin buluş sahibi, ilgili yükseköğretim kurumu ve teknoloji transfer arasında paylaştırılmasına ilişkin kanun düzenlemesi yapılmaktadır.

Bir diğer önemli bir kısım devlet üniversiteleri dışındaki vakıf üniversitelerindeki öğrencileri kapsıyor. Burada da tam burslu eğitimin teşvik edilmesi; ayrıntısı maddelerde var, detaya girmeye gerek yok. Tıp fakülteleri bünyesinde ancak kendisine ait hastanesi olmayan vakıf üniversitelerine bir hastaneye sahip olma yükümlülüğüne ilişkin süre de uzatılmakta. Bunların yanında, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda vakıf yükseköğretim kurumlarına uygulanacak olan idari yaptırım ve önlemleri ölçülülük ve orantılılık ilkelerine uygun olarak yeniden düzenlenmektedir.

Bir diğer önemli şey, döner sermaye maddesi. Aslında, ben de yan dal uzmanıyım, gastroenteroloji. Yan dal uzmanlığı bulunan öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri için ek ödeme oranları Sağlık Bakanlığında görev yapanların emsallerinin aldığı ödeme oranına uygun hâle getirilmektedir. Bugün üniversitede görev yapan asistan, araştırma görevlisi ve diğer hocalar Sağlık Bakanlığından daha düşük oranda ücret aldıkları için üniversitelerden ayrılıp o taraflara geçmektedirler. Bu, oraya geçmenin bir önleyici tedbiri olacak.

Ayrıca, bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayacak nitelikteki AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla ortak uygulama ve araştırma merkezlerinde öğretim üyelerinin görevlendirilmesi imkânı sağlanmaktadır. Yurt dışına gidecek yükseköğretim kurumu bünyesindeki hocalarımızın beş yıla kadar görevlendirilme imkânı sağlanmakta; detayına girmiyorum, kanun teklifi görüşülürken görüşülür.

Kadro ihdası sağlanmakta. Özellikle tıpta uzmanlık eğitimi kontenjanlarında araştırma görevlisi kadrolarının kullanılmaya başlanmasıyla ilgili, Sağlık Bakanlığı artık üniversitelere kullanma izni verdi, bundan dolayı da kadro ihtiyaçlarıyla ilgili bir düzenleme yapılmaktadır.

Devlet üniversitelerinin yurt dışında tesis kurabilmesine yönelik bir düzenleme, bu da oldukça önem arz etmekte. Türkiye'deki devlet yükseköğretim kurumlarına Cumhurbaşkanımızın kararıyla yurt dışında yerleşke, akademik birim, program ve ihtiyaç duyulan diğer tesisleri kurabilme imkânı getirilmektedir. Açılan akademik birimlerin ülkeler arasında eğitim, araştırma ve bilimsel iş birliği alanında köprü görevini üstlenmesi, bulundukları ülkenin vatandaşı olan öğrenciler başta olmak üzere alternatif eğitim ve öğretim fırsatı doğurması amaçlanmaktadır.

Tabii ki bu eğitimleri yaparken izinsiz yabancı yükseköğretim faaliyetlerine de bir yaptırım yapmak gerekiyor. Bununla ilgili yasal düzenlemeler var, kanun teklifi maddesinde ayrıntısı var.

Disiplin soruşturmaları benim rektörlük dönemimde çok büyük sıkıntı arz ediyordu; şimdi, bununla ilgili de Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda yükseköğretim kurumlarında yürütülen disiplin soruşturmalarında ifade alma ve savunma hakkına ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmektedir.

Tez ve akademik çalışmalarına aracılık filine yaptırım... Maalesef yapay zekânın ortaya çıkmasıyla artık kişisel emeğin çok azaldığı çalışmalar üremektedir. Teklifte birlikte kişisel emek ve akademik birikime dayanmayan, başkaları tarafından hazırlanan tez, makale, kitap ve proje gibi çalışmalarla diploma derecesi ya da akademik ünvan elde edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu kişiler ile atama ve yükselme süreçlerinde ilgili çalışmaları başkaları adına ücretli ya da ücretsiz bir şekilde hazırlayanlara, bu fiillere aracılık edenlere meslekten çıkarma cezası düzenlenmektedir. Ayrıca, bu yolla kazanılan akademik derece ve ünvanların geri alınması, söz konusu yayın ve çalışmaları başkası adına üreten, yapanlar hakkında da adli para cezaları düzenlenmektedir.

Kıymetli Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; özetle, bu kanun teklifi yükseköğretimde kaliteyi artıran, öğrencilerimizin eğitim hakkını koruyan, akademik emeği ve liyakati güçlendiren ve üniversitelerimizin bilimsel üretim kapasitesini destekleyerek Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğindeki çalışmalara destek amacıyla hazırlanmıştır.

Çalışmalar içerisinde sanırım bir şeyi atladım: Özellikle afiliye üniversitelerin, Sağlık Bakanlığıyla afiliye olan üniversitelerin BAP payıyla ilgili sıkıntıları vardı. Bu da genel bütçeye aktarılarak yüzde 2,5'lik bunların bilimsel araştırmalarına yönelik bir destek sağlanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum Sayın Hülagü.

Şimdi, görsel basını dışarıya davet ediyorum, yazılı basın salonda kalabilir. Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

İç Tüzük'ün 38'inci maddesi uyarınca verilmiş olan, Anayasa'ya aykırılığa ilişkin 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifle ilgili Anayasa'ya aykırılık konusunun görüşmeye açılmasını arz ediyoruz.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde kim...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kayıhan Bey konuşacak.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge sahiplerinden...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kayıhan Pala konuşacak.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ben önerge sahibi değilim, Sağlık Komisyonu üyesiyim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, sonrasında görüş verebilirsiniz. Önerge sahibi...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Anayasa'ya aykırılık önergemizi Bursa Milletvekilimiz Kayihan Pala açıklayacak.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önce önergeyi kim verdiyse o konuşsun, Hocamızın yani Vekilimizin görüşünü de alalım sonrasında.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şöyle: Bizim hazırlığımız Anayasa'ya aykırılık konuşmasını Kayihan Bey'in yapması.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Siz başlayın Sayın Özçağdaş, sonra sizinle devam ederiz Sayın Pala.

Buyurun Sayın Özçağdaş.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun yıllar sonra toplanmış olmasından son derece mutlu olduğumu söylemek isterim. Maalesef, Millî Eğitim Komisyonu, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuz bir türlü toplanamıyor. Bunu birazdan daha detaylı olarak konuşuyor olacağız ama şu an itibarıyla bugün gelmiş olan teklifi Sayın Vekilimiz bize özetlerken bazı maddeleri birleştirerek özetledi. Bizim nedenini anlamadığımız şekilde, araya serpiştirilmiş bir şekilde gelen bir yasa teklifi var. Birbiriyle ilgili maddeler bile arka arkaya gelmemiş; bunda bir murat vardır herhâlde, onu beraber konuşuyor olacağız. Araya başka reklamlar girmiş, başka şeyler girmiş. Bunların hepsini bugün ve önümüzdeki günlerde konuşuyor olacağız ne kadar sürerse ama teklifin kendisinin Anayasa'ya aykırı olduğu hususlar var. O konularda da bir itirazımız var.

Şimdi sözü Sayın Kayihan Pala'ya bırakıyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Sayın Pala.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, bu teklifte çok önemli düzenlemeler olduğunun altını çizmek isterim ancak bu düzenlemeler yapılırken bazı maddelerdeki Anayasa'ya aykırılık gözden kaçırılmış durumda. Açıkçası bunu anlamakta çok zorlandım. Ben yalnızca 3 madde üzerine konuşacağım, başka maddelerde de Anayasa'ya aykırılıklar olduğu tartışılabilir ama bu 3 maddeyi çok önemsiyorum. Öncelikle şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Bu kanun teklifinde Sağlık Komisyonunda görüşülmesi gereken çok madde var. Siz de söylediniz; örneğin, Sağlık Bakan Yardımcımız burada, Genel Müdürümüz burada. Bu tip kanun teklifleri gelirken ilgili komisyonlarda görüşüldükten sonra gelmesinin önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim.

Şimdi, Anayasa'ya aykırılık söz konusu olduğunda ilk öne çıkan madde 1'inci madde. Bu madde, az önce de söylendiği gibi, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye ek ödemesi yapılmamasını düzenliyor. Bakın, ben şu anda, eğer bu düzenleme böyle geçerse, bir tıp fakültesinde Türkiye Cumhuriyeti uyruklu olmayan bir asistanın eline ne kadar para geçeceğini söylüyorum, bilen var mı bilmiyorum, 17.900 lira. Bu madde böyle yasalırsa, tekrar ediyorum, bir yabancı uyruklu asistan bir tıp fakültesinde uzmanlık öğrencisi olur, hizmet sunarken, aynen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gibi aynı hizmeti sunarken eline geçecek toplam para 17.900 lira. Yani Anayasa'ya aykırılığı bir kenara bırakıyorum, bunu hangi vicdan kabul edebilir? Şu anda eğer bu düzenleme yerine mevcut düzenlemeyi yasal hâle getirecek, Anayasa Mahkemesi itirazının ortadan kaldırılmasına yol açacak bir düzenleme yapılsa dahi 50-55 bin lira civarında bir ek para alarak toplam ellerine 70-75 bin lira geçecek bir kesimden söz ediyoruz. Değerli milletvekilleri, Sayın Komisyon Başkanımız, sayın Komisyon üyeleri; bir tıp fakültesi asistanının bu koşullarda çalışmaya zorlanması -kimi zaman uzun süre nöbet tutarak, kimi zaman hayatını riske atarak- kabul edilemez. Üstelik aynı işi yapan iki kişi söz konusu olduğunda, bu hizmet Türkiye'de kamu üniversitesinde verilirken birinin 17.900 lirayla, diğersinin yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı diye çok daha yüksek bir ücretle ücretlendirilmesi kabul edilemez; bu, ayrımcılıktır. Bunun yanı sıra, Anayasa'ya aykırılığının yanı sıra aynı zamanda "eşit işe eşit ücret" ilkesine aykırıdır ve Türkiye'nin altına imza koyduğu Uluslararası Çalışma Örgütü sözleşmelerine de aykırılık söz konusudur. Bu nedenle, bu maddenin Anayasa'ya aykırı olduğu kesindir.

Bir başka madde, 17'nci madde. Burada yalnızca tıp ve diş hekimliği öğretim üyelerini kapsayan bir uygulama getiriliyor. Madde söz konusu olduğunda tekrar ayrıntılarına bakarız ama eğer böyle bir madde getirilecekse yalnızca tıp ve diş hekimliği öğretim üyelerini kapsaması da Anayasa'ya aykırılık içeriyor, bir tıp fakültesi öğretim üyesi olarak söylüyorum. Eğer böyle bir ihtiyaç var ise bunun tek başına tıp fakültesi ve diş hekimliğiyle sınırlı olmaması beklenir dolayısıyla bu Anayasa'ya aykırılığın da giderilmesi lazım. Hocam, siz uzun zaman rektörlük yaptınız; bu düzenlemeyi yaparken bence bunları da göz önüne almalıydınız yani niye alınmadığı konusunu açıkçası bilemiyorum.

Bu kanun teklifindeki en sorunlu maddelerden bir tanesi 26'ncı maddedir, Anayasa'ya kesinlikle aykırıdır ve buradan böyle çıkacak olursa Anayasa Mahkemesine götürülmesi kaçınılmazdır çünkü bu maddeye göre öğretim elemanlarının mevzuattaki hukuki süreçler yanı sıra bir güvenlik soruşturmasına tabi olması isteniyor ve bu tabi olma 7315 sayılı Kanun'la ilişkilendiriliyor. Burada daha önce belirlenmiş, örneğin MİT mensupları gibi mensupların yanı sıra istisnai bir uygulama gündeme getirilerek öğretim elemanları da bunun içine katılıyor. Bakın, çok uzun uzun konuşabiliriz ama 7315 sayılı Kanun'a bakacak olursanız, resmî belgeler dışında güvenlik soruşturmasında şöyle bir düzenlemenin olduğunu da size hatırlatmak isterim: 7315 sayılı Kanun'da diyor ki "Güvenlik soruşturması sırasında bu maddeyle kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki olgusal veriler de göz önüne alınır." Bu kadar nesnellikten uzak, öznel bir değerlendirmeye dayalı olarak bir öğretim elemanının istihdam edilmesi ya da edilmemesi asla kabul edilemez. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üniversitenin işlevi bilgi üretmektir. Bu bilginin eleştirel olması kaçınılmazdır. Üniversiteler, herkesin kabul edeceği gibi, eleştirel düşüncenin merkezidir. Eleştirel bilgi, toplumsal kabulleri, iktidar ilişkilerini, dogmaları ve hatta bilimin kendi yöntemlerini bile sorgulayan bir yaklaşımı içerir. Dolayısıyla eleştiriye güvenlik sorunu olarak gören bir zihniyetin aradığı bilim insanı değil, bir sadakat beyanı olmaktadır. Bu düzenleme de kesinlikle kabul edilemez çünkü bu düzenleme, üniversitenin "üniversiter" kimliğini ortadan kaldıran, eleştirel düşüncedekilerin orada istihdamını önlemeye dönük bir yaklaşımdır ve Anayasa'daki kişinin serbestçe çalışma özgürlüğünü yok eden bir düzenlemedir. Dolayısıyla Anayasa'ya aykırılıklar nedeniyle bu düzenlemeye ilişkin maddelerin kanun teklifinden çıkarılması gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Pala.

Anayasa'ya aykırılık önergesine, bu önergeye ilişkin başka söz almak isteyen var mı? Yok anladığım kadarıyla.

Şöyle, maddelerde detaylı tartışacağız; maddelerin gerekçelerinde de bahsediliyor. O zaman o tartışmalara biraz daha gireceğim.

Şimdilik önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, İç Tüzük'ün 38'inci maddesi uyarınca verilmiş olan

yine Anayasa'ya aykırılığa ilişkin 5 adet önerge daha vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin Anayasa'nın 2'nci ve 130'uncu maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin Anayasa'nın 2'nci, 25'inci, 26'ncı, 34'üncü ve 130'uncu maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin Anayasa'nın 10'uncu ve 42'nci maddelerine aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin Anayasa'nın 2'nci (hukuk devleti), 10'uncu (kanun önünde eşitlik), 42'nci (eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi) ve 130'uncu (yükseköğretim kurumları) maddelerine açıkça aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin Anayasa'nın 2'nci (hukuk devleti), 13'üncü (temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması), 25'inci (düşünce ve kanaat hürriyeti), 26'nci (düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti), 27'nci (bilim ve sanat hürriyeti), 49'uncu (çalışma hakkı), 70'inci (kamu hizmetine girme hakkı) ve 130'uncu (akademik özgürlük ve özerlik) maddelerine açıkça aykırı olması nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergelerin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Yılmaz Hun.

Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, benim de eleştirdiğim bir konu vardır. Şimdi, uzun süredir, yaklaşık üç yıldır bu Komisyondayız ve ilk defa bu Komisyon toplanıyor ve gene bir torba yasayla karşı karşıyayız. Neyi, nereden ayıklayacağız, onunla biz de uğraşmaya çalışıyoruz.

Şimdi, 4'üncü, 8'inci, 16'ncı, 19'uncu ve 26'ncı maddelere aykırılık teklifi verdik. Burada da görüşmekte olduğumuz teklifin 4'üncü maddesi üzerinde Anayasa'ya aykırılık önergesi... Bu önerge, üniversitenin nasıl bir anlayışla yönetileceğine, bilimin hangi koşullar altında üretileceğine ve Anayasa'nın güvence altına aldığı üniversite özerkliğinin korunup korunamayacağına ilişkin temel itirazlarımızdır.

Üniversiteler herhangi bir kamu kurumu değildir, üniversiteler siyasal iktidarın günlük tercihleri doğrultusunda şekillenecek idari yapılar değildir. Üniversiteler, eleştirel düşüncenin geliştiği, farklı fikirlerin özgürce tartışıldığı, bilimsel üretimin siyasi baskılardan uzak yürütüldüğü kurumlardır. İşte, Anayasa'nın 130'uncu maddesi tam da bu nedenle üniversitelere bilimsel özerklik tanımaktadır. Bilimsel özerklik yalnızca ders anlatma özgürlüğü değildir, akademik kadroların oluşturulmasından öğretim üyelerinin görevlendirilmesine kadar üniversitenin kendi akademik iradesini ortaya koyabilmesidir. Teklifin 4'üncü maddesi tam tersini yapmaktadır; üniversitenin teklif yetkisini görüş seviyesine indirgeyerek akademik iradeyi zayıflatmaktadır. Teklif idarenin karar alma

sürecinin kurucu unsurlarından biridir, görüş ise dikkate alınması zorunlu olmayan bir kanaatten ibarettir. Dolayısıyla yapılan değişiklik kelime değişikliği değil yetki değişikliğidir. O üniversitenin senatosu mu, üniversitesi mi, akademik kurulları mı yoksa Ankara'daki merkezî idare mi buna karar verecek? Son yıllarda yaşadığımız deneyimler ne yazık ki merkezleşmenin üniversitelere hiçbir katkı sunmadığını göstermektedir.

Üniversiteler arasında bilimsel rekabet yerine idari bağıllık güçlenmiştir. Bugün uluslararası üniversite sıralamasında Türkiye'nin gerilemesinin nedenlerinden bir tanesi de budur; bilimsel kararların akademisyenler yerine bürokratik mekanizmalar tarafından belirlenmeye başlanmasıdır. Akademik özerklik yalnızca akademisyenlerin hakkı değildir, toplumun doğru bilgiye ulaşma hakkının da güvencesidir.

Teklif, Yükseköğretim Kurulunun yetkilerini genişletirken üniversitelerin kendi kendini yönetme kapasitesini daraltmaktadır. Merkezî idarenin belirleyici olduğu bir yapıda akademik yükselmelerde objektif kriterler yerine farklı saiklerin etkili olacağı yönündeki kaygılar büyümektedir. Bu kaygılar yalnızca muhalefetin değil, çok sayıda akademisyenin de dile getirdiği ortak endişelerdir. Anayasa Mahkemesi birçok kararında bilimsel özerkliğin yalnızca teorik bir ilke olmadığı, idarenin üniversiteler üzerindeki müdahalelerini sınırlandıran anayasal bir güvence olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu nedenle, teklifin 4'üncü maddesinin, Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine ve 130'uncu maddesinde güvence altına alınan üniversite özerkliğine açık biçimde aykırı olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkan, teklifin 8'inci maddesi hakkında verdiğimiz Anayasa'ya aykırılık önergesi yalnızca disiplin soruşturmalarının usulüne ilişkin değildir, esasında burada tartıştığımız konu üniversitelerin nasıl bir iklime sahip olacağıdır. Eleştiren, sorgulayan, itiraz eden, araştıran, fikir üreten üniversiteler mi inşa edeceğiz yoksa her sözün disiplin tehdidi altında olduğu, akademisyenlerin ve öğrencilerin sürekli idari baskıyı hissettiği kurumlar mı oluşturacağız?

Üniversite dediğimiz yer farklı fikirlerin çatışabildiği ve bu çatışmadan bilginin doğduğu kurumlardır. Bilim ancak özgür tartışma ortamında gelişebilir. Eğer bir akademisyen söyleyeceği sözün, yazacağı makalenin ya da katılacağı bir panelin ileride hakkında disiplin soruşturmasına dönüşeceğini düşünmeye başlarsa artık bilimden, üretimden değil otosansürden söz edebiliriz. Aynı durum öğrenciler için de geçerlidir; düşüncelerini ifade etmekten çekinen, demokratik haklarını kullanırken disiplin tehdidini ensesinde hisseden öğrencilerin bulunduğu bir üniversite gerçek anlamda üniversite olamaz. Bir bildiriye imza atan akademisyenler, bir açıklamaya katılan öğrenciler, kampüste barışçıl gösteri düzenleyen gençler yalnızca disiplin soruşturmalarıyla karşı karşıya bırakılmamıştır; pek çoğu eğitim hakkından, çalışma hakkından veya akademik kariyerinden mahrum edilmiştir.

Anayasa'nın 25'inci ve 26'ncı maddeleri düşünce ve ifade özgürlüğünü güvence altına almaktadır. Demokratik hukuk devletinin ölçüsü tam da budur çünkü herkesin kabul ettiği düşüncelerin korunmaya ihtiyacı yoktur; korunması gereken, farklı olanın ifade edilebilmesidir. Üniversiteler bu özgürlüğün en yoğun yaşaması gereken kurumlardır. Anayasa'nın 130'uncu maddesi üniversitelere bilimsel özerklik tanınmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında da ifade özgürlüğü üzerinde caydırıcı etki oluşturan idari yaptırımların demokratik toplum düzeniyle bağdaşmadığı defalarca belirtilmiştir. Aynı şekilde Anayasa Mahkemesi de temel hakların kullanılmasını fiilen zorlaştıran veya kişiler üzerinde baskı oluşturan düzenlemelerin hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayacağını açıkça ortaya koymuştur. Burada yalnızca verilen ceza değil ceza verilme ihtimalinin yarattığı korku da temel hak ihlali doğurmaktadır; hukuk literatüründe "caydırıcı etki" denilmektedir.

Bu nedenle, teklifin 8'inci maddesinin, Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine, 25'inci maddesindeki düşünce ve kanaat özgürlüğüne, 26'nci maddesindeki ifade özgürlüğüne, 34'üncü maddesindeki toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına ve 130'uncu maddesinde güvence altına alınan bilimsel özerklik ilkesine aykırı olduğunun kanaatindeyiz.

Sayın Başkan, 16'ncı madde de Anayasa'nın 42'nci maddesindeki eğitim ve öğrenim hakkı bakımından tartışmalıdır. Benzer durumda bulunan öğrenciler arasında ilişik kesme tarihi veya daha önce aften yararlanıp yararlanmama ölçütüne göre ayırım yapılması objektif ve makul bir nedene dayanmıyorsa eşitlik ilkesini zedelemekte ve eğitim hakkına ölçüsüz müdahale oluşturmaktadır. Bunun da kapsam dışına alınması, düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkan, 19'uncu maddede aslında yükseköğretimin hangi anlayışla şekilleneceği tartışılmaktadır. Üniversiteler kamusal yararı önceleyen bilim kurumları mı olacaktır yoksa kamu kaynaklarından daha fazla pay alan ticari yapılar hâline mi gelecektir? Önümüzdeki düzenleme tam da bu soruya verilecek cevabı belirtmektedir. Anayasa'nın 130'uncu maddesi vakıf üniversitelerine izin verirken onları ticari işletmeler olarak değil, kamu hizmeti yürüten yükseköğretim kurumları olarak kabul etmiştir. Bunun anlamı açıktır; vakıf üniversiteleri de kamu yararına hizmet etmek, bilimsel üretime katkı sunmak ve nitelikli yükseköğretim faaliyetlerini geliştirmek zorundadır.

Bu nedenle de teklifin 19'uncu maddesi de Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ve kamu yararı ilkesine, 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine, 42'nci maddesinde güvence altına alınan eğitim hakkına ve 130'uncu maddesinde yer alan yükseköğretimin kamusal niteliğine aykırıdır; teklif metninden çıkarılmalıdır.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; 26'nci madde de Türkiye'de üniversitenin geleceğini, akademik özgürlüğünü ve bilim insanlarının hangi koşullar altında görev yapacağını doğrudan ilgilendirmektedir. Bu nedenle meseleye yalnızca disiplin hukuku ve personel rejimi açısından değil, Anayasa'nın güvence altına aldığı temel hak ve özgürlükler bakımından yaklaşılmak zorunludur.

Üniversiteler devletin resmî görüşünü tekrar eden kurumlar değildir; üniversiteler farklı düşüncelerin özgürce tartışıldığı, iktidarın da eleştirilebildiği, toplumun sorunlarına bilimsel yöntemlerle çözüm üretildiği kurumlardır. Bir üniversiteyi güçlü yapan şey bütün akademisyenlerin aynı şeyi düşünmesi değil, farklı görüşlerin hiçbir baskıya kalmadan bir arada bulunabilmesidir; bilim ancak bu özgür ortamda gelişebilir. Önümüzdeki düzenleme ise tam tersine, güvenlik kavramını merkeze alan, akademik özgürlüğü ikinci plana iten bir anlayışı yansıtmaktadır. Oysa güvenlik ile özgürlük arasında kurulacak denge demokratik hukuk devletinin en temel sınavlarından biridir. Güvenliği sağlama iddiasıyla temel hak ve özgürlüklerin belirsiz kavramlarla sınırlandırılması hukuk devletini güçlendirmez, aksine zayıflatır.

Anayasa Mahkemesi "Bu suçta ortak olmayacağız." bildirisini imzalayan akademisyenler hakkında verdiği kararda ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetmiştir Sayın Başkan. Mahkeme açıkça belirtmiştir ki şiddeti teşvik etmeyen ve kamusal tartışmaya katkı sunan açıklamalar demokratik toplum düzeninin koruması altındadır. Akademisyenlerin bilimsel ve toplumsal meselelerde görüş açıklamaları cezalandırılacak bir faaliyet değil üniversitelerin varlık sebebidir. Özellikle güvenlik soruşturmaları, idari fişlemeler, soyut değerlendirmeler üzerinde kişilerin çalışma hakkının sınırlandırılması konusunda Türkiye birçok kez mahkûm edilmiştir. Bu kararlar yalnızca bireysel hak ihlallerini değil yükseköğretim sistemdeki yapısal sorunları da ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, bütün bu nedenlerle teklifin 26'ncı maddesi de Anayasa'nın 3'üncü maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine, 25'inci ve 26'ncı maddelerinde güvence altına alınan düşünce ve ifade özgürlüğüne, 27'nci maddesindeki bilim ve sanat hürriyetine, 70'inci maddesindeki kamu hizmetine girme hakkına ve 130'uncu maddesinde güvence altına alınan akademik özerklik ilkesine aykırıdır.

Komisyonun anayasal sorumluluğunu yerine getirerek verdiğimiz Anayasa'ya aykırılık önergesini kabul etmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler Sayın Hun.

Bu aykırılık önergeleriyle ilgili başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Şimdi, yine, İç Tüzük 38'inci madde uyarınca verilmiş olan Anayasa'ya aykırılığa ilişkin 1 adet daha önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci, 16'ncı ve 26'ncı maddelerinin İç Tüzük'ün 38'inci maddesi gereğince Anayasa'ya aykırı olmaları nedeniyle incelenerek teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Karaman.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyelerimiz ve kıymetli bürokratlar; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Kanun teklifinin 1'inci maddesi, aynı hastane hizmetini sunan, aynı nöbet ve eğitim yükümlülüklerini yerine getiren yabancı uyruklu araştırma görevlisi hekimleri döner sermaye ve ek ödeme haklarından dışlayarak Anayasa'nın 10'uncu maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine ve 55'inci maddesinde yer alan emeğin karşılığı olan adil ücret ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Ayrıca Anayasa Mahkemesinin hak ihlali tespitine konu olan ayrımcı uygulamayı gidermek yerine kanun hükmü hâline getirmesi nedeniyle düzenleme Anayasa'nın 2'nci maddesindeki hukuk devleti ilkesi ve 153'üncü maddesinde düzenlenen Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Yine, kanun teklifinin 16'ncı maddesiyle 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 85'inci maddeyle yükseköğretim kurumlarından ilişkisi kesilen öğrencilere öğrenimlerine yeniden başlama imkânı tanınmakta ancak birinci fıkraya eklenen "Bu kanunun daha önce bu kapsamda tanıdığı haklardan yararlanmamış olmak kaydıyla" ibaresiyle daha önce af hükümlerinden yararlanmış olanlar düzenlemenin kapsamı dışında bırakılmaktadır. Düzenlemenin amacı yükseköğretimden kopmuş kişilerin eğitim sistemine yeniden kazandırılmasıdır. Bu amaç bakımından ilişkisi kesilmiş tüm öğrenciler aynı hukuki konumdadır. Aynı hukuki durumda bulunan kişiler arasında yalnızca geçmişte benzer bir düzenlemeden yararlanılmış olması gerekçesiyle farklı sonuç doğurulması nesnel ve makul bir nedene dayanmayan bir ayrımcılık oluşturmakta, eşitlik ilkesini ihlal etmektedir. Öte yandan Anayasa'nın 42'nci maddesi uyarınca "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." Öğrenci affı düzenlemelerinin amacı çeşitli nedenlerle yükseköğretim hayatı kesintiye uğrayan kişilere eğitimlerini tamamlama imkânı tanımadır. Daha önce benzer bir haktan yararlanmış olmak, kişinin eğitim hakkından yeniden faydalanmasını mutlak biçimde engelleyecek haklı bir sebep oluşturamaz. Kişilerin yeniden eğitim hayatına dönme ihtiyacı sağlık, ekonomik güçlükler, ailevi nedenler, doğal afetler veya başka mücbir sebepler nedeniyle ortaya çıkarılabilmektedir. Bu nedenle geçmişte aftan yararlanmış olmayı tek başına yeni bir aftan yararlanmama sebebi olarak düzenlemek eğitim hakkına ölçsüz bir sınırlama getirmektedir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadına göre, kanun önünde eşitlik ilkesi, aynı durumda bulunan kişilere aynı kuralların uygulanmasını, farklı muamelelerin ise ancak haklı, objektif ve makul nedenlere dayanmasını gerektirir. Söz konusu düzenlemeyle ise daha önce öğrenci affından yararlanmış olanlar ile ilk kez yararlanacak olanlar arasında düzenlemenin amacı bakımından farklılığını haklı gösterecek herhangi bir makul gerekçe ortaya konulmamaktadır. Bu çerçevede söz konusu ibare Anayasa'nın 2'nci, 10'uncu, 13'üncü ve 42'nci maddelerine de aykırıdır.

Son olarak, kanun teklifinin 26'ncı maddesiyle 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'nun 3'üncü maddesinde değişiklik yapılarak yükseköğretim kurumlarında çalışacak öğretim elemanlarının tamamı, hakkında güvenlik soruşturması yapılacak kamu görevlileri kapsamına alınmaktadır. Görevin niteliği yönünden hiçbir ayırım gözetmeksizin bütün öğretim elemanlarını kapsayan bu genel ve mutlak düzenleme, kamu görevine girişte idarenin takdir alanını denetlenemez biçimde genişletmekte ve bilimsel faaliyetin ön koşulu olan akademik özgürlük üzerinde caydırıcı etki doğurmaktadır. Hizmetin gerekleriyle sınırlı ve göreviyle ilgili somut bir güvenlik riski taşıyan kadrolara özgülenen güvenlik soruşturmasının yükseköğretim kurumlarında çalışacak tüm öğretim elemanları için de öngörülmesi, kamu hizmetine girişte görevin gerektirdiği niteliklerden başka ayırım yapılamayacağını öngören Anayasa'nın 70'inci maddesine, üniversitelerin bilimsel özerkliğini güvence altına alan 130'uncu

maddesine, kişisel verilerin korunmasını isteme hakkını düzenleyen 20'nci maddesine, ölçülülük ilkesini öngören 13'üncü maddesine ve hukuk devletinin gereği olan belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri yönünden 2'nci maddesine de aykırıdır.

Arz ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Bu önergeye ilişkin başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşmelere devam edelim.

Teklifin tümü üzerinde görüşmelere başlayacağız.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde söz talep eden öncelikle Komisyon üyelerine söz vereceğim, daha sonrasında da Komisyon dışından gelen milletvekillerimize söz vereceğim ama ekranda görebilmem için ve o şeyi uygulayabilmem için Komisyon dışından gelen üyelerimiz şimdilik şeylerini çekerlerse benim için de kolaylık olacaktır.

Evet, ilk söz Şenol Sunat.

Buyurun Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Evet, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri ve değerli bürokratlar; ben kayıtlara geçmesi açısından genel değerlendirmeye başlamadan önce bazı konulara dikkat çekmek istiyorum.

Evet, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda bir torba kanun görüşülüyor ve teklifin 16'ncı ve 17'nci maddesi millî eğitimle ilgili. Özellikle 17'nci maddeyle özel öğretim kurumlarında görev yapacak öğretmenlerin istihdamıyla ilgili bir düzenleme yapılıyor. Öğretmenlik mesleğini doğrudan ilgilendiren böylesine önemli bir düzenleme neden önce Millî Eğitim Komisyonunda değil de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmektedir; gereksiz mi görüldü Sayın Başkan? Biz söyleyelim çünkü Millî Eğitim Komisyonunda söz verip de tutulmayan özel okul öğretmenlerinin gasbedilen o taban maaş hakkını soracaktık. Özel sektördeki binlerce öğretmenin asgari ücret kıskacında veya daha da altında âdeta bir modern kölelik düzeninde çalıştırılmasına nasıl göz yumulduğunu ortaya koyacaktık. Yerlerde sürüklenen, coplanan, gözaltına alınan özel okul öğretmenlerinin feryadına dikkat çekecektik. "Mülakat" adı altında kurduğunuz o haksız, adaletsiz eleme mekanizmalarıyla hakları gasbedilen, umutları çalınan, atama bekleyen yüzlerce öğretmenin hakkını arayacaktık. Siz ise bütün bu tartışmalardan kaçınıp meseleyi torba kanunun içine gizlemeyi tercih ettiniz. Millî Eğitim Komisyonunu iki yıldır neredeyse çalıştırmayan anlayışın bugün öğretmenlikle ilgili temel düzenlemeyi Plan ve Bütçe Komisyonuna getirmesi tesadüf değildir. Bu, Meclisin ihtisas komisyonlarını etkisizleştiren yanlış yasama anlayışının da bir sonucudur. Bu Meclisin ihtisas komisyonları niçin vardır; ben bütün Komisyon üyelerine sormak istiyorum. Öğretmenleri ilgilendiren bu düzenleme, öğretmen örgütleri dinlenmeden, eğitim fakülteleri dinlenmeden, Millî Eğitim Komisyonunda ayrıntılı biçimde tartışılmadan torba kanunun içine konularak geçirilemez. Evet, üstelik maddeyle öğretmen, yönetici, uzman öğretici ve usta öğreticilere ilişkin temel niteliklerin önemli bir kısmı yönetmeliğe bırakılıyor bu teklifte. Şimdi, eğitim sistemi yönetmelikle değil, öngörülebilir kanunlarla yönetilmelidir, kaldı ki Plan ve Bütçe Komisyonuna sevk edilen bu 17'nci madde o kadar muğlak, o kadar üstü kapalı yazılmış ki eğitimciler ve hukukçular dahi aynı metni farklı yorumluyor; böyle bir şey olabilir mi? Bunlar üzerinde duracağız ama yine tekraren söylüyorum, bu Komisyon millî eğitimin, yükseköğretimin, gençliğin ve sporun bütün sorunlarının konuşulduğu, çözüm üretildiği, ortak aklın işletildiği bir ihtisas komisyonu olmak durumundadır.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde Komisyon üyelerinin imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 26'ncı maddesine dayanarak Komisyonun olağanüstü toplanmasını talep ettik. Komisyon üyelerinin en az üçte 1'inin imzasıyla bir talep yapıldıysa ve talep gündem maddesi olarak Komisyon Başkanlığına sunulduysa... Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 26'nci maddesinin son fıkrası şu ifadeyi içeriyor: "Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağrılır." deniliyor. Yani bu hükmün ilk bakışta Komisyon Başkanına toplantı çağrısı yapma yükümlülüğü getiren bir ifadeyi içeriyor, "çağrılabilir" değil Sayın Başkan, "çağrılır" deniyor ama talebimiz reddedildi ve Komisyon toplanmadı. Ret yazınızda İç Tüzük 35'inci maddesinin ikinci fıkrası "...komisyonlar, kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar." hükmünü temel aldınız. Özel okul öğretmenlerinin yıllardır çözilemeyen taban maaş sorununu görüşelim dedik, özlük haklarını konuşalım dedik, mülakat mağduru öğretmenleri dinleyelim dedik, eğitimin kangren hâline gelen meselelerine çözüm arayalım dedik; ya, bu konular vesaire işler midir? Oysa Millî Eğitim Komisyonu sadece kanun tekliflerini görüşen bir Komisyon da değildir; bu Komisyon, milletin eğitim sorunlarının konuşulduğu, çözüm üretildiği ve yürütmenin denetlendiği anayasal bir ihtisas komisyonudur. Sadece yürütmeden gelen tekliflerin görüşüldüğü bir onay makamı hiç değildir, sorunları gündeme taşıyan ve kamu adına denetim yapan bir kurumdur. Bilinmesini isterim ki özel okul öğretmenlerinin çılgılığı da mülakat mağdurlarının feryadı da atama bekleyen öğretmenlerin umudu da öğrencilerin sorunları da bu Komisyonun gündemine girmeyi fazlasıyla hak ediyor. Hiç mi vicdanınız sızlamıyor değerli arkadaşlar bu öğretmenler yerlerde sürüklenirken, açlık grevi yaparken, haklı oldukları konuda gözaltına alınırken? Sayın Başkan ve Komisyon üyeleri; bu can yakıcı sorunları gündeme almamız gerekir. Bir kere daha hatırlatmak istiyorum, bu gençleri daha fazla mağdur etmeyin. Türkiye'nin eğitim sistemi, tarihinin en ağır sorunlarından birini yaşıyor. Öğretmen mutsuz, öğrenci umutsuz, veli çaresiz, üniversitelerimiz sorunlarla boğuşuyor. Böyle bir dönemde Millî Eğitim Komisyonunun hemen hemen hiç toplanmaması, özellikle siz Başkan olduktan sonra, sadece muhalefete değil, eğitim camiasının tamamına karşı yapılmış büyük bir haksızlıktır. Biz, bu Komisyonun eğitimin bütün taraflarını dinleyen, sorunlara çözüm arayan, millet adına denetim yapan bir Komisyon olmasını istiyoruz Sayın Başkan, tekraren söylemiş olayım.

Evet, gelelim kanun teklifinin genel değerlendirmesine. Evet, önümüzde bulunan teklif, 28 maddelik bir teklif. Bu teklif gerçekten yükseköğretimin temel sorunlarına mı dokunuyor? Elbette hayır. Bu teklif, yükseköğretimin geleceğini yeniden inşa eden kapsamlı bir reform paketi mi? Elbette hayır. Daha çok geçmişte ortaya çıkan hukuki boşlukları dolduran, idari sorunlara çözüm üretmeye çalışan ve farklı konuları aynı torbada bir araya getiren teknik bir düzenleme niteliğindedir. Bu teknik düzenleme esasında yürütmenin YÖK üzerindeki ve YÖK'ün üniversiteler üzerindeki vesayetini yeniden tahkim ediyor Sayın Başkan. Bir taraftan Anayasa Mahkemesi iptal kararlarının boşluğunu doldururken diğer taraftan yeni yetkiler ve geniş takdir alanları oluşturuyor. Bu teklif,

üniversitelere daha fazla özgürlük ve kurumsal kapasite kazandırmaktan çok merkezî idarenin yetkilerini genişletiyor, yapısal reformlar yerine idari düzenlemeleri tercih ediyor.

Sayın Komisyon üyeleri, meselemiz Türkiye'de üniversitelerin hangi noktaya getirildiğidir. Bugün gençlerimiz üniversiteyi bitiriyor ama iş bulamıyor. Akademisyenler bilim üretmek yerine idari baskılarla uğraşıyor. Rektörler seçimle değil atamayla geliyor. Üniversiteler bilim merkezi olmaktan çıkıp idarenin uzantısı hâline geliyor. Bunların hiçbirine çözüm getirmeyen bir teklif önümüzde duruyor. İyi bir yükseköğretim reformu üniversitenin nasıl yönetileceğini, bilim insanının nasıl destekleneceğini ve gençlerin geleceğinin nasıl güçlendirileceğini konuşur oysa bu teklif, yükseköğretimin temel meselelerini çözmek yerine daha çok idari ve teknik düzenlemelerle yetinmektedir

Bu teklifin genel gerekçesinde uluslararası rekabetten, kalite güvencesinden, bilimsel üretimden bahsediliyor; güzel, peki, kalite yalnızca kanuna birkaç madde ekleyerek mi sağlanıyor? Üniversitenin itibarı yönetmelikle mi yükseliyor? Bilim özgürlüğü olmadan kalite olur mu? Akademik özerklik olmadan dünya üniversitesi olunur mu? Ancak biz şunu soruyoruz: Üniversiteyi bitirince işsiz kalan milyonlarca gencin geleceğini planladınız mı? Önce kendi evladımıza umut vermeden uluslararası başarı hikâyesini nasıl yazacağız?

Yine, bu teklifte teknoloji transfer ofisleri ve üniversite-sanayi iş birliğine ilişkin düzenlemeler bulunuyor. Biz de isteriz, patent üretelim, katma değer üretelim, yüksek teknoloji geliştirelim ama bunun yolu önce bilim insanını özgür bırakmaktır Sayın Başkan, bilim bağımsız düşünceyle gelişir.

Bu teklif onlarca üniversiteye yüzlerce yeni kadro ihdas ediyor. Biz kadroya karşı değiliz ancak bu kadrolar hangi objektif ölçütlerle doldurulacaktır. Liyakat mı esas alınacaktır yoksa yine bizden olanlar mı kazanacaktır? Akademisyen maaşlarını konuşmadan, beyin göçünü durdurmadan, araştırma bütçelerini artırmadan, üniversitelerin mali bağımsızlığını güçlendirmeden yalnızca mevzuat değiştirerek bilim ülkesi olunamayacağını hepiniz biliyorsunuz.

Üniversite, iktidarların arkabahçesi değildir; üniversite, eleştirel düşünen insanların yetiştiği yerlerdir. Eğer eleştirel düşünen akademisyenlerden çekinirseniz, korkarsanız yarın düşünen genç de yetişmez. Bugün üniversitelerimizin en büyük ihtiyacı yeni mevzuat değil Sayın Komisyon üyeleri, güven ortamıdır. Akademisyenin kendini özgür hissettiği, öğrencinin geleceğe umutla baktığı, liyakatin tartışılmadığı bir yükseköğretim sistemi olmalı. Biz bilimin yanında duruyoruz, özgürlüğün yanında duruyoruz, liyakatin yanında duruyoruz; üniversitenin siyasetin değil milletin üniversitesi olmasını savunuyoruz.

Şöyle maddeleri çok hızlı bir şekilde geçeceğim; madde 1'de yabancı uyruklu kontenjanda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi alan hekimlerin mevcut ödeme rejimi içinde yer alan döner sermaye kaynaklı ek ödemelerden dışlanması öngörülmüyor. Bu madde mutlaka çekilmeli ve Anayasa Mahkemesi kararlarıyla uyumlu biçimde yeniden düzenlenmelidir. Uzmanlık eğitimi; eğitim niteliği, çalışma koşulları ve özlük hakları bakımından bütüncül bir şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Yine, 4'üncü ve onunla ilintili olan 17'nci maddeyle üniversitelerimizin yıllar içinde yetiştirdiği bilim insanlarının bilgi ve tecrübelerinden yararlanılmasını amaçlanmaktadır. Evet, bu ülkenin önemli kazanımlarından biri de akademik kadrolardır. Bu yönüyle tabii ki düzenlemeyi destekleriz ama burada asıl üzerinde durulması gereken husus, yeniden görevlendirilme sürecinin nasıl yürütüleceğidir, üstelik genç akademisyenler kadro beklerken onları da göz ardı etmememiz gerektiğini burada belirtmek istiyorum. Bu nedenle, yeniden görevlendirmelerde temel ölçüt bilimsel üretkenlik, ulusal ve uluslararası yayınlar, yürütülen araştırma projeleri, lisans ve lisansüstü eğitime katkı, yetiştirilen öğrenciler ve topluma sunulan akademik hizmetler olmalıdır. Bu kriterler kişiden kişiye değişmemeli, Yükseköğretim Kurulunca önceden belirlenmiş şeffaf, objektif ve denetlenebilir esaslara bağlanmalıdır. Bilim ancak liyakatin hâkim olduğu yerde gelişir. Bizim beklentimiz, bu düzenlemenin akademiye güveni ve hakkaniyeti güçlendirecek şekilde hayata geçirilmesidir.

10'uncu maddeye şöyle bakıyorum, teklifin önemli bir bölümü vakıf üniversitelerine ilişkin denetim ve yaptırımları yeniden düzenlemektedir. Denetim elbette gereklidir Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Hocam; vakıf üniversitelerinin denetlenmesine elbette karşı değiliz ancak denetimin ölçüsü hukuk olmalıdır, takdir değil. Hukuki güvenliği güçlendirmeyen her denetim mekanizması zamanla keyfiliğe dönüşme riski taşır. Üniversiteler üzerindeki kamu otoritesi güçlenirken üniversite özerkliği de aynı ölçüde korunmalıdır.

11'inci madde teknoloji transfer ofislerini güçlendiriyor. Biz üniversite-sanayi iş birliğine değil kamunun vergileriyle üretilen bilginin denetimsiz biçimde ticarileştirilmesine ve kamu hakkının yeterince güvence altına alınmamasına itiraz ederiz. Teklifte yer alan "Ofis faaliyetlerine katkı sağlayacağı değerlendirilen diğer tüzel kişiler ofise sermaye koymak koşulu ile ortak olabilir." hükmü son derece belirsizdir. Bu ortaklar hangi ölçütlere göre seçilecektir, kim karar verecektir ve bu ortaklıklar nasıl denetlenecektir; bunlar üzerinde durmak gerekir.

12'nci madde, üniversitelerimizin yurt dışında varlık göstermesini destekliyoruz ancak kendi üniversitelerimizin araştırma altyapısı, laboratuvarı ve akademisyenleri yeterince desteklenmeden dışarıya açılmak sürdürülebilir uluslararasılaşma stratejisi değildir. Güçlü üniversite önce kendi ülkesinde inşa edilir Sayın Hocam.

7 ve 13'e bakıyoruz, hayalet yazarlık ve akademik sahteciliğe karşı en ağır tedbirlerin alınmasını tabii ki destekliyoruz ama akademiye sahte diploma iddiaları yıllardır konuşuluyor. Geçen ağustosta Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının iddianamesinde üniversitelerin elektronik imzalarının kopyalandığı, kamu kurumları adına sahte belgeler üretildiği iddia edildi; demek ki sorun bir gecede ortaya çıkmadı, yıllarca büyüdü. Siz sadece geç kalmadınız, siz bu çürümenin önünü bizzat açtınız, bu sahteciliği âdeta kurumsallaştırdınız. Akademik dürüstlük yalnızca cezalarla da korunamaz, üniversitelerde etik kültürünü güçlendirecek, bilimsel üretimi teşvik edecek yapısal politikalar geliştirmeden bu sorunun kalıcı olarak da çözülemeyeceğini ifade etmek istiyorum.

15'inci maddeyle kendisine ait hastanesi bulunmayan vakıf üniversitelerine otuz ay daha ek süre verilmektedir. Gerçekten mücbir sebepler yaşayan kurumlara makul süre tanınmasına karşı değiliz ancak teklifte yer alan "imar iptali veya yargı süreci gibi zorunlu sebepler" ifadesi hukuki belirlilik ilkesine aykırıdır ve idareye geniş bir takdir alanı bırakmaktadır. Tıp eğitimi istisnalarla değil açık kurallarla yürütülmelidir. Bu nedenle, ek sürenin yalnızca somut, belgelenebilir ve objektif mücbir sebeplerle sınırlandırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Öğrenci affını ilkesel olarak tabii ki destekliyoruz, bu konuda ben kanun teklifi de verdim ancak şartlı affa karşıyız. Daha önce affa baş vurmuş ama eğitimi tamamlayamamış öğrencilerimizin de bu afftan yararlanması gerektiğini vurgulamak istiyorum. Bu hayat şartlarında, ekonomik krizde, 2023'te deprem geçirmiş bir ülkede, bir hukuk devletinde eğitim fırsat eşitliği şarta bağlanamaz. Okulunda okumak isteyen hiçbir vatan evladına devlet, kapılarını kapatamaz, kapatmamalıdır.

18, 20, 21 ve 23'üncü maddelerle Kahramanmaraş'taki üniversitelerin yapısı yeniden değiştirilmekte, fakülteler kapatılmakta, birimler devredilmekte ve üniversitenin adı yeniden değiştirilmektedir. Ya, yedi yıl önce büyük umutlarla kurduğunuz yapıyı bugün büyük ölçüde geri alıyorsunuz. Ortada bir planlama hatası yok mu Sayın YÖK Başkanı? Afşin, Göksun, Elbistan'da alınan okul kapatma kararları ilçe ekonomisini, esnafı ve gençlerimizin geleceğini de doğrudan etkilemeyecek mi? Bu maddelerin arkasında muazzam bir kamu zararı, büyük bir bütçe israfı ve en önemlisi, yüzlerce gencimizin mağduriyeti var. Üniversiteler siyasi yazboz tahtası değil uzun vadeli planlama ve devlet ciddiyetiyle yönetilmesi gereken kurumlardır.

22'nci maddeye bakalım, maddenin gerekçesinde kadro ihtiyacının başta tıpta uzmanlık eğitimi kontenjanlarında araştırma görevlisi kadrolarının kullanılması amacıyla ortaya çıktığı belirtilmektedir oysa ihdas edilen toplam 7.575 kadronun yalnızca 3.015'i araştırma görevlisi kadrosudur, diğer 4.560 akademik kadronun hangi ihtiyaç analizine dayanılarak planlandığı da gerekçede açıklanmamıştır. İhdas edilen araştırma görevlisi kadrolarının ne kadarının tıp fakültelerinde kullanılacağı da gerekçeden anlaşılmıyor. Dolayısıyla gerekçede belirtilen ihtiyaç ile ihdas edilen kadroların dağılımı arasında açık ve ölçülebilir bir ilişki kurulamıyor.

En son 26'ncı maddeye baktığımızda, normal hukuk devletlerinde üniversitelerde görev alacak akademisyenler için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması pek tabii uygulanabilir ancak bizim ülkemizde iktidarın bunu bir ötekileştirme aracı olarak kullanmasını önleyecek mekanizmalar ne yazık ki yoktur. Yani iktidarın bu düzenlemeden hareketle üniversiteleri liyakat yerine sadakatle dizayn etme yoluna gideceğinden şüphe duymuyorum yani inanıyorum ki böyle olacaktır maalesef. Güvenlik soruşturmasının hukuki güvenceden uzak, ucu açık bir eleme mekanizmasına dönüşmesi hepimizin korktuğu bir gerçektir maalesef diyor, sonlandırıyorum konuşmamı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi tümü üzerine ikinci konuşma sözünü Sayın Kezban Konukçu'ya veriyorum.

Buyurun Sayın Konukçu.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Değerli Başkan, Sayın Komisyon üyeleri; ben de açıkçası bir önceki toplantı çağrımıza cevap verilmemesini burada ifade etmek istiyorum çünkü uzun uzun anlatmaya gerek olmayan bir durum var. Biz bütün şartları sağladık, üçte 1'den fazla imza toplandı Komisyon üyeleri tarafından. İç Tüzük'ün gerekli maddeleri yerine getirildi, koşullar yerine getirildi ancak toplantı çağrımıza verilen cevap geçerli değildi. Aslında biz bunun kendisinin de politik bir yaklaşım olduğunu düşünüyoruz her yerde, her şeyde olduğu gibi. Özellikle, biz bu çağrımızla özel sektör öğretmenlerinin ve mülakat mağdurlarının sorunlarını dile getirmek için, çözümleri birlikte tartışabilmek için, birinci dereceden muhatap olarak Komisyonun toplanmasını istedik ancak cevap verilmedi ve aynı zamanlarda özel sektör öğretmenleri ve mülakat mağdurları güçlerini birleştirerek bir eylem sürecine girmek zorunda kaldılar. Buraya daha önce -ÖMK'yi görüşürken var olan Komisyon üyeleri de hatırlar- özel sektör öğretmenleri geldiler, dertlerini anlattılar; hep birlikte dinledik ve Komisyon üyeleri dışında, başkanlarla, farklı seviyelerdeki bürokrasiyle de görüşmeler yapıldı. Bunların bazılarını aracılık da yaptık ve belli sözler verildi. Bu sözlerin verilmesine bizim dışımızda da direkt iktidar tarafında olan Komisyon üyelerinden de tanık olanlar var. Birinci verilen söz, taban maaş uygulamasının tekrar yerine getirilmesiydi. Taban maaş uygulamasını hepiniz biliyorsunuz ki tekrar hatırlatalım, zaten vardı ancak 2014 yılında kaldırıldı. Özel sektör öğretmenleri de bu haklarını geri alabilmek için yoğun bir mücadele ve çaba içerisine girdiler, her türlü kanalı zorladılar, müzakereyi de mücadeleyi de zorladılar ve en son, artık dertlerini anlatabilmek için geçtiğimiz haftalarda, biliyorsunuz, Ankara'da açlık grevine başladılar. NATO toplantıları, NATO zirvesi gerekçe gösterilerek bu eylemler önce yasaklandı, ardından öğretmenler burada defalarca saldırıya uğradı. NATO toplantısı gerekçesiyle saldırıya uğradılar bu insanlar ve NATO toplantısının niye yapıldığına da böyle bir değinmeden geçemeyeceğim, hatta NATO toplantısı zirvesi sonrasında bölgenin tekrar karışmış olmasının, İran'a tekrar Amerika tarafından saldırının başlamış olmasının, İsrail'in tekrar Filistin'e dönük saldırılarını, Lübnan'a dönük saldırılarını başlatmış olmasının da manidar olduğunun altını çizip geçmek istiyorum. Filistinli çocuklar ve Filistin halkı için bu kadar çok üzüldüğünü beyan eden iktidar tarafından da bunun dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. NATO zirvesi gerekçesiyle öğretmenlere saldırıldı, talepleri yerine getirilmedi ve bugün de yine dertlerini anlatmak için Meclise gelmek istediler yürüyüş yaparak, bu engellendi, Madenciler Anıtı'na kadar gelebildiler. Yanlarına gittik, tekrar dertlerini ifade edebilmek için, onlara bir söz verdik, burada sizin sorunlarınızı tekrar dile getireceğiz dedik.

Sevgili Komisyon üyeleri, bakın, özel sektör öğretmenlerinin yaşadığı sorunun kendisi aslında şu anda neoliberal politikalarını böyle canhıraş hızla uygulayan iktidar tarafından açığa çıkarılan güvencesizlik rejiminin bir sonucu. Güvencesizlik rejimi yani çalışanlar için hiçbir güvencenin olmadığı bir rejimde tamamen güvencenin zenginler için olduğu, patronlar için olduğu bir rejimde öğretmenlerin başına gelenler. Ben de daha önce yirmi yıl öğretmenlik yapmış biri olarak, hatta o güvencesizlik rejiminin önemli uygulamalarından, eşik noktalarından biri olan KHK uygulamasına, "mağdur" kelimesini sevmiyorum ben, ne diyeyim, buna maruz kalmış bir insan olarak şunu çok açık bir şekilde görelim ki hele KHK'lerle birlikte hızlandırılan bu güvencesizlik ortamında kamu alanlarındaki özelleştirmelerin arttığını ve kamu alanında çalışması gerekenlerin, örneğin, öğretmenlerin üniversitelerden mezun olduktan sonra KPSS'ye girdiğini, orada başarılı olup sonra mülakata geçtiğini, mülakatta başarılı olsa dahi atanmadığını görüyoruz, 1.611 mülakat mağdurlarını da dile getirmiş olalım burada, hatta bir de ÖMK çıktı biliyorsunuz yani atlayamayacağı kadar çok hendek konularak siyasi eleme yöntemi olarak mülakatların kullanıldığı bir ortamda kamu çalışanı olması gereken öğretmenler, hatta sağlıkçılar, pek çok sektörde, alanda biz güvencesizliğin, özelleştirmenin derinleştiğini görüyoruz ve bu güvencesiz, derinleşmiş bu alanlarda da alabildiğine sömürünün derinleştiğini görüyoruz. Bakın, özel sektör öğretmenleri belirli süreli sözleşmelerle çalışıyorlar, on aylık sözleşmelerle çalışıyorlar ve örneğin, biz kıdem biriktirdik, bir kıdem biriktirme durumu olmuyor, o kıdemine göre sosyal

haklarının, ücretinin bir karşılığı olması durumu olamıyor yani her on ayın sonunda, her yılın başında, sonunda tekrar başa sarma hâlini yaşıyorlar ve taban maaş uygulaması kaldırıldığı için asgari ücretin altında dahi ücret alan öğretmenler var. Bunun kabul edilemez olduğunun tekrar altını çizelim. Bu güvencesizlik rejimi aynı zamanda baskı ve mobbing ortamlarını iş yerlerinde artırıyor, sendikasıylaştırmayı dayatıyor ve bu örgütsüz, sendikasıylaşmış olan emekçilerin üzerindeki baskının arttığını görüyoruz ancak buna direnenler de var, bunun karşısında olanlar da var. Ben buradan tekrar öğretmenlerin hakları için, taban maaş başta olmak üzere ve mülakat mağdurlarının atanması için Komisyonun bunu gündeme alması gerektiğini söylüyorum ve hatırlatmış oluyorum.

Sevgili Komisyon üyeleri, şimdi geneli üzerine baktığımızda biz, tabii, kaç yıldır da toplanmayan bir Komisyon olduğu için bazen de unutuyoruz, "Ya, bu Komisyon nasıl toplanıyordu, ne diyordu?" falan diye. Şimdi geneline baktığımızda mutlaka muhalefetten doğru söylenecek, biz de tekrar söyleyelim. Şu an bizimle aynı zamanda, hatta sabah başladı, Plan ve Bütçe Komisyonunda burayı ilgilendiren 3 tane madde var ama bize değil oraya paslanıyor. Nedenini uzun uzun böyle düşünmek bile bazen gerçekten gereksiz oluyor yani keyfiyet var. Ya, işte, aslında biz şartları sağlıyoruz, "Komisyon toplansın." diyoruz ama "Toplamadım." diyor. Şimdi, tek adam rejiminde karşımızda yani yukarıdan aşağıya uygulamaların, keyfiyetin sonuçlarını görüyoruz. Burada olması gereken maddeler Plan Bütçede görüşülüyor. Şimdi, bir madde konuşmuş, efendim, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencileri döner sermayeden pay alamaz. Niye? Anlaşılır gibi değil. Sonuçta, o yabancı uyruklu olan gelmiş, burada öğrenci olma hakkı kazanmış, efendim, uzmanlığı kazanmış, uzmanlığını yapıyor. Neden pay alamıyor? Hiçbir gerekçesi yok. Tamamen ayrımcı bir madde ve genel olarak bu ayrımcılığın, keyfiyetin derinleştirilmesine dönük pek çok madde görüyoruz önümüzdeki yasa teklifinde. "Disiplin hükümleri" deniyor, bir bakıyoruz, disiplin hükümleri aslında öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin siyaseten sıkıştırılması, bilimsel özerkliğin ortadan kaldırılmasına dönük uygulamalara maruz kalmaları için gerekçe olabilecek şekilde düzenlenmiş.

Önemli noktalardan bir tanesi de öğrenci affı meselesi. Öğrenci affı meselesi biliyorsunuz, 16'ncı maddeyle düzenlenmiş ama "Önceden başvurmuş olanlar bundan yararlanamaz." deniyor. Neden? Bunun da gerekçesi yok yani. Sonra "Terör örgütü üyeliği ve iltisaklılık gerekçesiyle atılanlar yararlanamaz." deniyor. Bakın, en azından şu kadarını söylemek istiyorum ben DEM PARTİ Vekili olarak: Bir barış süreci varsa ve bu barış sürecinde samimiysek eğer, her yere, bir yerlere kafamıza göre "Terörle iltisaklı, örgütle iltisaklı." diyemeyiz. En azından kanunları uygulamak zorundasınız çünkü o iltisaklılık meselesi o kadar geniş tanımlı ki. Ne diyor mesela? Bir tane "tweet" atmış, ondan dolayı. Şimdi, ben size çok anlatmak istemiyorum ama kendi hikâyemden kısa bir şeyi çarpıcı olduğu için anlatmak istiyorum. Ben de KHK'yle atılmış bir öğretmenim. Dosyayı istedik biz mahkeme aşamasında, acaba ne yapmışım da ben atılmışım çünkü ben atıldığımda hakkımda açılmış olan bir dava dahi yoktu, öncesinde de açılmış bir dava dahi yoktu. Neymiş efendim, bir tane dernekteymişim, o dernek kapatılmış, ben o sırada oradaymışım, savcı soruşturma açmış. Gittim, ifademi verdim, takipsizlik aldım, bunu yazmışlar. Başka neymiş? Bakıyoruz, bir sürü örgüt yazmışlar. Vallahi, inanmayacaksınız, FETÖ'yü bile yazmışlar benim gibi birine. Çözemedik orasını, orasını hiç çözemedik, başka şeyleri belki biraz anlamaya çalışıyoruz ama Aksaraylı olmam ve ailemin belki bilmem kaçınıcı dereceden akrabalarında FETÖ'yle iltisaklı denen birileri vardır belki diye böyle çok zorlama bir yorum yaptık, başka da bir yorum yapamadık, bulamadık. Davam hâlâ Danıştayda. Hakkımda daha hiçbir kesinleşmiş hüküm olmamasına, atıldığımda bir davam olmamasına rağmen "terörle iltisaklı" diye KHK'yle atılmış birisiyim ben ve bu KHK'ler rejiminin bir devamı gibi, öğrenci affı için de böyle bir koşul getirilmiş, "Örgüt üyeliği ve iltisaklı olmayacak illaki." denmiş.

Bir de ne konulmuş mesela madde 26'da? Güvenlik soruşturması ve arşiv taraması. Bu da çok benzer özellikler taşıyor. Burada temel ölçüt güvenlik ama neyin güvenliği, nasıl bir güvenlik, bu tanımların gerçekten çerçeveli olmaması, belli olmaması, uluslararası normlara, Anayasa'ya uygun olmaması keyfiyetin önünü açıyor. Kesinlikle üniversitelere görevlendirmeler yapılırken, akademik seviyede bilimsel yeterlilik ve akademik başarının baz alınması gerekirken, güvenlik soruşturması ve arşiv taraması gibi saçmalıkların kendisi üniversitelerin bilimsel yerler olmaktan çıkarılması için yapılmış adımlardan biri diye düşünüyorum.

Şuna da değinmeden geçemeyeceğim arkadaşlar: Vakıf üniversitelerine teşvik öngörülüyor 19'uncu maddede. Ya, teşvik ede ede bir hâl oldunuz zenginleri, patronları. Sürekli vatandaştan toplanan vergiler zenginlere teşvik olarak veriliyor. İşçilerin İşsizlik Fonu'ndaki paralar yine patronlara teşvik olarak veriliyor. Küçük esnaftan, örneğin, çok şikâyet alıyoruz, hiçbir şekilde vergiden dolayı borçları silinmiyor, hemen hacizler konuyor ama büyükseniz eğer, holdingseniz, büyük patronsanız hemen verginiz affedilebiliyor. Vakıf üniversitelerine teşvik verilecekmiş. Asıl üniversite öğrencilerine teşvik verilmesi gerekiyor çünkü üniversite öğrencileri barınamıyor, beslenemiyor, geçinemiyor, üniversiteyi kazanıyor, okuyamayacağı için üniversiteye gitmiyor, üniversiteyi bitirdikten sonra iş bulamıyor ya da çok başarılıysa yurt dışına çıkmayı tercih ediyor, yurt dışına çıkmayıp da ülkemizde kalanlar da komedyenlik yapıp tutuklanıyor yani ne yapsalar işin içinden çıkamıyor bu üniversite öğrencileri. O yüzden, bu şekilde tekrar tekrar zenginlerin zenginleştirilmesi, daha da zenginleştirilmesi mantığı üzerine kurulu olan bu teşviklerin de doğru olmadığını düşünüyoruz.

Şimdilik bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi Ali Fazıl Kasap Bey'e söz veriyorum tümü üzerinde görüşlerini sunmak üzere.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bir anda şaşırdım ben, dedim ki acaba Sağlık Komisyonuna mı geldim yoksa Millî Eğitim Komisyonuna mı geldim? Beş yıl Sağlık Komisyonunda çalıştıktan sonra bir de Sadettin Hocamın, Sayın Hülalü'nün kanun teklifini hazırlaması da ilginç ama Millî Eğitim Komisyonu, bir şey diyemeyeceğim.

Şimdi, Henry Kissinger danışmanına diyor ki: "İşte, Orta Doğu dosyasıyla ilgili bir araştırma yapabilir misin?" Danışman hazırlık yapıyor, bir hafta sonra Henry Kissinger'in önüne bir dosya sunuyor, sonra üzerine Henry Kissinger bir gün sonra bir post-it yapıştırıyor, diyor ki: "Hazırlayabileceğin en iyi dosya bu mu?" Sonra bir hafta daha çalışıyor danışman, yine bir dosya sunuyor Henry Kissinger'a, masasına koyuyor. Bir gün sonra Henry Kissinger üzerine bir not daha yapıştırıyor, diyor ki: "Hazırlayabileceğin en iyi dosya bu mu?" Üç hafta, dört hafta sonra bu post-it hikâyesi ve "Hazırlayabileceğin en iyi dosya bu mu?" ibaresi sürekli yapıyor, dördüncü defada danışman diyor ki: "Efendim, hazırlayabileceğim en iyi dosya bu." Henry Kissinger ondan sonra diyor ki: "Madem öyle, o zaman okuyayım." Şimdi, Sayın Başkan, burada tabii, bir gayret sarf etmişsiniz ama burada Millî Eğitim Komisyonu ile ilgili

olan şey, özel sektör öğretmenleri dışarıda eylemde, mülakat var, burada "Anayasa'nın 1'inci maddesine göre eşit işe eşit ücret." diyoruz ama öğretmenlerin arasında bile farklılık var, sözleşmeli öğretmen var, özel sektör öğretmenleri var, mağdurlar had safhada. Onlar gündeme gelmezken bir madde geliyor, daha 1'inci maddede diyorsunuz ki: "Yurt dışı, yabancı uyruklu tıp fakültesinde asistan olarak çalışanlar eşit maaş alsınlar." Amenna, alsınlar da Sayın Hocam, siz vakıf üniversitelerini mantar gibi açtınız. Bir kanun teklifi geçti geçen dönem, vakıf üniversitesi olsun olmasın, orada bir ayırım yoktu, son sınıf öğrencilerine, internlere asgari ücret maaş veriliyor şu anda. Peki, madem eşit konumdalar, neden vakıf üniversitelerinde verilmiyor internlere maaş? Hatta yemek bile vermiyorlar. Mantar gibi, hastanesi olmayan vakıf üniversitelerinin tıp fakültelerine öğrenci ve asistan alma yetkisi verdiniz ve burada da mağdur ettiniz, hem öğrencileri mağdur ettiniz hem asistanları mağdur ettiniz. Neden diyeceksiniz, vakıf üniversitelerinde -sayın hocam da bilir onu- öğrencilerin veya asistanların hastaya dokunma hakları bile yoktur. Vakıf üniversitelerinde öğrenci bir tek serum takmadan mezun olur, tıp fakültesini bitirir, serum takamaz, iğne yapamaz, o hâle getirdiniz ve şimdi de diyorsunuz ki: "Siz eksiklerinizi tamamlamadıktan sonra öğrenci alamayacaksınız." Öğrenci alamayacaklar. Bu şartları taşıyan üniversite sayısı, tıp fakültesi sayısı yani afili hastane kullanan tıp fakültesi sayısı kaçtır Sayın Bakan, nereye hizmet ediyor, ona bakmak lazım. Burada yanlış olan şeyler hastaya, dediğim gibi... Yani öncelikle siz burada, yerli, millî dediğimiz kendi öğrencilerimizin, vakıf üniversitelerindeki öğrencilerin ve asistanların haklarını koruyabiliyor musunuz? Bakın, buranın yanında -şurada, isimlerini vermeyeceğim- afili hastane kullanılan veya üniversite hastanesi olarak kullanılan vakıf üniversitelerinde asistanların aldığı maaşı kamudakilerle kıyaslayabiliyor musunuz? Emin olun, açlık sınırında yaşıyorlar, açlık sınırında. Onların hakkını korumuyorsunuz, kalkmışsınız ondan sonra birtakım patronlara hizmet vermek için bu şekilde bir kanun teklifi getiriyorsunuz. Bu kanun teklifiyle sizin getirmek istediğiniz şey, gerçekten karman çorman bir kanun teklifi; içinde sağlıklı ilgilendiren kısım var, YÖK'le ilgili kısmı var ama şöyle söyleyeyim: Henry Kissinger'in o danışmanına söylediği ibareyi yine söyleyeyim, hazırlayabileceğiniz en iyi kanun teklifi bence bu olmamalıydı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi, aslında istem sırasına göre söz veriyoruz. Sırada Perihan Koca vardı fakat parti sözcüsü öncelik hakkı istedi Suat

Bey.

Bu sırada gittik Suat Başkanım, isterseniz bundan sonra size söz vereyim, Perihan Hanım konuşsun.

Buyurun Perihan Hanım, söz sizin.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Herkese merhabalar.

Ben de bütün değerli hazırlarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Kanun teklifinin geneli üzerinde görüşlerimi aktarmadan evvel, Komisyonumuzun nihayet toplanmış olması üzerine birkaç hususu dile getirmek istiyorum.

Öncelikle, Sayın Başkan, ülkemizde eğitim alanıyla ilgili bu kadar sorun alanımız varken, eğitim hem öğrenciler hem öğretmenler hem veliler açısından gerçek manada kanayan bir yaraya dönüşmüşken Millî Eğitim Komisyonu gibi bu kadar elzem, bu kadar önemli bir komisyonun bu kadar atıl olmasını, bu kadar işlevsiz kılınmasını açıkçası ben kendi adıma asla ve asla kabul etmediğimi ifade ederek başlamak istiyorum. Çünkü Sayın Başkan, 28'inci Dönemde yani bu koca üç yıl içerisinde Komisyonumuz en son Temmuz 2024 yılında ÖMK kanunu dolayısıyla bir araya gelmiş durumda. Bakın, ben 2024 yılı sonunda bu Komisyona dâhil olan Komisyon üyelerinden birisiyim, siz de -biraz önce teyit ettirdim görevli arkadaşlara- 17 Haziran 2025 tarihinde Başkanlık koltuğuna seçilmişsiniz yani eğitim alanının sorunlarıyla ilgili ana sorumlulardan, muhataplardan bir tanesisiniz ancak bu kadar koca bir zaman dilimi içerisinde bu kadar önemli sorunlara yer vermek yerine göstermelik bile olsa bir toplantı dahi yapmamışsınız Sayın Başkan. Bu gerçekten inanılır gibi bir şey değil, bunu ifade etmek istiyorum. Bizler, tabii ki uzun zamandır özellikle muhalefet vekilleri olarak elbette ve ne yazık ki bu Meclisin sarayın noter makamına dönüştüğünü, dönüştürüldüğünü ve Meclisin, bu yasama organının giderek işlevsizleştirildiğini biliyoruz, bunun bilincindeyiz ve ne yazık ki bunun tanıklığını yapar vaziyetteyiz. Ancak bir yasama organı bu kadar ayaklar altına düşürülemez, bunu özel olarak altını çizme ifade etmek istiyorum ve bunu kabul etmediğimizi özel olarak söylüyorum, tarihe de not düşmek istiyorum.

İkincisi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, 1.611 mülakat mağduru öğretmen ve özel sektör öğretmenleri hak ettikleri atamaların yapılması için ve taban maaş hakları için, bu hakkın bir yasal yaptırıma, bir yasal güvenceye kavuşturulması için çok uzun zamandır çok önemli ve çok yaşamsal bir mücadele dersi veriyorlar, bir mücadele yürütüyorlar. En son, biliyorsunuz, 14 Haziran tarihinde bir kez daha Ankara'ya geldiler. Kendilerine 2024 yılında yani bu Komisyonun son toplantısında sizlerin huzurunda Komisyon üyeleri tarafından çeşitli sözler verilmişti taban maaş hakkıyla ilgili. Daha sonra yapılan görüşmelerde mülakat mağdurlarına çeşitli sözler verilmişti bizzat Bakanlık temsilcileri tarafından ve bu Komisyon tarafından yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli, eğitimle ilgili en yaşamsal komisyonu olması gereken bir komisyon tarafından. Ancak yetkililer bu sözleri yerine getirmek yerine ne yazık ki bir kez daha yine ve yeniden üç maymunu oynamayı tercih ettiler 14 Haziranda öğretmenlerimiz haklı talepleriyle buradayken ve NATO gerekçesiyle Ankara'nın göbeğinde hatta tüm dünyanın gözleri önünde işkenceye, şiddete, zulme uğrarken ve bizler oradaydık Sayın Başkan, bizler oradaydık öğretmen arkadaşlarımızla birlikte, eğitim emekçileri olarak öğretmen arkadaşlarımızın haklı taleplerinin yanındaydık. 14 Haziranda ülkenin dört bir yanında bu talepleri haykıran öğretmen arkadaşlarımız, değerli öğretmenlerimiz Ankara'ya geldiler ve ilk andan itibaren NATO gerekçesiyle defalarca ters kelepçeye maruz kalarak işkenceye uğradılar, defalarca gözaltına alındılar ve bizler bu Komisyonun üyeleri olarak görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmek üzere, onların sorunlarını dinlemek üzere bizzat yanlarındaydık, sokakta da yanlarındaydık ve Millî Eğitim Komisyonu üyeleri olarak defalarca çağrıda bulunduk. Makamlarınızı açmadınız, telefonlarınızı açmadınız Sayın Başkan -sizlere sesleniyorum- öğretmenleri ne yazık ki gündeminize dahi almadınız, ne yazık ki gündeminize dahi almadınız ve bu işkenceye, bu vahşete seyirci kalmayı ne yazık ki tercih ettiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Cevap hakkımız olacak.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Komisyonun toplanması için -bu Meclisin anayasası var, "İç Tüzük" dediğimiz anayasa var- bizler bir kez daha yeter sayıda imzayla dilekçe verdik, Komisyonu olağanüstü toplantıya çağırdık. Komisyonun toplanması için bu

bir zorunluluktaki, bu bir hukuk gereğiydi ama siz Meclisin yasalarını, Meclisin hukukunu, Meclis İltüzüğü'nü tanımadınız, yok saydınız. Talimatla mı başka bir şeyle mi, biz bunu bilmek istiyoruz, açıklayın. Çünkü yapmanız gereken tek şey vardı o dilekçeden sonra, derhâl ve derhâl öğretmenlerin bu sorunlarına kulak verip, Millî Eğitim Komisyonu üyelerinin çağrısına kulak verip bu Komisyon toplantısını yapmaktı; somut, net, açık, başka bir şeyi yok ve aynı zamanda bu bir tercih değildi, bir zorunluluktaki ama siz buna uymamayı ve ne yazık ki -özel olarak söyleyeyim- suç işlemeyi tercih ettiniz, siz suç işlediniz Sayın Başkan, Meclis İltüzüğü'nü tanımayarak suç işlediniz Sayın Başkan.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suç duyurusunda bulunabilirsiniz, çok iyi savunacağımın emin olabilirsiniz.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Ama bakın, bugün çok ciddi konulardan bahsediyorum, çok ciddi bir feryattan bahsediyorum; gülerek karşılık vereceğiniz bir konudan bahsetmiyorum Sayın Başkan. Çok öfkeliyiz, çok öfkeliyiz, çok öfkeliyiz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Onlarla yüzleşelim, kimlerle görüşmüşler.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Aynen öyle, ona da mecbur kaldınız.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ne mecburiyeti?

PERİHAN KOCA (Mersin) - Mecbur kaldınız ama orada da ne yazık ki -amiyane tabirle söyleyeyim- top çevirmeye devam ettiniz.

Ama bakın, öğretmenlerimiz NATO gerekçesiyle günlerdir burada işkenceye uğramalarına rağmen illerine, yerellerine geri döndüler. Ülkenin dört bir yanında, bakın, Edirne'den Hakkâri'ye, bütün bölgelere kadar her yerde sokaklara çıktılar, seslerini duyurmaya devam ettiler ve bugün de öğretmenlerimiz bir kez daha buradalar. Bu Komisyon vesilesiyle buradalar, biraz evvel kendileriyle birlikteydik, yanlarındaydık Kezban Konukçu Vekilimizle birlikte; buraya çağrıda bulunuyorlar öğretmenlerimiz. Bakın, biz bu topraklarda öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğinin itibarlı olduğu, değerli olduğu, kutsal sayıldığı bir coğrafyanın içerisindeyiz ama ne yazık ki siz ve sizin iktidarınız, öğretmenlik mesleğinin itibarını yerlere çalmayı bile isteye tercih ettiniz; bu bizim kabul edebileceğimiz bir durum değil.

Öğretmen arkadaşlarımız şu anda bu Komisyona, bu Komisyon üyeleri başta olmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine çağrıda bulunuyorlar değerli hazırun. "Öğretmenlerin esas gündemi taban maaş hakkıdır." diyorlar. "Öğretmenlerin esas gündemi mülakat mağduriyetinin giderilmesi, atamaların yapılmasıdır." diyorlar. Aylar, aylardır bunu ifade ediyorlar ve verilen sözlerin tutulmasını, Komisyonun artık sorumluluk almasını, somut adım atılmasını, buranın bir çözüm mekanizmasına dönüşmesini talep ediyorlar. Ve bakın, onca baskıya, onca şiddete, onca zulme rağmen hâlâ öğretmen arkadaşlarımız öğretmenlik mesleğini itibarlı gösteren bir yerden "Biz bunun için katkı sunmaya hazırız." diyorlar, "Her türlü katkıya hazırız, çözüm için göreve hazırız." diyorlar. Biz de öğretmen arkadaşlarımızın bu haklı mücadelelerinin, haklı taleplerinin yanlarında olduğumuzu bir kez daha burada sizlerin huzurunda ifade etmek isteriz. Öğretmenlerin özel okul patronlarının kulu kölesi yapılmasına asla ve asla müsaade etmeyeceğiz. Mülakat mağduriyetinin de sistematik bir işkence olarak devam ettirilmesine, sermaye rejiminin ihtiyaçları gereği devam ettirilmesine izin vermeyeceğiz.

Dolayısıyla bu toplantıdan yani yıllar yılıdır ilk defa toplandığı için bu toplantıdan talebimiz şudur: Buradan bu kanayan yarayla ilgili bir somut öneri, önerge, toplaşma tarihi çıkmak durumundadır. Bir öneride bulunmuyoruz, bu bir zorunluluktur, buradan artık... Eğer tabii ki sizler bu görevi yapmak istemiyorsanız, eğitimin sorunlarıyla ilgili, öğretmenlerin sorunlarıyla ilgili gülüp geçeceğinizi zannediyorsanız derhâl o koltuktan -zaten hiç toplamadınız bu Komisyonu, hiç çalıştırmadınız bile- istifanızı verin lütfen.

SEDA GÖREN (İstanbul) - Ne hadsiz bir cümle bu ya!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Hadsizlik değil, gerçekleri söylüyorum.

SEDA GÖREN (İstanbul) - Hadsizlik bu!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Gerçekleri söylüyorum.

SEDA GÖREN (İstanbul) - Haddinizi bilin!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Ben haddimi gayet iyi biliyorum. Siz, halka karşı ve öğretmenlere karşı haddinizi bileceksiniz; yurttaşlara karşı haddinizi bileceksiniz!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Had bildirme makamı değilsiniz.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Aynen, kendinizi hak bildirme mercisi...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Siz de had bildirme makamı değilsiniz Hanımefendi. Kendinizde gördüğünüz hakkı başkasına burada...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Siyasi eleştiri yapılıyor.

PERİHAN KOCA (Mersin) - İstifa isteme makamıyız arkadaşlar biz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Bu üslubu düzeltmeniz lazım. Bu üslupla bu Komisyonunda konuşmanız bu Komisyonun mehabetini bozuyor.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Öyle mi? Güzel güzel nezaket içinde konuşalım o zaman arkadaşlar, güzel güzel konuşalım, top çevirmeye devam edelim. Öğretmenler, öğretmenler...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Eleştirebilirsiniz ama Sayın Başkanı istifaya çağırma hakkınız yok!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Nasıl yok? Nasıl yok? Görevini yapmayanlar istifa etsinler! Ne işi var?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sizinle Komisyonunda muhabbet etmeye falan gelmedik!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sana ne oluyor Suat Bey?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben de istifaya davet edeceğim!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Böyle bir üslupla konuşursa bu tepkiyi gösteririz!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben de bu üslupla konuşacağım, göreceksin birazdan!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Vallaha nezaket içerisinde biz top çeviremeyeceğiz, kimse kusura bakmasın, kimse!

(Gürültüler)

PERİHAN KOCA (Mersin) - Yurttaşların haddi göreve çağırma hakkıdır, görevi yapmıyorsanız bırakacaksınız kardeşim koltukları, bırakacaksınız!

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Arkadaşlar... Sakin olalım lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Haddinizi bileceksiniz! Muhabbetle burada toplanmaya gelmişiz!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Bana had bildirme hakkın da yok, yetkin de yok!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben seninle burada muhabbete gelmedim, 1 milyon atanmayan öğretmenin hakkını savunmaya geldim, seninle muhatap olmaya gelmedim!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Sayın Başkan, devam etmek istiyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Eleştir ama üslubuna uygun konuşacaksınız. Burada senin maraban yok Beyefendi!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İç Tüzük'e uygun davranacaksınız! Kafanıza göre İç Tüzük'ü uygulayamazsınız!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Senin maraban yok burada!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Görürüz birazdan!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen vekilsen ben de Vekilim! Burada Komisyon Başkanı milletvekillerinin oylarıyla seçiliyor, istifaya çağırma yetkisi kimsenin yok!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Komisyon Başkanı bu Komisyonu İç Tüzük'e göre yönetecek, kafasına göre yönetemez!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Neye göre yönetiyor? Sana göre mi yönetecek? Tabii ki İç Tüzük'e göre yönetiyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İç Tüzük'e göre yönetecek, o kadar! Hiç öyle değil, yüz yıldır yanlış yapılıyor öyle mi? Bak, burada dilekçe var, dilekçe! Bak, burada dilekçe var, dilekçe! Dilekçe var, öyle yok!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Eleştiriye bu kadar kapalı olmayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Siz kendi istediğinizi yapacaksınız, muhabbetle Komisyon... Muhabbete falan gerek yok.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yalnız sırası gelen konuşursa daha iyi olacak.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Sayın Başkan, sözlerime devam etmek istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - O zaman beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.42

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.00

BAŞKAN: Ayşen GÜRCAN (Eskişehir)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas TOPSAKAL (Samsun)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

----- 0 -----

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır, yeniden açıyorum.

Kezban Hanım, son sözünüzü söylemiş miydiniz?

PERİHAN KOCA (Mersin) - Kezban değil, Perihan Koca.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Pardon, Perihan Hanım.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Hayır, konuşmam yarıda kaldı.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürçan'ın, Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben cevabını vereceğim. Önemli olan burada eğer üzüm yemekse ve gerçekten sorunları çözmekse bu konudaki çabamdan dolayı hiç şey değilim, sizin söylediğiniz kadar kendimi şey de görmüyorum ama her türlü sizinle bu konuyu münazara etmeye varım ama suç işlediğimi düşünüyorsanız da suç duyurusunda bulunabilirsiniz. Bizim buradaki derdimiz, gerçekten yani Mecliste milleti temsil eden bizlerin bu konudaki girişimlerinin gerekçeleri hepimizde malum, bende de malum, bu konuda, en son Suat Bey de konuştuğundan sonra ve diğer vekillerimiz de konuştuğundan sonra son bir toparlayıcı olarak görüşlerimi de açıklayacağım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü ile 110 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3755) (Devam)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Görüşlerinizi bekliyorum ben de. Şahsileştirmiyorum, politik bir eleştiride bulunuyorum.

Evet, teklifin geneli üzerinden birkaç noktaya işaret etmek istiyorum. Özellikle öğrenci affı üzerinden uzun zamandır beklenen önemli bir gündem başlığıyla karşı karşıyayız bu kanun teklifiyle birlikte ancak yasama tekniği bağlamında da içeriği bağlamında da epey sıkıntılı bir kanun teklifi var değerli arkadaşlar karşımızda.

Kısa kısa bir iki noktaya değinmek istiyorum: Öncelikle öğrenci affı meselesinde muğlak kavramlar var. Affın ele alınışı, sınırlılıkları bağlamında yeni mağduriyetlere kapı aralayacak, yeni mağduriyetler oluşturacak hususlar var. Bunlardan bir tanesi terör suçluları adı altında yıllar yılı aslında üniversitelerde fikirleri dolayısıyla, muhalif kimlikleri dolayısıyla, solcu oldukları için, devrimci oldukları için, yurtsever oldukları için, Kürt oldukları için okuldan atılan öğrenciler var, birçok soruşturmaya tabi tutulan öğrenciler var. Bunları biliyoruz. Bu sebeple, öğrenci affının bu öğrencileri kapsamadığını görüyoruz, daha bütünlüklü bir şekilde ele alınmalı bu madde ve yeniden gözden geçirilmeli.

İkincisi, yine öğrenci affı kapsamında "Daha önce bu haktan faydalanmamış olmak." ifadesinin tekliften çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz çünkü son af 2022 yılı tarihindeydi, yaşadığımız 6 Şubat depremlerinden önceydi. Başvuran birçok öğrenci depremi yaşadı, bu ağır yıkımı yaşadı, eğitim hakkından ne yazık ki mahrum hâldeler, eğitimlerine devam edememiş durumdalar. Bu husus dolayısıyla da bu maddenin tekrardan bütünlüklü bir şekilde ele alınıp öğrenci affının o şekilde yasalaşması gerektiğini ifade etmek isterim.

Bir diğer husus değerli arkadaşlar, yabancı uyruklu hekimlerle ilgili olan, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencileriyle ilgili olan madde. Bizler bu konuya dair birçok telefon aldık, kapımızı çokça aşındıran yurttaşlarımız oldu. Birçok mail aldık. Sizler de görmüşsünüzdür mağduriyetlerini aktarmak için, kendilerini ifade edebilmek için bir mail kampanyası başlattı hem hekimler hem de öğrenciler. Kendi ifadelerini buradan aynen aktarmak istiyorum sizlere, şöyle diyorlar: "Mevcut yasal mevzuat uyarınca yabancı uyruklu hekim statüsünde olduğumuz için devlet tarafından tarafımıza net 17.900 TL maaş ödenmektedir. Bu hak mahrumiyetine karşı açtığımız davalar neticesinde Anayasa Mahkemesinin 23/8/2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan emsal kararı doğrultusunda hastanelerimizden taban ve teşvik ödemesi almaya hak kazandık. Aldığımız bu ek ödemelerle birlikte gelirimiz ancak geçinebileceğimiz bir seviyeye ulaşabildi. Kaldı ki bu mevcut hâliyle bile Türk vatandaşı meslektaşlarımızın aldığı toplam ödemenin tahminen yalnızca yüzde 40'ına tekabül eden bir ücretle hizmet vermekteyiz. Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle yabancı uyruklu hekimlere yapılan bu taban ve teşvik ödemelerinin kesilmesinin hedeflendiğini üzülerken öğrenmiş bulunmaktayız. Bu düzenlemenin yasalaşması hâlinde bizler asgari ücretin bile altında kalan bir şekilde yaşamaya ve çalışmaya mahkûm edileceğiz." diyorlar. Hepsi birden bu feryadı ifade ediyorlar. Yani aynı hastanede çalışan, aynı uzmanlık eğitimini alan, aynı ameliyatlara giren, aynı poliklinik hizmetini veren, aynı nöbetleri tutan, nöbet yükünü paylaşan uzmanlık öğrencileri arasında yalnızca ve yalnızca vatandaşlık ve kadro statüleri esas alınarak farklı ödemeler yapılacak. Türkiye vatandaşı uzmanlık öğrencisi döner sermaye ödemelerinden yararlanacak, yabancı uyruklular yararlanamayacak. Diğer hatipler ve vekil arkadaşlarımız da ifade ettiler. Buradan bir kez daha bunun altını çizmek isterim. Bu, açık bir eşitsizliktir, açık bir ayrımcılıktır ve Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Bunun da tekrardan ele alınarak, gözden geçirilerek bu mağduriyete kapı aralamayacak bir şekilde düzenlenmesi gerektiğini buradan ifade etmek isterim.

Şimdilik bu kadar. Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suat Bey, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın milletvekilleri, 3 Temmuz 2024 tarihinden bu yana toplanmayan ve İç Tüzük'e aykırı olarak, toplanılmaması için irade kullanılmış Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonundayız. Hayat ve siyaset, yaptığımız her şeyin önümüze fatura olarak konulmasını gerektirir. Dolayısıyla burada sizin muhabbetle duymak isteyeceğiniz şeyleri söylemek gibi bir yükümlülüğümüz yok. Bizim yükümlülüğümüz, yoksulluk sınırının altında maaşlara hapsedtiğiniz 1 milyon kamu öğretmenine, asgari ücret ve altında çalışmaya mahkûm ettiğiniz 200 bin özel okulu öğretmenine, siz iktidara gelirken sayıları 60 bin civarında olan ve bugün sayıları 1 milyona yaklaşan atanmayan öğretmenlere ve söz verdiğiniz hâlde mülakat yaparak mağdur ettiğiniz 1.611 öğretmene, 100 bine yakın ücretli öğretmene ve o öğretmenlerden ders alan 18 milyon çocuğadır. Size karşı hiçbir sorumluluğumuz yok. Dolayısıyla hoşunuza gidecek şeyleri söyleyecek değiliz.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik, Spor Komisyonu... 27,5 milyon yurttaşımız, 65 bin okulda, 208 üniversitede ve hiç konuşmadık bu konuları iki yıldır. Hiç dertleri yokmuş, hiç. Allah'tan bir sağlıkçı bir kanun teklifi hazırlamış da biz de bir sorunun olduğunu anlamışız. Bu Komisyonun bir parçası gençlik. 20,5 milyon genç var, Türkiye nüfusunun yüzde 25'i. Onunla ilgili hiç konuşmadık bu Komisyonunda. Spor alanında 63 federasyon, 100'den fazla örgütlü spor dalı var; 19 milyonu kayıtlı, 5 milyonu faal sporcu var, 9 milyon lisans var, sporla ilgili hiçbir şey konuşmadık. Bu Komisyonun toplanmaması yönünde bir yaklaşım var. Türkiye'nin sorunlarını konuşmayan, millî iradenin tecelligâhı olduğunu iddia eden bir Meclis olabilir mi? Bunları söyleyince üzülürsünüz.

Bu Meclisin bu Komisyonunun 27 üyesi var. Demokrasi anlayışınızı dile getirmek için söylüyorum. Bu Komisyonun her komisyonunda yaptığınız gibi Başkanlık Divanındaki 4 kişinin 3'ünü AK PARTİ'li, 1'ini de MHP'li yapmışsınız. Burada bir olumlu gelişme var. Bu Komisyonunda Başkan Vekili MHP'li. Diğer komisyonlarda başkan vekilliğini de onlara bile bırakmıyorsunuz. Sonra ülkenin sorunlarını beraber tartışalım, muhalefetle konuşalım. 27 üye; zaten çoğunluk sizde. Plan ve Bütçe Komisyonunda şu anda görüşülmekte olan bir teklif var, 3 Temmuz 2026 tarihinde gelmiş (2/3764) esas numaralı. Millî Eğitim Komisyonu tali komisyon görünüyor. Sayın Başkan "Komisyonun toplanmasına gerek yok." cevabı mı verdiniz Plan ve Bütçe Komisyonuna?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Demokrasi anlayışı bu.

Şimdi, benden sakince konuşmam bekleniyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hepsini anlatacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - 27 üyeli Millî Eğitim Komisyonu kanunu hazırlayanlar tarafından tali komisyon olarak tayin edilmiş, 200 bin öğretmen, on binlerce özel okulla ilgili konuyu Millî Eğitim Komisyon Başkanı "Biz konuşsak da olur." demiş. Muhabbetle konuşalım değil mi? Siz çoğunluktan gelen tahakkümünüzü her yerde kullanacaksınız, biz "O 200 bin öğretmenle ilgili

olarak bu komisyon niye toplanmıyor?" dediğimizde "Ben öyle takdir ettim." diyecek Komisyon Başkanı. Böyle demokrasi olmaz. "Böyle demokrasi olur." diyen bir AK PARTİ'li milletvekili var mı? Bu Komisyon Başkanı Cumhuriyet Halk Partili olsaydı ve deseydi ki "Böyle takdir ettim." Muhalefet olduğunuz yılları da biliyoruz, onları unutmuşsunuz. Refah Partisinde, Fazilet Partisinde -bir kısmınız oralardan- o zaman demokrasiyle olan ilişkinizi duyuyorduk. Millî Eğitim Komisyonu Başkanı, Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderdi ya, "Toplanmamıza gerek yok." dedi. Şu elimdeki dilekçe 2025 yaz ayında ve 2026 yaz ayında Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanına getirildi. "Bağışmayalım..." İyi, bağışmayalım. Meclis İçtüzüğü'nün "Komisyonlar" bölümü -her ne kadar bazıları İç Tüzük'ü kaldırınca üzülyörlar da- çok açık yazmış, madde 26 diyor ki: "Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağırılır." Ayşen Gürcan'ın hiçbir yetkisi yok. Sizi ben de istifaya davet ediyorum. Seçimle geldiğiniz bir makamı diktayla kullanamazsınız. Meclis İçtüzüğü burada. Bana birisi çıksın desin ki: Yok Beyefendi, senin söylediğini söylemeyeyim. Ayşen Gürcan aramış, bulmuş, 35'inci madde diyor ki -ama bu arada AK PARTİ'nin aklına daha önce hiç gelmemiş, yirmi yıl bu maddeyi uygulamak gelmemiş, yirmi yıl boyunca imza topladığında komisyonlar toplanmış, icat- "Ancak, komisyonlar kanun teklif edemezler." Peki. "Kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar." Bahane buymuş. Bu size havale edilen iş Sayın Komisyon Başkanı. Biz size havale etmişiz. 26'ncı maddede zannederim ilkokul 3'üncü ya da 4'üncü sınıf seviyesinde bir öğrencinin okuyup anlayacağı netlikte yazmış kanun koyucu, tekrar okuyalım: "Üyelerinin üçte biri tarafından komisyona teklif edilecek gündem üzerine de başkanlarınca toplantıya çağırılır." Eğer zaten kanundan başka bir şey görüşülemiyorduysa bunu buraya niye yazmışlar? Ayşen Gürcan keşfedene kadar AKP neden keşfetmemiş bunu?

Şimdi, siz 2 kere bu Komisyonu İç Tüzük'e aykırı olarak toplamadınız. Sizin söylediğiniz madde geçerli bir madde değil. Siyasette her şeyi yapacağız, birbirimizin aklıyla dalga geçmeyeceğiz. Bu Komisyonu toplamadınız. Tarih 15 Haziran 2026, biz ne yaptık? Meclis Başkanı -yine bir AK PARTİ'li- Numan Kurtulmuş'tan randevu istedik. 4 partiden 12 milletvekili, bir aydır aradığımız yöndeki Numan Kurtulmuşlara ulaşılamıyor. Ya, bir Meclis Başkanı... 4 farklı parti ne zaman yan yana geliyor bu Mecliste bu kadar ya? Konuşmuyor bizimle Numan Kurtulmuş çünkü ben inanıyor ve güveniyorum ki Numan Kurtulmuş'a ben bu maddeyi okusam "Haklısınız, yanlış oldu." diyecek. Şimdi, çocuklarda görülen bir davranış var, çok küçük çocuklar yapar bazen, kendisi bir yere saklanınca kimsenin kendisini görmediğini zannediyor. Şimdi, bu İç Tüzük'ü uygulamayacaksınız... Diyor ki: "Ben Komisyon Başkanımı, bu maddeye göre toplamıyorum." Şimdi, ben çıkıp diyebilir miyim ki Profesör Doktor Ayşen Gürcan, siz bu Komisyonu yönetemezsiniz? Soracaksınız değil mi bana AK PARTİ'li milletvekilleri olarak, "Hangi yetkiyle söylüyorsunuz?" Doğru, yok yetkim çünkü İç Tüzük sizin oylarınızla seçilmiş bir komisyon başkanının burayı yönetmesini söylüyor ama aynı İç Tüzük üçte 1 imzayla toplanması gerektiğinde de size söz hakkı vermiyor. Maalesef, Türkiye'nin düzeninde size bunun bedelini ödeyecek bir hukuk sistemimiz yok ve siz bundan yararlanıyorsunuz, tıpkı Anayasa'nın 153'üncü maddesinin "Anayasa Mahkemesi kararları, yargıyı yürütmeyi, yasamayı bağlar." demesi ama sizin Can Atalay kararını okutmamanız gibi. Sonra millî birlik, kardeşlik, dayanışma... Vay muhalefet niye böyle yaptı? Neden okumuyorsunuz Anayasa Mahkemesi kararını? Can Atalay kararını neden okutmuyorsunuz? E siz de milletvekilisiniz. Hani biraz önce dediniz ya "Milletvekilleri olarak birbirimize saygılı davranalım." O da milletvekili, niye okutmuyorsunuz Anayasa Mahkemesi kararını? Tayfun Kahraman içeride. Neden Anayasa Mahkemesi kararını yerel mahkeme uygulamıyor? Çünkü şunu biliyor, diyor ki: "Ben bu kararları uygulamazsam yarın Akın Gürlek olurum çünkü o da uygulamamıştı, oradan yürürüm fıtı fıtı fıtı fıtı, olurum Bakan yardımcısı, olurum İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı, olurum Adalet Bakanı, veririm demeci, 'Partimize geri döndüm....'" Onu da söyledi. Sistemi böyle kurmuşsunuz. Sonra "Muhabbetle konuşalım..." Siz çoğunluktan gelen tüm tahakkümü yapacaksınız, beraber muhabbetle konuşacağız... Devam.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Suat Bey, bir şey söyleyeyim de...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Demeyin ağabey, ben konuşayım, sonra siz konuşun.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Nazım Bey, "Muhabbet" demedi ama...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "Mehabet" mi dedi, ne dedi?

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - "Mehabet."

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "Mehabet" dedi, peki. Ben o dili bilmediğim için "muhabbetle" diye anlamışım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - O dili bilmediğiniz için millet size yetki vermiyor zaten bugüne kadar çünkü o, milletin dili.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Nazım Bey, aynı Genel Başkanınız gibi üstten üstten konuşmayı seviyorsunuz, buna her şekilde devam edebilirsiniz.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Yetki verdi bize yerel yönetimlerle, siz gasbettiniz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, pek muhabbetten yana olmadığınız için anlaşılıyor...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Yanayım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi bu mesele net; bu, İç Tüzük'e aykırı bir harekettir. Seçimle geldiğiniz bir makam da olduğu için sizi istifaya davet ediyor. Çok net, böyle bir yetkiniz yok.

Şimdi, gelelim asıl meselelere. Dışarıda öğretmenler var. Bu öğretmenler 2024'te buraya geldiler, aramızda yeni Komisyon üyeleri de var ama eskiler onları bir gece burada dinledi. Mahmut Özer burada Komisyon Başkanıydı, herkes ağlamaklı oldu. Mahmut Özer dedi ki: "Siz haklısınız, ben bu konuyu çözmek için elimden geleni yapacağım." Latif Vekilim buradaydı, Nazım Vekil buradaydı, kafalar sallandı, onlar da elli iki günlük nöbetlerine son verip gittiler. Size güvendiler, bir yıl da eylem yapmadılar. Baktılar sizden bir şey çıkmıyor, bir yıl sonra geri geldiler. Bir yıl sonra bu Komisyonu toplamak istedik, yine Ayşen Gürcan Vekil toplamadı. Size inandılar, gene gittiler. Üçüncü yaz tekrar geldiler ve siz onları Güvenpark'ta dövdünüz, Kurtuluş Parkı'nda dövdünüz, Millî Eğitim Bakanlığı önünde dövdünüz, Meclisin önünde dövdünüz. 6 sendikayı burada dinliyordunuz, 7'nci sendikayı kapıda dövdünüz. Bu 200 bin öğretmen ne istiyorlardı? 1965 yılında elde etmiş oldukları bir hakkı, 2014 yılında, yine aranızda olan bazı milletvekillerinin de güzel çabasıyla bir gecede ellerinden aldınız. Neden? Çünkü patronlar istemedi, bir gece yarısı operasyonu 1965'te elde edilmiş hakkı gasbettiniz. Ben şimdi bunu söyleyince kaba birisi mi oluyorum? Siz 200 bin kişinin hakkını gece yarısı operasyonu alacaksınız, ben bunu söyleyince kaba birisi olacağım. Bu öğretmenlere söz verdiniz. Asgari ücret ya da asgari ücretin altında çalışıyorlar, dokuz ay çalışıyorlar, belirli süreli çalışıyorlar dolayısıyla ne söylenirse yapmak zorundalar, hiçbir iş güvenceleri yok,

hiçbir iş güvenceleri yok. Biz yüce Meclisiz ya, "Evet." dediniz ya, "Haklısınız." dediniz ya! 3 yaz ya! Daha ne yaptınız biliyor musunuz? Otellerinden çıkmalarına izin vermediniz. Anayasa'nın 23'üncü maddesi var, seyahat özgürlüğü. Polis şefine soruyorum: Nasıl engelliyorsun? "E giderse eylem yapar, buradan engelliyorum." diyor. Var mı böyle bir şey Anayasa'da? Yaparsa bir eylem, varsa senin de yapacağı bir şey, tutarsın.

Şimdi, burada bir hava, AK PARTİ'li milletvekilleriyle konuşurken muhabbetle konuşacağız ama AK PARTİ'nin yönettiği ülkede İçişleri Bakanlığı geleni geçeni dövecek, öyle mi? Biz de buna ses etmeyeceğiz. Otele hapsedeceksiniz, ses etmeyeceğiz; Sendikada gazlayacaksınız, ses etmeyeceğiz; her bulduğunuz parkta engelleyeceksiniz, ses etmeyeceğiz; öyle mi?

Peki, 1.611 mülakat mağduru... Ben hatırlatayım size: 1 Nisan 2023, Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı adayı çıktı, dedi ki: "Mülakatı kaldırıyoruz." Vatandaş acaba doğru mu söylüyorsunuz diye Profesör Doktor Mahmut Özer'e sordu, dedi ki: "Sayın Özer, bu doğru mu?" "Efendim, tabii ki doğru." 12 Mayıs 2023, tarih veriyorum size, televizyon kanalında "Doğru." dedi. "Mülakatı kaldırdık. Hatta çok hızlı alacağız." dedi. Sonra Yusuf Tekin döndü, "Ben vermedim öyle bir şey. Mülakatı mülakat gibi yapacağız." dedi. Mülakatı mülakat gibi yapamazsın dedik. Bir yığın laf, kamera koyacağım, onu yapacağım, bunu yapacağım... Sonuç Yusuf Tekin'in memleketi Erzurum'dan girenlerle benim memleketim İzmir'den girenler daha yüksek puan aldılar, hemşehricilik oldu çünkü aynı jüri girmiyor. İstanbul'dan girenler, Bursa'dan girenler, başka bazı yerden girenler haklarını kaybettiler. Ya, bir gözünüzü kapatın ya, milletvekilisiniz ya, "Ben o 1.611 garibandan biriyim, o öğretmenlerden biriyim." diye düşünün. Ya, hakkınızı almışlar sizin ya, diğerleri hemşehricilik yaptığı için siz girememişsiniz. Ya, bu çocukları almadınız ya Yusuf Tekin'in inadı yüzünden. Bu arada bu Yusuf Tekin bu çocuklara "terörist" dedi, "terörle iltisaklı" dedi, "küstah" dedi, her türlü hakareti de yaptı. Şimdi, hakkını arayanlar onlar, aramasınlar mı? Siz mağduriyetler karşısında hak aramamış mıydınız? Niye aramasınlar onlar da haklarını? Şimdi, dolayısıyla bu öğretmenler kapıda bekliyorlar, bu mülakat mağdurları dünden beri yazıyorlar. Biz de bu Millî Eğitim Komisyonunun toplanmasını istedik çünkü biz şöyle düşünüyoruz: Biz 600 milletvekiliyiz, burası millî iradenin tecelligâhı, burada konuşursak sorun çözülür ama sorun burada çözülüyor. Yusuf Tekin'in söylediği gibi "Biz yasayı hazırladık, arkadaşlar Mecliste imza ederler, yakında da size gönderirler." diyor. Bunu da ben söylemedim, Yusuf Tekin söyledi. Siz nasıl anlatıyordunuz bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini? "Artık Meclis özgür olacak, parti tahakkümü olmayacak."

Şimdi, bu insanların sorunlarıyla meşgulüz biz. Mesela, sayın vekilim, 100 bine yakın ücretli öğretmen var, bir AK PARTİ milletvekili -üstelik millî eğitim alanında- çıkıp Genel Kurula bakarak şöyle bir konuşma yapabildi: "Ya, bunlar öğretmenler hasta olunca onların yerine giriyor." dedi. Ben utanırım, ben utanırım çünkü böyle olursa Şanlıurfa'daki 6 bin ücretli öğretmeni anlatamam diye utanırım, İstanbul'daki 22 bine yakın ücretli öğretmeni anlatamam diye utanırım. Gözümüzün içine baka baka ya... Ücretli öğretmen ne biliyor musunuz? Asgari ücret ya da altına hapsettiğiniz, aynı dersi veren, hiçbir güvencesi olmayan insanlar. Ayrıca, yarattığınız sonucu da söyleyeyim: Onların yüzde 10'u dört yıllık okul mezunu bile değil. Kötü bir şey değil ama öğretmen olamazlar. Yarısından fazlası eğitim fakültesi mezunu değil. Ve yine iktidarınızın yarattığı bir başka sorunu söyleyeyim: O 100 bine yakın ücretli öğretmenin seçimi için hiçbir kriter yok, kimi isterseniz onu atıyorsunuz, asıl tercih ettiğiniz de o zaten. Bunu söylemeyelim mi, Millî Eğitim Komisyonu toplanmasın mı bu konularla ilgili? Bunları söylemeyecek miyiz yani?

Şimdi, Yükseköğretim Kuruluyla ilgili bir teklif var. Tabii, hakkınızı yememek lazım. Biz YÖK'le ilgili daha önceki yasa teklifi görüşmesini Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmüştük, öyle takdir etmiştiniz. Üstelik hangi madde biliyor musunuz? Yükseköğretim Kurulu üyelerinin seçimi maddesi. Türkiye'ye yönelik demokrasi anlayışınız nedeniyle zaten 14 kişi geliyordu, 7 kişi Üniversiteler Arası Kuruldan geliyordu, "Bir ay içinde cevap gelmezse onu da Cumhurbaşkanı atasın." dediniz. Gereğesine de yazdınız: "Herhangi bir devlet memuru olduklarından..." Çünkü akademik özgürlük, idari özgürlük, bunlarla ilgili bir işiniz yok. YÖK'ün 21 üyesini de Cumhurbaşkanı Üniversiteler Arası Kuruldan cevap gelmezse atar, net. Biz bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda konuştuk. Allah aşkına soruyorum: Size normal geliyor mu ya? 7 milyon üniversite öğrencisinin olduğu bir ülkede YÖK'ün yasasının Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi size normal geliyor mu? Olun bakalım muhalefet milletvekili, ne hissedeceksiniz. Anlatmaya çalıştık. Peki, daha kötüsünü söyleyeyim mi? Çünkü orada da bir AK PARTİ'li Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı var, o da bize komisyon dersi verdi, dedi ki: "Efendim, öncelikle konuşabilecekler Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olduklarından sizler sonda üçer dakika konuşursunuz." Ya, ben partimin Millî Eğitimden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım, Millî Eğitim Komisyonunda da partimin sözcüsüyüm, arkadaşlarım Millî Eğitim Komisyonu üyeleri. Siz onu Plan ve Bütçeye göndererek benim milletvekili hakkımı elinden aldınız, benden beklentisi olan insanların da hakkını elinden aldınız. Buraya kadar söylediklerimde yanlış bir şey varsa birisi çıksın bana yanlış söylüyorsun sen desin. Ne işi vardı Plan ve Bütçe Komisyonunda?

Şimdi, Türkiye'de öyle bir üniversite düzenimiz var ki 129 devlet üniversitesi var, 79 vakıf üniversitesi var. Doğru mu Erol Bey, 208 tane?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Doğrudur.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, öyle bir düzen var ki burada, mesela ben size söyleyeyim -buraya geleceğiz şimdi, üniversiteye geliyoruz- Konya Necmettin Erbakan, eski AK PARTİ Konya Milletvekili; Ankara Hacıbayram, AK PARTİ Amasya, Ankara; Ankara Üniversitesi, 23, 24, 25, 26'nci dönemler AKP Adana; Maltepe, 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili; Sağlık Bilimleri, 23, 24, 25'inci dönemler Gümüşhane; 9 Eylül Üniversitesi, 22, 23, 25, 26'nci dönemler; Avrasya Üniversitesi, 23'üncü Dönem; Kütahya Sağlık, 24, 25, 26'nci dönemler... Böyle gidiyor yani AK PARTİ'den milletvekili olarak devam etmeyenler artık rektör olarak devam ediyor; akademik özgürlükler değil mi, konuşuyoruz. Ama hakkınızı yemeyim, başkaları da var. Mesela Kenan Ahmet Türkoğlu'nun gönlünden milletvekili olmak geçmiş, olamayınca Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesinin rektörü olmuş. Mesela, Gümüşhane AKP Belediye Başkan adayı Oktay Yıldız Gümüşhane Üniversitesi Rektörü olmuş. Mesela Kars'ta Hüsnü Kapu öyle olmuş. Başka şeyler de olmuş, mesela Kayseri Erciyes Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Mustafa Çalış Havva Talay Çalış'la evliymiş, e, olmasın mı şimdi? Böyle devam ediyor, böyle devam ediyor. Şimdi başkalarını üzmemelim, böyle kardeş olan var, bacanak olan var; böyle gidiyor, şimdi üniversite düzeni bu. Bu kıymetli rektörler geliyorlar üniversitelere, Türkiye'de en az denetlenen yerlerden biri üniversiteler, rektörü değiştirdin mi hepsi gidiyor arkadan çorap söküğü gibi; dekan, bölüm başkanları, her şey öyle gidiyor, kadrolar ona göre açılıyor, kim alınacak... Bunlardan çok meşhur olan birisi var, Şırnak Üniversitesi Rektörü. Ben, YÖK

Başkanımız Şırnak'ı takip ediyor mu emin olamadım. Adam "Akrabalarımı almak benim hakkımdır. Bu dinin bize emridir, akrabasına bakmayan kime bakacak?" diyor, çok haklı... Şimdi, bu, rektör olarak devam ediyor. O yok, peki, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü aynı zamanda Turkcell Yönetim Kurulu üyesi. Nasıl oluyor? Turkcell Yönetim Kurulu üyesi. Nasıl oluyor? Çünkü zapt edilmesi gereken bir kale olarak Boğaziçi'ni bu arkadaşın emanet ettiniz kalebent olarak. Peki, ne yaşadık? Çok uzak değil, 3 Temmuz 2026, Yükseköğretim Kanunu'nu görüşüyoruz ya, bir öğretim üyesi var, Yasin Ramazan Başaran, halk arasında paraşüt öğretimi olarak biliniyor yani üniversitenin gelenekleriyle gelmemiş, hop oraya getirilmiş Naci İnci tarafından. Öğrenci de -o arada o öğrenci sizin zannettiğiniz gibi bir öğrenci de değil- geliyor diyor ki: "Ben sizinle fotoğraf çektiğim istemiyorum." Siz benimle fotoğraf çektiğim zorunda mısınız Vekilim? Değilsiniz, Allah için. Siz değilsiniz değil mi? O da diyor ki: "Ya, ben ömrümün en güzel gününde sizinle fotoğraf çektiğim istemiyorum." Sahne şu: Yasin Ramazan Başaran diploması kapmış kaçıyor, "Benimle fotoğraf çektiğim istemezsen iki ay alamazsın." diyor. Var mı bir işlem Sayın YÖK Başkanı? Yok. Ben size ne işlem yapıldığını söyleyeyim. Sizin için gülümsetecek bir haber olabilir ama o öğrenci için değil biliyor musunuz çünkü oraya atadığınız kayyum başı o çocuğun beş yıl Boğaziçi Üniversitesine girmesini engelledi, beş yıl. Sebep? Töreni bozmuş. Ya, töreni bozan Yasin Ramazan. O çocuğun hakkını gasbetmediniz mi? Kul hakkı diye bir şey duymadık mı ya? Şimdi, sizin yarattığınız üniversite düzeni bu.

Peki, bu üniversitelere giriş çıkış, ne oluyor buralarda? 716 bin kişi üniversitelerden ayrılmış beş yılda, sadece geçen sene 157.530 kişi. Ha bire af çıkarıyoruz ya. Çünkü bu gençlerin sorunları var, onları konuşmamız lazım burada. Başka? 2023'te 3,5 milyon kişi TYT başvurusu yapmış -bu da çok sevimli ve gülümsetici gelebilir Sayın Başkan- 2025'te 2 milyon 560 bine düşmüş yani 1 milyon kişi az başvurmuş, 1 milyon kişi az başvurmuş. Üniversiteye başvuruyorlar, başvururlarsa ayrılıyorlar. Sanırım bunu konuşmak gerekiyor yani en azından bir ülkede üç yılda 1 milyon kişi az başvuruyorsa üniversitelere, 157 bin kişi bir yılda ayrılıyorsa bir şeyi konuşmak lazım. Ha, belki paşa gönüllerine göre ayrılıyorlardır, belki ekonomik derterleri vardır, belki başka baskılara maruz kalıyorlardır, olur ya dış güçler yapıyordur belki çünkü Türkiye'de kötü şeyleri dış güçler yapıyor. Belki de dış güçler yapıyordur, engellememiz lazım.

Şimdi, elimizde bir teklif var. Bir kere, bu bütüncül bir teklif değil. Yükseköğretim Kanunu ilk kabul edildiğinde 27 tane üniversite vardı, bugün sayısı 208 olmuş. 74 üniversite, 4 tane de meslek yüksekokulu vakıf. Bu arada buna bir parantez açalım, onu sonra uzun konuşmak gerekir, Komisyonumuz gelecek on yılda toplanırsa onu da konuşuruz. Vakıf üniversitesi dediğiniz şeyin çoğu vakıf üniversitesi değil, özel; para basıyor bazıları orada. Herkes biliyor, yalan söylüyorsunuz deyin. "Ey CHP milletvekili, sen doğruları söylemiyorsun. Olur mu, hepsi ceplerinden milyonlarca lira harcıyorlar, her sene vakıflara para yatırıyorlar, üniversitelerini vakıfa yatırdıkları parayla döndürüyorlar." deyin ben özür dilemeye hazırım. Şimdi, bu üniversiteler YÖK kurulduğunda yoktu; 78 tane vakıf üniversitesi ya da meslek yüksekokulu. Kırk dört yıl geçti sayın vekillerim, nezaketle söylüyorum, kırk dört yıl, bunun yirmi dört yılı da sizin başarılarla dolu iktidarınızda geçti, bir kanun çıkarmadınız ya, vakıf üniversiteleri için bir kanun çıkarmadınız. Söylemeyelim mi bunu, konuşmayalım mı bunu Komisyonunda? O maddenin orasına şunu koyalım, bu maddenin burasına bunu koyalım, kanun teklifini veren vekil pansuman işi yapmış. Orada da ilginç bir durum var: Bu teklifin 5 ile 12'nci maddeleri birbirine yakın maddeler; biri 5'te, biri 12'de yani biri 5'te, biri 6'da olsa anlayabilirim. Mesela, 4 ile 17'nci maddeler çok yakın iki madde, hatta tek madde olabilir; biri 4'te, biri 17'de, biri Halep'e gitmiş, biri Şam'a. Öbürü, 6 ile 16; işte, bakarsınız orada. Sağlık... Burada sağlık vekilleri var, bak, çıkmıyorlar buradan. Neden? Hakikaten sağlık gibi, tamam, olabilir. 1, 2, 9, 15, 19; yahu, nasıl oldu 1, 2, 9, 15, 19? 1 olur, 2 olur, 3 olur, 4 olur, 5 olur yani en azından bir gruplarsınız. Mesela şöyle olur: Belki sağlıkla ilgili milletvekilleri dinlerler, konuşurlar, geri kalan 20 madde için en azından Genel Kurul çalışmasına katılırlar, hayır. Daha ilginçini de söyleyeyim. Yine çok net söylüyorum, plansızlığınız nedeniyle... Yeni planlama yaptınız. Mesela, dünyada bir tek siz yapıyorsunuz, üniversiteleri bölüp bölüp yeni üniversite açılıyorsunuz, sonra onları topluyorsunuz, yeniden açılıyorsunuz, yeniden topluyorsunuz. Mesela, İstiklal Üniversitesi.... 18, arada 19 yok -oraya bir şey konulmuş, önemli bir madde çünkü- 20, 21, 22, 23; hop, boşluk, 25. Ya, bari bunları yan yana koysaydınız, tek bir üniversiteyle ilgili. Neden? Hayır efendim, çünkü arada konuşulacaklar acaba arada gider mi? CHP uyumaz, arada gitmez. Şimdi, dolayısıyla bu kanun teklifinin durumu bu.

Peki, akademisyenlerin durumu ne? Anlatıyorsunuz ya, ne zaman Mecliste bir araştırma önergesi, ne zaman bir yasa teklifi gelse anlatıyorsunuz "Bizim devriktidarımızda şöyle oldu, böyle oldu, böyle oldu." Bu akademisyenler... 2002'de bir profesör 1.784 lira alıyordu, asgari ücretin 9,7 katıydı. Bugün profesörler 153 bin lira alıyor, asgari ücretin 5,4 katı. Şimdi, bazen bunu söyleyince Genel Başkanınız kızıyor "O hesaptan yapma, bu hesaptan yapma." Başka bir şey söyleyeyim: Mesela, kişi başına düşen millî gelirin 3,6 katını alıyormuş 2002'de şu anda 2 katını alıyor. Ya, çok açık bir şey var değil mi? Siz akademisyenleri yoksullaştırmışsınız ya. Üzülmenizi beklemiyorum da beklediğim şey şu: Yerli ve millî sanayi uçacak ya, Türkiye teknoloji üretecek ya, Türkiye Yüzyılı başlayacak ya...

SEDA GÖREN (İstanbul) - Oldu, oldu bu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Oldu tabii canım, olmaz mı.

Şimdi, bu nerede olacak? Üniversitede olacak değil mi? Demek ki insanların akademisyen olmayı tercih etmeleri lazım, seçmesi lazım. Peki, sizin akademisyenlere reva gördüğünüz nedir? Araştırma görevlilerini hiç söylemiyorum, bakın, hiç söylemiyorum onları.

Sayın YÖK Başkanı, size ilginç bir haber vereyim: Bir ülkede üniversite kapandı, 20 bin öğrenci, binlerce akademisyen, binlerce idari personel sabah bir uyandılar üniversiteleri yok, "Kapattık oğlum sizin üniversitenizi." demişler. "Nasıl yani? Biz Bilgi Üniversitesindeyiz." filan... Bu bizim ülkemizde değil başka bir yerde. Üç gün sonra yeniden açıldı üniversite. Nasıl oldu mesela, anlatırsanız mutlu oluruz burada. Ülkenin bu kadar köklü bir üniversitesi kapandı, üç gün sonra açıldı. O üniversitenin garantör üniversitesinde de o üniversiteden gidecek olan bölümler yok. Ha, ama güzel bir mekânı var -Yüksel Vekil doğru söylüyor- alimallah şöyle Katarlılarla bir otel olsa nefis. Şimdi, bu nasıl oluyor? Ben yükseköğretimin nasıl yönetildiğini anlatmaya çalışıyorum, latife yapmaya falan çalışmıyorum. Dünyanın hiçbir yerinde bir üniversite bu kadar kolay kapatılmaz, bu kadar kolay açılmaz ama yaratmış olduğunuz düzen bir kişinin "Kapattım ben bunu." demesiyle kapanıyor, "Açtım ben bunu." demesiyle açılıyor. İşte ülkede

yaratmış olduğunuz demokratik düzen bu. O 20 bin öğrenci ne yaşayacak, ne oldu, finallere hazırlanırken nedir dertleri, kimsenin düşündüğü yok. Üzücü konuşmalar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Toparlıyor musunuz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim, siz daha önce bir zaman sınırlaması koymamıştınız dolayısıyla ben de grubumuz adına konuşmaya devam edeceğim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Zaman sınırlaması...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yok, benim çok zamanım var yani iki yılda bir toplandığımız için rahat rahat konuşabiliriz.

Şimdi, bu üniversite teklifi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun uygulanmasında ortaya çıkan bazı boşlukları gidermek üzere yapılmış, hiçbir bütünlüğü olmayan; belki tek tek bazı dertleri çözecek, belki bazılarını çok ağırlaştıracak, çok doğru belki, bazıları yanlış işlerle dolu bir teklif. Bunları madde madde konuşuyor olacağız ama bu kanun teklifi üniversitelerin asıl sorunlarına odaklanmıyor, üniversiteleri yaşadıkları büyük krizden çıkaracak yeni bir yapılanma, yeni bir reform önermiyor. Maalesef vesayetçi bir anlayış var, "21 Kurul üyesini ben atarım." "Rektörleri ben atarım..." Mesela ben şunu hatırlıyorum, belki siz de hatırlıyorsunuzdur: Siz iktidar olduğunuzda seçim yapılıyordu üniversitelerde -hafızanızı tazeleyin- siz bu seçimlerden sonra 1'inci çıkmayan, alimallah, dönemin Cumhurbaşkanı 1'inciyi değil, 2'nciyi ya da 3'üncüyü atadığında büyük bir demokrasi itirazında bulunuyordunuz ki bence haklıydınız. Bugün hiçbir üniversitede seçim yapmıyorsunuz yani insanlar mahalle muhtarını seçebiliyorlar ama kendi rektörlerini seçemiyorlar, hepsini Cumhurbaşkanı atıyor, hepsini. Bununla ilgili bir şey yok. Akademisyenleri, öğrencileri denetlemeye, cezalandırmaya, fişlemeye, kişiler ve kurumlar arasında eşit olmayan muamelelere ve imtiyazlı, yapısal ve mali düzenlemelere kapı aralayan bir teklif bu.

Bu kanun teklifinde öğretim elemanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi için hiçbir düzenleme yok. Bakın, 200 bin akademisyen var, bunların haklarına yönelik bunca yıl sonra getirmiş olduğunuz teklifte tek bir madde yok.

Kanun teklifinde, akademik özgürlük, üniversite özerkliği, bilimsel bağımsızlık, ifade özgürlüğü, liyakat, iş güvencesi, demokratik üniversite yönetimi gibi yükseköğretimin varlık koşullarını oluşturan temel ilkelere ilişkin tek bir düzenlemeye dahi yer verilmemiş durumda. Şimdi, bu şaşırtıcı değil çünkü böyle bir yükseköğretim istiyorsunuz.

Genel gerekçe kısmında çok güzel sözler var. "Yükseköğretim sisteminin bütüncül biçimde güçlendirilmesi..." ama yükseköğretimin ihtiyaç duyduğu demokratik, özgürlükçü, bütüncül reformu ortaya koyan bir öneri yok. Gerekcede var, maddelerde yok, hiç bir şey yok.

Birbiriyle ilişkisiz birçok madde var. Sağlık alanında şu var, yurt dışında bir şey açılacak o var, biz hepsini fişleyelim, istediğimizi akademisyen yapalım, istediğimizi yapmayalım var. Onu da çok konuşacağız.

YÖK merkezli merkeziyetçi yapının güçlendirilmesini teklif eden bir kanun teklifi bu ve üniversitelerin kendi akademik ve idari kararlarını alma kapasitesi yerine YÖK ve Cumhurbaşkanlığını merkeze alan bir tercih var burada.

Akademik etik alanında bazı öneriler var ama ölçülülük, suç ve ceza oranının kanuniliği ve disiplin ceza hukuku ilişkisi yeterince açık değil. Uluslararasılaşmayı akademik iş birliğinden çok yurt dışında kurumsal genişleme olarak ele alıyorsunuz. O madde geldiğinde detaylıca konuşacağız. Bu ülkede yaşanan bazı sorunların tam da nedeni budur: Boğaziçi Üniversitesine giremeyecek ama Boğaziçi Üniversitesinin Makedonya'da açtığı kampüse girecek, oradan diploması alacak. Milyonlarca öğrenci, 3,5 milyon kişi burada girecek sınava, yarışacak, parası olanlar gidecek Makedonya'dan Boğaziçi Üniversitesi diploması alacak, ODTÜ diploması alacak bugün Kuzey Kıbrıs'tan aldığı gibi. Bu adalet mi, bu doğru mu? Vakıfların yükseköğretim kurumlarına yönelik yapmış olduğunuz düzenlemeler kamu yararından çok mali ve kurumsal kolaylaştırma niteliği taşıyor.

Öğrenci affı... Evet, bir öğrenci affını ihtiyaç var, destekliyoruz ama bu öğrenci affının neden gerektiği üzerine çalışmalar yapmaya ihtiyacımız var. Ben mesela YÖK Başkanının kamuoyuna benim söylediğim rakamlarla ilgili açıklamalar yapmasını beklerim.

En ciddi düzenlemelerden biri madde 26. Güvenlik soruşturmasını bütün öğretim elemanlarına yayararak akademik özgürlük, üniversite özerkliği ve liyakat açısından ciddi bir risk yaratmış durumdasınız. Bu kabul edilemez. Bu, Anayasa Mahkemesinden bu hâliyle de geçerse döner. Bu kabul edilemez. Ben size bir arkadaşınızı hatırlatayım, şimdi milletvekili, Süleyman Soylu, çıktı "İBB'de 557 terörist var." dedi. Vay anasını! Nasıl olmuş ya? "557 terörist var." Şimdi, benim genel devlet terbiyem İçişleri Bakanı bir şey söylediğinde onun doğru olduğunu düşünmek üzerinedir, sanırım sizin de öyledir. Sonra, Süleyman Soylu'ya sordular: "Kim bu 557 terörist?" Cevap: "Siyaset yapma özgürlüğümü kullandım."

Şimdi, bu maddeyi uygularsanız siyaset yapma özgürlüğünüzü kullanarak mesela, biraz önce vekilim dedi ki: "Hakkımda hiçbir yargı kararı yokken beni öğretmenlikten attınız." Biz atmadık vallahi, siz attınız. Böyle bir yığın akademisyen var, bir yığın öğretmen var. Hiçbir somut kriteri olmayan güvenlik soruşturmaları... Ben size söyleyeyim: Mesela, yatarı olmayan suçtan 301 genci Saraçhane'de gösteriye katıldı diye evine dönerken tutuklamıştınız. Ben gittim, konuştum, size de defalarca çağrıda bulunduk, gidip konuşsaydınız öğrencilerle. Onların hiçbirisini devlete almayacaksınız çünkü son derece nesnel, kanunda var çünkü, diyor ki: "Olgusal nedenler." Yasa söylemiyor, bir yargı kararı söylemiyor. Burada koyduğunuz madde -konuşacağız orada- "Olgusal nedenlerle alınamayabilir." diyor. Yani hakkında polis bakabilir. Bana mesela sordular bir arkadaşımızla ilgili, dediler ki: "Onun bir yargılama süreci var." "Eee." dedim, dedi ki: "Gösteri yürüyüşü yapmış." "Kime karşı yapmış?" dedim, "Mevcut iktidara karşı yapmış." dedi. "Helal olsun." dedim, zaten size karşı gösteri yürüyüşü yapmaması bana tuhaf gelen bir şey.

Şimdi, ben bu insanın devlet memuru olmamasını nasıl açıklayacağım. Birisi ister siyasette iktidara ister muhalefete... İfade özgürlüğüne inanıyorsanız, demokrasiye inanıyorsanız yapar değil mi? Ben sizin ne yaptığınızı söyleyeyim: Bu gösterilere katılanları, 19 Mart gösterilerine katılanları siz Muğla'da yurttan attınız ya. Bakın, devlete almaktan bahsetmiyorum, siz Muğla'da, Ankara'da, başka illerde devletin tüm yurttaşlarına eşit vermek zorunda olduğu yurt hizmetinden attınız, Gizem Özcan'ı çağıralım, anlatsın Muğla'da yaşananları; attınız, yurttan attınız. Neymiş? Ekrem İmamoğlu'yla ilgili konuşmuş diye, katılmış diye.

Peki, sizin bu diploma düzeninizde... Sayın Başkan, sona doğru gelelim: Ekrem İmamoğlu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, 15,5 milyon insanın Cumhurbaşkanı adayı, 18 Marta gelirken şimdiki Adalet Bakanınız mahkemeden ve savcılıktan İstanbul

Üniversitesini tacizle "İptal et, iptal et, iptal et." diye yazı gönderdi, yazı orada duruyor, bakarsınız. Neymiş? Cumhurbaşkanı adayı falan olabilir mi, seçimlerde kullanabilir mi. Peki, bu konuyla ilgili olarak bu üniversiteye defalarca başvuru yapıldı mı? Yapıldı. 15 başvuru yapıldı, üniversite defalarca reddetti. "Diplomayla ilgili hiçbir sorun yok." dedi, 15 kere. İşletme Fakültesi Dekanı dedi ki: "Burada bir sorun yok." Adamı zorladınız, istifa etti. Siz de YÖK Başkanı siz, bir diplomanın hukuki olup olmadığına karar verecek olan o diplomayı verendir yani İşletme Fakültesi. O İşletme Fakültesi Dekanı istifa etmişti "Onu toplayamıyoruz." diyerek konuyla alakasız 3 kişiyle Ekrem İmamoğlu'nun otuz iki yıllık diplomasını iptal ettiniz, sizin iktidarınız yaptı. Başka bir şey söyleyeyim: Onunla ilgili Cumhurbaşkanı adayı olmasın diye yaptığınız bu eylem 28 kişinin daha diplomasının iptaline neden oldu ama AKP Türkiye'sindeki bir başarınızı daha söyleyeyim: 28 kişinin diplomasını iptal ettiniz, onlardan sadece 17 yaşındaki Ekrem İmamoğlu'na ceza davası açtınız ve o ceza davasına İstanbul Üniversitesi'nden avukat geldi, dedi ki: "Her ne kadar bu kişinin, Ekrem İmamoğlu'nun kişisel olarak yaptığı bir şey yoksa da diplomasının iptal edilmesi doğrudur." Şimdi, sizin yarattığınız üniversite düzeni bu. Bugün o üniversite düzenini konuşuyoruz. Gerçekleri konuştuğumuzda çok sıkıntı oluyor, çok sıkıntı oluyor. Şimdi, asıl sahtecilik, yetkisi olmayan bir işte... İstanbul Üniversitesi Rektörünü kastederek söylüyorum, mesela siz o rektörü niye görevden aldınız? "Senin böyle bir yetkin yok, sen neden böyle bir karar verdin?" demeniz lazım. Ben böyle bir YÖK Başkanı bekliyorum; tarafsız, bağımsız. İşletme Fakültesi Dekanı vermiş diplomayı, altında onun imzası var. Rektörün yok öyle bir yetkisi. "Sen neden böyle bir şey yaptın?" demeniz lazım. Şimdi, mesele budur, meseleyi tamamlayalım. Biz yıllardır şunu söylüyoruz: Siz konuşmayan üniversite istiyorsunuz, siz diploma dağıtma mekanizması istiyorsunuz. Sizin açınızdan üniversite sayısının artması yeterli. O üniversiteyi açtık, bunu kapattık, öbürünü birleştirdik, öbürünün ismini değiştirdik; bu üç gün kapansın, öbürü dört gün açılsın, arada 15 üniversite kapansın, öbürü öyle olsun, beriki böyle olsun... Sürekli böyle bir yönetim anlayışınız var. Bizim söylediğimiz şey şu: Eğitim sisteminin erken çocukluk eğitiminden başlayarak temel eğitim, ortaöğretim, mesleki eğitim, yaşam boyu eğitim ve yükseköğretim ihtiyaçları çerçevesinde bütüncül bir bakış açısıyla reform edilmesi lazım çünkü bu ülkenin çocukları artık üniversiteye gitmemeyi tercih ediyorlar. Bu ülkenin çocukları, ülke nüfusunun yüzde 60'ı, çağ nüfusun, "Fırsatım olsa yurt dışına giderim, yaşarım." diyor. Bu hepimiz için bir alarm değil midir? Çok başarılıysak niye gitmek istiyorlar, neden bu ülkeden ayrılmak istiyorlar? Dolayısıyla öğrenmeyi merkeze alan, yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen, bireysel farklılıkları gözetken, eğitim kademeleri arasında bütünlüğü sağlayan yeni bir eğitim paradigmasına ihtiyacımız var. İşte, yükseköğretim de bu bütüncül paradigma içerisinde yeniden tanımlanmalı. Bu maddelerin her birinde ayrı ayrı konuşacağız. Bazıları bazılarının yararına, maddesi gelince söylerim. Gene eski bir milletvekiliniz var, bakanınız var, onun yararına bir tanesi. Var, oradan görünüyor, bakıyorsun arkadan, net. "Bu madde ne işe yarar?" diyorsun, oradan bir tanımdan çıkıyor, mutlaka çıkıyor. Dolayısıyla üniversitelerin ihtiyacı daha fazla vesayetçi ve güvenlikçi kısıtlamalar değil; akademik özgürlüklerin genişletilmesi, üniversitelerin şeffaflık ve hesap verilebilirlik mantığı içinde kurumsal özerkliklerinin artırılması, liyakatli ve güvenceli istihdamın hedeflenmesi, yeterli kamu finansmanı sağlanması -mesela, burada da öyle, onunla ilgili bir madde var, konuşacağız- ve demokratik, katılımcı, şeffaf yönetim süreçlerinin hâkim kılınması, Türkiye'nin ihtiyacı bu. Teknolojinin, bilimin koşar adım gittiği, yapay zekânın, dijital teknolojilerin korkunç bir hızla ilerlediği bir çağda bizim Türkiye'de yapmamız gereken şey budur. Sadece belirli bir yapıyla üniversite yönetmeye çalışmak belki o konuda sizi başarılı kılar çünkü çoğunluğun azınlığa tahakküm ettiği bir rejim oluşturdu ama Türkiye'nin geleceğine bir faydası olmaz. Dolayısıyla bu Komisyon'da önümüzdeki zaman içinde bunu konuşuyor olacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Ayşen Gürçan'ın, (2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Meclis Başkanlığına Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmesine ilişkin açıklaması

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere kanun teklifleri imza sahipleri tarafından hazırlanıyor. (2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi'nin imza sahipleri mezkûr teklifin oluşturulması sürecinde özel eğitim kurumlarını ilgilendiren hükümlerin ilgili teklifin kapsamında olduğunu değerlendirerek teklifi Meclis Başkanlığına arz etmişlerdir. Bizim kanun teklifimizin imza sahipleri ise teklifimizin konusunun yükseköğretim kurumlarıyla ilgili olduğunu değerlendirerek teklifimizi Meclis Başkanlığına arz etmişlerdir. Malumunuz olduğu üzere, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesinin birinci fıkrası kanun tekliflerinin hangi komisyonlarında görüşüleceğinin tespit edilmesi işleminin bu işin komisyonlara havalesi sırasında Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığı tarafından yapılacağını hüküm altına almıştır. Bu hüküm kapsamında Meclis Başkanlığı (2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi'ni genel olarak değerlendirdikten sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini göz önüne alarak havale işlemini gerçekleştirmiştir. Ayrıca (2/3764) esas numaralı Kanun Teklifi Plan ve Bütçe Komisyonuna 3 Temmuz 2026 Cuma günü havale edilmiştir. Takip eden haftada Türkiye Büyük Millet Meclis Genel Kurulunun toplanmama kararının olması ve hemen akabinde bugün bizim mevcut gündemimizle Komisyonumuz toplandığından tali komisyon olarak toplanma durumumuz mümkün olmamıştır.

Dikkatlerinize sunuyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü ile 110 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3755) (Devam)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben kanun teklifimizin tümü hakkında görüşmelerde talep sırasına göre veriyordum ama gruplara da söz vermek istiyorum.

Grubumuz adına Nazım Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Maviş.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün görüştüğümüz, müzakere ettiğimiz teklifi hazırlayan ilk imza sahibi değerli hocamız Sadettin Hülagü Bey'e ve onunla birlikte teklifi Komisyonumuzda tartışmaya hazırlayan değerli milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. YÖK Başkanımıza ve kıymetli çalışma arkadaşlarımıza Komisyon çalışmalarımıza hoş geldiniz, sefalar getirdiniz diyorum.

Tabii YÖK'le ilgili bugüne kadar birçok çalışma yürütüldü. Bugün de burada yükseköğretim kurumlarımız ve üniversitelerimizin çalışmalarının iyileştirilmesi anlamında bir kanun teklifini görüşüyoruz. Elbette ki her kanun teklifinde tartışılacak, eleştirilecek, müzakere edilecek, daha iyisinin olmasını isteyeceğimiz birçok şey olabilir ancak geneli itibarıyla en başta genel hatları açısından önümüze gelen kanun teklifinin üniversitelerimizin çalışmaları ve üniversitelerimizin kalitesinin artırılması açısından pozitif maddeler içerdiğini, pozitif bir içeriğe sahip olduğunu ifade etmek istiyorum. Reform beklentilerimiz her zaman olacaktır. YÖK de üniversiteler de reform beklentilerimizin kapsamı içerisinde olan ya da "reform" sözcüğü geçtiğinde aklımıza gelen kurumlardan bir tanesi ama her teklif her zaman bir reform olmaz, teklifler aynı zamanda iyileştirme önerileridir. Dolayısıyla buradaki teklifi de şu ana kadar yürütülen çalışmaların iyileştirilmesi açısından önemli görüyorum.

Teklifimizin içerisinde, teklifi sunan milletvekili arkadaşımızın bahsettiği gibi, bundan sonraki süreçlerde üniversitelerimizdeki bilgi üretimine pozitif katkı sağlayacak birçok husus var. Bunlardan bir tanesi 67 yaş emeklilik sınırı nedeniyle akademiyle ilişkisi kesilmek zorunda olan öğretim üyelerimizin üniversitelerimizin ihtiyaç duyması durumunda bir sözleşme süreciyle iki yıllık sözleşmeler marifetiyle akademiyle ilişkilerinin devam etmesini sağlayan, böylelikle bilgi, birikim, tecrübe ve akademik katkısı açısından üniversitelerimize fayda sağlayacağı mülahaza edilen öğretim üyelerimizin öğrencilerle, bilgi üretimine, akademiyle ilişkisinin devam etmesine imkân sağlayan bir düzenleme var. Bunu oldukça kıymetli buluyoruz. Tabii, burada, önceki döneme oranla birtakım yeni kısıtlar getirilmek suretiyle istismar, keyfîlik ya da başka ilişki ağları nedeniyle sözleşme sürelerinin oluşturulmasını engelleyen maddeler de konulmuş. Bu bir iyileştirme önerisi olarak takdir edilmesi gereken bir husus.

Öbür taraftan, teknoloji transfer ofisleriyle üniversitelerimiz arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi meselesi de kıymetli. Diğer yandan, Sağlık Bakanlığıyla kurulan ilişkilerde üniversitelerimizin yüzde 2,5 oranında araştırma payı alması da üniversitelerimizin araştırma kapasitesini artırmak bakımından fayda sağlayacağını düşündüğümüz bir husus. Öte yandan, gerek yurt dışında gerek yurt içinde çeşitli iş birliklerine alan açan, çeşitli iş birliklerine imkân tanıyan düzenlemeler de yine üniversitelerimizin akademik gücünü artırmaya dönük önemli bir katkı sunacaktır diye düşünüyorum.

İntihal meselesi, son yıllarda, son dönemlerde ne yazık ki teknolojik gelişmelerle de birleşince bilgi üretimi ve sahtekârlık, hırsızlık, akademik hırsızlık gibi istemediğimiz cümleleri yan yana getirme zorunluluğu doğuran bir süreçti. Bu konuda cezai müeyyidelerin güçlendirilmesi, sadece akademik intihal yapan ya da tezini, araştırmasını, makalesini başkaları üzerinden oluşturanlara değil, aynı zamanda bu konuda iş birliği yapanlara da cezai müeyyideler getiriyor olması da önemli bir husus.

Tabii, vakıf üniversiteleri Türkiye'de önemli kurumlar, çok güzel örnekler de var, zaman zaman vakıf üniversiteleriyle ilgili olumsuz örnekler, kötü örnekler karşımıza çıksa da Türkiye'nin yüz akı üniversitelerimiz içerisinde vakıf üniversitelerimiz de var. Dolayısıyla, bu alanı regüle etmek, bu alanda hem üniversite eğitimi hem öğrencilerimizi korumak hem de akademik camiyayı güçlendirmek bakımından getirilen ilave teklifler de olumlu diye düşünüyorum.

Diğer yandan, yurt dışında bilimsel çalışma yapmaya dönük iş birliklerinin iyi niyetli bir şekilde buraya konulmuş olması da önemli. Tabii, bir niyet okuma yöntemiyle yurt dışında açılacak birtakım birimlerin istismar edileceğine dair kaygı burada YÖK tarafından somut birtakım kriterlerle mutlaka engellenecektir.

Öbür taraftan hocalarımızın, akademisyenlerimizin çalışmalarının, araştırmalarının, buluşlarının, patentlerinin korunmasına dönük de önemli destek içeren bir maddeyle burada karşı karşıyayız.

Şimdi, kanunda... Tabii, bizim de burada hem teklif sahibi arkadaşlarımız hem de ihtiyaç duyulması durumunda YÖK Başkanımız ya da ilgili arkadaşlarımız cevaplandırabilirler. Yabancı uyruklu öğrencilerin, araştırma görevlilerinin döner sermayeden pay almalarıyla ilgili bizim, kanundan anladığımız kadarıyla Anayasa Mahkemesinin engelleyici bir kararı yok. Bunu kanunla düzenlemek suretiyle bu öğrencilerimizin, bu araştırma görevlilerimizin döner sermayeden pay almalarıyla ilgili engelleyici bir husus burada söz konusu, buna bir açıklık getirilmesi gerektiğini ben de düşünüyorum çünkü nihayetinde döner sermayeden pay almak, bir kamu görevlisi ya da bir devlet memuru gibi bir pay almak anlamı taşıyor. Bunu değerlendirmekte fayda var.

Öncelikle, aklıma ilgili çok sayıda öğrencimizin, okullarıyla ilişkisi kesilmiş çok sayıda gencimizin taleplerini karşılayan bir af düzenlemesi önümüze geldi. Bunun için yine teklif sahibi değerli Sadettin Hülagü Hocamız ve imza sahibi diğer milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Ancak bir önceki aften yararlanmış olanlarla ilgili de belki tekrar bir değerlendirme ihtiyacı doğabilir. Bunu da şahsi kanaatim olarak takdirlerinize, Komisyonun takdirlerine sunuyorum.

Öbür yandan, bildiğim kadarıyla güvenlik soruşturması zaten Anayasa Mahkemesinin "Bu, yönetmelikle değil, kanunla düzenlenmesi gereken bir husus dolayısıyla bununla ilgili yasal düzenlemeyi yapın, yönetmelikle disiplin soruşturması ya da güvenlik soruşturmasını düzenleyemezsiniz." talebi üzerine önümüze gelen bir husus. Bu açıdan kanunun bütününe baktığımızda genel olarak pozitif karşıladığımız bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Emeği geçenlere bir kere daha teşekkür ediyorum.

Tabii hem üniversitelerimiz hem de YÖK geçtiğimiz yıllar içerisinde Türkiye'de çok önemli iyileştirme ve yeniliklere imza attı. Ben önemsedğim bazı hususları sizlerle burada paylaşmak istiyorum. Öncelikle, 208 üniversitemizin içerisinde bazı üniversitelerimizin bölgesinin kalkınmasına sağlayacağı katkı da hesaba katılarak bölgesinin stratejik pozisyonu da dikkate alınarak ihtisas üniversitesi olarak konumlandırılmış olmasını çok doğru, yerinde ve güçlendirilmesi gereken bir adım olarak görüyorum. Öte yandan, bazı üniversitelerimizin "araştırma üniversitesi" olarak tanımlanmasını ve araştırma üniversitesi olması nedeniyle desteklenmesini de kıymetli, önemli ve akademik dünyamız açısından katkı sağlayıcı bir husus olarak görüyorum ancak bende

bilgilere göre şu ana kadar 25 ihtisas üniversitemiz, 23 araştırma üniversitemiz var, yanlış bilgi aktarıyorsam ilgili arkadaşlar düzeltebilirler. İmkânlar çerçevesinde bu rakamların artmasında, üniversitelerimizin ihtisaslarına göre ya da ihtisas üniversitesi olması bağlamında misyonlarının farklılaştırılmasında fayda olduğunu düşünüyorum.

Öbür taraftan, ülkemizin bilimsel bilgi üretimine katkı sağlamak, özellikle temel bilimler ve Türkiye'mizin ihtiyacı olan stratejik alanlarda bilim adamı yetiştirmek için 100 stratejik alanda 2 bin öğrencimize doktora imkânı sağlanması, yurt dışında doktora imkânı sağlanması da önemli bir husus. Bu stratejik alanlar Türkiye'mizin öncelikleri, ülkemizin öncelikleri, güçlü, büyük Türkiye inşa etme sürecimizdeki ihtiyaçlarımız dikkate alınarak mutlaka belirleniyor ancak bu rakamların da 2 bin öğrenciyle sınırlı kalmayıp daha da yukarı çekilmesi akademik dünyamıza ve Türkiye Yüzyılı inşamıza önemli katkılar sağlayacaktır diye düşünüyorum.

YÖK'ün yapması gereken önemli işlerden biri, son dönemde bu konuda da ciddi adımlar atıldı, temel bilimlere destek olması. Gerçekten ülkemizin ihtiyacı olan bilim adamları, özellikle temel bilimlere yönelme konusunda desteklenmeli, teşvik edilmeli, yönlendirilmelidir.

Birkaç gün önce yine YÖK Başkanımızın açıklamasıyla "Mikro Yeterlilikler Çerçeve Kararı" alındı. Bu kararı da ben çok önemli buluyorum. Özellikle öğrencilerimizin AKTS yükünün yüzde 10'una kadarını üniversite dışı birtakım iş birliği yapılmış kurumlardan, kuruluşlardan tamamlamasına imkân veren bu düzenleme aslında bugüne kadarki üniversite paradigmamızda da bir esnemenin işaretlerinden biri. Üniversitelerde bilgi üretiminin, bilgiye erişimin tekeli bugüne kadar vardı. Bu tekelin bu anlamda esnetilmesi, yeni gelişmeler, yeni teknolojik gelişmeler, yapay zekâ ve benzeri ürünlerdeki yeni oluşumlar açısından düşünüldüğünde bilginin sadece kampüslerde ve üniversitelerde değil, üniversite dışında da üretilebildiğini, akredite edilmiş kuruluşlarla yapılan iş birliği çerçevesinde öğrencilerimize böyle bir imkânın sağlanmış olduğunu görmek de sevindirici.

Bir başka husus da üniversitelerimizde epey süre önce başlamış olan norm kadro uygulaması. Bu norm kadro uygulaması da keyfiliği engelleyen, keyfiliğe engel olan önemli adımlardan bir tanesi. Akademisyen sayımızda çok ciddi bir artış oldu, 190 binlere ulaşan bir akademisyen kadromuz var. Üniversitelerimizde kadın okullaşma oranında ciddi bir artış oldu. Neredeyse birbirini dengeleyen cinsiyet dağılımı açısından dengeli bir tablo oluştu. Ayrıca, gerek YÖK'ün içerisinde gerekse bağımsız bir kalite kurulu olarak, Yükseköğretim Kalite Kurulu olarak kalite kurullarının kurulmuş olması, kalite kurullarımızın üniversitelerimizi akredite etmesi, üniversitelerimizin kalitesinin yükselmesine katkı sağlaması da son dönemde karşımıza çıkan önemli iyileştirme adımları olarak dikkat çekiyor. Ben de bu adımların atılmasında katkı sağlayan herkese çok teşekkür ediyorum.

Tabii, bundan sonra önümüzdeki temel hedefin şu olması lazım: Biz Türkiye'de eğitime erişim olanaklarını olabildiğince geliştirdik, 208 tane üniversitemiz var. Türkiye'nin her tarafında eğitime erişim imkânı çocuklarımızın önüne açıldı. Şimdi, bu fiziki koşulların iyileştirilmiş olmasının, eğitime erişimin önündeki engellerin kaldırılmış olmasının artık niteliğe odaklanma konusunda bizi daha da kuvvetli bir yaklaşıma sevk etmesi lazım.

Öte yandan, özellikle ihtiyaç odaklı kontenjan yaklaşımının bizim politikalarımızın merkezinde olması gerekiyor. Aslında, zaman zaman gündeme gelen atanamayan öğretmenler meselesinin arkasında da böyle bir neden olduğunu düşünüyorum yani Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyaçları ile eğitim fakültelerimizin kontenjanları arasında bir korelasyon sağlanamadığı takdirde karşımıza başka semptomlar, başka sorun alanları çıkıyor. Bu açıdan, YÖK'ün kontenjanlarla ilgili daraltmaya gitmesini olumlu karşılıyorum. Her ne kadar Danıştay geçen sene bu konuda olumsuz bir karar almış olsa da YÖK'ün bu yıl zamanında, öğrencilerin mağdur olmayacağı bir zaman planlaması içerisinde kontenjanlarla ilgili daraltma politikasını bu anlamda doğru buluyorum ve mutlaka bundan vazgeçilmemesi gereken bir konu olarak değerlendiriyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, birkaç hususa da burada müsaadenizle dikkat çekmek istiyorum. Kendisi aramızdan ayrıldı ama ilgili arkadaşlarımız buradalar, biraz önce konuşan Sayın Koca konuşmasının içerisinde af talebinde bulunan öğrencileri sıralarken "Kürt oldukları için okullarından atılan öğrenciler" ifadesini kullandı; bunu kabul etmemiz, hiçbir biçimde kabul etmemiz söz konusu değildir. Bu ülkede hiçbir öğrenci Kürt olduğu için okullarından atılmaz, atılamaz; AK PARTİ olarak bugüne kadar bunun karşısında, Kürt zulmüne karşı, Kürtlere karşı işlendiği iddia edilen zulümler karşısında nasıl bir tutum sergilediysek sırf etnik kimliği nedeniyle okullarıyla ilişkisi kesilen bir öğrenci varsa onun karşısında da sizden çok biz dururuz, bunu ifade etmek istiyorum çünkü 2002 yılında iktidara geldiğimiz günden bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanımızın bu ülkede Kürt sorunuyla ilgili aldığı inisiyatifi, aldığı riski ve bugün de Milliyetçi Hareket Partisiyle birlikte, Sayın Devlet Bahçeli'yle birlikte üstlendiği riski hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla hiçbir öğrenci Kürt olduğu için, dindar olduğu için, şu etnik kimliğe sahip, şu dinî kimliğe sahip, şu mezhepsel kimliğe sahip olduğu için okulundan atılamaz Elbette ki bu konuda yaptıklarımızı tek tek sayarak burada huzurlarınızı meşgul edecek, işgal edecek değilim.

Bir diğer husus... Sayın Özçağdaş da buradan ayrıldı, biraz önce konuşurken araya girmek suretiyle ifade ettik ama tekrar ifade etmekte fayda görüyorum. Ben, Komisyonumuzun çalışmalarının muhabbet içerisinde değil mehabet içerisinde yürümesini önemseyişimi söyledim, bu cümleyi daha önceki Komisyon toplantılarımızda da zaman zaman kullandım. Burada "mehabet"ten kastettiğimiz şey, sözlüklere bakıldığında, sözlüğe bakan herkesin çok rahatlıkla göreceği ve bileceği gibi ya da Türkçe ile eski Türkçe arasında bağ kurmayı başarabilen herkesin çok rahatlıkla anlayabileceği gibi saygınlıktır. Komisyonumuzun saygınlığına halel getirmeyecek bir çalışma düzenimizin olması gerektiğini söyledim, "Ben o dili bilmiyorum." dedi Sayın Özçağdaş. Bizim konuştuğumuz dil milletin dili, siz bilmiyorsanız o sizin sorunuzuz!

Ayrıca, Sayın Özçağdaş yine konuşmaları içerisinde "çoğunluktan gelen tahakküm" "dikta rejimi" gibi ifadeler kullandı. Kusura bakmayın, Millî Eğitim Komisyonunda gündemin dışında ifadeler kullanmak istemezdim ancak buradaki arkadaşlarımız gündemin dışında da genel olarak AK PARTİ'yi, Hükümetimizi, Cumhuriyet İttifakı'nı ilzam edecek ifadeler kullandığı için bunları söylemekte ben de bir beis görmüyorum. Eğer bir dikta rejimi arayanlar varsa lütfen dönüp kendi tarihlerine baksınlar, muhalefetsiz demokrasi arayışlarına baksınlar, darbeler karşısındaki tutumlarına baksınlar, 1960 darbesinde bu ülkenin Başbakanı darağacında sallandırılırken nerede durduklarını araştırınsınlar, 71 muhtırası yapılırken Cumhuriyet Halk Partisinden istifa edip Başbakanlığı kabul eden kendi parti mensuplarına baksınlar, 28 Şubatta partilerinin nerede durduğuna baksınlar.

Şimdi, bazı milletvekili arkadaşlarımızın milletvekilliği görevi bittikten sonra rektör oluşlarını eleştiren arkadaşlar, ona da bir şey söylemek istiyorum, ben Meclis kürsüsünde de bunları söyledim: Hiç kimse kusura bakmasın, bu memlekette katsayı zulmü

uygulanırken ODTÜ Rektörü cübbesini giyip AK PARTİ Grup Salonu'na gelip orada katsayı zulmünü savunmadı, sizin grup salonunuzda cübbesini giyip, gelip katsayı zulmünün devam etmesini savundu ve o günkü Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri de elleri patlayıncaya kadar, elleri en şiddetli şekilde alkış tutana kadar ODTÜ Rektörünü alkışladılar. İnönü Üniversitesinin Rektörü "Yüzde 99 oy bile alsanız bu memlekette sizi iktidar yapmayız." derken alkışlayanlar yine ilgili partinin milletvekilleri idi. Bakın, rektör seçimlerinden bahsedildi. Kastamonu Üniversitesinin Rektörü 1 oy almış, dönemin Cumhurbaşkanı 3'üncü sıradaki rektörü rektör olarak atadı, rektörlük görevi bittikten sonra Cumhuriyet Halk Partisinden milletvekili aday adayı olmak için koşarak gitti. Nur Serter ikna odaları kurdu, siz ödüllendirir gibi getirip partinizden milletvekili yaptınız. Cumhuriyet mitinglerinde cübbesini giyip de sizin düzenlediğiniz, aktörlerinizin konuştuğu mitinglere koşarak gelen rektörlere alkış tuttunuz, "Ordu görevi!" pankartları açan rektörlere. 28 Şubat sürecinde Genelkurmay brifinglerine davet edilen ve topuk selamıyla darbeci askerlerin karşısında hizaya duran rektörleri sizler alkışladınız, biz alkışlamadık. Dolayısıyla bu açıdan bakıldığında, hesap vermek açısından son derece kabarık bir siciliniz var.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sizin de var yani onu da kabul ediyorsunuz. Bizim de varmış, sizin de varmış.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Şu anda siz tam da bunları yapıyorsunuz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Polemik yapmayacağız sizinle. Siz tartışmak istiyorsunuz, biz tartışmayacağız sizinle.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Şimdi, bence sizin probleminiz şu: İstiyorsunuz ki Cumhuriyet Halk Partisinin mitinglerine koşarak gelsin, darbe çığırıklığı yapsın, darbe şakşakçılığı yapsın, biz de o rektörleri alkışlayalım; böyle bir düzen yok, böyle bir dünya yok.

"Çoğunlukçuluk"la bizi itham eden milletvekili arkadaşımıza şunu söylüyorum: Evet, demokrasi sadece çoğunluk yönetimi değildir ama çoğunluk demokrasinin olmazsa olmazıdır yani seçimlerde en çok oy alanın yönetmesi demokrasinin olmazsa olmaz şartıdır. Biz, bu Komisyonunda -bu Komisyonun eski üyesi olan milletvekili arkadaşlarımız çok iyi bilecekler ki- hiçbir zaman tahakkümcü, hiçbir zaman çoğunluğun gücüne dayanarak kanun çıkarmaya çalışan bir tutum içerisinde olmadık. Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun ilk imza sahibi benim burada ve Öğretmenlik Mesleği Kanunu da gerek sizden gelen gerek bizim de makul gördüğümüz en az 4-5 tane maddeyi daha sonraki müzakere süreçlerinde değiştirmek suretiyle bir uzlaşa ortaya koyduk; benim aslında "mehabet" derken kastettiğim şey de buydu. Bu Komisyonun temel özelliklerinden biri bugüne kadar yaptığı çalışmaların hepsinde uzlaşa, makuliyet, rasyonellik araması idi. Bu konuda biz her şeye açığız, her eleştiriye açığız, her katkıya açığız. Bakın, siz 1'inci maddeyle ilgili Anayasa'ya aykırılık teklifi verdiniz, ben de konuşmamın içerisinde 1'inci maddeyle ilgili kendi çekincelerimi ve bu konuda bilmediğimiz bir şey varsa, bilmediğimiz bir hassasiyet varsa bu hassasiyetin bize aktarılması gerektiğini burada ifade ettim.

Öğrenci affıyla ilgili en çok mücadele eden milletvekillerinden biriyim. Teklif sahibi Değerli Hocamız Sadettin Hülagü de bilir; Sayın Cumhurbaşkanımızla, Grup Başkanımızla hocamızın Başkanlığında yürütülen çalışmalarda bu konuyu gündeme getirdik, öncesinde belirlenen af düzenlemesinin alanının genişletilmesiyle ilgili başta Sayın Komisyon Başkanımız olmak üzere çok büyük mücadele verdik.

Ben, burada, hep beraber olduğumuz bu Komisyon ortamında bir önceki aftan yararlanma meselesini yine gündeme getiriyorum. Bu bir uzlaşa meselesidir. Bu bir rasyonelite meselesidir. Bu bir ortak noktadan bakma meselesidir. Yani bu konuda bizim bir çekincemiz, bir kaprisimiz, "biz yaptık oldu" gibi bir duygumuz yok ama kusura bakmayın, siz bize böyle tahakküm ederseniz, meseleyi siyasallaştırırsanız, meseleyi siyasal polemige dökerseniz biz de herhâlde kendi grubumuzun hakkını savunmak için bu siyasal polemigin gerektirdiği cevabı size vermek durumunda kalırız.

Hepinize teşekkür ediyorum.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Burada sataşma nedeniyle söz istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Talep üzerine söz veriyordum, aslında başlangıçta öyleydi fakat CHP sözcüsü grupların adına sözcülerin öncelik olmasını istediği için YENİ YOL Partimizin sözcüsü Mehmet Karaman'a söz vereceğim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Başkanım, sataşma var ama.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Bu, sataşmaya giriyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, sataşmanın âlâsını biz yaşadık, ben kendim de o sataşmaya karşılık vermek için sonunu bekleyeceğim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - İsim verildi, buna izin vermeniz gerekiyor.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkanım, sataşma için çok kısa söz istiyorum; kısa olacak, emin olun.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben size söz vereceğim zaten.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ama gündem bu iken...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Eğer size bu sözü verirsem bundan sonraki yaşanacak her sataşmada da o sözü...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Verin Başkanım, niye çekiniyorsunuz ki?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle: Bakın, baştan itibaren tümü üzerinde...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - "Demokrasi" diyorsunuz, "konuşma" diyorsunuz, "anlaşma" diyorsunuz, "ittifak" diyorsunuz...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tabii ki diyorum ama bakın, sataşmanın âlâsını bana yaptınız, ben en sona saklıyorum ki YÖK Başkanımız ya da kanun teklifinde bulunan vekilimizin de vereceği cevaplar var.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - O zaman mehabet olmuyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bekleyin Sayın Vekilim, sıranız geldiğinde...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bakın, "Bekleyin." dediğinizde sataşmaya yanıt verme ortamından uzaklaşıyoruz Sayın Başkanım.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Ama sataşacak, sataşmaya beklenerek cevap verilmez.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben şimdi YENİ YOL Grubu adına Mehmet Karaman'a söz veriyorum.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sataşmaya beklenerek söz verilir mi ya!

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Sanırsın Türkiye'yi demokratikleştirdiler; her gün cezaevindeyiz, her gün adliyedeyiz. Neden bahsediyorsunuz gerçekten siz ya? Biraz dolaşın, Silivri'ye filan gidin biraz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Senin bildiğini biz de biliyoruz, merak etme.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Koptunuz gerçekten, neler yaşadığımızla hiç ilgilenmiyorsunuz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, muhterem bürokrat kardeşlerim; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Toplantımızı hayırlara vesile kılsın Cenab-ı Hak inşallah.

Öncelikle, Komisyonun çalışma sistematığı hakkında birkaç cümle de ben söylemek istiyorum. İzninizle, kanun teklifinin geneli üzerindeki değerlendirmelerimize geçmeden önce Komisyonumuzun çalışma usulüne ilişkin birkaç hususu ifade etmek istiyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ihtisas komisyonları yasama faaliyetinin mutfağıdır. Kanun tekliflerinin ayrıntılı biçimde ele alındığı, farklı görüşlerin değerlendirildiği, ortak aklın olduğu yerler komisyonlardır ancak ne yazık ki Komisyonumuzun son yıllardaki çalışma pratiği bu anlayıştan oldukça uzak bir görüntü vermektedir. Bugün Komisyonumuzun gündeminde Meclis Başkanlığı tarafından havale edilmiş yaklaşık 410 kanun teklifi bulunmaktadır; bunu kafamdan söylemiyorum, Komisyonun sayfasına girdiğiniz zaman önünüze çıkacak rakamdır bu. Buna rağmen, Komisyonumuz son üç yılda sadece 3 kez toplanmıştır. Bunu söylediğim zaman arkadaşlar önüme 6'ncı toplantı olduğu konusunda bir rapor getirdiler; bu, benim söylediğim gibi yine 3 toplantı olduğu anlamına geliyor çünkü 3 tanesinde seçim yapılmış, 2 tanesinde de kanun görüşülmüş yani yine 3 toplantı yapılmış sayılıyor. Bu toplantıların ikisi Komisyon Başkanlık Divanının seçimine ilişkin olmuş, yalnızca bir toplantıda kanun teklifi görüşülerek Öğretmenlik Mesleği Kanunu ele alınmış. Bunun dışında, Komisyonumuzun yasama faaliyetleri fiilen durmuş durumdadır.

Sayın Başkanım, hatırlarsanız Millî Eğitim Bakanımız Komisyon üyelerimize bir iftar yemeği vermişti, o yemeğe iktidar partisi milletvekillerinden yeteri kadar gelen olmamıştı, muhalefetten de bir tek ben katılmıştım; orada Sayın Bakanımıza "Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz Komisyonumuzu toplantıya çağırdığınız için." demiştim, siz de bana "Bundan sonra toplantılara çağıracağız." demiştiniz ama o günden beri de toplantı yapılmadı. Daha da önemlisi, İç Tüzük'ün öngördüğü şekilde Komisyon üyelerinin üçte 1'inin imzasıyla yapılan toplantı çağrıları 2 kez reddedilmiş, Komisyonun gündemindeki tekliflerin değerlendirilmesi dahi mümkün olmamıştır.

Şimdi, burada şunu söylemek istiyorum: Bu kanun teklifinde öğrenci affı var. Aslında, Komisyon'da çalışan danışman arkadaşlarımıza bir talimat verseydiniz bu 450 kanun içerisinde muhalefet partilerinin aflu ilgili verilmiş kanun tekliflerini de görecektiniz. O kanun teklifleri ile bu kanun teklifini Tüzük'ün 35'inci maddesine göre birleştirerek buraya getirebilirdiniz. Bu konuda önerge vereceğiz, bunun da reddedileceğini biliyoruz ancak önemli bir konu. Bugün Şerafettin Kılıç kardeşimizin verdiği af kanunu teklifi Komisyon'da görüşülmediği için Meclis Genel Kuruluna indirildi, biraz sonra aşağıda görülecek, orada reddedeceksiniz; aslında onu da bu kanun teklifinin içerisine koyma imkânınız vardı. Sadece bizim parti grubumuzun verdiği 10'a yakın af kanunu teklifi var; keşke bunları birleştirseydiniz, biz de size "Muhalefet partisinin de af kanunu teklifleri gündeme getirilebiliyor." deseaydık. Sadece iktidar partisinin getirdiği veya yürütmenin getirdiği kanun tekliflerinin konuşulduğu bir Komisyon olmasaydık, muhalefetin de bazı teklifleri burada görülebileseydi.

Sonrasında ise aylarca bekletilen teklifler çok kısa süreler içerisinde peş peşe Komisyon gündemine alınmaktadır -bu, genel yani diğer komisyonlarla da ilgili- oysa yasama faaliyetinde önemli olan yalnızca kanun çıkarmak değildir, nitelikli istişareye dayalı ve öngörülebilir kanun yapmaktır. Komisyonların uzun süre çalıştırılmayıp ardından çok sayıda teklifin kısa sürelerde görüşülmesi hem milletvekillerinin denetim ve katkı imkânını azaltmakta hem de yasama kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bizim beklentimiz, komisyonların düzenli toplantı yapması, gündemde bekleyen tekliflerin makul süreler içerisinde ele alınması, iktidarıyla muhalefetiyle bütün milletvekillerinin katkı sunabileceği gerçek bir müzakere zemininin oluşturulmasıdır çünkü güçlü bir yasama faaliyeti güçlü bir komisyon çalışmasıyla mümkündür.

Şimdi, bizim toplanma teklifimizi reddetmenizi, Meclisin tatil olduğundan dolayı bir araya gelemediğimiz şeklinde veya tali komisyonla ilgili konuyu toplanamaması sebebiyle söylediniz ancak daha önce de bunlar yapılmış. Örnek vereyim: Esas komisyon raporunu verdiği için iade edilen teklif ve kanun hükmünde karamameler 11 tane gözüküyor -Millî Eğitim Komisyonunca- esas komisyon karar verdi ama tali komisyon olarak bize geldi veya sizler yazı yazdınız, dediniz ki: "Biz bildirmek istemiyoruz hiçbir şekilde." Hâlbuki, ana komisyon önce tali komisyonunun raporunu beklemeli, tali komisyon... Eğer reddedeceksek de buraya gündeme getirmeniz lazım, gündemde konuşuruz; reddedilecekse de zaten çoğunluğunuz, reddedersiniz, cevap vermezsiniz ama bizim düşüncelerimizin konuşulmasına hiç olmazsa fırsat vermeniz gerekir; bu da ayrıca önemli bir konudur.

Muhterem kardeşlerim, gündemde bekleyen eğitimin sorunları var. Özel okul öğretmenleri, mülakat mağdurları, atama bekleyen öğretmenler, sözleşmeli öğretmenler ve denklikler gibi konularda bekleyen bir sürü öneriler var. Komisyonumuzun çalışma usulüne ilişkin bu değerlendirmeleri yapmanın bir sebebi var çünkü bu Komisyonun önünde toplum doğrudan hayatına dokunan ve acil çözüm bekleyen pek çok eğitim sorunu bulunmaktadır, bunların başında özel okul öğretmenlerinin yıllardır çözülmemeyen çalışma koşulları gelmektedir. Bugün yüz binlerce özel okul öğretmeni 2014 yılında kaldırılan taban maaş güvencesinin yokluğunda asgari ücret seviyesine mahkûm edilen ücretlerle çalışmak zorunda bırakılmaktadır. Kısa süreli sözleşmeler, yaz aylarında sigortasız bırakılma, iş güvencesinin olmaması ve ağır çalışma koşulları artık münferit sorunlar değil yapısal bir probleme dönüşmüştür. Öğretmenlik gibi kutsal bir mesleğin bu kadar güvencesiz hâle gelmesi kabul edilemez.

Diğer taraftan, kamuya öğretmen alımlarında yaşanan mülakat mağduriyetleri de hâlâ çözüme kavuşturulmayı beklemektedir. KPSS'de yüksek başarı göstermesine rağmen şeffaflığı tartışmalı mülakat süreçleri nedeniyle hak ettiği atamaya kavuşamayan binlerce genç öğretmenimiz bulunmaktadır. Anayasa'mızın 70'inci maddesi kamu hizmetine girişte liyakati esas alırken kamu vicdanını yaralayan bu tartışmaların hâlâ devam ediyor olması düşündürücüdür. Bunun yanında, atama bekleyen yüz binlerce öğretmenimiz, ücretli öğretmenlik uygulamasının oluşturduğu adaletsizlikler ve eğitim çalışanlarının özlük haklarına ilişkin pek çok mesele de Komisyonumuzun gündeminde çözüm beklemektedir. Yine, aynı şekilde, yurt dışı üniversitelerinden mezun olan binlerce gencimizin YÖK'ün sınav süreçleri nedeniyle yaşadığı diploma denklik mağduriyeti de bu Komisyonun daha fazla kulak

tıkayamayacağı bir diğer önemli sorundur; Komisyonumuz bu konuda acilen gerekli hazırlıkları yapmalı, YÖK yetkilileriyle bir araya gelerek bu kronikleşmiş soruna da artık kalıcı ve adil bir çözüm bulmalıdır.

İşte tam da bu nedenlerle Komisyonumuzun önünde böylesine geniş toplumsal karşılığı bulunan sorunlar dururken bugün görüştüğümüz kanun teklifinin daha çok teknik ve sınırlı düzenlemelerden olması dikkat çekmektedir. Elbette teknik düzenlemeler önemlidir ancak yükseköğretim sisteminin yapısal sorunlarına ve eğitim camiasının temel beklentilerine cevap veren, daha kapsamlı ve reform niteliğinde bir çalışma beklerdik doğrusu.

Bu değerlendirmelerden sonra, şimdi önümüzde bulunan kanun teklifinin geneline ilişkin görüşlerimizi de ifade etmek istiyorum. YÖK ve yükseköğretim sistemi... Her şeyden önce şunu ifade etmek isterim: Yükseköğretim yalnızca üniversitelerin idari yapısını düzenleyen bir alan değildir; yükseköğretim, bir ülkenin bilim üretme kapasitesini, teknolojik gelişmesini, ekonomik rekabet gücünü ve yetişmiş insan kaynağını doğrudan belirleyen stratejik bir alandır. Dolayısıyla bu alanda yapılacak her düzenleme sadece bugünün üniversitelerini değil Türkiye'nin geleceğini de şekillendirmektedir. Ne var ki önümüzde bulunan teklif, yükseköğretim sistemine ilişkin bütüncül bir reform perspektifi ortaya koymaktan çok uzaktır. Teklif, sistemin temel sorunlarını ele alan kapsamlı bir dönüşüm yerine uygulamada ortaya çıkan çeşitli sorunlara parça parça müdahale eden teknik düzenlemelerden oluşmaktadır. Oysa Türkiye'nin bugün ihtiyacı olan birkaç maddelik teknik değişiklikler değil yükseköğretimin geleceğine ilişkin güçlü bir vizyondur. Yıllardır bu ülkede yeni ve sivil bir anayasa yapmaktan, darbe hukukunun izlerini ortadan kaldırmaktan söz ediyoruz, hep birlikte 12 Eylül döneminin oluşturduğu vesayet kurumlarının geride bırakılması gerektiğini ifade ediyoruz ancak yükseköğretim sisteminin omurgasını oluşturan Yükseköğretim Kurulu da 12 Eylül döneminin ürünlerinden biridir.

Aradan kırk yılı aşkın süre geçmiş olmasına rağmen bugün hâlâ üniversitemizi daha özgür, daha özerk ve daha rekabetçi bir yapıya kavuşturacak kapsamlı bir reform yerine YÖK'ün merkezî yapısını esas alan ve bazı alanlarda yetkilerini daha da genişleten düzenlemeleri konuşuyor olmamız, üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur. Çünkü mesele yalnızca YÖK'ün hangi yetkiyi kullanacağı değil asıl mesele nasıl bir yükseköğretim sistemi istediğimizdir. Biz, üniversitelerin bilimsel özgürlüğünü güçlendiren, idari ve akademik özerkliğini koruyan, liyakati esas alan, genç akademisyenlerin gelecek kaygısını azaltan, bilimsel üretimi teşvik eden ve üniversitemizi uluslararası rekabet gücü yüksek kurumlar hâline getiren ve yükseköğretim anlayışının tartışılmasını da beklerdik. Aynı şekilde devlet üniversiteleri ile vakıf üniversiteleri arasındaki denge, akademik yükselme süreçleri, araştırma altyapısının güçlendirilmesi, beyin göçünün önlenmesi, genç araştırmacıların desteklenmesi ve üniversite yönetiminin daha katılımcı bir yapıya kavuşturulması gibi temel başlıkların da bu teklif kapsamında ele alınmasını beklerdik.

Teklifin içeriği ve yaklaşımımız... Ne yazık ki önümüzde bulunan teklif, bu temel sorulara cevap vermemektedir. Teklif, yükseköğretimin gelecek vizyonunu ortaya koyan bir reform niteliği taşımamakta, daha çok uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlara yönelik sınırlı ve teknik düzenlemeler içermektedir. Elbette teklif içerisinde olumlu değerlendirdiğimiz hükümler de bulunmaktadır. Akademik etik ihlalleriyle mücadele edilmesi, bazı öğrenci mağduriyetlerinin giderilmesi, bilimsel araştırmanın desteklenmesine yönelik düzenlemeler ve uygulamada yaşanan bazı belirsizliklerin giderilmesi bunlar arasındadır. Ancak bu olumlu düzenlemeler yükseköğretim sisteminin yapısal sorunlarını çözmeye tek başına yetmemektedir. Bu olumlu düzenlemelerin yanında açıklığa kavuşturulması ve yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşündüğümüz önemli hususlar da bulunmaktadır. Öncelikle teklifin çeşitli maddelerinde Yükseköğretim Kuruluna tanınan yetkilerin kapsamı ve sınırları daha açık biçimde ortaya konulmalıdır. Yetki genişlemesi, üniversitelerin idari ve akademik özerkliğini zayıflatacak bir sonuca dönüşmemelidir. Yükseköğretim sisteminde ihtiyaç duyulan şey daha fazla merkezileşme değil hesap verebilirlik, katılımcılık ve kurumsal özerkliğin güçlendirilmesidir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin düzenlemelerde kamu yararı, öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik ilkelerinin daha güçlü şekilde gözetilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Sağlık alanına ilişkin maddelerde ise özellikle döner sermaye gelirleri, araştırma faaliyetlerinin finansmanı ve uzmanlık eğitimiyle ilgili düzenlemelerin uygulamada yeni hak kayıplarına veya tereddütlere yol açmaması büyük önem taşımaktadır. Tıp ve diş hekimliği uzmanlık eğitiminin niteliğini koruyacak, bilimsel araştırmayı güçlendirecek ve sağlık çalışanlarının haklarını güvence altına alacak bir uygulama çerçevesi oluşturulmalıdır.

Yine, emeklilik sonrası sözleşmeli öğretim üyeliği, denetim mekanizmaları ve diğer bazı maddelerde verilen takdir yetkililerinin hangi objektif ölçütlere göre kullanılacağı da kanun gerekçesinde ve uygulamada daha açık ortaya konulmalıdır. Biz bu kanun teklifine peşinen karşı çıkan bir anlayış içerisinde değiliz; doğru bulduğumuz düzenlemeleri destekleriz, eksik gördüğümüz hususları ise yapıcı önerilerimizle geliştirmeye çalışırız; yasama faaliyetinin amacı da zaten budur. Biraz sonra, maddeler üzerinde söz aldığımızda desteklediğimiz hükümleri, çekincelerimizi ve değişiklik önerilerimizi her madde üzerinde ayrıntılı olarak ifade edeceğiz.

Bu düşüncelerle, sözlerime son vermeden önce bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum: Sayın Başkanım, üçte 1 imzayla toplantıları reddetmek istiyorsanız yapacağınız iki şey var; birincisi, Sayın Meclis Başkanı'na diyeceksiniz ki "Muhalefetin verdiği kanunları bize havale etmeyin." Çünkü havale edince havale edilmiş oluyor, 35'inci maddeye göre bunları gündeme getirmeniz lazım. Veyahut da "Yürütme tarafından yani Hükümet tarafından verilen ve Komisyona havale edilenler dışındaki kanunları görüşemeyiz." diye bir tüzük değişikliği yapmanız gerekiyor. Bu nedenle, sizleri Komisyonu ara sıra toplamaya, kardeşler arasında birlik, beraberlik, kardeşlik bağlarını güçlendirmeye... Komisyonun gündeminde bir şey olmasa bile hiç olmazsa bir araya gelsek, birbirimizi tanısak, şu anda birbirimizi bile tanımadığımız arkadaşlarımız oluyor, bunları yapmamızı sağlamanız gerekirdi; bundan sonra bunları yapacağınıza inanıyorum.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken yapılacak görüşmelerin yükseköğretim sistemimizin daha özgür, daha nitelikli ve daha güçlü bir yapıya kavuşmasına katkı sunmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi grup temsilcilerinin konuşmalarına devam ediyoruz.

MHP adına Başkan Vekilimiz İlyas Topsakal Bey'e söz veriyorum.

KAYIHAN PALA (Bursa) - İlk önce bana söz vereceğinizi söylemiştiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama şeyde... Hayır, dedim ya grup...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Kayıtlara da öyle geçti. Sorun değil ama yani bizim söz kullanma hakkımız...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şimdi, Suat Bey'in devreye girmesiyle, grup sözcülerinin öncelenmesini istediği için ona karar verdik. Şimdi, sizin sözcünüz konuşuktan sonra, diğer sözcülerin konuşma haklarının elinden alınması....

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Başkanım, satışma var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama satışmaya cevap verilecek.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Bir dakika vereceksiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Zaten Sayın Vekilim bekliyor sırasını.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Konuşmalar bittikten sonra satışmadan...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - İnşallah.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Tüm konuşmalar bittikten sonra satışma için bir dakika vereceksiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, bir dakika değil, istediği kadar konuşabilir.

Buyurun.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Değerli Komisyon üyeleri, Millî Eğitim ve YÖK Kanunu deyince, herhâlde, milletimizin gelecek yüzyıllarını konuşuyor oluyoruz. O yüzden, hepiniz ve hepimiz önemli bir iş yapmış oluyoruz aslında.

Bir kanun teklifi geldi, geniş de bir kanun teklifi, bu YÖK'le ilgili. YÖK'ün elbette yapısal... Biz de kabul ediyoruz, muhalefetteki arkadaşlarımız da yapısal sorunları hakkında birçok malumat verdiler burada, doğrudur da. Yani bakış açısına bağlı ama genel itibarıyla merkezileşme konusunda, idare konusunda yılların getirdiği ve yıllarca biriken sorunların olması da gayet doğal ama bizim gibi, bizim işimiz de milletvekilleri olarak kanun yapmak, bu aksaklıkları gidermek de bizim işimiz eğitimciler olarak. Dolayısıyla, hepimiz burada aslında kutsal bir vazifeyi yerine getiriyoruz.

Şimdi, genel olarak herkes millî eğitimin temel felsefesinden bahsettiler ve YÖK'ümüzün genel gidişatından bahsettiler. Milliyetçi Hareket Partisi adına da hem de kendisi bir eğitimci olan, fikirleri olan birisi olarak asıl temel mevzunun, millî eğitimimizin temel felsefesinin ne olacağına dair -bu YÖK de bunun içinde- görüşlerimi sizlerle paylaşmak isterim.

Benim için bilimin ve felsefenin temelli dildir. Dolayısıyla -bunu söylemem lazım- dili Türkçe olmayan hiçbir kurum ne bilim ne makale ne de gelecek kurabilir. Dolayısıyla aslında milletvekilleri olarak bir kere bizim bilimsel dilimizi kurmamız lazım ve bunu güçlendirmemiz lazım. Cumhurbaşkanlığımız 2023 yılında karamame şeklinde aslında bu kararı da aldı Strateji Başkanlığında. Dolayısıyla hem Millî Eğitimimiz hem de YÖK'ümüz bu 2023'te alınan genel çerçeveye bundan sonra azami dikkat göstermek zorunda. Yani üniversitelerden gelen... Ben bir sözcüyüm elbette, matematik, fenci olmadığım için belki tıpta, matematikte, fende çok önemli değil dilinizin üretim veya kullanım oranı ama sözlerde yani kuracağınız felsefede çok önemli olduğu için Cumhurbaşkanlığımızın 2023'te serdettiği bu maddeye dikkatli bakmak lazım ve o çerçevede bir felsefe kurmak lazım. Bunu neden söylüyorum? Şunun için söylüyorum: Tıbbı, fen ve matematik bilimlerine bakın, Türkiye'nin üretiminin tamamı İngilizce veya İngilizceye yakın diller. Dolayısıyla bu üretim kime sizce? Türkiye Cumhuriyeti devletine bu üretimde ne var sizce? Hiç düşündünüz mü bunu? Hepimiz profesörüz. Yani milletvekilleri olarak bence önce bu tarafa bakalım. Temel bir şeye bakmak istiyorsak, kavga etmek istiyorsak veya fikirlerimiz arasında çarpışma olmasını istiyorsanız önce buna bakacaksınız. Kalkınma modellerine baksanız da bunun doğruluğunu anlarsınız zaten. Yani dünyaya şöyle bir baktığınız zaman kimin bilimde ve felsefede ileri olduğunu, kimin dilini iyi kullandığını aslında bakarak bunu çok çabuk anlayabilirsiniz, buradan girmek istedim çünkü benim için aslında önemli konu buydu, gerisi hepimizin zaman zaman... İşte, YÖK Kanunu'muzda -bugün 27 herhâlde çünkü kadrolar da var- YÖK kurumumuz eksik görmüş, bizlere bildirmiş, işte kanunda o eksik gördüğü yerleri milletvekilleri vasıtasıyla dolduruyorlar. Bunun eksikliği vardır, fazlası vardır, bir sene sonra, altı ay sonra yine YÖK'ümüz bizi uyacaktır, biz ilgili yerleri yine sizler vasıtasıyla hep beraber düzelteceğiz. Nitekim, bugün, 1'inci maddede, siz anlattınız burada, muhalefet geldi, anlattı ve biz de sizi dikkatlice dinledik ve bazı yerde haklı olduğunuzu da biz kendi içimizden ifade ettik bunu ama bunun yolunu biz biliyoruz, nasıl yapacağımızı hep beraber sonra konuşuruz. Yani eksikliği anlatma bakımından muhalefetin de böyle aslında katkıları oluyor, güzel tarafı da oluyor. Yani çocuklarımız niye geldi? Bizde okumuşlar, intern olmuşlar veya doktor olmuşlar, neden para almasınlar, neden başka yere gitsinler? Bunu düşünmek lazım. O yüzden yani milletvekilinin katkısını da anlatmak için bunu söyledim.

Şimdi, millî eğitimimizde... Bir şey daha söylemek zorundayım çünkü komisyonlarda ve hep konuşmada benden dinliyorsunuz. Bu özel okul öğretmenlerinin problemi ne biliyor musunuz? Şurada anlatılanların hiçbirisi değil, özel okul problemi var Türkiye'de. Özel okullar ticarethaneye dönüşmüş dolayısıyla ticarethane böyle yapar yani insanlarını sömürür. Niye siz işte bunu temel felsefe olarak şunu... Aslında devletimiz veya milletvekillerimiz bunu öngörmüşler ve güzel de kanun çıkarmışlar, demişler ki okullara "Kardeşim, bakın, özel okul şöyle şöyle standartlarda olur; işte, bahçesi olur, çocuklar oynar, ne bileyim, sosyal mekânları olur, sınıflarda şu kadar metrekaresi olur, şu standartlarda kitapları okutur, kendiniz basmazsınız, devletin kitabını okutur." Bu sene Millî Eğitim Bakanlığının özel okullarda kestiği cezanın haddi hesabı yok, hiçbirisi kurala uymuyor. Yani normal, toplumda yaşanan kurallara uymama, kanuna uymama, Anayasa'ya uymama özel okullarda da devam ediyor, bu kadar basit. Ha, bizim vazifemiz, demek ki burada bir eksikliğimiz var, özel okullar iyi okul olursa... Bakın vakıf özel okullarına, iyi özel okullarda öğretmen fiyatları devlet okullarından daha iyi, orada hiçbir problem olmuyor. Neden öbür tarafta oluyor? Çünkü o okullar normal okul değil. Bir apartman okul; bahçesi yok, hiçbir şeyi yok. Çocuklar oraya sadece gidip geliyor, belki var, aldıkları diploma, girdikleri sınavlar... Şimdi, burada her şeyi söylemeye gerek yok. Demek ki aslında biz burada şeyleri alıyoruz, kanunda her şeyi yapıyoruz, uygulayacakları kuralları da söylüyoruz ama toplumun genelde bir tuhaf davranışı var; iş adamı da böyle aslında yani daha ileri gitmek istemiyorum ama her kesimde böyle bir uyumsuzluk var. Demek ki bizim dikkat edeceğimiz, aldığımız kararlara okulların veya işte, bu üniversiteler de vakıf üniversiteleri de aynı şeyde, uymasını sağlamak yani milletvekili olarak da idare olarak da bunu yapmak zorundayız. Bunu bir öz eleştiri olarak kendime söylüyorum, gördüğüm eksiklikleri söylüyorum.

İkincisi, şimdi bir de işsiz öğretmenler meselesi konuşuluyor. İşsiz öğretmen diye bir şey... Öğretmen olmak için öğretmenlik sıfatlarını taşımanız lazım -işte, YÖK Başkanımız da burada- eğitim fakültesini bitiren herkes öğretmen olamaz. Bunu da açıkça söylemek zorundayız. Dünyada eğitim fakültelerinde ve öğretmen olanların standartlarına bir bakın, Türkiye'ye bakın. Türkiye'de şöyle bir yanlış anlayış var: "Ben eğitimi tamamladım, işte, atıyorum, hukuk fakültesini bitirdim, ben otomatik avukat olurum, şunu

olurum, bunu olurum." Hayır, belli şartları taşırsanız olur. İşte, bu şartları adaletli, eşit ve herkesin içinde olabileceği şekilde koymak da biz milletvekillerinin görevi. Yalnız, siyaset yapıyoruz diye milyonlarca veya binlerce insanı ilgilendiren, aileleri ilgilendiren şeylerde çok heyecanlı ve atak olmamak lazım; yarın iktidara geldiğiniz zaman onun şeyini de hepimiz çekiyoruz; bunu da söylemek istedim.

İkincisi, denklik meselesi. Denklik meselesi; ben YÖK'ü tebrik etmek istiyorum, açıkça da ifade ediyorum denklik meselesinde. Türkiye'de ilk defa denklikle ilgili, 2020'den itibaren ama özellikle 2023'ten sonra YÖK'ümüz çok büyük kriterler getirdi ve bence de evrensel kriterler. Çok insan haksız olarak yurt dışına, oraya buraya, hiçbir sınava girmeden, hiçbir denetime tabi olmadan denklik kazandılar. YÖK'ümüz geldi -ben biliyorum- 2017 ama 2020, 2023'ten sonra kesin kriterler koydu ve objektif kriterlerdi, herkese göre kriter. Herkes gidip YÖK'ün sayfasını açabilir, oradaki kriterlere bakabilir. Giderken de gelirken de hangi fakültenin hangi seviyede denk olup olmadığını şeffafça görebilir, ona göre okur. YÖK'ü bu konuda tebrik etmek lazım ve bunu yaparken de YÖK'ü desteklemek lazım. Siyaseten YÖK'ün yaptığı kanuna biz muhalefet ettiğimiz zaman, o zaman YÖK'ün yaptığı diğer işlerde de esneme ve siyasete göre esneme, siyasete göre, işte, gevşeme oluyor, ondan sonra da haksızlıklar aslında o standarttan sapmadan ileri geliyor yani bizim vazifelerimizden birini söylüyorum. Dolayısıyla bu konuda da dikkat etmek lazım.

Şimdi, kadrolar; atama, yükseltme kriterleri var YÖK'te, onunla ilgili bir şey gelmedi, düzeltme gelmedi ama büyük bir boşluk var YÖK'te, şu boşluk var: Aslında kurumlarda tabandan yukarıya doğru bir piramit olmalı kadrolarda, öyle değil mi Saadettin Hocam? Normalde geleceği düşünüyorsak on, yirmi, otuz, kırk, elli yıl... Türkiye'de tam tersi, yukarıdan aşağı doğru piramit; profesör çok, doçent çok, araştırma görevlisi yok. Gerçekten, bir bakın şöyle üniversitelere, büyük üniversitelerde tamamen aynen hantal var. Şimdi, yeni şeyde gördüm ben, YÖK bize bir teklif yapmış, araştırma görevlisi kadrosunu fazlaştırmış yukarıya doğru bunu evirmeye çalışmışlar, ne kadar yapabilir? Kırk elli yıldır gelen bir hikâyeden yapabildikleri için bir çalışma yapmışlar. Ha, yeterli mi? Bugün değiştirmez. Bakın, bugün değiştirmez ama on yıl, yirmi yıl, otuz yıl buna çabalarsanız o piramidi değiştirebilirsiniz. Bu bugünkü idarenin işi değil veya bugünkü milletvekilinin işi değil. Herkes aşağıdan yukarıya doğru bir piramit üretmeye çalışmalı çünkü bozulmuş yani bunu görüyoruz, her yerde bozulmuş, üretim de olmuyor. Bakın, eğer araştırma... Şimdiki üretim, otuz yıl önceki üretim üniversitedeki. Şimdiki başarılar var ya, bugünün başarısı değil o.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Yirmi beş yıllık iktidar var burada yani.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Ya, şimdi, cevap vermeyeyim, verirsem var ya...

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Vermeyin zaten...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hiç konuşmanın bir anlamı yok yani.

Bakın, bu zamana kadar gelen, o aşağıdan yukarıya gelen, gerçekten 90'lı yılların müthiş bir kadrosu vardı, belki 2000'li yılların, siyaseten konuşmuyorum bunu, o araştırma görevlileri şimdi hepsi profesör, ben de dâhil, çok eskiden çok ürettiyorduk ama profesör olduktan sonra üretme kabiliyetiniz öğrenciye yönelir yani öğrenci yetiştirirsiniz, üretemezsiniz fazla bilim olarak. O üretim bugünkü teknolojiyi doğurdu. Peki, otuz yıl sonraki teknolojiyi hangi üretim doğuracak? Bugün herkes profesör, yok alttan gelen, onu düşünmek lazım. O yüzden buna hocam biz destek oluruz, devam edin lütfen. Özellikle araştırma görevlisi ve doktor öğretim üyesi gençleri üniversiteye yönlendirmekte fayda var çünkü doçentlik ve profesörlük dolmuş vaziyette. Kadro vermeyin hocam, dayanın yani. Neden kadro vermeyin? Bakın, bir bölümde 10 profesör var, 10 doçent var -hocam biliyordur, istatistikler onda, ona göre yapıyordur- 3 araştırma görevlisi yok, biliyor musunuz?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ama şimdi de aynı şey var, doçent...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yok, yok şimdi gördüm, hocam...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Hocam, sayıları vereyim ben size.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Onu görüyorum hocam ben ama bakın, bu gelen şeylerde alttan yukarıya şey yapmışlar, onu anlattım. Ben savunmayacağım onu, YÖK Başkanımız kendisi o perspektifi anlatır. Buna destek olmak lazım, onun için söylüyorum. Yok yapmıyorlarsa destek olmayalım yani, o da problem değil.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Bir değişim şart ama.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Şart, şart. Yapıyorlar zaten, başlamışlar çünkü hocamız geldiğinde -ben biliyorum- üç sene önce ben şeyde de söyledim, büyük veri... Hayır, artık yapay zekâ var, istatistik var. Hangi üniversitede on yıl sonra, yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra ne olacak zaten açık beyan. Eskiden böyle bir beyanımız yoktu.

Şimdi, devlet üniversitelerindeki problemler bence güzel problemler. Devletin yine, devlet üniversitelerinin kendine has geleneği var, o gelenek devam ediyor. Burada güzel de bir şey yapmışlar. O gelenek bozuluyordu son dönemde. Sebebi şu: Sağlık Bakanlığı, tıpta özellikle... Sadettin Hocam o şeye çok da vurgu yapar. Tıplarda biz eskisi gibi gelenekten hekim- doktor demiyorum-yetiştiremedik. Sebebi şu: Son beş on yılda Sağlık Bakanlığının üniversiteleri daha çok imkâna sahip ve insanlar oraya gitmek istiyor yani üniversiteden gitmek istiyor. Üniversite hastaneleri onlara göre daha dezavantajlı falan ve bizim de özellikle Cerrahpaşa, İstanbul Üniversitesi, Hacettepe gibi, işte Atatürk Üniversitesi veya Çukurova Üniversitesi -şimdi hepsini saymayayım ama- çok gelenekli, güzel ve köklü yani yüzyıllara dayanan bir geleneğimiz var. Bu geleneğin bozulması Türk millî eğitimi ve Türk üniversiteleri için iyi bir şey değil. Ne kadar çok farklı gelenek o kadar çok motivasyon demektir. Yani ne düşünürseniz düşünün, çok önemli değil ama her şeyin bir geleneği vardır. İstanbul Üniversitesinin Çapası farklı gelenektir, Cerrahpaşası farklı gelenektir, Marmara farklı gelenektir, uyum sağlarsınız sağlamazsınız ama o bilimi getirir yanında. Dolayısıyla bu zenginliğin kaybolmasını da engellemek üzere burada hafif değişiklikler yapmış, teşekkür ediyoruz Hocam ama özellikle yani Sağlık Bakanlığıyla görüşüp bu işin devam etmesi lazım ve tarafların ve imkânların eşitlenmesi lazım. Bu önemli bir şey bizim için.

Sonra kadrolarda atama, yükselme kriterleri bölgeseldi bizde, üniversiteye göre üniversiteden üniversiteye değişir. Elbette bunun çok büyük... İşte, bizde 15 tane araştırma üniversitesi var. Son dönemde bununla ilgili büyük çalışma oldu, bu önemli ama şöyle bir dezavantajı var: Bizim devletimiz bir tarafa doğru, her zaman Batı'ya doğru bir şey yapar veya işte, hem entelektüel orada birikir, parası orada birikir ama bizim doğumuz var, güneyimiz var, kuzeyimiz var; eşit olacak şekilde davranmak lazım. Eşitliği sağlayacak devletin idaresidir aslında, buna da dikkat etmek lazım. Yani en iyiyi hocayı alıp hoca çok yayın yaptığı için tutuyor

Hakkârî'de durmuyor, geliyor İstanbul Üniversitesine veya atıyorum Ege'ye geliyor. Batı'ya doğru bir kayış var. Bunu telafi edecek şeyleri de düşünmek lazım, bunu söyleyebilirim.

Emeklilikle ilgili yeni gelen yasa da sağ olsun Sadettin Hocamız, özellikle tıptaki çalışan hocalarımızla ilgili ama bizler de şöyle düşündük hocalar olarak: Gerçekten artık insanın ömrü uzadı hocam yani artık 65 yaş ortalama yaş olarak geçiyor. Dolayısıyla bir hocaların en verimli çağında... Yani 65 yaşında hocaların dimağı ve en verimli çağı olabilir. Geçmiş dönemde de öyledir, emekli edin, "Hadi, gidin, evinizde oturun." demek gerçekten... Biz kendi hocalarımızdan da biliyoruz, oturamıyorlar evde. Gelip yine o odayı boşaltmazlar, biz onlara hizmet ederdik yani yıllarca. Dolayısıyla bu açıdan da bence çok önemli bir çalışma oldu; teşekkür ediyoruz. En azından hocalarımıza hürmeten... Tabii, ona da bir kriter getirmek lazım mı, bilmiyorum Hocam. Yani hiç adam çalışmıyordur, artık emekli olmuştur yani gerçekten öğrenci derse de girmiyordur, zulüm de yapıyordur, onu da düşünmek lazım Hocam, nasıl yaparız bilmiyorum ama hafif bir şeyler var ama bir kural da getirilebilir.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Profesörlerin sayısı artmış olacak yine buna göre.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - İşte, düşünceğiz, üreten profesörler için bu geçerli, onu söylemeye çalıştım.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Ama şu anda bir kriter yok.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Oraya koyulacak gibi yani onu düşünüyoruz; ben düşünüyorum şahsen yani şahsen düşünüyorum çünkü nihayetinde on-on beş yıldır -bizim YÖK Başkanımız da düşünüyordur onu- kimseye bir şey yapmıyor yani hiçbir faydası yok. Olmaz yani o, öyle bir şey olmaz.

Bir de şu akademik dergilerin Hocam, yayınların denetimiyle ilgili... Çünkü nihayetinde şöyle bir... İşte, belli kriterleri olan dergilerde yayını olmak şartı; bir denetime tabi tutulması lazım. YÖK'ün gözetiminde iyi bir denetimden geçmesi lazım. Uluslararası çünkü bu.

Benim söyleyeceklerim aslında... Olumlu şeyler çok var. Mesela, üniversitelerin AR-GE'yle ve sanayi ile iş birliği konusunda kolaylaştırmalar. Vakıf üniversitelerinin işte, temel problemleri vardı; yıllardır vakıf arazilerini kullanıyorlar ama hastanesi yok. Onunla ilgili bir imkânın yaratılması, otuz ay gibi bir süre verilmesi... Bunlar yeni yasanın getirdiği bence iyi şeyler desteklenmeli. Dolayısıyla benim fikrim genel olarak bu kadar.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerine de beni dinledikleri için teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi, tümü hakkında bütün grupların sözcülerine söz vermiştik, istem sırasına göre devam edeceğiz.

Sırada Hikmet Yalın Halıcı Vekilimiz, Komisyon üyemiz.

Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bana yine söz vermeyeceksiniz herhâlde.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Söz vereceğim, sizi en başta söyledim, Komisyon üyeleri bittikten sonra inşallah.

Sayın Halıcı, buyurun.

HİKMET YALIN HALICI (Isparta) - Teşekkürler Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Komisyonumuzdaki değerli uzman arkadaşlarımız, kıymetli danışmanlarımız ve basın mensupları; şimdi, konuşmama aslında farklı şekilde başlayacaktım ama Nazım Bey'in konuşmasından sonra birkaç şeyi de ben söylemek durumundayım.

Şimdi, dedi ki: "Komisyonun öncelikle saygınlığını korumamız gerekiyor." Doğru. Komisyonun saygınlığını peki kim koruyacak? Başta Başkanımız ve iktidar partisi milletvekillerimiz koruyacak. Nasıl korunur Komisyonun saygınlığı? Özel sektör öğretmenleri Ankara'nın sokaklarında eylem yaparken onların sorunlarını gündeme alarak korunur mesela. Yine nasıl korunur? Eğitimle ilgili Türkiye'de birçok problem varken iki sene Millî Eğitim Komisyonunu toplamadan beklemek yerine Komisyonu sık sık toplayarak Türkiye'deki velilerin en önemli probleminin millî eğitim olduğunu bilerek korunur Komisyonun saygınlığı.

Şimdi, İlyas Bey de konuşmasında bahsetti, Nazım Bey de bahsetti, dedi ki: "Ya, bu sorun nereden kaynaklı biliyor musunuz? Özel sektördeki okullardan kaynaklı." Ya, devletin tam da görevi, Hükümetin. Özel sektöre siz bu işi bırakırsanız tek amacı kâr maksimizasyonu olur. Yasalarla, yönetmeliklerle, kanunlarla denetim altına almak değil midir? Şu anda taban maaş için ve özlük hakları için mücadele eden özel sektör öğretmenlerinin 1965 yılında verilen taban maaş hakları kim döneminde ve nasıl kaldırılmıştır? İktidarınız döneminde ve şu andaki Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin Müsteşarken 2014 yılında kaldırılmıştır. İşte, bu hakları geri iade ederek Komisyonun saygınlığı korunur.

Yine, diğer bir taraftan, darbe rejiminden ve darbe şakşakçılığından bahsettiniz. Şu anda Türkiye'de sivil bir darbe süreci ilerlemektedir muhalefet üzerinde. Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanları tutuksuz yargılanabilecekken, hepsi tutuklanarak siyasi saiklerle cezaevine gönderilmektedir. Muhalefet aktörleri üzerinde ciddi bir algı operasyonu devam etmektedir. 12 Eylül darbesinde Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanları da yargılanmış ve tutuklanmıştır. Birisi Sayın Ecevit, diğeri de Sayın Baykal'dır. Mesela, Cumhurbaşkanı, Genel Başkanınız Sayın Erdoğan 1998'de ne diyor Kenan Evren'e? "Sizin döneminizde Başkan olsaydım İstanbul'u uçururdum." diyor. Yine, 2003'te başka bir konuşmasında "Paşam, bu ülkenin sizin gibilere ihtiyacı var." diyor. "Darbeci" dedikleriniz size şapka çıkarır. O yüzden bence bu konunun üzerinde daha fazla bir şey söylemeyin.

Şimdi, gelelim akademiyle ilgili konularda -akademisyen milletvekillerimiz burada- onlar gerekli cevapları vereceklerdir.

Bu teklif kâğıt üzerinde 28 maddelik teknik bir düzenleme gibi görünüyor ama madde madde incelediğimizde bu teklifin aslında 3 ya da 4 farklı hikâyeyi birden içerdiğini görüyoruz: Birincisi, Anayasa Mahkemesi kararlarının nasıl eksik ya da yanlış uygulandığının hikâyesi. İkincisi, üniversite-sanayi iş birliğinde yıllardır konuşulup bir türlü çözülmeyen yapısal sorunların hikâyesi. Üçüncüsü ise adı sanı belli bazı vakıf üniversitelerine adrese teslim kolaylıklar sağlanmasının hikâyesi. Bunları sırasıyla kısaca ele alacağım.

1'inci madde, Anayasa Mahkemesi kararlarına gerçekten uyuluyor mu? Sayın Maviş de konuşmasında bahsetti. Teklifin daha ilk maddesinde bir çelişkiyle karşılaşıyoruz. Madde 1'in gerekçesinde yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye

ek ödemesi yapılamayacağını açıklığa kavuşturulmasının amaçlandığı yazıyor. Oysa Anayasa Mahkemesinin 2022 tarihli kararı tam tersini söylüyor, Türk vatandaşı olmama temelinde yapılan bu ayırımın mülkiyet hakkıyla bağlantılı ayrımcılık yasağını ihlal ettiğine hükmediyor. Yani mahkeme "Ödeme yapılsın, ayırım kaldırılсын." derken teklif "Ödeme yapılmасыn." diyerek kararın tam tersi istikamette bir düzenleme getiriyor. Bu madde neden Anayasa Mahkemesi kararının lafına ve ruhuna aykırı yazılmıştır?

Madde 8'de benzer bir tablo var. 2547 sayılı Kanun'un 53/a maddesinin AYM tarafından iptal edilen fıkraları yeniden düzenleniyor ama mahkemenin kararında ısrarla vurguladığı husus şu: Soruşturulan kişiye isnat edilen fiilin ve bu fiilin hukuki niteliğinin savunma hazırlayabilecek somutlukta bildirilmesi gerekiyor. Yeni metinde bu asgari bilgilendirme standardı net mi yoksa yine soyut bir iddia bildirimiyle mi yetiniliyor?

2'nci madde: Akademik sahtecilik düzenlemesi yeterli mi?

Madde 7 ve madde 13, başkasına ücretli ya da ücretsiz akademik çalışma yaptırınları ve bu işi yapanları cezalandırıyor. Açıkçası bu isabetli bir adım. Ancak metnin kendi mantığında bir boşluk var. Bu yaptırım sonrasında ne tür tedbir, izleme ve cezai işlem yapıldı? Örneğin "Akademik etik kriterlerini bir yana bırakıp bana itaat edenlere kadro vereceğim ve ilan açacağım." diyen Şırnak Rektörü gibi rektörlere yönelik nasıl bir akademik etik yaptırımı planlanıyor? Bu cezai yaptırım, üniversitelerde bilimsel üretimin kalitesini yükseltmeye yönelik bir öneri getirmemektedir. Ayrıca, akademik hırsızlığın engellenmesini cezai yaptırımlara indirgeyen bu yaklaşım günümüzde önemli bir etik konu hâline gelen ve hukuki bir düzenleme gerektiren eğitim ve bilimsel araştırmada üretken yapay zekâ kullanımına ilişkin herhangi bir öneri içermemektedir. Burada yer alan Yüksel Taşkın ve Kayıhan Pala hocamın bu konuda önerileri ve çalışmaları olduğunu da biliyorum. Ayrıca, kişi hırsızlık yaptığı tarihten önce kazandığı ünvanı bu düzenlemeyle kaybetmiyor, yalnızca o ihlalle elde ettiği ilerleme geri alınıyor.

3'üncü madde: Teknoloji transfer ofisleri gerçekten bir çözüm mü yoksa yapısal bir sorunun üstünü mü örtüyor?

Madde 11, hizmet buluşlarının teknoloji transfer ofisleri eliyle ticarileşmesini düzenliyor. Yönü doğru ama rakamlara baktığımızda asıl tabloyu görüyoruz. Türkiye 2025 Küresel İnovasyon Endeksi'nde 37'ncilikten 43'üncülüğe gerilemiş. Üniversite-sanayi iş birliğine dayalı AR-GE'de 139 ülke arasında ancak 86'ncı olabilmiş. Tescillenen yerli patent sayımız 2018'den bu yana yüzde 18 azalmış. Güney Kore'nin yıllık patent başvurusu bizim tam 23 katımız. Bu tablo karşısında bir ofisler arası gelir paylaşım formülü yazmak meseleyi çözümü; asıl sorun, finansman, risk sermayesi darlığı ve sektör önceliklendirilmesinin yapılmamış olması. 2018 tarihli On Birinci Kalkınma Planı Çalışma Grubu Raporu bunu sekiz yıl önce söylemişti. Sekiz yıldır neden uygulanmadı? Ayrıca, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak 2026 bütçe görüşmelerinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının AR-GE destekleri kalemine 400 milyon ve 4 milyar liralık ek ödenek önerdik, ikisi de reddedildi. Bu teklif gerçekten AR-GE'yi güçlendirmek istiyorsa bütçe tercihleriyle de çelişmemesi gerekiyor.

Bir diğer mesele ise şu: Bu teklifin en tartışmalı maddelerinden biri madde 15. 2020 yılında çıkan ve vakıf üniversitelerine tıp fakültesi açabilmek için en az 200 yataklı hastane şartı getiren düzenlemeye beş yıllık yasal süre ve önceki uzatmalar dolmasına rağmen otuz aylık yeni bir ek süre tanınıyor. Bunun kimi ilgilendirdiği kamuoyunda sıklıkla tartışılan bir mesele. Başında eski Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın bulunduğu TEBA Vakfına bağlı Ankara Medipol Üniversitesi ve benzer durumdaki en az 17 vakıf üniversitesini içeriyor. Burada üç ayrı hukuki ve siyasi sorun var. Birincisi, eşitlik ilkesi. Aynı yasal şartı zamanında yerine getiren onlarca vakıf üniversitesi varken yerine getirmeyenlere beşinci yılın sonunda yeni bir şans tanımak kanun önünde eşitlik ilkesiyle bağdaşır mı? İkincisi, belirlilik ilkesi. Madde metninde "imar iptali, yargı süreci gibi zorunlu nedenler" ifadesi geçiyor. Bu "gibi" kelimesi kapsamı belirsizleştiriyor. Hangi hâllerin bu ek süreyi hak ettiği kanunda tek tek sayılmıyor. Bu, kanunilik ilkesine aykırı bir muğlaklık. Üçüncüsü, somut olay. Ankara Medipol Üniversitesinin hastane inşaatı önce Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları gar yerleşkesine, sonra Atatürk Orman Çiftliği arazisine planlandı. Her ikisinde de imar planı değişiklikleri mahkemelerce hukuka aykırı bulundu, davalar açıldı. Yani burada karşımızda beklenmedik bir mücbir sebep değil en başından hukuka aykırı bulunmuş bir imar sürecinin sonucu var. Yargı kararlarının doğurduğu gecikmeyi zorunlu neden sayıp buna karşılık ek süre vermek aslında hak arama özgürlüğünü ve yargı kararlarının caydırıcılığını fiilen etkisizleştiriyor.

Bu nedenle Komisyona ve Sayın YÖK Başkanına şu soruları da sormak istiyorum: 16 Ekim 2025 itibarıyla hastane şartını yerine getirmeyen kaç vakıf üniversitesi tıp fakültesi hakkında YÖK işlem başlatmıştır? Bu 17 üniversitenin hangisinin inşaatı ne oranda tamamlanmıştır, hangisi henüz başlamamıştır? Teklifin yürürlük maddesinde madde 15'in 16/10/2025 tarihinden itibaren geçerli olacağına dair bir hüküm yok. Bu, kasıtlı bırakılmış bir boşluk mudur?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifin bazı maddeleri gerçek ihtiyaçlara cevap veriyor, doğru ancak yabancı uyruklu araştırma görevlilerine yönelik Anayasa Mahkemesi kararının düzeltilmesi gerekiyor. Akademik sahteciliğe karşı caydırıcılık artırılmalıdır. Öğrencilere ikinci şans tanınması isabetlidir ama daha önce bu haktan faydalananların da kapsama alınması gerekmektedir. Ama bu teklif bir bütün olarak okunduğunda gerçek yapısal sorunları, AR-GE'nin finansman açığını, patentlerin ticarileşememesini, üniversite-sanayi kopukluğunu çözmek yerine hukuka aykırı bulunmuş bir imar sürecinin sonucunu meşrulaştıran, adı belli birkaç vakıf üniversitesine özel bir kolaylık sağlayan bir düzenlemeyle aynı çatı altında sunuluyor. Bunu da takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Komasyon üyesi olarak son söz talebi Sayın İsmet Güneşhan'ın.

Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Değerli Komasyon üyeleri, çok değerli YÖK Başkanımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugünkü görüştüğümüz kanun teklifi aslında ülkemiz gençlerinin yaşadığı barınma, beslenme, eğitim ve gelecek kaygısına çözüm üretmekten maalesef uzaktadır. Gençlerin gerçek gündemi ile teklif gündemi arasında büyük bir kopukluk olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz.

Sayın Başkanım, aslında Meclisteki en önemli komisyonların başında bizim Komisyonumuz geliyor çünkü 3 tane bakanlık var yani Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı. Yani bu kadar önemli bir Komisyonun iki yıldan beri toplanamaması gerçekten düşündürücü ve kabul edilebilir bir şey değildir. Onun için yani Komisyonun çok daha sık toplanması gerektiğine ben inanıyorum ama toplanabileceğimize inanıyor musun? Yani çok da inandığımı söyleyemem ve aynı şekilde süreceğini ben düşünüyorum.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde YÖK Denetleme Kurulu üyelerinin özlük haklarına ilişkin düzenlemeler getiriliyor. Öğretim üyelerinin yaş haddinden emekli olduktan sonra görev yapmaları hâlinde kadro döneminde sahip oldukları bazı mali özlük haklarını korumalarına imkân tanınıyor. Ayrıca, ek ders, ek ödeme ve akademik teşvik ödeneğine ilişkin hükümler içeriyor; bunlara da bir itirazımız yok. Ama üniversite öğrencilerimizin barınma sorunu var, beslenme sorunu var, genç akademisyenlerimizin ağır ders yüklerine sahip olduklarını biliyoruz, düşük ücretlere sahip olduklarını biliyoruz, güvencesiz çalışma koşullarına ve akademiye yaşandığı ifade edilen mobbingler uygulandığını hepimiz biliyoruz ama bu sorunların çözümüne ilişkin tek bir satır dahi bu kanun teklifinde yok.

Şimdi, bu kanun teklifinde yine para karşılığında tez veya akademik çalışma hazırlayan ya da hazırlatan kişilere yönelik yaptırımlar öngörülmektedir. Akademik dürüstlüğün korunması elbette hepimizin ortak sorumluluğudur, doğrudur yani bu önemli bir konudur, bu konuda hepimize görevler düşmektedir ancak kamuoyuna yıllardır yansıyan diploma, tez ve akademik usulsüzlük iddiaları konusunda neden etkili soruşturmalar yürütülmemiştir, ben bunu buradan sormak istiyorum. Akademik etik herkes için geçerliyse kamu vicdanını tatmin edecek adımlar neden bugüne kadar atılamamıştır, bunu da ben sormak istiyorum.

Bakın, değerli arkadaşlar, eğer bir ülke gencine sahip çıkamıyorsa, çocuğunu sabah okula aç gönderiyorsa, okuluna sabun koyamıyorsa, okullarında yeterli güvenlik görevlisinin istihdam edemiyorsa, çocuklarını sporla buluşturamıyorsa o devletin eğitim politikalarının yanlış olduğunu ve başarılı olmadığını söyleyebiliriz. Maalesef, değerli arkadaşlar, ihtisamlı kamu binaları yapılırken bir öğrenci maddi imkânsızlık nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalıyorsa, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 31'lere dayanmışsa; son iki yılda yüz binlerce vatandaşımız, özellikle de gençlerimiz geleceğini başka ülkelerde aramak zorunda kalmışsa burada sorgulanması gereken şey gençler değil uygulanan eğitim ve sosyal politikaların ta kendisidir, bu politikaların ne kadar yanlış olduğunun ortaya konmasıdır.

Bakın, değerli arkadaşlar, 2026 yılı bütçe görüşmelerinde ücretsiz bir öğün okul yemeği önerimizi reddettiniz. Bugün milyonlarca çocuğun yaşadığı yoksulluğun sorumlusu da yine aynı şekilde o gün "ret" diyen insanlardır, milletvekilleridir. Bir çocuğun sağlıklı beslenmesi bir lütuf değil sosyal devletin yerine getirmesi gereken temel bir yükümlülüktür değerli arkadaşlar. Unutmayalım ki okullarda hijyen malzemesine ve sağlıklı beslenmeye erişim zorlandıkça salgın hastalıklar artıyor, öğrencilerin derse odaklanması güçleşiyor. Yeterli ve dengeli beslenemeyen çocuklar öğrenme süreçlerinde ciddi dezavantajlar yaşıyor değerli arkadaşlar. Bunun sonucunda matematiksel becerilerde ve okuduğunu anlamada yaşanan gerileme daha da derinleşiyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 0-17 yaş grubundaki her 100 çocuğun 45'i yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında. 15 ila 24 yaş grubundaki milyonlarca gencin önemli bir kısmı bilgisayara erişemiyor, yeni giysi alamıyor, kültürel etkinliklere katılamıyor. İnsanın ihmal eden her kalkınma modelinin başarı hikâyesi yazması da böylelikle mümkün olamıyor.

Değerli arkadaşlar, uyuşturucu hepimizin bildiği gibi okul önlerine kadar inmiş durumda. Dijital platformlar üzerinden madde satışı yaygınlaşırken, sanal bahis gençlerimizin hayatını tehdit eder hâle gelmişken ilgili kurumların ortaya koyduğu mücadelenin yeterli olmadığını da açık, net bir şekilde görmekteyiz.

Bugün ülkemizin birçok ilinde ücretli öğretmenler haklarını arıyorlar haklı olarak. Özel okul öğretmenleri insanca yaşayabilmek için taban ücret hakkını talep ediyor. Yabancı liselerde görev yapan Türk öğretmenler özlük hakları için mücadele ediyor. Mülakat mağduru öğretmenler adalet istiyor ama bunun karşılığı da alınamıyor. Defalarca bu sorunlarını gündeme getiriyorlar. Bugün özel okullarda öğretmenlik yapan öğretmenler açlık grevi yaptılar, on üç gün sürdü ama bunların hiçbirisi iktidar tarafından dikkate alınmadı.

Bakın, Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin eğitim sisteminin temel sorununu çözmek yerine toplumda yeni tartışmalar yaratan açıklama ve uygulamalarıyla gündeme gelmektedir. Buradan ben çok samimi söylüyorum: Bugün eğitimimizin temel sorunu Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin'dir. Laik ve bilimsel eğitim anlayışını zedelediği yönündeki kaygıları gidermek yerine bu kaygıları artıran bir yönetim anlayışı sergilemektedir. Eğitim sistemimizin ihtiyacı ideolojik tartışmalar değil fırsat eşitliği, bilimsel eğitim, liyakat ve nitelikli kamusal eğitimidir.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; önümüzdeki teklif yükseköğretim sistemindeki bazı idari ve mahallî düzenlemeleri içermektedir. Ancak bu ülkenin gençleri bugün bürokratik düzenlemelerden önce nitelikli eğitim, güvenli okullar, sağlıklı beslenme, barınma hakkı, adil bir gelecek ve umut beklemektedir. Bizim görevimiz de tam olarak bu sorunlara çözüm üretmektir. Ne yazık ki önümüzdeki kanun teklifi gençlerimizin ve eğitim sistemimizin gerçek ihtiyaçlarına cevap vermekten uzaktır.

Son olarak şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Şimdi, tekrar ben bir tartışma konusu yaratmak istemiyorum. Sayın Nazım Maviş Vekilimizin Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili söylediklerini kabul etmek mümkün değildir. Bir kere herkes şunu çok iyi biliyor ki Cumhuriyet Halk Partisi köklerini Kuvayımilliye'den alan ve savaş meydanlarında kurulmuş bir partidir, otel lobilerinde değil veya Pensilvanya'da veya meşruiyetini Amerika'da arayan bir siyasi parti değildir ve Cumhuriyet Halk Partisi bu ülkeyi çok partili siyasi hayata geçiren bir partidir. Yine, aynı şekilde, bu partinin Genel Başkanı İsmet İnönü 1950 yılındaki seçimlerden sonra "Kaybettiğim bu seçim benim en büyük zaferimdir." diyerek seçim sonuçlarını içine sindirmiş ve iktidarı Demokrat Partisine teslim etmiş olan bir siyasi partidir. Dolayısıyla birbirimizle ilgili, partilerle ilgili bazı şeyler söylerken dikkat edelim. Yani bunu da ben dediğim gibi uzatmak için değil, sadece bir cevap vermek için söyledim.

Tekrar hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi, Komisyon üyemiz son konuşmacı demiştim ama Mehmet Emin Bey olmadığı için söylemişim, Mehmet Emin Bey geldi, daha öncesinde söz istemişti.

YILMAZ HUN (İğdır) - Başkanım, ben de varım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Siz de mi varsınız? Tamam, sonrasında da size söz vereyim.

Buyurun Mehmet Emin Öz.

Tümü hakkında görüşlerinizi...

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ben özellikle mağdur olan öğrencilerle alakalı yüz yüze görüşerek, aynı zamanda üniversitedeki hocalarımızla da görüşerek... Ben öğrenci affıyla alakalı bölümüne değinmek istiyorum biraz. Hem hocalarımızın kaygıları var hem öğrencilerin bazı istekleri var. Bunları 8 maddede topladım, ben bunları paylaşmak istiyorum.

Birinci madde: Yükseköğretim hakkını çeşitli nedenlerle kaybetmiş veya eğitimine ara vermek zorunda kalmış bireylerin yeniden üniversiteye dönerek eğitimlerine devam edebilmeleri hem bireysel hem de toplumsal açıdan önem taşımaktadır. Eğitim sürecinden kopan kişilere yeniden öğrenim hakkı tanınması bunların mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine, üretken bireyler olarak topluma katkı sağlamalarına ve yükseköğretim sistemine yeniden kazandırılmalarına imkân verir. Bu kapsamda yapılacak düzenlemeler yalnızca bireysel mağduriyetlerin giderilmesi bakımından değil, aynı zamanda nitelikli insan kaynağının artırılması, eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin desteklenmesi açısından da değerli görülmelidir.

Affin amacı hemen mezuniyet değil, eğitime devam olmalıdır. Öğrenci affı kapsamında sağlanacak hakların temel amacı kişilerin kısa sürede diploma almalarını sağlamak değil, kaldıkları yerden eğitimlerine devam ederek alanlarında gerekli bilgi, beceri ve yetenekleri kazanmalarına imkân vermek olmalıdır. Üniversite eğitimi yalnızca sınavlardan ibaret değildir; derslere devam uygulamaları, laboratuvar çalışmaları, proje çalışmaları, ödevler stajlar ve akademik etkileşim bu sürecin ayrılmaz parçalarıdır. Bu nedenle af düzenlemeleri ilgili kişileri doğrudan sınavlara yönlendiren veya eğitimin sürecini büyük ölçüde sınav başarısına indirgeyen bir yapıda olmamalıdır. Esas olan öğrenim hakkı yeniden tanınan kişilerin tabi oldukları programın gereklerini yerine getirerek mezuniyet yeterliliğine ulaşabilmeleridir. Mevcut öğrenim görenler aleyhine avantaj oluşmamalıdır. Af kapsamında dönen kişilere tanınacak haklar hâlihazırda eğitime devam eden kişilere göre avantaj oluşturmayacak şekilde düzenlenmeli; mevcut öğrenim görenlerin devam, ders alma, sınav, uygulama, staj ve başarı koşullarına tabi oldukları dikkate alındığında af kapsamında dönenlerin de mümkün olduğunca aynı akademik kurallara tabi olmaları gerekir. Bu yaklaşım, hem akademik adaletin korunması hem de yükseköğretim kurumlarında ölçme ve değerlendirme süreçlerine duyulan güvenin sürdürülmesi açısından önemlidir; aksi hâlde eğitime düzenli devam eden kişiler bakımından hakkaniyete aykırı bir durum ortaya çıkarabilir.

Derslere devam esası korunmalıdır. Af kapsamında üniversiteye dönenlerin özellikle daha önce hiç almadıkları veya içeriği önemli ölçüde değişmiş derslerde yalnızca sınava girerek başarılı sayılmaları uygun değildir. Bir dersin kazanımları, yalnızca dönem sonu sınavıyla değil dönem içi çalışmalar, uygulamalar, ödevler, laboratuvar süreçleri ve öğretim elemanı ile kurulan akademik etkileşim yoluyla elde edilmektedir. Bu nedenle, daha önce alınmamış derslerde sadece sınav hakkı verilmesi yerine ilgili dersin yeniden alınması ve dersin mevcut yürürlükteki koşullarına uygun olarak tanımlanması esas olmalıdır. Böylece mezuniyet, yalnızca biçimsel bir hak kullanımı değil gerçek bir akademik yetkinliğe dayanmış olmalı.

Sınav yoğun bir geri dönüş modelinden kaçınılmalıdır. Af uygulamalarında kısa süre içinde çok sayıda sınava girilmesine dayalı bir model yükseköğretimin niteliği açısından sakınca doğurabilir. Böyle bir yaklaşım eğitimi yalnızca sınav geçme sürecine indirger ve özellikle uygulamalı, mesleki ve mühendislik gibi alanlarda gerekli bilgi ve becerilerin yeterince kazanılmamasına neden olabilir. Bu nedenle dönüş süreci, sınav yoğun ve hızlandırılmış bir mezuniyet mekanizması şeklinde değil planlı, aşamalı ve eğitim sürecine katılımı önceleyen bir yapı içerisinde tasarlanmalıdır. Kişilerin akademik durumları incelenmeli, eksik dersleri, güncel müfredat farklılıkları ve program yeterlilikleri dikkate alınarak gerçekçi bir tamamlama planı oluşturulmalıdır.

Güncel müfredat ve program yeterlilikleri dikkate alınmalıdır. Yükseköğretim programları zaman içinde değişmekte, ders içerikleri güncellenmekte ve mezuniyet yeterlilikleri yeniden tanımlanmaktadır. Bu nedenle, af kapsamında dönen kişilerin yalnızca geçmişte tabi oldukları ders planları üzerinden değerlendirilmesi her zaman yeterli olmayabilir. İlgili kişilerin mezun olabilmeleri için güncel program çıktıları, mesleki yeterlilikler, varsa akreditasyon koşulları dikkate alınmalıdır. Gerekli görülen durumlarda intibak işlemleri yapılmalı, eksik veya güncellenmiş derslerin tamamlanması sağlanmalıdır.

Akademik niteliği koruyan dengeli bir yaklaşım benimsenmelidir. Öğrenci affı eğitim hakkına yeniden erişim sağlayan önemli bir sosyal düzenleme olarak görülmelidir. Ancak bu hakkın kullanımı yükseköğrenimin akademik niteliğini zayıflatmayacak şekilde planlanmalıdır. Af kapsamında kişilere dönüş imkânı tanınırken eğitim öğretim süreçlerinin temel ilkeleri, ölçme ve değerlendirme güvenilirliği, ders devamı, uygulama yeterliliği ve mevcut öğrenim görenlerle eşitlik ilkesi gözetilmelidir.

Sonuç olarak, üniversite eğitimi çeşitli nedenlerle yarıda bırakmış kişilere yeniden öğrenim hakkı tanınması bireysel mağduriyetlerin giderilmesi ve topluma nitelikli bireylerin kazandırılması açısından desteklenmesi gereken bir yaklaşımdır. Bununla birlikte, bu düzenleme mevcut öğrenim görenler aleyhine avantaj oluşturmayacak, akademik niteliği zayıflatmayacak ve eğitimi yalnızca sınavlara yine indirgemeyecek şekilde uygulanmalıdır. Amaç, af kapsamına giren kişileri en kısa yoldan mezun etmek değil, onların kaldıkları yerden eğitimlerine devam ederek alanlarında yetkinlik kazanmalarını ve bu yetkinliği sağlayarak mezun olmalarını temin etmektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi Komisyon Üyemiz Yılmaz Hun.

Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Komisyon üyeleri; şimdi kamuoyunda bu teklif daha çok öğrenci affı üzerinden okunuyor, tartışılıyor ancak teklifin tamamına bakıldığında yalnızca öğrencilerin yeniden üniversiteye dönüşünü düzenleyen bir metinle karşı karşıya olmadığımız açıktır. Üniversitelerin idari yapısından akademik kadrolara, disiplin süreçlerinden Yükseköğretim Kurulunun yetkilerine, üniversite hastanelerinden uluslararası programlara kadar yükseköğretimin birçok alanına dokunan bir düzenlemeyi

görüyoruz. Dolayısıyla bu Komisyonda önümüzde önemli bir imkân bulunmaktadır. Biz bu teklifi yalnızca birkaç teknik sorunu giderip Genel Kurula göndermek zorunda değiliz Sayın Başkan. Komisyonların varlık nedeni zaten budur, eksik olanı tamamlamak, yanlış olanı çıkarmak, hak kaybı yaratacak hükümleri değiştirmektir. Bu nedenle DEM PARTİ olarak yaklaşımımız nettir: Öğrencilerin eğitim hakkını genişleten düzenlemeleri desteklemeye hazırız ancak üniversitelerin özerkliğini daraltan, YÖK merkezli yönetimi güçlendiren, akademik özgürlük üzerinden yeni baskı alanları yaratan hükümler teklif metinden çıkarılarak teklifin kapsamı yükseköğretimin yıllardır çözülmemeyen temel sorunlarını içerecek şekilde genişletilmelidir.

Değerli milletvekilleri, öncelikle öğrenci affı meselesini doğru bir yerden tartışmamız gerekiyor. Bir öğrenci üniversite öğrenimini neden yarıda bırakır? Her öğrenci başarısız olduğu için mi üniversiteden kopuyor? Elbette hayır. Bir öğrenci barınmadığı için okulunu bırakıyor, bir başka öğrenci ailesine ekonomik destek sunabilmek için çalışmak zorunda kalıyor, bir başkası yaşadığı sağlık ve veya psikolojik sorunlar nedeniyle eğitimine devam edemiyor; depremden, afetten, göçten, ailevi sorunlarından etkilenen binlerce öğrencimiz var. Bu nedenle öğrenci affını destekliyoruz ancak bu kanun teklifiyle eğitim hakkının yeniden tesis edilmesi hedefleniyorsa o zaman bunun mümkün olan en kapsayıcı biçimde olması gerekmektedir. Daha önce af düzenlemesinden yararlanmış olmayı yeni bir haktan yararlanmanın önünde mutlak engel hâline getirmek doğru değildir. Öğrencinin hangi koşullarda eğitimden koptuğuna bakmadan takvimler ve geçmiş düzenlemeler üzerinden kategori dışı dışlamalar yaratmak eşitsizlik sorununa yol açmaktadır.

Ayrıca, Değerli Başkan, iltisak ve irtibat gibi yıllardır hukuk sisteminde tartışma konusu olan sınırları belirsiz kavramların eğitim hakkının önüne konulmasını da bizler kabul etmiyoruz. Öğrenci affının kapsamı genişletilmelidir. Eğitim hakkı güvenlikçi ve idari değerlendirmelerin konusu olmaktan çıkarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, teklifin disiplin süreçlerine ilişkin hükümleri de dikkatle değerlendirmelidir. Muğlak disiplin hükümleri çoğu zaman muhalif öğrenciler ve akademisyenler üzerinde baskı aracına dönüşmektedir. Bir basın açıklamasına katılan öğrenci hakkında soruşturma açılmıştır, barınma hakkını savunan öğrenciler disiplin süreçleriyle karşı karşıya bırakılmıştır, kampüste demokratik bir etkinlik düzenlemek isteyen öğrencilerin faaliyetleri engellenmiştir; birçok üniversitede bunlar yaşanmıştır. Bu nedenle savunma hakkına ilişkin süreleri düzeltmek tek başına yeterli değildir, asıl mesele hangi fiilin disiplin suçu sayıldığıdır. Düşünce açıklamak, toplantı ve gösteri hakkını kullanmak, sendikal faaliyette bulunmak, demokratik protestoya katılmak disiplin yaptırımlarının gerekçesi hâline getirilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde öğrencilerin neden üniversiteden ayrıldığına dair tek bir kelime geçmiyor. Üniversite öğrencisinin en temel problemi geçinebilmek. Bir genç üniversiteyi kazandığında önce "Hangi bölümde okuyacağım?" diye düşünmüyor, öncelikle "Nerede kalacağım? Kirayı nasıl ödeyeceğim?" diye düşünüyor. KYK yurt kapasitesi nitelikli ve güvenli barınma ihtiyacını karşılayacak şekilde güçlendirilmelidir.

Değerli Komisyon üyeleri, Türkiye'nin yükseköğretim sorunlarını konuşurken ana dilde eğitim hakkını yok sayamayız. Başta Kürtçe olmak üzere, Türkiye'de konuşulan farklı ana diller üniversitelerde hak ettikleri akademik ve kurumsal alana sahip değildir. Bu kanun teklifiyle üniversitelerin uluslararasılaşmasını kanun hâline getiriyoruz, dünyanın farklı ülkelerinde programların açılmasına da olanak veriyoruz. Ancak bu ülkenin milyonlarca yurttaşının konuştuğu Kürtçenin eğitim ve bilim dili olarak geliştirilmesinin önündeki engellere dair tek bir kelime etmiyoruz. Üniversitelerde Kürt dili ve kültürüne ilişkin akademik bölümler güçlendirilmeli, akademik kadro ihtiyaçları karşılanmalı ve ana dilde eğitim hakkının önündeki yasal engeller kaldırılmalıdır diyoruz.

Teklifin 1'inci maddesi yalnızca teknik bir mali düzenleme değildir, aynı işi yapan hekimler arasında yeni bir hak eşitsizliği yaratmaktadır. Aynı klinikte çalışan, aynı nöbetleri tutan, aynı ameliyathanede görev alan, aynı hastaların sorumluluğunu üstlenen hekimler yalnızca statü farkı nedeniyle farklı muameleye tabi tutulmaktadır. Üstelik Anayasa Mahkemesi daha önce yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin döner sermaye ek ödemesinden yararlandırılmasını hak ihlali olarak değerlendirmişken şimdi benzer sonuç doğuracak yeni bir düzenlemenin önümüze getirilmesi ciddi bir hukuki tartışmayı da beraberinde getirmektedir. Yabancı uyruklu uzmanlık öğrencileri zaten kadrolu devlet memuru statüsünde olmadıkları için memur maaşı, sosyal güvenlik ve emeklilik haklarından yararlanamamaktadır. Döner sermaye ödemesinin de fiilen ortadan kaldırılması birçok hekimin gelirini yaşamını sürdürmeyecek seviyeye indirecektir. Bu yaklaşım ne çalışma barışına katkı sağlar ne de nitelikli sağlık hizmetine. Sayın Başkan, aynı emeği veren hekimler arasında ekonomik ve hukuki ayrımcılık yaratacak bu düzenleme tekliften çıkarılmalı ya da Anayasa Mahkemesi kararının ortaya koyduğu ilkeler doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

Sayın Başkan, son olarak, aylardır sesini duyurmaya çalışan özel sektör öğretmenlerinin ve mülakat mağduru öğretmenlerin çağrısını bu Komisyonun dikkatine sunuyorum. Özel sektör öğretmenleri düşük ücret, güvencesizlik ve ağır çalışma koşulları altında eziliyor, aynı işi yapan öğretmenler arasında bu eşitsizlik kabul edilemez; hak ettikleri ücret, iş güvencesi ve insanca çalışma koşulları için verdikleri mücadele görmezden gelinmemelidir. Diğer yandan, mülakat adaletsizliği nedeniyle hak ettiği atamaya kavuşamayan binlerce öğretmen de vardır. Bu Komisyon yalnızca kanun maddelerini değil öğretmenlerin biriken sorunları da ele almak zorundadır. Özel sektör öğretmenlerinin hakları ve mülakat mağdurlarının adalet talebi bu gündemin dışında bırakılmamalıdır diyorum, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Komisyon üyesi milletvekillerimizden başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Şimdi istem sırasına göre -çok beklettik- Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimize söz vermek istiyorum.

İlk söz, Aylin Yaman Hanımefendi'nin.

Buyurun.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli bürokratlar ve Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de şöyle başlamak istiyorum: Sağlık Komisyonu üyesiyim ben aslen, tali komisyon olarak belirlenmiş Sağlık Komisyonu ama bu tür torba yasaların ilgili komisyona gelmeden değerlendirilmesinin sakıncalarından bahsetmek istiyorum. Daha önce, Sağlık Komisyonunda bizim başımıza geldi, bir torba yasaydı ve sosyal medya uygulamalarına dair bir kanun teklifi Sağlık Komisyonundan geçti; son derece sakıncalı olduğunu düşünüyorum. Burada da aynı şekilde, bizleri ilgilendiren, sağlığı ilgilendiren son derece fazla

madde var ve bunların o ilgili komisyonlarda detaylı olarak konuşulması gerekiyor. Mesela, burada öğrenci affı var, azami süre var, azami süre kısmı özellikle tıp ve diş hekimliği fakültesi öğrencilerini ilgilendiriyor. Onun dışında, öğrenci affı tıp fakültesi öğrencileriyle ilintili yakından -tüm fakülteler için geçerli ama- tıp fakültelerinde, biliyorsunuz, ders geçme sistemi yok dolayısıyla orada detaylı olarak incelenmesi gerekiyor. Aynı şekilde, vakıf üniversitelerinin hastaneleriyle ilgili, hiçbir objektif kriter konulmadan uygulamaya alınmasıyla ilgili detaylı olarak tartışmamız gerekiyor orada. Birtakım yan dal kadrolarının eşitlenmesiyle ilgili, özlük haklarının eşitlenmesiyle ilgili konular var. Bunların hepsinin detaylı olarak konuşulması gerekirken ilgili komisyonda, farklı bir komisyona getirilmesi konunun yeterince irdelenmemesine neden oluyor. Az önce söylediğim gibi, sosyal medya uygulaması masanın etrafındaki çok sayıda hekim tarafından tartışılarak geçti ve konunun uzmanı değildi kimse. Dolayısıyla, buna, torba yasanın bu sıkıntılı hâline izin vermiyor olmamız lazım; onu vurgulayarak başlamak istiyorum.

Şimdi, birçok kişi burada bilir, yaklaşık iki yıldır öğrenci affı konusunu takip ediyorum ben. Sayın Özvar'la da görüşmüştüm, birkaç kere görüşmüşlüğümüz var; Sadettin Hocamla da bu konuyu defalarca konuştuk. Öğrenci affı konusunun oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. İlgili madde geldiğinde detaylı konuşacağız ama önceki aflardan faydalanmış olmanın burada faydalanamayacak olması kriteri asla kabul edilebilir bir kriter değil. Bunun mutlaka değişmesi gerekiyor çünkü en son 2022'de af çıkmıştı, biliyorsunuz, 2022 affından sonra bu ülkede çok büyük bir deprem yaşandı ve deprem yaşanan illerin birçoğunda fakültelerimiz var ve orada çok büyük mağduriyetler yaşandı. Dolayısıyla, bizim önceki aflardan faydalanmış olmayı kapsam dışı bırakma durumunu mutlaka değiştirmemiz gerekiyor, onunla ilgili önergemiz var.

Onun dışında, birtakım muğlak durumlar var öğrenci affı konusunda, özellikle bu konuya mercek tutarak konuşmak istiyorum. Bazı açıklık getirilmesi gereken konular var: Örneğin -şurada sayacak olursam- TUS ve Yan Dal Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'nı kazandığı hâlde eğitime başlayamayanlar gibi, çift ana dal programına kayıt hakkı kazanmasına rağmen kayıt yaptıramayanlar gibi, doktora sonrası bilim sınavına katılmayanlar gibi, kapatılan ikinci öğretim programlarını tamamlayamayanlar gibi; bu tür konulara detaylı olarak yer vermemiz gerekiyor. Aynı şekilde, 6'ncı maddede internlülüğü dışında tutarak âdeti azami süre vermeden farklı bir hak verme işini detaylandırmamız gerekiyor, orada çok ciddi kafa karışıklığı olabilir, "Ara seviyedeki öğrencilere hak tanınmaz." gibi bir ibare olması ciddi anlamda kafa karıştıracak bir şey. O yüzden, biz bunları çıkarırken çok net olmalıyız, her türlü kriteri gözden geçirmiş olmalıyız. Mesela, askerlik durumu olanlarla ilgili bir detay da koymamız gerekiyor gibi, bunları ilgili maddelerde zaten detaylı olarak söyleyeceğiz. Dolayısıyla, kriterlerin konulması çok önemli.

Bu arada -İlyas Vekilimiz yok herhâlde- âdeti itiraf niteliğinde çok fazla şey söyledi İlyas Vekilimiz, işte, özelleştirmeyle ilgili, kadrolaşmada yaşanan birtakım sıkıntılarla ilgili, ülkenin farklı bölgelerindeki eşitsizliklerle ilgili, hekim geliştirmede kaybettiğimiz geleneksel o ekol tartışması gibi. Ankara'da da bunu çok yaşıyoruz, kapatılan Numune Hastanesi gibi, Yüksek İhtisas gibi, Zekai Tahir gibi, Sami Ulus gibi gerçek anlamda ekol olan yapıların kapatılarak şehir hastanesi bünyesine alınması hekim yetiştirme geleneğini de bozan kriterler. Dolayısıyla, bunların da detaylı olarak tartışılması gerektiğini düşünüyorum ama bunlar gerçekten ilgili komisyonlarda tartışılacak konular.

Aynı şekilde, yaş sınırlamasında kriterlerin mutlaka konuşulması gerekiyor çünkü konunun tarafları farklı iddialarda bulunuyor, ilgili madde geldiğinde bunu da tartışacağız.

Geneli hakkında sadece şunu söylemek istiyorum: Biz koyduğumuz her maddeyi detaylandırmalıyız, açıkta hiçbir şey kalmamalı ve insanlar... Mesela, depremzedelere tanınan özel öğrencilik hakkında ne olacak, bunu, süreyi uzatmayı da mutlaka buraya koymalıyız, ilgili maddenin içine yerleştirmeliyiz. Bunu ilgili maddede anlatacağım.

Son bir söz şu: Denklikten de bahsedildi. Denklikle ilgili YÖK'ün getirdiği kriterlerin çok yerinde olduğu söylendi ama kişilere özel sıkıntılar yaşıyor, size de bahsetmişim. O yüzden, buna YÖK'ün iyi kulak vermesi ve bu kriterlere bakılırken gerçekten bir şeyler atlanıyor mu, onu da iyi değerlendirmek gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

İlgili maddelerde görüşeceğiz, sağ olun.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben de teşekkür ediyorum.

Çok beklediniz, söz sırası sizde. Buyurun Sayın Vekilim.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben geneli üzerinde konuşmaya başlamadan önce Sayın Nazım Maviş'in konuşmasına ilişkin birkaç şey söylemek isterim. Öncelikle, Sayın Özçağdaş'la ilgili söylediğiniz şeyler konusunda herhangi bir yorumda bulunmayacağım, kendisinin yanıt vereceği şeyler ancak kategorik bir değerlendirme yaptınız, özellikle rektörler ve geçmiş dönem rektörlerle ilgili; bunlara katılmadığımı söylemek isterim. Şöyle bir örnek verdiniz: "Bir rektör rektörlüğü bittikten sonra Cumhuriyet Halk Partisinden milletvekili aday adayı olmak istedi." dediniz; bunda bir sakınca yok, Sadettin Hocam da rektördü, şimdi aramızda, Milletvekili. Burada kritik olan şey, rektörlük bittikten sonra siyasete atılmak değil, siyasette milletvekilliği yaptıktan sonra bir üniversiteye rektör olarak atanmak ve bunun tekil bir örnekle sınırlı olmaması. Dolayısıyla, sanıyorum, siz, kendi partinizde milletvekili olduktan sonra rektör yapılmasına ilişkin herhangi bir şekilde bir itiraza sahip değilsiniz; oysa biz buna itiraz ediyoruz ve sizin partinizle sınırlı olmamak üzere. Siyaseten bir yerde görev yapmış birisinin siyaset sonrası gidip üniversitede çalışması gayet doğal, yönetici pozisyonuna geleceksin de bunun seçimle olması gerekir, bir atama kararıyla değil. Üstelik burada siz değerlendirme yaparken pek çok şeye atıfta bulundunuz ama örneğin -bir örnek olsun diye söylüyorum, bununla sınırlı değil- Şirnak Üniversitesi Rektörüyle ilgili söylenenler üzerinden herhangi bir değerlendirme yapma ihtiyacı hissetmediniz oysa orada çok ciddi bir problem alanı var. Aynı şekilde, rektörlük seçimleri için de bunu söylemek mümkün. Bu konuları çok uzatmak istemem ama bir gün mümkün olur da Komisyonunuz, örneğin "Üniversiteler nasıl yönetilsin?" konusunda bir tartışma açacak olursa seve seve neden rektörlerin seçimle işbaşına gelmesi gerektiğine ilişkin bir çerçeveyi birlikte tartışabiliriz.

Bu konuyu çok uzatmayacağım, son olarak şunu söyleyeceğim: Çoğunlukçuluk ve çoğulculukla ilgili bir cümle kurdunuz. Bakın, burada gerçekten, çoğulcu demokrasiye inanıp inanmadığınız bu Komisyon toplantısı sonrasında buraya gelen kanun teklifinin metni ile o teklifteki değişiklikler arasındaki farkla ortaya çıkacak. Örneğin, 1'inci maddeye ilişkin bizim itirazımızın sizin iktidarınızdaki

bazı milletvekilleri ve bazı başka milletvekilleri tarafından -isim vermeyeyim şimdi- benimsendiğini, kendi ağızlarından burada söylendiğini duyuyoruz. Eğer biz söyledik diye kabul etmeyecek olursanız bu "çoğulculuk" kavramını dışlamak olur ama gerçekten, bizim sözümüz üzerine "Ya, burada bir sorun var." diye düşünecek olup ve bunu -illa bizim önergelerimiz olması gerekmez, orada bir duyarlık olduğunu anlıyorum- yurttaşın ya da bizim yurttaşımız olmasa bile, bizim hastanemizde hizmet sunan yabancı uyruklu meslektaşlarımız lehine düzelterek olursanız işte, o zaman çoğulcu demokrasi konusunda söylediğiniz sözün hayatta bir karşılığının olduğunu görmemiz mümkün olacak. Bu konuyu burada kapatayım uzatmamak için çünkü çok yoruldu insanlar, uzun bir konuşma bölümü oldu.

Sayın Başkan, ben, öncelikle kanun teklifinin geneli üzerinde konuşurken her bir madde de ayrı ayrı değerlendirileceği için, geneli, kanun teklifinde bulunmayanlar üzerine kurgulamak isterim. İlk olarak şunu söyleyeyim: Sayın YÖK Başkanımız da burada, bakın, üniversite sayısını hepimiz biliyoruz, 208 üniversite ama zannediyorum herkesin üzerinde uzlaştığı bir şey var: Bu 208 üniversitenin ve buradaki fakültelerin bazılarında hatta bir yoruma göre birçoğunda öğrenciler iyi yetiştirilemiyor. Sayın YÖK Başkanımız, hatırlarsanız, Sağlık Komisyonuna geldiniz ve orada, tıp eğitimiyle ilgili bir sunum yaptınız. Siz o sunumu yaptıktan sonra muhalefet vekilleri olarak biz dedik ki: Biz de sunum yapsak bunun benzeri bir sunum yapardık çünkü sorunlarda ortaklaştığımızı görüyoruz. Bazı tıp fakültelerinde iyi öğrenci yetiştirilemediği iddiamızı destekleyen bir sunumdu, üstünden epey bir zaman geçti fakat ne bugüne kadar Sağlık Komisyonuna da gelen herhangi bir kanun teklifinde ne de bu kanun teklifinde öğrencilerin iyi yetiştirilmesine dönük bir düzenleme var; aslında, ben bunu görmeyi çok isterdim, maalesef yok.

İkinci olarak, söylemem gereken şey şu: Yalnızca tıp fakültelerinden söz etmiyorum, bu 208 üniversiteden bazıları köklü üniversiteler ve gerçekten, hemen hemen pek çok öğrencinin orada okumak istediği, pek çok öğretim üyesinin de orada çalışmak istediği üniversitelerdi. Örneğin Boğaziçi. Bakın, şimdi, Boğaziçi Üniversitesinin zaman içerisinde uluslararası endekslerdeki gerilemesine ilişkin bir örnek üzerinden, bu gerileme yaşayan üniversitelerdeki gerilemenin nasıl durdurulabileceğine ilişkin herhangi bir çözüm maalesef bu kanun teklifi içerisinde yok. Oysa yükseköğretimde ciddi problemler var. Hızlıca, başka neler yok, buna geçelim.

Biliyorsunuz, dört gün önce Cumhuriyet gazetesinden Gazeteci Gülnur Saydam bir haber yayımladı. Habere göre, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde tek kullanımlık malzemeler -cerrahi malzemelerden söz ediyorum- altı yıl boyunca hastalar üzerinde defalarca kullanılmış ve yeni göreve getirilen rektör de bunu kabul ediyor ve "Soruşturma açtık." diyor. Şimdi, bakın, hasta güvenliğini bu kadar ciddi tehdit eden bir olay altı yıl boyunca tekrar ederken bu nasıl gündeme gelmemiş olabilir ve bu kanun teklifinde bunlar bir daha yaşanmasın diye herhangi bir düzenleme yok. Üstelik, burada adını vermem uygun olmaz ama pek çok tıp fakültesindeki meslektaşımızın da bildiği gibi bu örnek tekil bir üniversiteyle de sınırlı değil. Dolayısıyla, bunun çözümü için -Sayın Sağlık Bakan Yardımcımız ve Genel Müdürlük de burada- hem YÖK'ün hem de Sağlık Bakanlığının ortak bir tutum alarak hasta güvenliğini tehdit edecek böyle bir uygulamanın bir daha meydana gelmemesi için yapılması gerekenleri de bu teklife koymasını ben beklerdim doğrusu.

Burada Sadettin Hocama da bir atıfta bulunacağım, kendisi uzun zaman rektörlük yaptı ve bir tıp hocamız. Biliyorsunuz, üniversite hastaneleri çok ciddi kaynak sorunu yaşıyor, bütün üniversite hastaneleri. Biz bunu özellikle Plan ve Bütçede yıllık bütçeler yapılırken tekrar konuşmaya çalışıyoruz, Genel Kurul da yine, öyle. Bu kanun teklifinde üniversite hastanelerine kaynak sağlamakla ilgili bir çerçeve de maalesef yok. Dolayısıyla, Sayın YÖK Başkanının kendi talebiyle Sağlık Komisyonunda yaptığı konuşmadaki vurgusuna atıfta söylüyorum, kendisi de kabul ettiği için. Üniversite hastanelerini desteklemezsek bu gözde ve güzide kurumlar giderek zaman içerisinde etkilerini kaybediyorlar, buna seyirci kalınmaması gerektiğini bir kez daha vurgulamak isterim.

Ayrıca, bazı milletvekilleri dile getirdi ama mutlaka dile getirmem gerekir. Öğretim elemanları, asistanından profesörüne kadar çok düşük özlük haklarına sahip. Bu koşullarda insanlar üniversitede kalmak istemiyorlar. Oysa bilim üretimi, daha önce bir meslektaşımızın söylediği gibi, yalnızca bugünün değil bundan yirmi yıl sonrasında, otuz yıl sonrasında Türkiye'nin nereye gideceğini belirleyen önemli kavramlardan biri. Bilim ve sanat değer verilmediği yerde kalmaz; bu, evrensel kural. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının refahını artıracak herhangi bir düzenlemenin de bu kanun teklifinde olmaması kabul edilemez.

Bir başka önemli sorun şu: Vakıf üniversitelerinde akademik kıyım var. 1 Ocak 2024 ile 8 Temmuz 2026 arasında en az 446 akademisyen işten çıkarıldı. Bu, maalesef, adı vakıf olmakla birlikte, onların özel üniversiteymiş gibi davrandığını çok net ortaya koyuyor. Oysa üniversiteler ticarethane değildir, akademisyenler de gider kalemidir. Vakıf üniversitesinde çalışan öğretim elemanlarının en başta iş güvencesini, buna ek olarak gelir güvencesini sağlayacak bir düzenleme de bu teklifte maalesef yok.

Çok önemli bir konudan söz edeceğim, Sağlık Bakan Yardımcımızın da bildiğini düşünüyorum, Sayın YÖK Başkanımız da biliyor. Bakın, vakıf üniversitelerinin bazılarında tıp fakültesini, TUS'u kazanarak oraya giden meslektaşlarımız bir türlü uygulamaya başlayamadılar, bir türlü ihtisasa başlayamadılar. Bir örnek vereyim: Hacettepe mezunu bir arkadaşımız İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin bir branşını kazanıp oraya gittiğinde -ne öğretim üyesi var ne de klinik var- on bir ay boyunca evde oturup ayda 60 bin liralık asistan maaşını alarak bekledi ve bu durumda olan tek başına o değil, bize ulaşan bilgilere göre en az 33 asistan var. Ben YÖK Başkanlığına sordum, Sayın YÖK Başkanı bana bir yanıt verdiniz "Bizim sorumluluğumuzda değil." dediniz. Bu, Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda. Şimdi, yükseköğretime ilgilendiren böyle bir konunun YÖK'ün sorumluluğunda olmaması kabul edilebilir mi, soruyorum size. Ben kabul etmiyorum. Burada Sağlık Bakanlığı ile YÖK'ün ortak sorumluluk alması gerekir çünkü o sınava giren meslektaşımız o kuralların geçerli olduğunu zannederek o bölümü yazıyor. Gittiğinde orada herhangi bir öğretim üyesinin bulunmamasını hatta kliniğinin bulunmamasını kendisinin bilmesi mümkün değil. Bu anlattıklarım size kolay inanılır şeyler gibi gelmeyebilir ama Sağlık Bakanlığında kayıtları var. Hangi üniversitede, hangi asistanın göreve başlayamadığını sizde buradan görebilirsiniz. Dolayısıyla, vakıf üniversitelerini ve hatta vakıf üniversitelerinin tıp fakültelerini bu kavramlar üzerinden mutlaka değerlendirmek gerekir. YÖK'ün burada bir sorumluluk üstlenmesi kaçınılmazdır ama buna ilişkin bir düzenleme de bu kanun teklifinde yok.

Çok önemli bir sorun, vakıf üniversite ücretleri uçmuş durumda. YÖK tarafından yapılan düzenlemeye göre vakıf üniversite ücretlerinin TÜFE artışının üzerinde olmaması gerekir. Ben size bir rakam vereyim: Son üç yılda, 2023 yılının Haziranı ile

2026 yılının Haziranı arasında vakıf üniversite ücretleri yüzde 683 artış göstermiştir. Resmî rakamlar, TÜİK rakamları, benim rakamlarım değil. Şimdi, bu kadar ciddi bir düzenleme söz konusu olduğunda, YÖK de "TÜFE dışında herhangi bir düzenleme yapamazsınız." dediği hâlde bu nasıl gerçekleşmiş? Üstelik Anayasa'nın 130'uncu maddesine ve 2547 sayılı YÖK Kanununun ek 2'nci maddesine göre vakıf yükseköğretim kurumları kazanç amacına yönelik kurulamazlar. Oysa hepsi bir sermaye birikimi ve kâr maksimizasyonu aracı biçimine dönüşmüşler. Bunların, ücretleri bu kadar uçurmalarının önüne geçecek bir düzenlemeyi de burada göremiyoruz. Üstelik gençleri kamunun vermesi gereken eğitime ulaşabilmek için özel üniversitelere zorunlu bırakan koşulları ortadan kaldırmaya dönük herhangi bir düzenlemeyi de bu kanun teklifinde maalesef göremiyoruz.

Daha önce söz edildi, ben de bir kez söz edeyim: Cumhurbaşkanı kararıyla üniversite kapatılıyor, üç gün sonra yeniden açılıyor. Bu aç kapa mekanizmasını önleyecek bir düzenleme de maalesef bu kanun teklifinde yok.

Bakın, yatay geçişte bir değişiklik yapıldı. Eskiden bir fakülteye yatay geçiş sırasında öğrencinin sınava girdiği yıl yatay geçiş yapmak istediği yerdeki en düşük puanı alma kuralı vardı, bu kuralı ortadan kaldırıldı. Sonuç ne oldu? Sonuç: En düşük puanla tıp fakültesini kazanan, en yüksek puanla örneğin İngilizce Hacettepe Tıp gibi bir kuruma girebilecek bir mekanizma üretildi. Hatta kayıtlara geçsin diye söylüyorum, bir hukuki sonuçla da anlatayım size, bir hukuki sonuçla da ortaya konduğu gibi, tıp fakültesini kazanmadan bir biyoloji bölümü üzerinden yurt dışından gelip Türkiye'de tıp fakültesini bitiren bir örnek bile var, YÖK Başkanımız da zaten bu örneği biliyordur. Dolayısıyla, bunu bir an önce ortadan kaldırmak lazım çünkü bu, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi üniversite sınavına girenler arasında daha çok eşitsiz bir yaklaşımı maalesef gündeme getiriyor.

Bakın, atanmayan öğretmenlerle ilgili konuşulurken pek çok değerlendirme yapıldı ama burada şu eksikliğin de altını çizelim: Maalesef, emek gücü süreci bir bütünlüklü süreç olarak ele alınmıyor. Yani bir planlama, ona bağlı bir yetiştirme ve ona bağlı bir istihdam herhangi bir şekilde ortaya konmuş değil. Elbette her üniversiteyi bitiren istihdam edileceği bir model üzerinden bu tartışmayı yürütmüyorum ama eğer atanmayan öğretmen sayısı 1 milyonu geçmiş gibi bir rakamla karşıımızda duruyorsa burada makro bir sorunun varlığının da altını çizmek gerek.

Son olarak şunu söyleyeyim: Doçentlik sınavlarındaki kolokyumun kaldırılmış olması bu ülkede akademik ortama yapılan en büyük sıkıntılardan bir tanesidir. Artık doçentlik şöyle bir şey: Sizin herhangi bir şey yapmanıza gerek olmadan -burada akademisyen çok insan var, ne demek istediğimi anlıyorlar- yalnızca yayınlarınızı jüriye göndererek -ki o yayınlara ilişkin dergilerle ilgili de eleştirel bir konuşmayı iktidar milletvekilleri yaptılar, ben de doğru buluyorum- kişileri önce doçent, kısa bir süre sonra da profesör yapan bir mekanizma var. Bakın, bu doçentlik ve profesörlük ünvanlarının maalesef, tırnak içinde söylüyorum, hak ettiği değerlerin altına düşürülmesi girişimidir. Siz Sayın YÖK Başkanım, buna katıldığınızı ve burada yeni bir düzenleme yapacağınızı bizim Komisyonumuzda dile getirmiştiniz ama bu Komisyon da dile getirdikten sonra herhangi bir değişiklik henüz yapılmış değil. Eğer biz üniversiteleri gerçekten bilim yapılan ve ülkenin geleceği için çok önemli kurumlar olarak görüyorsak bu kanun teklifinde olmayan ama yüksek öğrenimi ilgilendiren bütün alanlara ilişkin ortak bir mutabakatla günümüzün ihtiyaçlarını karşılayan ve kamu yararı gözetilen düzenlemeler mutlaka yapılmalıdır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Şimdi son söz, Yüksel Taşkın'ın.

Buyurun.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Evet, değerli arkadaşlar, çok tekrara düşmek istemiyorum ama benim de genel siyasi bir tespitim olacak, belki eleştiri. Bakın, arkadaşlar, tam 34 tane belediyemize operasyon yapıldı. Yetkisiz bir mahkeme bize Genel Başkan atamaya kalktı. Açıkçası bize savaş hukuku uygulanıyor ve ben AK PARTİ'li arkadaşların ya oldukları gibi görünmelerini ya göründükleri gibi olmalarını talep ediyorum. Yani "Biz demokratız, demokrasiye inanıyoruz." demenin bu dönemde gereği bellidir ve siz bu konularda açıkçası topu taca atıyorsunuz. Sizleri bu konuda inisiyatif almaya davet ediyorum. Günün birinde Erdoğan tekrar "Aldatıldım." diyebilir. Bu defa "Aldatıldım." diyeceği unsur da gene yargı içerisinde çöreklenmiş organize bir suç örgütüdür, bunu görmek lazım; biz bunu iliklerimize kadar yaşıyoruz. Ama tarih şöyle yazacak: "Olduğu zaman tepki gösterenler ve göstermeyenler." O nedenle ben de sizi sorumluluğa davet ediyorum. Bu siyasi görüşleri de baştan vurgulamak zorundaydım.

Gelelim konumuza, yavaş yavaş gireyim, merak etmeyin, çok uzun konuşmayacağım. Dünyada parlamentolar aslında ikiye ayrılıyor; komisyon ağırlıklı olanlar, genel kurul ağırlıklı olanlar. Biz maalesef çeşitli nedenlerle -ki kasten olduğunu da düşünüyorum- komisyon odaklı gideremediğimiz için genel kurulda bol bol tribünlere oynuyoruz, bol bol popülizm yapıyoruz, bol bol kendi siyasal duruşumuzu tekrar tekrar beyan ediyoruz. Yani aslında pek bir işe yaramadan, belki kendi mahallemize mesaj vererek oradan ayrılıyor. Hâlbuki daha çağdaş parlamentolar, sorun çözme odaklı parlamentolar bu komisyonlarda yan yana gelir. En başta gene ideolojik olarak birbirinize laf atarız ama zaman içerisinde konu temelli çalışmayı da öğrenirsiniz. Yani bu Komisyon daha sık toplansa en başta gene ideoloji yarıştıracaktık sonra konu temelli konuşacaktık, belli konularda, örneğin ben Aylin Yaman vekilim konuşurken, Kayıhan Pala konuşurken -ki AK PARTİ'den de var böyle arkadaşlarımız- belli konularda aslında kendi konularına ne kadar hâkim olduklarını ve asla yan yana gelindiğinde... İşte, orada eski Kocaeli Üniversitesi rektörümüz var, yani bunun ne kadar mümkün olduğunu görüyorum. Ben burada demokrasicilik oynamıyorum, bir imkân bu ama asla değerlendirmiyoruz. Dolayısıyla, komisyonları güçlendirirsek Genel Kurulda bu kadar gevezelik yapıp kendimizi "Bir işe yarıyor muyuz?" sorusuyla baş başa bırakmazdık.

Şimdi, bu sahtecilik meselesiyle ilgili 7 ve 13'üncü maddeler... Burada bir iyi niyet var, farkındayım yani bunun kanayan bir yara olduğunu ben biliyorum. Kendim şu anda aktif akademisyen değilim ama akademisyenlerle sürekli temas hâlindeyim. Arkadaşlar, bu bir veba salgınıdır yani bu... Birincisi, tabii ki akademik etik mevzuuyla çözülebilir ama şimdi teknolojinin gelişmesine karşılık o gelişmeyi sizin de yakalamanız lazım, karşılığında hukuki bir çerçeve de koymanız lazım; bunun kolay olmadığını farkındayım. Peki, ben yirmi küsur yıl akademisyenlik yaptım, sonra akademiden atıldım barış bildirisini imzaladığım için. Burada da bu konuya şöyle bir değineyim parantez içinde. Kendimden bahsetmek istemiyorum ama arkadaşlar, on yıldır yargılanıyorum ben yani on yıldır benim mahkemem sonuçlanmadı. Ben diyelim ki yirmi beş, otuz yıl akademisyenlik yapacağım meslek olarak, benim meslek hayatımın üçte 1'i bu yargılamayla geçti, bunu da burada dikkatinize sunuyorum. Yargılamada tam 4'üncü defadır bu sefer

Danıştay, Marmara Üniversitesine görüş soruyor, Marmara Üniversitesi de "Terör örgütleriyle iltisaki veya irtibatı tespit edilmemiştir." diyor ama bazı arkadaşların tespit ediliyor. Nasıl tespit ediliyor onu da söyleyeyim: Attığı "tweet"lere bakılıyor, geçmişte attığı "tweet"ler bağlamından çıkarılıyor. Kaldı ki bakın, arkadaşlar, insan çalışarak gelişme şansı verilmesi gereken bir varlıktır, hata yapma şansı ve lüksü verilmesi gereken bir varlıktır. Diyelim ki hatalı bir şey yaptı, siz onun o "tweet"ini alarak onun geleceğine dair bir kararı verme hakkını kendinizde görüyorsunuz. Bu konuya geleceğim zaten. Şimdi, bakın, ben bu meselede, kendi akademik deneyimim, akademik sahtecilik vesaire, başkasına tez yazdırma, bunun önüne geçmenin en önemli yaptırımının yolunun şu olduğuna kanaat getirdim: Araştırma görevlisi alımını öyle tavizsiz, öyle rekabetçi, öyle liyakatli bir esasa dayandıracağız ki akademiye giriş bileti olan araştırma görevlileri asla kayırmaya, torpile yer bırakılmayacak şekilde düzenlenmeli, bundan taviz verilmemeli. Bakın, biz iktidarın yaptığı her şey kötüdür modunda olsaydık şu cümleleri kurmazdım: Yusuf Ziya Özcan YÖK Başkanıyken ARGÖR alımıyla ilgili bir sistem getirdi. O sistemi daha sonra yine siz sulandırdınız. Aslında o sistem geliştirilmeye açıktı. Eminim burada YÖK Başkanı da ne demek istediğini anlıyor. Yani araştırma görevlisini eğer nitelikli, liyakatli, çalışkan kişilerden alır ve sürekli bunu test edersek zaten akademiye pek çok mevzuyla çözeriz. Peki, bunun önündeki en büyük engel nedir? Yani imtihan şeyini düzeltiriz, yaparız, ederiz. Yine, kişisel deneyiminden söyleyeyim: "Üniversitelerde liyakat sistemine en büyük zararı kim veriyor?" diye sorarsanız rektörler derim ben. Bu, benim kişisel tecrübem. Yani gözlemim şu -Erol Hocayla yani sizinle ilgili bir şey söylemiyorum, genel bir gözlem bu- o kadar yetkileri var ki siyasilerin baskılarına dayanamıyorlar, zaten siyasi bir şekilde geliyorlar oraya ve niteliği bozuyorlar. Nasıl bozuyorlar? Yani inanılmaz atama yetkileri var rektörlerin. Şimdi, biz eğer birazcık daha demokrasiye inansak, çoğulculuğa inansak aslında rektörlerin yetkilerini alıp senato, dekanlık, bölüm başkanlıklarına dağıtsak belki bu rektörlük hararetini de büyük oranda çözeriz. Ben her devrin muktedirleri kimse onlardan torpil baskısı yedim üniversitede. Yani o devirde askerler kuvvetliyse yüksek lisans ve doktora kendilerine yakın insanları sokmaya... Onlar gitti, siz geldiniz, sizin zamanınızda bir YÖK üyesi işte "Benim çocuğumu üniversitede yüksek lisans sınavına almazsanız..." diye bizi tehdit etti. Ben ne anlatıyorum burada? Her devrin muktedirleri torpil ve kayırmacılıkla üniversite sistemini altını oyuyor. Bunu önlemek mümkün mü peki? Mümkündür, demin söyledim, başta araştırma görevlisinden -ki üniversitenin atomu onlar, en temel bileşeni onlar- oradan başlayacağız.

Şimdi gelelim demin biraz değindiğim 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırma... Arkadaşlar, mutlaka bunu, bu torba yasadaki tekliften çıkarmamız lazım. Bakın, bu, atama yöntemini akademiden alarak daha baştan "Ben bu kişiyi atıyorum." veya "Atamıyorum." diyor; buna geçit veremeyin arkadaşlar. Bakın, her devrin siyasileri Türkiye'de kendine yakın insanlarla kadrolaşmaya çalışıyor. Bunu engellemeye çalışıyoruz değil mi, liyakati öne çıkarmaya çalışıyoruz ama mevcut durumda bu kesinlikle siyasal bir kırıma yol açabilecek bir girişimdir. Bunu çıkaralım arkadaşlar, bu olmuyor. Anayasa Mahkemesi de zaten demiş ki: "Nesnellik sağlayamazsın. İdareye çok geniş yetki veriyorsunuz." Kişisel Verileri Koruma Kanunu... Mesela sizinle ilgili birileri... Arkadaşlar, bakın, bugün iktidarsınız ama yarın size de olabilir, çocuklarınıza da olabilir. Yani sizin bir akrabanızın... Demin Kezban Vekil ne anlattı? Bir akrabasının FETÖ'yle irtibatı var diye kendisi FETÖ'yle irtibatlandırılarak okuldan atılmaya kalkılıyor. Bunu kasten yapabilirsiniz, siyasal ön yargılarınız da olabilir, yanlışlıkla da olabilir. Kimsenin hayatına bu şekilde müdahale etme hakkınız yok. Yani bu şekilde bir düzenleme nesnel olması imkânsız bir düzenlemedir. Ya, bırakın bunu üniversiteler, akademiler yapsın. Demin ne dedim ben? En kuvvetli sistemi getirin, en kuvvetli sınav sistemini getirin ARGÖR alımında, altta kalanın canı çıksın, ya başaramıyorsa başaramasın. Bırakın bu düzenlemeleri arkadaşlar. Bakın, AYM zaten bunun için iptal kararında söylemiş zaten "Bu olmaz, nesnellik sağlayamazsınız, kıyım yaparsınız." diyor. Dolayısıyla, lütfen, yol yakinken burada bunu çıkaralım.

Şimdi, bakın, AYM burada sadece... Demin dendi ki: "İşte, bu kanun hükmünde kararnameydi, yasal düzenleme talep ediliyor." Hayır, öyle değil. Bilimsel özerkliğe de referans veriyor, idarenin yetkisinin tanımla... Nasıl yapacaksınız arkadaşlar? MİT'den mi gelecek bilgiler, kimden gelecek? Yani kim bu nesnellik sahibi? Mesela, ben size bir şey söyleyeyim: Bir okul müdürü "8 Mart törenine gitti." diye bir meslektaşının görevine son verilmesi talebinde bulunabiliyor. Şimdi, ona göre 8 Mart çok büyük bir günah yani. Başka bir siyasi değerlendirmeye göre 8 Mart son derece doğal bir hak değil mi? Yani bunları nasıl engelleyeceksiniz? Bu önyargılarla yapılan değerlendirmelerin nasıl önüne geçeceksiniz? Dolayısıyla, bu güvenlik-özgürlük dengesi noktasında çok ciddi bir zafiyet olacağını düşünüyorum. Size göre suç olan bir şey bize göre hak. Bakın, çok net bir şey söyleyeyim ben: Bunca yıl siyasetle ilgilendik, bu devletin güvenlik bürokrasisinin ana omurgası, hepsi değil belki ama tekrarlıyorum, bu devletin güvenlik bürokrasisinin ana omurgası Anayasa'nın 34'üncü maddesini uygulamak istemiyor. Yani nedir bu madde? Toplantı ve gösteri yürüyüşleri maddesi. Yani bir öğrenci bu hakkını kullandığı zaman birilerine göre suçlu olabilir, bana göre anayasal hakkını kullanıyor olabilir. Bu öğrenci bu gösterilere katıldığı için haksız bir şekilde derdest edilerek gözaltına alınırsa, hakkında tutuklama kararı çıkarsa ve bu öğrenci çok yetenekli bir insan olduğu hâlde akademisyen olamazsa hangimiz bunun vebalini taşımak ister? Nerede bunda nesnellik arkadaşlar? Size göre makbul bir vatandaş değil diye siz bu insanı akademiye sokmak istemiyorsunuz. Dün de sizi sokmak istemiyorlardı makbul değilsiniz diye. Siz 28 Şubatınızı yaşadınız, yanlıştı, biz bugün çok büyük bir 28 Şubat yaşıyoruz ama umurunuzda değil arkadaşlar.

Dolayısıyla, bütün bu siyasal mücadelelerde filler mücadele ederken genç arkadaşlarımızın bunun altında kalmasına izin vermeyin. Bu 26'ncı maddeyi buradan çıkarın, gerçekten tarihte böyle anılmayan arkadaşlar, bu şekilde anılmayın; bunun ne olacağı belli. Bir tane daha örnek vereyim Boğaziçi Üniversitesiyle ilgili: 5 arkadaş yüksek lisans sınavını geçiyor, bu gösterilere katıldıkları için enstitü kararıyla bu arkadaşlar yüksek lisansa kabul edilmiyor. Bu, 28 Şubat sürecinde sizin yaşadığınız şeye benziyor değil mi? Bakın, ne oluyor? Sınavı geçmiş, enstitü kararıyla ne oluyor? Sınavı iptal ediliyor. Yani, bunu dün siz yaşadıysanız, hâlâ bundan bahsediyorsanız -ben yaşamadınız demiyorum bu arada, inkâr etmiyorum- niye buna bugün sebebiyet veriyorsunuz arkadaşlar? İktidar oldunuz, sizin bunu engelleme hakkınız var. Artık barış içinde yaşayalım. Nöbetleşe despotizm dediğimiz "Ben bugün geldim, dün sopa yiyordum, ben bugün sopalayacağım. İyi, o zaman ben sopa yiyorum, yarın gelince ben de sizi sopalayayım..." Arkadaşlar, Türkiye siyaseti bu ilkelikten çıkmalı. Size çok büyük bir görev ve alan düştü aslında ve siz bunu heba ettiniz. Dillerim bundan sonra kendinize gelirsiniz ama pek de umudum yok.

Dolayısıyla, son bir şey söyleyeyim bunu affa bağlayarak. Af konusunda yine "Terörle irtibatlı, iltisaklı insanlar dışarıda kalsın." diyorsunuz. Tamam, peki, ya terör tanımınız objektif değilse. Mesela demin bir şey söyledi vekilim, "Kürt kökenli öğrencilerin başına bu gelmemiştir." dediniz, değil mi? Bakın, bir şey anlatacağım: Ben Marmara Üniversitesinde yirmi yıl hocalık yaptım, her

hafta satırda birileri, birilerine saldırıldı, ben de giderdim müdahale etmeye çalışırım çünkü şiddetten nefret ederim, gerçekten yani üniversitede olmaması gereken bir şey. Peki ne oluyordu? Defalarca ama defalarca kovalanan yani satırda kovalanan hakkında soruşturma açıldığını gördüm ben, çoğu da Kürt öğrencilerdi. Ben Laz'ım yani burada gördüğüm şeyi anlatıyorum size. Dolayısıyla, ben kovalayanın o ortamda kovalayamaması, kovaladığı zaman o kişinin asla yaptığından kalmaması gerektiğine inanıyorum, hukuk devletine inanıyorum ama ben bunun Marmarada olmadığını defalarca gördüm. Şimdi, bakın, dikkat edin, hiçbir siyasal şey yapmadım, "Şu grup, bu grup." diye söylemedim çünkü benim kendi zihniyetime sahip birisi şiddet kullansa üniversitede, ona da karşı çıkarım. Ben burada hiç kimseyi bahis etmedim. Dolayısıyla bu af mevzusuna "Efendim, şu şu grup olmasın, şu şu grup olsun." dediğinizde doğru tanım yaptınız mı peki? Yani o insanların bir kısmı mağdur olabilir mi? Dolayısıyla, ben böyle bir af uygulamasının siyasal nedenlerle mağdur edilenleri de kapsamı gerektiğini ve bu cesareti göstermeniz gerektiği düşünüyorum. Hele barış sürecinden bahsederken bunu yaparsanız 10 numara olur.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NAZIM MAVİŞ - Değerli arkadaşlar, şimdi, Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimizden söz talebi Sevilay Çelenk Hanım'a ait.

Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de bütün üyeleri saygıyla selamlıyorum.

Epey bir süre, üç dört saat geçti, sistematize ettiğimiz düşünceler de dağıldı, biraz dağınık bir konuşma olacak ama kaçınılmaz olarak böyle oluyor çünkü önümüze gelen her konu aslında uzun uzun tartışmayı gerektiren bir boyuta da sahip.

Baktığımızda, şimdi ben de tıpkı Yüksel Hocam gibi tekrara düşmek istemiyorum ama belli şeyleri de bu kanun teklifi görüşülürken gündem yapmak zorundayız çünkü bu Komisyon zaten iki yıldır toplanmış. Ben her ne kadar Eğitim Komisyonunun üyesi olmasam da hep bir gözüm bu Komisyonun üzerindedir, toplantı yaptığında gelmeye çalışırım çünkü ben de yirmi beş yıla yakın bir eğitimcilik hayatı Ankara Üniversitesinde olan bir akademisyenim, bende Yüksel Hoca gibi Barış imzacısı olarak ihraç edilmiş bir akademisyendim ve sözlerimi de tabii bu çerçevede değerlendirmeniz gerektiğini de ifade etmek isterim.

Bakıyoruz, önümüze gelen işte af, güvenlik soruşturması, vakıf üniversitelerinin kadro planlaması, işte, intihal mevzusu... Aslında her biri gerçekten çok geniş çerçeveleri işaret eden ama hepsi bir siyasal aklın arkasında olduğu mevzular. Her ne kadar böyle teknik görünüyorsa da teknik konulardan ibaret değil. Önceki konuşmacılardan biri böyle hep konuşurken "YÖK'ümüz, eksiklikler görmüş, önümüze gelmiş." biçiminde ifade etti, bu sanki teknik bir şey gibi. Benim için ne YÖK, YÖK'ümüz ne de bunlar teknik meseleler açıkçası. YÖK, maalesef, hiçbir zaman akademisyenin YÖK'ü olmadı. Ben de 90'larda araştırma görevlisi olarak üniversite akademik hayatına başladım ve AKP iktidarları döneminde -artık 25'inci yılına girdi- bütün süreçlere tanıklık ettim ve maalesef ileriye gitme anlamında üniversiter bir eğitime kazandırılan çok az şey oldu. Hatta çok az şey oldu derken böyle bir şeyler de hatırlamaya çalışıyorum ve göremiyorum. Biz bütün kazanımları kaybettik. Bölümlerin demokratik işleyişlerini kaybettik, iyi üniversiteleri kaybettik, iyi bölümleri kaybettik, iyi akademisyenleri kaybettik. Tabii, kendimizi de "ihraç" diye tanımlayıp "iyi akademisyen" dediğimizde bir sıkıntı var gibi geliyor ama insan kendi değerini bilmezse kimsenininkini bilmez. Ben barış imzacılarının -ekseriyeti sosyal bilinci olan 400'ü aşkın ihraç barış akademisyeni var- bu ülkenin yüz akı akademisyenleri olduğunu biliyorum ve o sorun çözülmeden orada dururken biz burada YÖK Yasası konuşurken ben hicap duyuyorum açıkçası. Bunun gibi KHK'lilerle gerçekleşen sadece barış imzacıları değil, diğer KHK'lilerde de son derece adil olmayan uygulamalar olduğunu biliyoruz. Bir adil yargılanma sürecinin olmadığını, soruşturma sürecinin olmadığını biliyoruz ve binlerce başka öğretim elemanı var. Kapatılan okul var vesaire. Bütün bunlar yokmuş gibi biz oturup burada işte af... Afta da diyelim ki -tırnak içinde- terörle bir irtibatı olanın yararlanmaması, önceki dönemlerde yararlananların yararlanmaması. Şimdi, bizim karşımızda üniversiteyi bu kadar ciddi biçimde tahrip etmiş bir iktidar, bir siyaset aklı varken biz buraya gelen bu af meselesindeki bu değerlendirmeye nasıl güveneceğiz, kimin yararlanıp yararlanmayacağı değerlendirilmesine? Vakıf üniversitelerinin kadro planlaması YÖK'e bırakılıyor. Biz bu YÖK'e nasıl güveneceğiz? Bu YÖK ihraçlarda bir koordinasyon birimi olarak görev yapmış, bir saniye tereddüt etmemiş. "Ya, bu yılların hocaları haklarında bir idari, bir adli soruşturma yok bugüne kadar, hiçbir şey yok. Biz bunları nasıl böyle 'terörist' diye derdest edip bir gecede ihraç ettiririz?" dememiş bir YÖK var karşımızda. Kendi akademisyenine hiçbir şekilde sahip çıkmamış bir YÖK var. Şimdi kadro planlamasını da oraya verelim, daha da merkezileşsin. Yani YÖK'ün bir darbe kurumu olduğunu AKP iktidarları ilk yıllarında bizden çok söylediler ve bunun bir biçimde aşılabacağı söylendi. Oysaki bugün 80'lerin bile çok gerisinde bir YÖK yapısı var karşımızda. Üniversiteler de bu anlamda feci biçimde tahrip edilmiş durumda.

Şimdi, biz sizinle konuşurken mesela şu örnek 80'lerden sonra bile olmadı, 80 darbesi sonrası "1402'lik" diye bir şey biliyoruz değil mi, hepimizin aklında var. 1402'likler tüm ünvan alanlarından 70 kişidir sadece. Onların içinde üniversite üyelerinin sayısı iyice sınırlıdır. Bir gecede 400 yetişmiş üniversite hocasını ihraç etmiş bir anlayış var karşımızda. Artık o 10'uncu yılına girdi. Orada kangren olmuş bir durum var ama bugün, daha birkaç gün önce bir NATO Zirvesi bahanesiyle Ankara Üniversitesinden bir Doçent Emel Memiş gözaltına alındı, tutuklandı, Emel Memiş, hâlâ cezaevinde. Rüyanızda görseniz inanmazsanız bir gün Emel Memiş'in tutuklanacağına. Bunu 80'li yıllarda bile yapmazlardı. Neden böyle bir şey söylüyorum? Çok kıymetli bir akademisyendir, arkadaşımızdır Emel Memiş. Sosyal bilimcileri şöyle düşünmek gerekir: Nasıl sağlıkçıların, sağlık alanında akademisyen olanların pratik alanı hastanelerse, mühendislerin diyelim ki fabrikalar, işletmelerse; bizim açımızdan, sosyal bilimciler açısından da çalışma alanı toplumdur. Toplumdan kopuk, üniversite kampüsünde bir fanusta yaşar gibi araştırma da yapamazsınız, akademisyenlik de yapamazsınız. Bunu yaparken kimimiz daha az, kimimiz daha çok... İktisatçıysak yoksullarla ilgileniriz, işçilerle ilgileniriz; kadın çalışmaları alanındaysak cinsiyet eşitliği meselesiyle ilgileniriz; benim gibi iletişim bilimleri alanındaysanız medya sosyolojisiyle ilgilenirsiniz, medyayla ilgilenirsiniz ve onunla ilişkili yazıp çizersiniz ve bu kurumları da tanımanız gerekir, toplumun bu kesimlerini de tanımanız gerekir. Dolayısıyla biz istesek de istemesek de faaliyetleri politik bir şeye tekabül eden bilim insanlarıyız, başka türlü sosyal bilimcilik olmaz. Bunun için de kimilerimiz giderek aynı zamanda -ki bu da bir politik sorumluluktur- bir hak savunuculuğuyla da birleştirir akademisyenliği ama Emel Memiş'e baktığımızda cinsiyet eşitliği alanında çalışan, gerçekten kendi alanında son derece

başarılı biri. Ama sokak teması, hiç böyle bir tutuklanmaya... Hiç kimse bunu hak etmiyor, yanlış anlaşılacak istemem, hiçbir veri yok, zaten yöneltilen bir şey yok arkadaşımıza ve Emel Memiş cezaevinde. Bu utanç da bu iktidara yetsin, onu bir sembol olarak seçiyorum yoksa diğerlerinin kabahati vardı da onun yok anlamında demiyorum ama rüyasında görse sabah beşte evine gelineceğine imkân vermezdi.

Bugün bizim grup toplantımızda Arel Üniversitesinin 2 öğretim üyesi vardı, Profesör Feryal Saygılıgil ve Nur Tuğçe Biga. İkisi de bu hafta işlerinden edildiler. Bu hafta, bu NATO zirvesiydi, dış politika gündemiydi, iç politikada CHP üzerindeki inanılmaz bu yargı darbesinden sonra takip eden süreçte başlarına gelenlerle birlikte bütün diğer konular sümen altı oldu ve vakıf üniversitelerden 150 kişi işten çıkarıldı. Çoğunluğu İstanbul'dan olmak üzere Beykentte, Arel Üniversitesinde, Atlas Üniversitesinde, Bilgi Üniversitesinde. Bilgiyi üç gün kapatıp açtınız. Şimdi, bunlar normal bir dünyada, normal demokratik bir üniversite anlayışına sahip kişilere anlatabileceğiniz şeyler değil. Bu böyleyken önümüze bir YÖK Kanunu Teklifi geliyor. Ben hangi ciddiyetle vakıf üniversitelerinin liyakatini, kapanıp kapanmama meselesini YÖK'ün takdirine bırakalım diyebilirim?

İntihal meselesi, hangi intihal? Fakültelerde öğrenci bırakmamışsınız, hoca bırakmamışsınız, nitelikli bütün hocaları... Gerçekten böyle yani bunu abartmıyorum. Sonuçta bizler ihraç edildik, birçoğumuz gittik, ben kendi adıma bir sene Sorbonne'a gittim, bir yüksek lisans programında bana öğrenci teslim ettiler, kimse öğrencisini size teslim etmez, CV'ne bakıyorlar; kimsin, nesin, ne yapmışsın? Bir yıl orada çalıştım. Bir dayanışma çerçevesinde oldu ama bir dayanışma çerçevesinde "Gelin yapın." demezler ve bizim arkadaşlarımızın pek çoğu çok nitelikli üniversitelere gidip bir şekilde öğrenciyle buluştular ve en ufak bir eksiklikle dönmediler, öyle bir hissiyat oluşmadı çünkü iyi hocalardı. Şimdi, bütün bunlar burada duruyor; siz, bizim karşımıza bunu getiriyorsunuz.

Üniversite... "Üniversite" kelimesinin kökenine bakalım burada "mehabet" filana bakacağımız yerde. "Universitas"tan geliyor ve bu, aslında binaları, yapıları işaret eden bir şey değil. Doğuşu itibarıyla, 8'inci, 9'uncu yüzyılda Fas'ta, Bağdat'ta, 11'inci yüzyılda Avrupa'da ilk örneklerini, modern örneklerini gördüğümüz bu yapı "universitas" aslında öğretim üyesi ve öğrencisiyle bir akademik topluluğu ifade eder, akademik topluluk yani başka bir şey değil ve bir zihin meselesini aslında işaret eder, bir zihin eğitimi, bir meslek eğitimi değil. Aslında AKP iktidarları bunun hep çok farkında oldu, üniversitelerin bir zihin yetiştirme meselesi olduğunu. O yüzden de AKP'nin iktidar hegemonyası savaşının cepheleri olarak görüldü. Tıpkı medya gibi üniversiteye de savaş açıldı. Biz bu savaşı yaşıyoruz, böyle süslemeye püslemeye gerek yok. Bu savaş giderek daha vahim bir karakter kazanıyor. Eskiler haksız yere, AYM kararıyla görevine dönmesi gerekenler son derece hukuksuz, hukuk dışına savrulmuş bir iktidar nedeniyle dönemiyorken yeniler de birkaç ayda 150 kişi birden tasfiye ediliyor. Burada diğer söylenenler bana o kadar abes geliyor ki, işte, araştırma görevlisi kadrosu yok. Ben, üniversitede ana bilim dalı başkanlığı da yaptım, dekan yardımcılığı da yaptım, idarecilik de yaptım ve mütemadiyen araştırma görevlisi kadrosu istedik. O kadroları öyle daralttınız ki yani beş yılda bir araştırma görevlisi alamadık ve bunun için fevran ettik. Şimdi, sanki yirmi beş yıldır başkası yönetti, iktidar ortağınız karşımıza gelip diyor ki: "Piramit üste doğru genişliyor, altta kimse yok." Yok ve bunu bile isteye yaptınız. Araştırma görevliliğini güvencesizleştirdiniz, bugün de bunu sürdürüyorsunuz ve bütün bunlar hiç yokmuş gibi gelip burada, bu Komisyonun saygınlığını, vesaireyi gündeme getiriyorsunuz. Bu Komisyon, kendini iki yıl hiçbir şekilde aktif hâle getirmeden, kendi saygınlığına en büyük darbeyi kendisi vurmuş. Getirdiği zaman da, toplandığı zaman da -biraz önce değerli konuşmacı söyledi- 400'e yakın kanun teklifinin bir tanesi gözden geçirilip bir ortaklaştıralım denmemiş. Yasama organı bünyesindeki bir Komisyonun saygınlığı kendi işini ciddiye almasıyla olur. "Sadece çoğunluk bizde, biz geçiririz, 400 tane teklifin yüzüne bile bakmayız." dediğiniz zaman bir uzlaş, bir müzakere bilincine sahip olmadığınız zaman buna bir saygı da olmuyor.

Ben bu ilk değerlendirmeyi bu çerçevede yapmak isterim. Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şimdi, Komisyon üyelerimizin dışındaki üyelere söz vermiştik ama bu arada Komisyonumuzdan...

LATİF SELVİ (Konya) - Benden önce söz istemişti.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Öyle mi? Tamam.

Elvan Işık Gezmiş Hanım'a söz verelim o hâlde.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; bugün görüştüğümüz kanun teklifi yükseköğretim sistemine ilişkin teknik düzenlemeleri içermekle beraber, incelediğimizde şunu görüyoruz ki gerçek sorunlara çok dokunmayan, parçalı düzenlemeler yapan bir teklifle karşı karşıyayız.

Şimdi, tabii, maddeleri tek tek inceleyeceğiz, üzerinde tek tek konuşacağız ama genel bazı sorunlardan bahsetmeden olmaz tabii. Elbette öncelikle genel sorunlardan bahsetmek gerekirse üniversitelerimizin her geçen gün kan kaybettiği nitelik kaybını konuşmamız gerekiyor. Her geçen gün derinleşen bir nitelik kaybı var ve umutsuz genç sayısı her geçen gün artıyor. Üniversite sayısı... Artan üniversite sayısıyla övünüyoruz fakat üniversiteler bilim üretmektir, araştırma yapmaktır, özgür düşüncüyü geliştirmektir, teknoloji üretmektir. Üniversite sayısı 93'ten 208'e çıkmış ama kaynak artmamış; tam tersine, üniversitelere ayrılan kaynak azalmış. Ne oluyor bunun sonucunda? Birçok üniversitede, tıp fakültesinde, eczacılık fakültesinde laboratuvarlar yetersiz, fakültelerde altyapılar eksik, kütüphanelerde güncel kaynaklara ulaşmakta zorlanılıyor, bilimsel araştırma projeleri desteklenemiyor çünkü bütün bunlar için bütçe lazım. Öğrenciler derin ekonomik krizle mücadele ediyor, pek çok öğrenci üniversite eğitimi bırakmak zorunda kaldı. 2015-2025 yılları arasında 19 milyon öğrenci üniversite eğitimi bırakmış. Hiçbir öğrenci kaydolduğu üniversiteyi bırakmak istemez. Elbette ki bunun çeşitli sebepleri var, yurt ihtiyacı var gençlerimizin, ekonomik sıkıntıları var. Özel yurt ücretleri, kira bedelleri, birçok aile için karşılanamaz hâle geldi. Çok kıymetli üniversitelerimiz var ama maalesef dünya sıralamasında istediğimiz yerde bir türlü olmadık.

Bakin, geçen gün çok acı bir şey yaşandı, Bilgi Üniversitesi üç gün kapatıldı ve finallerden önce kapatıldı. Çocuklar akşam evlerine gitti, derslerine çalışıyorlar, final dönemi üniversite kapatıldı. Bu, dünyanın neresinde var? Açıkçası ben merak ediyorum. Üç gün sonra da tekrar açıldı. Bu nasıl bir inisiyatif? Burada kimdir bu inisiyatifi alan, bu kadar çocuğu mağdur eden mantık nedir? Bunları konuşmamız lazım, düşünmemiz lazım, ortak akıl yapmamız lazım. Şu anda çok kıymetli bir Komisyondayız. Üç ana başlığımız var;

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu. O kadar çok konu var ki ama iki yıldır ilk defa toplandık, iki yıldır bir araya gelmeyince bunları nasıl çözeceğiz? Konuşarak çözeriz, ortak akılla çözeriz.

Evet, bahsettim, öğretmenlerimiz var, atanamayan öğretmenlerimiz var. Değerli milletvekilleri, 90'lı yıllarda bizler üniversiteleri bitirdik, haziran ayında eğitim fakültelerini bitiren arkadaşlarımızın her biri eylül ayında atanırdı Anadolu'nun çeşitli yerlerine, devlet okullarında çalışırlardı. Şu anda 1 milyon 42 bin atanamayan öğretmenimiz var. Bunu da söylemeden edemeyeceğim çünkü söylememi istediler. Bir benzin istasyonunda pompacı bir genç yolumu çevirdi, "Abla, coğrafya öğretmeniyim, pompacılık yapıyorum." dedi. Bunları düşünmemiz lazım. Fakülteleri açarken çocukların, gençlerin geleceğini düşünmemiz lazım çünkü umutsuzlar, yurt dışına göç ediyorlar. Bizim akıllı çocuklarımız, iyi eğitim almış çocuklarımız geleceğini yurt dışında arıyorlar, öncelikle onlara sahip çıkmamız lazım.

Nitelikli akademik kadrolarla güçlü üniversitelere ihtiyacımız var, özgün akademik ortamlara ihtiyacımız var. Öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım sorunlarının çözümü ihtiyacı var. Biliyoruz ki güçlü üniversite olmadan güçlü ekonomi olmaz. Bilim üretmeyen ülke kalkınmaz, özgür düşünmeyen üniversiteler de geleceği inşa edemez. Evet, genel konular çok fazla konuşuldu, maddelerde tek tek konuşacağız.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, geneli üzerinde son konuşmayı Latif Bey'e vereceğim. Sonrasında da bu geneli üzerinde bir değerlendirmek üzere Sadettin Hülagü Bey'e söz vereceğim. Eğer, lüzumu hâlinde YÖK Başkanımız da isterse değerlendirmeye katılabilir.

Latif Bey, sizin mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Arkadaşlarımızın konuşmalarını dinledik, önemli miktarda istifade ettik. Bu komisyonların en önemli tarafı, katkı verici özelliği. Daha önce bir araya geldiğimiz Komisyon çalışmalarımıza bazı arkadaşlar da vurgu yaptılar "Bazı konularda bir ortaklaşma üretmek mümkün olabilir mi?" diye. İnşallah bunlar olur, olabilir, değerlendirmek gerekiyor ama burada tabii, yapılan düzenleme topyekûn bir YÖK yapılanması değil. Bunun içinde kısmi bir düzenleme olması hasebiyle de başka da sorunlara arkadaşlarımız dikkat çektiler. Tabii, bunların her biri kıymetli ama gündem itibarıyla mevcut değerlendirmeler üzerinde durmak gerekiyor.

Yine, bir başka noktanın da altını çizmek lazım. Arkadaşlar, bizim, aşağı yukarı burada hepimizin yaşı o günleri görmeye yetti. Bazı rektörleri biz Cumhurbaşkanından daha fazla biliyorduk, Cumhurbaşkanının ismini hatırlamazdık ama onu hatırlardık, bir de arkasına eklenirdi, "anayasal kurum" diye özellikle eklenirdi ki bunun üzerinden de bir kamuoyu baskısı üretilirdi. Biz bunu Kemal Gürüz'de, Teziç'te vesaire gördük. Sayın vekilimin dikkat çektiği konuları özellikle burada önemsedim için bunu söyledim. Tabii bunların hepsi yaşanmış şeyler.

Yine, bir başka önemli nokta, uygulama kusurlarına dair değerlendirmeler oldu. Tabii ki bunların yaptırımları var. Bir uygulama kusuru varsa bununla ilgili her uygulama kusurundan sonra belki bir yasal mevzuat gerekmeyebilir, yaptırımı vardır onun ve yaptırımları da gerçekleşir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada şunun hakkını teslim edelim: Üniversite sistemimiz önemli oranda gelişme gösteriyor. Okullaşma oranlarımız aşağı yukarı yüzde 46-47'lere geldi, bu önemli. Yine, üniversitelerimizin sayısının artırılması ve eğitimi önemli. Bütün şehirlerde üniversitelerimiz var. Bunu bazen arkadaşlar eleştiriyor, diyorlar ki işte: "ODTÜ mü oldu, ne oldu?" Tabii ki ODTÜ'ü olmak kolay bir şey değil. Akademik alanı bilmeyen arkadaşlarımız bunu bilmezler. Bir doktora yapan arkadaşımızın kaç yılda yetiştiğini sistemin içerisinde olan herkes bilir bu anlamda. Ülkemizin bütün şehirlerini ve büyük ilçelerinin büyük çoğunluğunu da gördüm hep, şunu söyleyebilirim: Üniversitelerimizin hem sanayicisine hem şehrin kültür hayatına hem de o birikimiyle birçok konuda çözüm adresi hâline geldiğini de söyleyebiliriz. Elbette ki mukayese edildiğinde, daha iyi olanlarla mukayese edip o başarı çitasını yükseltebilmek için de gayret sarf etmek gerekiyor.

Buradan şunu söyleyeyim "terörle iltisaklı" tartışması çerçevesinde. Şu noktada hepimiz hemfikiriz arkadaşlar: Bir arkadaşımızın haksız yere bir yaftayla mağdur olmasına razı olamayız. Bunun için de hep birlikte bunun takipçisi olacağız.

Burada, yine etnik temelli olarak, işte "Kürt"tür diye veya bilmem "Başka bir etnik temelde geliyor." diye bir değerlendirme yapanın değerlendirmesini kabul etmemiz veya buna tahammül etmemiz mümkün değil. Bu konuda özellikle görülen herhangi bir olumsuzluk varsa ortaklaşmamız gereken alanlardan biri. Biraz önce ifade ettiniz, çoğulculuk önemli, farklılıkları bir zenginliğe dönüştürebilmek çoğulculukla mümkün olabilir. Elbette hepimizin birbirinden farklı tarafları var, bunu ortaklaşa bir zemine taşıyabilmek önemli.

Özellikle yasayla ilgili hem YÖK Teşkilatı Kanunu'nda, 2809'da düzenlemeler var hem 2547'de düzenlemeler var. Bunların teknik tarafı vesaire bunların hepsinin yenilenmeye ihtiyacı var arkadaşlar, her zaman yenilenme de gerekir ve bu konuda yapılacak düzenlemelerin önemli katkılar sunmasını bekliyoruz.

Yine, vakıf üniversiteleriyle ilgili düzenlemeler var. Vakıf üniversiteleriyle ilgili eleştirileri de dikkatlice dinledim ben, bunlar da son derece önemli ancak şunu da belirtmemiz gerekiyor: Topyekûn sistemin dışına vakıf üniversitelerini çıkaralım, eğitim sisteminin dışına da özel okulları, Millî Eğitim bazında da özel okulları çıkaralım. Arkadaşlar, dünyada, her tarafta hem vakıf üniversiteleri ve benzeri uygulamalar var hem de özel okul uygulamaları var. Ha, bunların nitelikleri vesaireleri, işleyiş biçimleri farklı; bunları belirtebiliriz. Buralar kazanç kapısından daha çok çocuklarımızı yetiştirmek için var elbette.

Öğrenci affı, arkadaşlar, önemli bir düzenleme. İtiraz edilen konuları da dikkatlice değerlendirdik, hatta bunu bütün siyasi partilerden arkadaşlarla da değerlendirdik zaman zaman. Bu konuda emeği geçen herkese ben teşekkür ediyorum.

Tıpçı öğrencilerle başladık büyük oranda çünkü onlar yaşadıkları problemi dile getirdiklerinde henüz bu tartışmada öğrenciler devreye girmemişti, onların gayretleriyle oldu. Sonra baktık, dedik ki: Yani bu bütün öğrencileri kapsayacak şekilde ne yapılabilir? Bu doğrultuda bir değerlendirme oldu. Önemli olduğunu görüyoruz, bunun da inşallah faydalı sonuçları olur. Burada bazı eksikler değerlendirildi, bunlar da dikkate alınır mutlaka.

Vakıf üniversiteleriyle ilgili düzenlemeler önemli.

Yine, hocalarımızın ayrı bir kıymeti var. Neden? Çünkü yılların birikimi ve tecrübesi var. Genç akademisyen arkadaşlarımızın elbette ki üniversiteye katılmaları çok kıymetli ama emektar hocalarımızın da gayretine, katkısına ihtiyaç var. Neden? Çünkü bazı şeyler yalnız başına bilgiyle değil belli tecrübelerin devrede olmasıyla da ilgili, bunlardan yararlanılabilir. Ha, burada bu bütün üniversitelerle alakalı bazı değerlendirmeler, bunlar da söz konusu olabilir. Yine, bu tipçilerle ilgili yapılan değerlendirmelerde, özellikle öğrenci affında tıpçı öğrencilere ayrıca bir parantez açılması önemli oldu.

Şimdi, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi... Arkadaşlar, zaman zaman, bunları teknik olarak bir çalışma neticesinde - daha verimliliği- üretmek için atılması gereken adımlar olarak görüyoruz; bunlar da kendi içinde kıymetli. Hakeza, disiplin hükümlerinin yine değerlendirilmesi gerekiyor.

Yine, değerli arkadaşlar, bir iki konuya daha dikkat çekmek istiyorum. Burada görüşlerimizin kıymet bulmasını hepimiz arzu ederiz. Bu konuda yine o ortaklaşılacak zemini üretebilecek çalışmaları hep beraber yapmalıyız. Ha, burada ortaklaşılabilir mi? Bazı konularda ortaklaşılabilir. Nitekim, Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nda kaç tane maddede arkadaşlarla tartıştık, sonunda ortaklaştığımız taraflar oldu. Ha, her konuda ortaklaşıldı mı? Her konuda ortaklaşılmadı.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Esas ana konularda değil.

LATİF SELVİ (Konya) - Bunlar mümkün. Hatta bu hususta Şenol Hanım'ın bazı önerileri vardı ve mesela, bazıları o ortaklaşılacak konular arasındaydı.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ben esastan bahsediyorum.

LATİF SELVİ (Konya) - Yani özü itibarıyla şunu söylemek istiyorum: Yapılan düzenlemeler önemli. Bunları maddeler bazında değerlendirdiğimizde birlikte daha da iyi müzakere etmiş olacağız.

Ben herkese teşekkür ediyorum. İnşallah faydalı, güzel bir çalışmayı hep birlikte gerçekleştiririz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Son söz olarak Sadettin Hülagü Vekilimize veriyorum.

Buyurun.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; günün son -yorgun -saatinde ben çok fazla şeye girmeyeceğim ama birkaç konuya değinmeden edemeyeceğim.

Tabii, toplantının başında Ali Fazıl Kasap Milletvekilimizin "Sağlık Komisyonuna mı geldim?" diye bir esprili şeyi oldu. Geçmiş dönemdeki çalışmalarımıza bakınca, partimiz böyle bir görevi talep edince, benim sekiz yıllık rektörlük sürecim, Yükseköğretim Kurulunda çalışmış olmam, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı yapmış olmam, akabinde de milletvekili olarak üç yıl çalışmam yani konunun içinde olduğum için böyle yadırganmaması gerektiği noktasını vurgulayarak başlayayım dedim.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Biz yadırganmıyoruz Sayın Başkan, sıkıntı yok.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Evet, arkadaşımız biraz yadırgar gibi oldu da ben de ona şey...

Evet, bence konuşabiliyoruz yani eskilerin bir sözü var "Lisanül beyan aynıyle insan." diye. Çok yüksek sesle konuşmak her zaman haklılık göstergesi olmuyor, alçak sesi de önce kulaklarımızdaki reseptörler duyuyor; duyuyoruz sizi. Mesela, yabancı asistanlarla ilgili, öğrencilerin af kısmındaki eksiklikleri biz duyduk yani bununla ilgili muhtemelen gerekli girişimler yapılacaktır.

Şimdi, yaş meselesini Kayıhan Hocam da söyledi, Aylin Hanım'la da biraz tartıştık. Şimdi, temininde zor meslekler var, bunlardan bir tanesi doktor akademisyenler. Şimdi, okulu bitiriyor, mecburi hizmet; uzmanlık yapıyor, mecburi hizmet; yan dalı bitiriyor, mecburi hizmet yani uzun süreli bir görevlendirme şeyinden geçen insanlar kolay yetişmiyor. Özellikle tıpta 45-50'yi geçtikten sonra hocalar daha tecrübeli yani buradaki hocanın pratik genç uzmanlar gibi girsin, her ameliyatı yapsın değil, mentörlük yapması çok önemli. Mesela örnek olarak verirsek -Kayıhan Hoca'yla da konuştuk bugün- Malatya'da karaciğer naklinde Sezai Hoca var Profesör Doktor, hakikaten konusunda çok iyi, benim de iyi bir dostum. Hoca 67'yi bitirdi yani bu hocanın üniversiteden ayrılması çok doğal bir şey değil, istemeyiz. Bizde çok kıymetli hocalarımız var, beyin cerrahisinde bizim Savaş Ceylan Hoca vardı, hiç ayrılmasını istemedim ama yaş haddi nedeniyle yetiştiremedik. Kanun çıktıktan sonra böyle ayrılmış olan hocalarımızın sağlık durumları müsait olanlar -tabii, onu teyit edecek- gelsin, hiç olmazsa yeni teknikleri, yeni usulleri, tecrübeleri genç arkadaşlara aktarsınlar istiyoruz. Tabii, bunlara mutlaka kriterler getirilecek yani ilk başlangıçta o üniversitenin ihtiyacının olması çok önemli, bunu da sadece bölüm bazında yapalım dedik. Bu sefer -ben biliyorum; hepiniz, akademisyenler bilir- bölümde birbirini çekemeyen insanlar en olumlu insana bile negatif bir tavırla yaklaşıyor. Onun için dedik ki: Yükseköğretim kurumunun görüşü yani bu üniversite diyecek ki: "Benim şu, şu, şu alanlarda ihtiyacım var." ama nihayeti Yükseköğretim Genel Kurulu verecek yani YÖK verecek. Biz burada, ufak tefek eksiklikler, aksaklıklar olur ama genele baktığımızda kişisel kaprislerden kurtulmak, rektör hegemonyasından kurtarmak için YÖK kısmına böyle bir yaslama yaptık yani öyle bir şeyle hazırladık.

Şimdi, bu şeyler çok önemli... Ben Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı yaptığımda bir anımı anlatayım. 60'a yakın denklik getirmişlerdi. Yasa diyor ki: "Yurt dışında doktora yapanların iki yüz elli gün yurt dışında bilfiil çalışması gerekiyor." Adam oradan, Maryland Üniversitesinden diploma getirmiş, "Aldım." diyor. Soruyorsunuz, "Evet, diploma bizim." diyor ama yasaya uymuyor. Biz dedik ki: "O zaman Emniyet Genel Müdürlüğüne yazı yazalım, kişilerin pasaportundan bu yurt dışına kaç kere gitmiş?" İnanın, on yedi gün olan, yirmi üç gün olup da denklik almaya çalışan arkadaşlar vardı, bunların hepsini iptal ettik. Hiçbir şekilde de bir kavgaya, gürültü çıkmadı çünkü yasaları uygulayınca, herkese eşit uyguladıktan sonra kimsenin bir söz hakkı olacağını sanmıyorum.

Şimdi, üniversitelerdeki asistan... Biraz önce Başkanımıza sordum; benim rektörlük dönemimde de mülakat diye bir şey yapmıyorduk. Araştırma görevlisi kadrosu ilan ettiğimiz zaman ALES'ten yüzde 60, İngilizceden yüzde 40 alanlardan bir kadroya 10 kişi çağırılmak şartıyla bir sıralama yapıyordu ama 2'nci elemde öğrencinin okulu bitirme not ortalamasının yüzde 30'u, ALES'in yüzde 40'ı, İngilizcenin yüzde 15'i, yüzde 15 de mülakat kısmı, o da yazılı, hatta yazılıyı yaparken isimleri kapalı, orada soruları asistan adayı girenlere, onlara çektiyerek ve isimler kapalı değerlendirme yapıp tutanak altına alınarak... Yani sekiz sene boyunca ben hiçbir itirazla karşılaşmadım, birisinin itirazı oldu, imtihanı iptal ettik hemen, kağıtları açmadan, isimleri açarak değerlendirmişler yani kurallar işliyor bildiğim kadarıyla. Onun için araştırma görevlisi noktasında çok şey olmaya gerek yok.

Üniversitelerde bu yatay geçişlerde en büyük sıkıntı... Diyelim ki Kıbrıs'a gitmiş, okuyor, oradaki tıbbı girmiş. YÖK genelde üniversitelere 1 veya 2 kontenjan verir, çok öyle fazla, 40 kişi, 50 kişi falan değil, 1 veya 2 kişi. Onun da kuralı şöyledir: Girdiği sene üniversitenin aldığı taban puanının yüzde 50'si ve ders notlarının yüzde 50'si olmak üzere bir sıralama yapılır yani orada tamamen ilan edilir. Yani böyle kişisel tercihlili, filanın çocuğu gibi bir şey söz konusu değil.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ama işte taban puanın yarısı olunca filanın çocuğu oluyor, isterseniz isimleri burada tek tek konuşabiliriz.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Yok, yok, ben genel kuralı söylüyorum ama şeyi de...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Eski bir bakanın kızı yani isim söylemek istemiyorum ama öyle bir sıkıntı var Hocam.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Bir dakika, müsaade ederseniz bitireyim de Hocam, siz... Yok, yok, ben genel şeyi söylüyorum.

Mesela, şöyle ek bir madde çıkarıldı bu aradaki uygulama aksaklıkları tespit edilince: Mesela, benim kendi yeğenim ODTÜ'ye 1'inci olarak girdi, diyelim elektrik bölümüne girdi. Ben sonra çok sıkıştırdım "Oğlum, niye doktor olmadın?" filan. "Ya, ben doktorluğu sevmiyorum." dedi ama o ara ek bir madde çıkarıldı, üniversiteye girdiği sene eğer Hacettepeyi tutturuyorsa mesela, Cerrahpaşa Tıbbi Fakültesi tutturuyorsa çocuk, bir sene sonra o puanıyla müracaat edip tekrar sıfırdan başlayarak okuyabiliyor yani böyle bir kolaylık getirildi ama sırf bu şeyler, hani cin çarpmaları önlensin diye alınan tedbirler var, YÖK'ü o konuda takdir etmek lazım.

Yapılan en önemli şeylerden bir tanesi, Sağlık Bakanlığımızın karşı çıkmasına rağmen çünkü onların gelirlerinden yüzde 2,5 kesilerek genel bütçeye aktardık, oradaki sorunu da çözdük. Yani onlarda haklı olarak oluşmuş bir gelir var ama afili olan üniversitelerin de bilimsel araştırma yapabilmesi için hocaların, asistanların, proje verecek yani oradaki her kişiye böyle bir para dağıtılmıyor, projeyi getirip... Hatta biz ona kural getirmiştik, önce TÜBİTAK'a müracaat edeceksin, TÜBİTAK'tan kabul edilmemişse... Ama millet sırf onu almak için başlangıçta TÜBİTAK'a yapıp sonra bize getiriyordu, onlara da kriterler getirdik. Yani bunlar mümkün olduğu kadar bir yola getirme; bir YÖK yasası hazırlamıyoruz biz yani buradaki aksaklıkları düzeltmek için ne yapabiliriz noktasında gayretler var.

Temininde zor olan personel nedeniyle dedik ki, hekimler... İşte, Sezai ağabey gibi bir insan, üç ay önce emekli olmuş ama çok kıymetli adam. Bunlar üç yıl içerisinde müracaat ederse ama tıpta olsun, tıp dışı diğer alanlarda olsun, bunlar müracaat ettikleri zaman üniversite değerlendirecek, YÖK karar verecek. Hatta, birer yıllık sözleşme, biz dedik ki: "Bir yıl için hiçbir hoca gelip üniversitede yer değişikliği yapmaz, en az iki yıl olsun ki hoca da önünü görebilsin." O da hüsnükabul gördü, onu da arz etmek isterim.

Yani bizim üniversitelerdeki en önemli sorun alanlarımızdan bir tanesi; biraz önce Kayihan Hoca çok güzel söyledi ama ben bunu bizim Sapanca'daki değerlendirme kurulumuzda açık ve net konuştum. Üniversite hastanelerinin binaları eskidi, cihazları eskidi; şehir hastaneleri mükemmel, lüks otel konseptinde, cihazlar son teknolojik cihazlar, üniversiteler onlarla yarışamaz hâle geldi. Mutlaka bunların sisteminin birbiriyle entegre edilmesi gerektiği konusunu Başkanımıza da arz ediyoruz.

Üniversitelerde hoca çok, asistan yok; şehir hastanesinde görevlendirilen hocalar az, asistan çok. Nihayetinde bizim ülkemizin değerleri bunlar, hiçbir kimsenin malı mülkü değil ülkemize ait değerler. Bu iki sistemin birbiriyle entegre edilmesi...

Gerçekten, öğretim üyesi maaşlarının, tıp dışındakilerin çok zor durumda olduklarını biliyorum. Yine, tıpçılar dörtten sonra özel hasta bakabiliyor, katkı paylı işlemler yapabiliyor yani bir miktar gelir getirici işlemler oluşturabiliyor ama tıp dışındaki o arkadaşların, akademisyenlerin zorlukları içerisinde olduklarını biliyoruz. Bunlarla ilgili de inşallah, önümüzdeki günlerde bir hazırlık yapılacağı kanaatindeyim yani en azından konuşmamızdan öyle izlenimler aldığımı vurgulamak isterim.

Hazırlanmış olan bu yasada eğer eksik gedik şeyler varsa bunlar konuşularak uygun -vekilllerimiz de belirtti- ortak bir konsensüsle çözülebilecek sorunlar yani çok fazla, böyle önemli sorun... Çok radikal şeyler konusunda bir şey söylemek istemiyorum.

Ben teşekkür ediyorum.

Başkanımız belki birkaç şey söylemek isterse...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

YÖK Başkanımız da konuşmak isterlerse...

Buyurun Başkanım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun çok Kıymetli Başkanı, Komisyonun çok kıymetli üyeleri, saygıdeğer vekillerimiz; ben de önce saygıyla hepinizi selamlarım. Aranızda bir kez daha bulunmaktan dolayı memnuniyetimi öncelikle ifade etmek isterim. Yükseköğretime dair kanun tasarıları hakkında beş saati aşkın bir süreden beri burada büyük bir gayret içerisinde konuları ele alıyor olmanız, bunları müzakere etmeniz, tartışmanız bizler için fevkalade kıymetli; yükseköğretim alanına ne kadar önem vermiş olduğunuzu bu toplantı da açık bir şekilde gösteriyor.

Ben çok ayrıntılara girmeden bir iki hususu müsaadenizle vurgulamak isterim. Önce, hem yükseköğretim hayatımıza ilişkin bazı sorular vardı, geliştirilen bazı eleştiriler hem de belki bazı yanlış anlaşılmalara vesile olabilecek tarafımızdan fark edilen hususlar, onlara dair bazı hususları müsaadeniz olursa ifade etmek, dile getirmek istiyorum.

Şuradan müsaadenizle başlamak isterim: Bütün dünyada "yükseköğretim yönetişi" diye tabir edebileceğimiz bir alan var ve bu alan ülkelerin ekonomik durumlarına göre, sosyal, siyasi yapılarına göre, kültürel yapılarına göre zaman içerisinde şekillenmiş vaziyettedir. Ülkelerin siyasal formasyonu yükseköğretim, bilim ve üniversite sahasına yönelik bir yönetim modeli ortaya çıkarmış vaziyette. Bunların ayrıntılarına girmeden ifade edecek olursak, Anglosakson dünyada bir yükseköğretim yönetim modeli var; buna mukabil, işte daha Fransız, Latin dünyasında görmüş olduğumuz, fark etmiş olduğumuz bir yönetim modeli var. Mesela, bazı ülkelerde yükseköğretim birim alanı bir bakanlık tarafından organize ediliyor ve temsil ediliyor fakat buna mukabil, mesela, Kuzey Avrupa ve Türkiye gibi ülkelerde adına "kurul" dediğimiz, bazı ülkelerde anayasal temeli olan, bazı ülkelerde kanunlarla teşkil edilmiş, tabiri caizse arayüzleri var. Tabii, burada isimler önemli değil.

Türkiye'ye baktığınız zaman, Türkiye'de yükseköğretim derinliği olan bir alan; öncelikle oradan başlamamız lazım. Geçmiş belki bir buçuk asra, belki daha da gerilere giden, iki asra yaklaşan, 1830'lardaki tartışmaları hatırlarsanız, böylesine derinliği olan bir alan ve bu alan zaman içerisinde sürekli gelişerek bugüne kadar gelmiş vaziyette. Bizim gördüğümüz -yani yükseköğretim alanında

çalışan hocalarım geçmiş de gayet iyi bilecektir- yükseköğretim gerçekten Türkiye'de sürekli terakki eden bir alandır. Cumhuriyet dönemini gayet iyi biliyorsunuz, 30'lar, 40'lar, sonra üniversitelerin Türkiye'de genişlemesi, 1950'li yıllarda yavaş yavaş İstanbul'un ve Ankara'nın dışına çıkması, 80'lerden sonra ise bütün dünyada olduğu gibi yükseköğretimin kitlevi bir hâl alması, 90'larda bunu takip etmesi ama bhusus 2000'li yıllardan itibaren dünyada bir kısım ülkelerde, gelişmiş ülkelerde gördüğümüz gibi yükseköğretim kapasitesi Türkiye'de de önemli ölçüde bir genişleme alanı buluyor. Türkiye dışında, mesela, bir Çin, bir Brezilya, Güney Amerika ülkelerine baktığınız zaman, Uzak Doğu'da Çin dışında, Japonya, Güney Kore, Singapur, Hindistan, buralara baktığınızda, benzer bir büyümeyi, kapasite genişlemesini hep birlikte müşahade ediyoruz sayın vekillerim. Türkiye de bilhassa 2000'li yıllardan sonra bu büyük kapasite artışına vaktinde cevap veren ülkelerden bir tanesidir; bilhassa bunun altını çizmek yahut vurgulamak isterim.

Yükseköğretim alanı, dünyadaki ekonomik gelişmelerle, sosyal gelişmelerle paralel bir şekilde kitlelerin beğenisine, talebine açılmış bir alan. Türkiye, tabiri caizse vaktinde hamle yapmak suretiyle bu süreci yakalamış ülkelerden bir tanesidir. Bugün vakıf ve devletle beraber -biraz önce sayın vekillerimiz de ifade ettiler- 208'i bulan bir sayıda üniversitemiz var. Elbette bütün dünyada üniversite kapasitesi genişledikçe kalite ve nicelik tartışmaları beraberinde geliyor. Bugün, dünyada, bilhassa inovasyon alanında yaptığı çalışmalarla öne çıkan Çin'de bile bugün nitelik, üniversitelerin niteliği ciddi bir tartışma konusudur. Dolayısıyla Türkiye'de de bunların tartışılmasını fevkalade iyi, sağlıklı neticeler ortaya çıkaracak bir süreç olarak değerlendiriyoruz. Bu açıdan, Türkiye, yükseköğretimde kapasite ihtiyacını aslında büyük ölçüde 2020'li yıllarda tamamlamış vaziyettedir. Bundan sonra, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, Mecliste bütün partilerimizin dile getirdiği gibi üniversitelerimizin niteliğine yönelik çalışmaların hız ve ağırlık kazanması gerekmektedir. Yükseköğretim Kurulu da bütün kapasitesiyle, bütün imkânlarıyla bu alanın kalitesini artırmaya yönelik, geçmişte olduğu gibi bugün de aynı şekilde bu çabayı devam ettirmektedir kıymetli arkadaşlarım.

Şimdi, bizim şu hususu vurgulamamız lazım, üniversitelerimiz bizim güzide kurumlarımız. Bizim en çok dikkat ettiğimiz husus, üniversitelerimizin kurumsal tüzel kişilik kıymet ve değerlerine hanel getirmeyecek şekilde tartışmalarımızı gerçekleştirmemiz gerekmektedir. Bir Boğaziçi Üniversitesinin, bir İstanbul Üniversitesinin, bir Ankara Üniversitesinin, Ege Üniversitesinin saygınlığı, repütasyonu dünden bugüne gelişmiş değildir. Dolayısıyla bu üniversitelerimizin ağırlığını, bu üniversitelerimizin kıymetini hep birlikte sahiplenmeliyiz kanaatini sizlerle paylaşmak isterim. Elbette hatalar olabilir, üzerine gidilmesi gereken konular olabilir ama üniversiteler hepimizin üniversitesidir, hepimiz ortaklaşa, üniversitelerimize sahip çıkmak zorundayız; bunu bilhassa dile getirmek isterim.

Kıymetli arkadaşlarım, bunu da ifade etmek isterim: Son yıllarda yükseköğretim kurumlarımızın, üniversitelerimizin ortaya koyduğu çıktılarla sadece Türkiye'de değil dünyada da daha görünür hâle geldiğini sadece biz ifade etmiyoruz kıymetli vekillerim; bu, uluslararası bağımsız kuruluşların yayınladığı, ilan ettiği bütün listelerde, sıralamalarda kendini göstermektedir. "Üniversitelerimizin dünya sıralamaları düştü..." Emin olun, biz bunu düzeltme düzeltme yorulduk yani sürekli yayınlıyoruz, kendi listelerimizi değil uluslararası listeleri yayınlıyoruz sayın vekillerim. Bugün, Türkiye, Avrupa'da İngiltere'den sonra dünyada ilk 1.000'de en fazla üniversite temsil eden ülkedir. Bizim hepimizin burunla gurur duymamız lazım. Bakın, Avrupa'da İngiltere'den sonra ilk 1.000'de en fazla üniversite temsil eden ülke, ilk 500'de tarihimizde ilk kez 6 üniversitemiz sıralamaya girmiş vaziyette. Kıymetli vekilleri, bunlar üniversitemizin değil ülkemizin başarısıdır, böyle görmemiz lazım ama biz bunların yeterli olduğunu kesinlikle ifade etmiyoruz, elbette sorunlarımız var, üzerine gitmemiz gereken meseleler var. Zaten bu vesilelerle bu toplantıları da gerçekleştiriyoruz.

Şimdi, bugün, bu Komisyona sayın vekillerimizin marifetiyle getirilen maddelere ilişkin genel, çok kısa bir iki cümleyle konuşmamı tamamlamayı arzu ediyorum.

Şimdi, buraya getirilen maddeler umumi bir reform tasarısı veya taslağı değildir, bütün yükseköğretim alanını kapsadığını söylememiz de mümkün değil. Biz, burada, yükseköğretim kurumlarımızın geleceğe daha dayanıklı, daha güçlü hazırlanmasına yönelik, işleyiş esnasında karşı karşıya kaldığımız sorunların çözümüne ilişkin bazı kanun taslaklarını getirdik. Bunların yanı sıra, Anayasa Mahkemesinin aldığı kararlar dolayısıyla ortaya çıkan bazı zaruretlar var, onları dikkate aldık.

3'üncü konu; daha önce bütçe konuşmaları esnasında bütün parti temsilcilerinin ortak, müştereken dile getirdiği bazı hususları düzeltmek amacıyla da buraya kanun taslaklarını getirdik. Mesela, bunlardan bir tanesi kendi adına emeğiyle, kendi gayretiyle bir makale, bir kitap, bir tez, bir akademik çalışma yapmayan... Hatırlayacaksınız sayın vekillerim de var burada bunları dile getiren, isim isim de verebilirim. Bütün vekil arkadaşlarımızdan, aldığımız bu geri beslemeyle bazı maddeleri biz buraya taslak olarak getirdik. Dolayısıyla, gelen taslakların bir kısmı bizzat sayın vekillerimizin düzeltilmesini istediği konulardır; bunu bilhassa vurgulamak isterim.

Bunların dışında, yine, toplumda umumi olarak bir kamuoyu oluşturacak sorunlar var idi. Mesela, bunlardan bir tanesi -aramızda hekim, tabip vekillerimiz de var, onlar da ifade etmişlerdi, hatırlayacaklardır- afiliasyona giren vakıf üniversitelerimizle alakalı -biliyorsunuz, ek 82'nci madde- onunla alakalı yapmış olduğumuz bu çalışma hakikaten çok önemli. Ben ayrıntılarını bilahare sayın vekillerim isterse onlara da gönderebilirim, onun safahatına ilgili madde geldiğinde açıklama yapabilirim; onunla alakalı çok önemli düzenleme geliyor burada yani ilgili ek 82'yi teyit eden bir madde şu anda sizlerin önünde bulunuyor kıymetli vekillerim.

Bunun yanı sıra, yine, Sağlık Bakanlığıyla afiliye olan devlet üniversitelerimizin döner sermayeden aldıkları paylar... Biraz önce Sadettin Bey de Sayın Vekilimiz de ifade etti, bu çok önemli bir madde. Zira, bu yüzde 2,5 payla 40'ı geçen üniversitelerimizin araştırma bütçesine ciddi bir şekilde kaynaklık teşkil edecek bir teklifi huzurlarınıza getirmiş oluyoruz. Dolayısıyla, bu açıdan bakıldığında, bilhassa köklü devlet üniversitelerinin araştırma bütçelerini artırmak bakımından fevkalade önemli bir kanun taslağı da önümüzde yer alıyor.

Bunun dışında, af konusunu zaten dile getirdiniz. Orada bazı teknik ayrıntılar vardı; mesela azami süreyle alakalı. Bakın, uygulamaya geçmiş, internlük aşamasına gelmiş öğrencilerimize aslında azami süreyi tabiri caizse kaldırmış olduk yani o söylenen sınırlar kalkmış oluyor bu taslakla, anlatabiliyorum muyum.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Orada sadece bazı kafa karışıklıkları vardı Hocam yani bunu konuşmamız gerekiyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Elbette söyleyebilirim, çok net yani bu. Internlük aşamasına gelen öğrencilerimiz aslında mezun olana kadar o hakkı elde etmiş olacaklar bu taslakla. Diğer yandan...

AYLİN YAMAN (Ankara) - Çok affedersiniz, sanki beş yılın devamı gibi getiriyorsunuz orada. Tıp fakültesine yani âdeta beş yıla dokuz yıl veriyormuşsunuz gibi...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - İnternlük kısmında olan öğrencilere yönelik, bu, şu demek oluyor: Yani tıp fakültesini bu çocuk beş sene, altı sene okumuşsa ondan sonra bu, sınavı geçtiği takdirde internlülüğü yani uygulamalar kısmını azami süreye takılmadan bitirebilecekler. Dolayısıyla bu zaten bütün hekim arkadaşların, vekil arkadaşların da söylediği şeye geliyor.

Diğer taraftan, daha önce faydalanmış veya faydalanmama konusu; tabii, Komisyon üyelerimiz burada bunları mutlaka müzakere edeceklerdir. Ben o yüzden bu tartışmaya girmiyorum.

Burada, yalnız, bir iki önemli nokta daha var emeklilik gibi; sayın vekilim de ifade etti. Burada, tabii, her taraftan bakabilirsiniz, burada görünen o ki İlyas Başkanımız da konuşmasında ifade etti "Piramit tersine döndü." diye. Bu, tabii, Türkiye'deki üniversiteli hocaların demografik trendiyle çok yakından alakalı yani 1990'lardaki o genişlemenin neticesi bu; çok net yani tabii bir şey bu. Biz, şimdi, üniversiteleri bu bakımdan daha çok gençleştirebilmek adına, sizlerin takdirine, ihdas kadro vesilesiyle, üniversitelerimizin bilhassa gençleştirilmesine vesile olacak kadro talebinde tabiri caizse bulunmuş oluyoruz; bu da önemli. Bir küçük not -ama o kadar önemli ki- yakın zamanlara kadar sayın vekillerim, bazı vekil arkadaşlarım beni çok uyardı "Hocam, buna bir şey yapın, savcılığa suç duyurusunda bulunun." diye. Kaç sefer yaptığımı hatırlamıyorum bakın, emin olun. O da nedir? Şu madde gelene kadar Türkiye'de yurt dışından özel bir grup gelse, üniversite eğitimi verse biz buna "Sen niye burada eğitim verebiliyorsun?" diyemiyor idik. İlk defa, şimdi, sizlerin bu katkısıyla "Bir dakika, durun, siz bunu yapamazsınız." diyeceğiz. Bu fevkalade önemli konulardan bir tanesidir, bunu da ifade etmek isterim.

Yurt dışına giden öğrenciler bakımından değerlendirecek olursak şunu söylememe lütfen müsaade edin, bitireyim: Türkiye'de yükseköğretime erişim büyük ölçüde sorun olmaktan çıkmış vaziyettedir şu anda ancak bazı öğrencilerimiz veya adaylarımız şansını ülkemizde değil ama yurt dışında denemek istemektedir. Onlara zaten anayasal ve kanuni açıdan herhangi bir şekilde "Bir dakika, nereye gidiyorsunuz?" deme hakkımız yok. Elbette Türkiye'nin en iyi liselerinde okuyan çocuklarımızın Türkiye'de okumasını arzu ediyoruz, bunu ifade etmek lazım. Yurt dışına giden öğrencilerimizle alakalı yaşadığımız en önemli, en ciddi sorun şu: Bazı aracı diye tabir edeceğim kuruluşlar öğrencilere yönelik yurt dışında birtakım kolaylıklardan ve imkânlardan bahsediyorlar ve bu çocukları aldıkları ücretlerle yurt dışına bazı ülkelere taşıyorlar kıymetli vekillerim ve Yükseköğretim Kurulu "web" sitelerinde, haber kanallarında açıkça ilan etmesine rağmen, tanınmayan veya denkliği kabul edilmeyen üniversitelere götürüyorlar. Bu çocuklar sonra oradan tanınmıyor ve denkliği kabul edilmeyen üniversiteden buraya geldiğinde, maalesef ciddi sıkıntılarla karşı karşıya geliyor. Sizlere de bu arkadaşlar gelip "Ya, bu sorunuza bir çözüm bulur musunuz." diyorlar. Bizim istirhamımız şu: Bizim "web" sitemizde, bütün sosyal kanallarımızda Türkiye Cumhuriyeti devletinin tanıdığı bütün üniversitelerin kaydı var net bir şekilde. Kıymetli vekillerim, e-devlete girmek suretiyle bunları öğrenmeleri çok kolay. Biz bu dönemde -yakında, biliyorsunuz, üniversite sınavlarını da açıklayacağız, çok az bir süre kaldı- yine tekrardan ilana geçeceğiz. Bu konuda, denklik konusu Yükseköğretim Kurulunun en fazla ehemmiyet verdiği bir konudur. Sizlere şikâyetler geliyorsa lütfen o şikâyetleri somut olarak isim isim bize bildirin ve biz bu isimlerin üzerinde teker teker çalışalım ve bunların cevabını sizlere verelim. Bakın, bunu net olarak bu kadar açık yüreklilikle sizlere ifade ediyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Tanıdığınız üniversite denkliği de getiriyor mu?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Tanıdığımız üniversiteler denkliği getirmiyor çünkü tanımak başka bir şey, denklik başka bir şey; onun da izahı, hepsi var kıymetli vekillerim.

Bunun dışında da bazı önemli gündem maddeleri var, onlara vakti geldiği zaman isterseniz işaret etmiş olayım.

Şırnak Üniversitesi Rektörü hakkında da bir şey söylemem lazım. Burada şunu ifade etmek isterim: Ben kendi adıma kul hakkına hayatım boyunca dikkat etmeye çalışmış bir insan olarak söylüyorum. Şırnak Üniversitesi Rektörü defaatle basında açıklamasına rağmen, kamuoyu açıklamasına rağmen, 4 kez savcılığa suç duyurusunda bulunmasına rağmen kıymetli arkadaşlarım, bunların hiçbirisi gündem olmuyor. Açıkça ifade etti, dedi ki: "3 akrabam Şırnak'ta..." Kıymetli arkadaşlarım, kendisi Şırnak'ta öğretim üyesi değil, Dicle Üniversitesinde öğretim üyesi, Dicle'de. "Ben rektör değilken benim akrabam -yani orada akrabalar, biliyorsunuz, bölge vekillerimiz gayet iyi bilirler, daha zengin ve kalabalık oluyor- ben yokken üniversiteye girmiş bu 3 memur." Memur kıymetli arkadaşlarım, memur. "Benim bundan ne kabahatim olur. Benden sonra ise, ben rektör olduktan sonra ise 2 akrabam becayiş usulüyle üniversiteye gelmiş vaziyette." diyor. Bunu açıkça kamuoyunda deklare ediyor. "Efendim, bana tabi olmazsanız ben hepinizi şöyle yaparım, ben herkesin üstündeyim." yani aklınız... Lütfen, sayın vekillerim, elinizi vicdanınıza koyun ya; bir rektör eğer akıllı başı yerindeyse bu sözleri edebilir mi ya? O gazeteci diyor ki: "Facebook'unda bunlar yazılı." Ya, 5 bin takipçisi var, 5 bin takipçi göremiyor da o gazeteci mi görüyor ya o yazılanları? Ya, Allah aşkına sayın vekillerim ya, lütfen ya... 5 bin kişi göremiyor da bir adam mı görüyor Facebook'ta? Yazıktır, günahıdır. Naçizane, şu kul hakkı meselesine dikkat etmek lazım, kul hakkı önemli. Bu arkadaşımız 50-55 yaşlarında, çoluk çocuğu olan, ailesi olan, karısı olan bir insan yani bu kadar... Tamam, ben siyasetçi değilim ama hani siyasi tartışmalar olur da bir de insanların hakları var. Sayın vekillerim, bu konuda varsa bir şüpheniz YÖK'e bekliyorum veya söyleyin, ben geleyim o arkadaşla, sizlerle konuşsun ama burada kesmek lazım artık yani biraz tadı kaçmış vaziyette. Ailesini düşünün ya, çocuğunu; hakikaten çok zor bir şey sayın vekillerim yani biz rektörlerimize bu şekilde... Bu konuda sizlerden istirham ediyoruz, varsa söyleyin bana; bakın, ilk soruşturmayı açacak ve ilk cezayı verecek makam burası, hiç şüpheniz olmasın yani hiç. Ama lütfen, bunu sizlerden istirham ediyorum bir kez daha, bu konuda daha duyarlı olmanızı bekliyorum.

Başkanım, tekrardan, sabrınız için ve vakit verdiğiniz, görüşlerimi, düşüncelerimi sizlerle paylaşmama müsaade ettiğiniz için hem size hem sayın vekillerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben de çok teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi geneli üzerinde konuşmalarımızı bitirdik.

Mehmet Karaman Vekil tarafından, Komisyonumuzda bulunan (2/3194), (2/2183) ve (2/2979) esas numaralı Kanun Tekliflerinin gündemimizdeki (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'yle birleştirilerek görüşülmesi talebinde bulunuldu. İç Tüzük'ün 26'ncı maddesinde, komisyonların toplantı çağrısında komisyon başkanınca hazırlanan gündemin belirtileceği hüküm altına

alınmıştır. Toplantı gündemini belirlerken elbette (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle birlikte geçmişte verilmiş bu tekliflere de bakıldı. Her ne kadar kanun teklifleri isim ya da içerik benzerlikleri olabileceği çağrışırsa da tekliflerin konu alış biçimi, mahiyetleri birbirine çok da yakın bulunmadı. Ayrıca, bunun yanında birleştirme önergelerinin teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlanmadan önce komisyon başkanlığına sunulması ve söz konusu görüşmelere başlamadan önce işleme alınarak görüşülmesi gerekiyordu. Dolayısıyla söz konusu önergeyi işleme alamıyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeleri tamamladık, maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Çalışma usulüne dair ne düşünüyorsunuz Sayın Başkan? Daha ne kadar devam edeceğiz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, şimdi zaten bir ara vereceğim, ondan sonra da maddelerde aslında süre kullanımı noktasında bir kolaylık sağlarsak ya da bir sistematik kurarsak ve herkese eşit süre vererek uygun olur diye düşünüyorum. Maddelere tek tek geçeceğiz, maddelere gelen önergeleri tek tek işleme alacağım ve sonra oylamaya tabi tutacağım.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Yani 28 madde bugün görüşülecek?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, bu noktada gidebildiğimiz yere kadar gitmek istiyorum.

Bitirmek istiyorum Sayın Vekilim, bitirebileceğimizi de düşünüyorum. Önerge sayılarımıza baktığımızda ve beşer dakika her önerge sahibine de bir görüş hakkı vererek sizlerin de katkısıyla bitiririz diye düşünüyorum. Zaten geneli üzerinde eleştirilerimizi koyduk, önergelerinizi de dikkate alacağız, okuyacağız, değerlendireceğiz.

Saat 21.30'da toplanmak üzere ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.44

BAŞKAN: Ayşen GÜRCAN (Eskişehir)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas TOPSAKAL (Samsun)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

----- 0 -----

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Maddelere geçmek için toplantı yeter sayımız vardır.

1'inci maddeyle başlayalım.

Önce maddeyi okutalım, daha sonra madde üzerinde söz almak isteyenlere söz vereceğim.

Okutuyorum:

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdakicümle eklenmiştir.

"Söz konusu kişilere bu fıkra ve 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi kapsamında yapılan ödemeler dışında, 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi ile 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesine göre ayrıca aynı ve nakdi herhangi bir ödeme yapılmaz."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Söz almak isteyenlere söz veriyorum.

Buyurun Sayın Hun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ederim Başkan.

Tekrardan merhaba.

Şimdi, kanun teklifinin 1'inci maddesinde yabancı uyruklu tipta ve dış hekimliğinde uzmanlık öğrencilerinin mali haklarına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmaktadır. İlk bakışta teknik bir düzenleme niteliğinde görünen madde gerçekte yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin döner sermaye ve performans esaslı ödemelerden yararlanma imkânını ortadan kaldıran sonuçlar doğurmaktadır. Kanun teklifinin gerekçesinde üniversite hastaneleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastanelerinde uzmanlık eğitimi alan 3 farklı grup bulunduğu belirtilmektedir. Bunlar Sağlık Bakanlığı kadrosunda bulunan uzmanlık öğrencileri, üniversite kadrosunda araştırma görevlisi olarak görev yapan uzmanlık öğrencileri ile yabancı uyruklu kontenjandan uzmanlık eğitimi gören öğrencilerdir. Gerekçede yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin herhangi bir kamu kadrosunda bulunmadıkları ve bu nedenle maaş ile diğer özlük haklarından yararlanamadıkları ifade edilmektedir. Düzenlemeyle yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye veya performans esaslı herhangi bir aynı ya da nakdi ödeme yapılması açık biçimde yasaklanmaktadır. Dolayısıyla madde yalnızca ödeme usulünü düzenleyen bir hüküm değildir, aynı zamanda hangi ödemelerin yapılıp yapılamayacağını açık biçimde belirleyerek yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerini döner sermaye sisteminin tamamen dışında bırakmaktadır. Başka bir ifadeyle, Anayasa Mahkemesinin ortaya koyduğu hukuki boşluk giderilirken yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin ileride bu ödemelerden yararlanabilme ihtimalini de kanun yoluyla tamamen ortadan kaldırmaktadır. Bu durum Anayasa'nın 10'uncu maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesi bakımından ciddi tartışmaları beraberinde getirmektedir. Aynı hastanede çalışan, aynı uzmanlık eğitimi alan, aynı ameliyatlara giren, aynı poliklinik hizmetlerini sunan ve aynı nöbet yükünü paylaşan uzmanlık öğrencileri arasında yalnızca vatandaşlık ve kadro statüsü esas alınarak farklı bir mali rejim oluşturulmaktadır. Türkiye vatandaşı uzmanlık öğrencileri döner sermaye ödemelerinden yararlanabilirken yabancı uyruklu uzmanlık öğrencileri aynı sağlık hizmetlerini üretmelerine rağmen bu sistemin tamamen dışında bırakılmaktadır Sayın Başkan.

Eşitlik ilkesinde yalnızca hukuki statüde bulunan kişilere aynı muamelenin yapılmasını değil, aynı fiilî durumda bulunan kişiler arasında farklı muamelelerin objektif, makul bir nedene dayandırılması da gerekmektedir. Aynı sağlık hizmetini üreten, aynı eğitimi alan ve sağlık sistemine aynı ölçüde katkı sunan kişiler arasında yalnızca statü farklılığı esas alınarak bu ölçüde kesin bir mali ayırım yapılmasının objektif ve makul bir gerekçesi ortaya konulmamaktadır. Bu düzenleme Anayasa Mahkemesi kararı ve ruhuyla da ayrıca bağdaşmamaktadır. Mahkemenin işaret ettiği sorun, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin hukuki belirsizlik nedeniyle hak kaybına uğramasıdır Sayın Başkan. Bu nedenle, maddenin Anayasa'nın 2'nci maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesi, 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesi ve Anayasa Mahkemesinin konuya ilişkin içtihadı ışığında yeniden değerlendirilmesi, bu nedenle aynı sağlık hizmetini sunan uzmanlık öğrencileri arasında statü esaslı ayrımlar yerine eşit işe eşit hak anlayışını esas alan daha hakkaniyetli bir düzenlemenin benimsenmesi gerekmektedir Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben teşekkür ederim.

Şimdi, ikinci söz talebi Mehmet Bey'in.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun temel ödeme ve nöbet ücreti dışındaki üniversite ve Sağlık Bakanlığı döner sermaye ödemelerini kapsıyor 1'inci madde. Yabancı uyruklu kontenjanından tıp ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi alanlara temel ödeme yapılabilmesine ve nöbet ücreti ödenebilmesine imkân tanınıyor. Buna karşılık üniversite ve Sağlık Bakanlığı döner sermayesinden ayrıca aynı veya nakdi ödeme yapılması yasaklanıyor. "Bu öğrenciler Türkiye'den, kendi ülkelerinden veya uluslararası programlardan burs alabilirler. Bu nedenle hiçbir gelirleri yok." argümanı risklidir. Kamu kaynaklarından mükerrer ödeme yapılmaması meşru bir amaçtır. Ancak burs, maaş, nöbet ücreti ve hastanede sunulan fiilî hizmet aynı nitelikte değildir. Yabancı uzmanlık öğrencileri poliklinik hizmetine, ameliyatlara ve nöbetlere katılarak hastanenin gelir üretimine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin mali statüsünü açığa kavuşturma amacı taşıdığından, bununla birlikte bu öğrencilerin finansman kaynakları ve hastanelerde sundukları fiilî hizmet birbirinden farklı olabileceken tamamının döner sermaye ödemelerinden çıkarılması hakkaniyetli görülmemektedir. Burs öğrencinin eğitim giderlerini karşılayan bir destek olabilir ancak hastanede yerine getirilen sağlık hizmetinin karşılığı olarak değerlendirilemez. Mükerrer ödeme ihtimali varsa öğrencinin gerçek burs ve gelir durumu incelenebilir. Farklı durumdaki öğrencileri aynı yasak içinde değerlendirmek yerine, fiilî katkıyı ve mevcut destekleri esas alan daha dengeli bir model kurulmalıdır.

Bu arada şu soruları da sormak istiyorum: Kaç yabancı uzmanlık öğrencisi vardır? Bunların kaç tane Türkiye'den, kendi ülkesinden veya başka programlardan burs ya da benzeri bir maddi destek almaktadır? Bu durum nasıl tespit edilmektedir? Burs, temel ödeme, nöbet ücreti ve döner sermaye katkısını birlikte değerlendiren bir mahsup sistemi neden tercih edilmemiştir? Bu kişiler poliklinik, ameliyat ve nöbet hizmetlerine hangi ölçüde katılmaktadır? Hastanelerin döner sermaye üretimine yaptıkları katkı hesaplanmış mıdır? Neden mutlak yasak yerine mükerrer ödemeyi önleyen bir üst sınır veya kademeli ödeme modeli değerlendirilmemiştir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Adıgüzel, buyurun.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Madde üzerinde itirazımız, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye ek ödemesi yapılmayacağı konusundaki düzenleme yerine Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulmuş olması için de tam tersine bir düzenleme yapılarak kutsal olan emek hakkı önceliği yönünde bir düzenleme yapılmasıdır. Dili, dini, ırkı, aidiyeti ne olursa olsun her insan nasıl ki insan hakları anlamında eşitse emek hakkı da kutsaldır, alın teri de kutsaldır, bu yönde bir düzenleme gereklidir. Bir milletvekili, aynı zamanda bir hekim olarak, bu arkadaşlarımızın bu iş kolunda ne kadar büyük bir emekle mücadele ettiğini bilen da biri olarak buradaki emeğin göz ardı edilmemesi ve daha sonra yine Anayasa Mahkemesinden dönecek bir kararın olmaması için şimdi burada bu düzenlemenin yapılması lazım.

Madde üzerindeki itirazımdan sonra kalan vaktime de hazır Millî Eğitim Komisyonu olarak bir araya gelmişken -iki grup- ücretli öğretmenler ve mülakat mağduru öğretmenlerle ilgili birkaç konuyu ifade ederek devam etmek isterim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Süre vermedik ama...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Ben geneli üzerine konuşmamıştım, burada beş dakikam içerisinde bunu değerlendirmek istiyorum Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Öğretmenlerin istihdam türlerine göre bölünmesi ve iş güvencesinden yoksun bırakılması bir ülkenin eğitim sistemine yapılabilecek en büyük kötülüklerden biridir. Ücretli öğretmenlik uygulaması, mülakat sisteminin yarattığı liyakat kıyımı sadece öğretmenleri değil onlara emanet edilen milyonlarca öğrencinin nitelikli eğitim hakkını gasbetmektedir.

Ücretli öğretmenlerin karşılaştığı sorunlara kısa notlarla değinmek isterim: Açlık sınırının altında bir ücretlendirme var. Girdikleri ders saati başına ücret aldıklarından aylık geliri asgari ücretin bile çok altında olmaktadır. Ek ders ve hazırlık ücreti alamıyorlar, SGK primleri yarım yatıyor, iş güvencesi yok. Hiçbir iş güvencesi bulunmayan bu öğretmenler okula kadrolu bir öğretmenin atanması durumunda ertesi gün işsiz kalabilmektedir. İzin hakları yoktur. Ücretli öğretmenlerin hastalık, mazeret, doğum veya ölüm izni gibi temel insani hakları ücretli olarak karşılanmaz; hastalandıklarında veya okula gitmediklerinde hem o günkü yevmiyeleri kesilir hem de sigorta primleri kesilir. Yine mesleki itibar kayıpları var; öğretmenler odasında bir ücretli ve kadrolu ayrımı var. Veli ve öğrenci gözünde bile bu durum öğretmenin statüsünü bozmaktadır. Öğrenci-öğretmen bağının kopması; dönem ortasında bir kadrolu atama yapıldığında, ücretli öğretmenin ekonomik şartlara dayanamayıp işi bıraktığında da yine öğrencilerin öğretmenleri değişmektedir. Tüm ücretli öğretmenlerin bu sorunlarını gidermek için tek tek düzeltmeler yapmak yerine hepsinin kadrolara atanması bu sorunu temelden çözecektir.

Mülakat mağduru öğretmenlere gelince, mülakat mağduru öğretmenlerin istihdamda KPSS puan üstünlüğü yerine komisyonlarca gerçekleştiren sözlü sınavların belirleyici kılınması kamu vicdanında onulmaz yaralar açan "mülakat mağduriyetleri" kavramını doğurmuştur. Ölçme ve değerlendirme objektifliği kaybolmuş; on beş dakikada, Türkiye 1'inci veya 10'uncusu olsun, mülakatta komisyon üyelerince tamamen kişisel takdirlerle verilen düşük puanlar yüzünden kontenjan dışı kalabilmekteler. Bölgesel ve komisyonlar arası puan uçurumları var, mülakat komisyonları arasında bir standart ölçme durumu yok. Yine, denetlenme sorunu var, sözlü sınavlarda kamera kaydı ve ses kaydı uygulaması genel bir standart hâline getirilmediğinden itiraz süreçleri de işlevsiz kalmaktadır. Hukuki ve sistemsel çelişkiler var. Yargı kararları ya gecikiyor ya uygulanamıyor. Kazanılan davalara rağmen idare tarafından yeni mülakat düzenlenerek adaylar tekrar elenebilmektedir. Güvenlik soruşturması ve mülakat karmaşası var. Bazı adayların mülakatlarda elenme sebebi haklarında kesinleşmiş hiçbir yargı kararı olmamasına rağmen istihbari bilgilere dayandırılmaktadır. Gelecek kaygısı ve travma; yıllarını üniversite eğitimine, KPSS hazırlığına veren bir gencin hakkıyla kazandığı puanın masabaşında elinden alınması gençlerde ağır bir psikolojik travma, çaresizlik ve depresyon doğurmaktadır. Mülakat sistemi toplumda "Dayısı olan atanır." ve torpil, kayırmacılık algısını pekiştirmekte, liyakate dayalı bir kamu personel rejimine ve devlete duyulan güveni kökünden sarsmaktadır.

Mülakat mağdurlarının acil talepleri şunlardır: Öğretmen atamalarında mülakat, sözlü sınav sisteminin yasal bir düzenlemeyle derhâl ve tamamen kaldırılması, atamaların yalnızca merkezî KPSS puan üstünlüğüne göre yapılması, mülakatlarda komisyon üyelerinin alan uzmanlarından oluşması, ses ve görüntülerin kayıt altına alınması, geçmiş mülakatlarda KPSS'de derece yapıp elenen adayların dosyalarının bağımsız bir kurul tarafından yeniden incelenip mağduriyetlerinin giderilmesi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Sayın Pala.

Süreniz beş dakika.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu düzenlemeyle yabancı uyruklu asistanlara taban ve teşvik ödemesi ortadan kaldırılmaktadır. Daha önce de söylediğimiz gibi, bu ayrımcı bir uygulama; bundan vazgeçilmeli. Bunun yerine Anayasa Mahkemesinin kararına uygun bir biçimde yabancı uyruklu asistanlara da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı asistanlar gibi taban ve teşvik ödemelerinin aynı oranda ödenmesi sağlanmalıdır ama bu yetmez çünkü taban ve teşvik ödemeleri -daha önce de söyledim- yaklaşık 45 bin lira ile 55 bin lira arasında değişiyor. Bunun dışında, yabancı uyruklu asistanlara "maaş" adı altında bir katsayıyla, memur katsayısının çarpımından oluşan bir ücret ödeniyor. Bu ücretin bugünkü değeri 17.900 lira. Yani, bu 17.900 liranın herhâlde bir maaş olarak verilmesini burada kimse kabul etmez. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesine uygun bir düzenlemenin yanı sıra, 13 bin olarak daha önce belirlenmiş bu katsayı için de 40 bin civarında bir katsayı belirlenerek maaşlarında da bir artış sağlanması hem ayrımcı uygulamayı ortadan kaldıracak hem de eşit işe eşit ücretlendirme olanağı sağlayacaktır.

Teşekkürler.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Sağlık Bakanlığı bu konuya bir açıklık getirse Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Vekilim, bütün söz almak isteyenleri dinledikten sonra Sağlık Bakanlığından da görüş isteyelim, haklısınız.

Sayın Halıcı, siz söz talep etmişsiniz.

Buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Başkanım.

Şimdi, buradaki temel sorun Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru kararının yorumlanış biçimi. Anayasa Mahkemesi yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin döner sermaye alamamasının tek nedeninin Türk vatandaşı olmamaları olduğunu ve bunun Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğunu tespit etmiştir. Dolayısıyla, karar "Kanuni boşluk vardır." dememektedir, tam tersine "Ayrımcılık vardır." demektedir. Teklif ise ayrımcılığı kaldırmak yerine ayrımcılığı kanunlaştırmaktadır. AYM kararları sadece bireysel başvuru bakımından değil, idare açısından da yol gösterici niteliktedir. Bir kanun teklifinin amacı Anayasa Mahkemesinin ortaya koyduğu ihlali ortadan kaldırmak olmalıdır. Bu nedenle, AYM kararına uyulması için yapılması gereken düzenleme, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye ve benzeri diğer ödemelerin yapılmayacağı şeklinde değil, tam tersine, Türk vatandaşlığı üzerinden bir ayırım yapılmadan bunlara da bu türdeki ödemelerin yapılabilmesi yönünde olmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge sahibi Sayın Cevahir Uzkurt da söz istedi.

Buyurun Sayın Uzkurt.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Komisyonun değerli üyeleri, gerçekten şunu mutlulukla ifade etmek isterim: Meclisin mutfağı olarak bilinen bu komisyonlar ve özellikle içinde bulunduğumuz Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda dile getirilen eleştirilerin önemli bir kısmının ben çok yapıcı olduğunu düşünüyorum ve bu konuda hem iktidar, AK PARTİ milletvekillerimizin hem muhalefet milletvekillerimizin kanun taslağındaki maddelere ilişkin yaptığı eleştirilerden dolayı, katkılardan dolayı da teşekkür ediyorum.

Hakikaten, yükseköğretim ve üniversiteleri konuşuyoruz, hep dile getiriyoruz. Bir toplumsal kalkınmanın en temel dinamiğinin üniversiteler olduğunu söylüyorsak belki de bir ülkede konuşulması gereken, tartışılması gereken en önemli alanlardan bir tanesi de üniversiteler ve yükseköğretim alanı. Tabii, burada biz şu iddiada değiliz, çok kapsamlı bir YÖK reform paketi getirdiğimizi iddia etmiyoruz. Burada belli ihtiyaçlara, değişen şartlara göre yeni birtakım düzenlemeler yaptığımız, önerdiğimiz bir yasa teklifini huzurlarınıza getirmiş bulunuyoruz. Tabii, burada, teklifte olmayan düzenlemelerden hareket ederek teklifte olan düzenlemeleri eleştirmeyi de ben çok doğru bulmam çünkü burada bu teklifteki birçok maddenin kısıtlayıcı değil -belki şu konuştuğumuz madde 1, maddi olarak yabancı uyruklu uzmanlık yapan öğrencilere bir kısıt getiriyor gibi gözükse de- teklifin önemli bir kısmının hem ihtiyaçları karşılayacak hem de uluslararasılaşma açısından, özellikle bilimsel araştırma projelerinin teşvik edilmesi, desteklenmesi açısından,

öğrencilerimizin gerek affa ilişkin gerekse diğer alanlarda yükseköğretime daha özendirecek, erişimini artıracak düzenlemeler olduğunu ifade etmek isterim.

Tabii, YÖK bu ülkede her zaman tartışma konusu olmuştur. Üniversiteye giden hemen hemen herkesin YÖK'le bir şekilde yolları kesişmiştir. Siyaseten de bu ülkeyi yönetmeye talip olan herkes YÖK'ün kaldırılması yönünde irade beyan etmiştir.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Programlara girmiştir.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Girmiştir.

Sayın Başkanım, az önce kıymetli vekilimiz bir tespitte bulundu, YÖK'ün kurulduğundaki üniversite sayısı 27 idi; evet, doğru; bugün 208 üniversiteden bahsediyoruz. O zaman burada şunu konuşmalıyız ki o konunun altını çizdiği için ben de onu önemseydiğimi burada vurgulamak istiyorum: 27 tane üniversiteyi koordine etmek üzere kurulan YÖK'ün o günkü yapısıyla, zaman zaman birtakım düzenlemelerle değişime uğramış YÖK yapısıyla bugün 208 tane üniversiteyi ve 208 üniversiteyle birlikte o derece artan öğrenciyi, öğretim üyesini koordine etmeye çalışıyoruz. Aslında üzerinde durulması gereken konu ve YÖK'ü tartışmaya açması gereken temel dinamiğin de bu olduğunu düşünüyorum. Belki ileriye dönük... Tabii ki "Komisyon iki yıldır toplanmamış." diye bir eleştiri var, ben Komisyon üyesi olmadığım, teklif sahibi olduğum için bu konuya girmek istemem ama belki Millî Eğitim Komisyonunda gelecek dönemde buna ilişkin bir başlık açılıp bu alana ilişkin ben birtakım tartışmaların gündeme getirilmesi gerektiği kanaatindeyim. Bu, benim kişisel kanaatim.

Tabii, yükseköğretimden bahsediyorsak, üniversitelerden, öğretim üyelerinden, bilimden, bilimin evrenselliğinden bahsediyorsak, arkadaşlar, gerçekten burada çok konservatif bir anlayışla bu konulara değinmemek lazım.

Yaş konusu gündeme gelecek. Bakın, birçok ülkede öğretim üyelerinin yaş haddi diye, emekliliği diye bir sınır yok. Yani yetişmiş bir öğretim üyesi sağlıklı elverdiği sürece, kişisel şartları elverdiği sürece öğretim üyeliği yapabilmekte çünkü yetişmiş bir öğretim üyesini belki en verimli çağında yani öğrenci yetiştirebilecek, asistan yetiştirebilecek, hoca yetiştirebilecek, bilimsel araştırma yapabilecek, bilimsel projeleri koordine edebileceği en verimli yaşta emekli etme riskiyle karşı karşıyayız aslında biz. Dolayısıyla, bu konuları bence daha özgürce düşünebildiğimiz, tartışabildiğimiz bir platforma ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, burada maddeye ilişkin eleştiriye gelirsek; tabii, bu bir bakış açısı, onu söyleyeyim. Şimdi, yabancı uyruklu uzmanlık eğitimi yapan öğrencilerden bahsediyoruz aslında burada biz. Bizim de belki burada birçok öğretim üyesi kökenli ya da akademisyen kökenli arkadaşımız yurt dışında doktora yapmışlardır, uzmanlık yapmışlardır ve birçok ülkeye gittiğimizde biz o ülkelerde çoğu zaman kendi paramızla bu uzmanlık eğitimlerini yaptık yani kendi cebimizden üniversiteye para verdik. Şimdi, burada eğer uzmanlık eğitimi Türkiye'de yapan öğrenciden bahsediyor isek, aslında bu öğrenciler elbette ki bir üniversiteye, eğitime, sağlığa katkı veriyor, bir eğitim hizmeti veriyor ise bunun karşılığını vermek, amenna, burada sorun yok ama buna bir eğitim süreci olarak bakıyor isek -ki öyle bakılması gerektiği kanaatindeyim- ki maddede de tamamen biz bunlara ücret vermiyoruz gibi bir düzenleme yok, aslında ücret veriliyor ama döner sermayeden belli kesintiler yapılıyor. Dolayısıyla, bu maddeye ilişkin ben eleştirilerinizin önemli bir kısmını çok değerli bulmakla birlikte -ki bu eleştirileriniz mutlaka Komisyonumuz tarafından da değerlendirilecektir, biz de notumuzu aldık- sadece uzmanlık eğitiminin yapıldığını, burada bir eğitim sürecinin yapıldığını, dolayısıyla burada eğitim alan öğrencilere ücret ödememenin ben çok da haksız bir uygulama olmadığı kanaatindeyim ama bir hizmet üretimi varsa bu hizmet üretiminin karşılığının da işte "Türk öğrenciler" ya da "yabancı öğrenciler" diye bir ayrıma gidilmeden ödenmesi gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu konuda Sağlık Bakanlığının görüşünü bir alalım.

Buyurun.

SAĞLIK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OLCAY KUTLUBAY - Sayın Başkanım, Sayın Komisyon üyeleri, sayın vekillerim; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, yabancı uyruklu tıpta uzmanlık öğrencileri ile Türk vatandaşları tıpta uzmanlık öğrencilerinin ortak hizmet sunduğu konusu çok konuşuldu; ben farklılıklarından bahsetmek isterim müsaadenizle. Öncelikle, Türk uyruklu asistanlar kurumlarla memur veya kamu görevlisi statüsünde bir istihdam ilişkisi kurarken yabancı uyruklu asistanlar Türkiye'ye bir işveren yanında çalışma amacıyla değil, münhasıran eğitim amacıyla gelmektedirler. Yabancı uyruklu asistanlar Türk vatandaşlarından farklı kontenjanlar ve farklı sınav şartlarıyla -örneğin daha düşük puanlar, yabancı dil şartı aranmaması ve benzeri şekilde- eğitime kabul edilmektedir. Ayrıca, eğitimleri süresince -ki burası kritik- kendi giderlerini karşılayacaklarına dair burs belgesi sunma zorunlulukları vardır. Türk uyruklu asistanlar mezuniyet sonrası devlet hizmet yükümlülüğüne tabi iken yabancı uyruklu asistanların böyle bir yükümlülüğü bulunmamaktadır. Danıştayın yerleşik içtihatlarıyla çok açık bir şekilde belirttiği bir husus vardır ki parasal konuları düzenleyen kuralların yorum yoluyla genişletilmesi mümkün değildir. Mevzuatta döner sermaye ödemesi için açık bir yasal düzenleme bulunmaması ödemenin yapılmaması için yeterli bir hukuki sebeptir.

Peki, bu teklife neden ihtiyaç duyuldu? Anayasa Mahkemesi Danıştayın bu yerleşik içtihadından farklı bir yorum yaparak "Mevzuatta ödenmemesi gerekli kılacak açık bir hüküm olmadığı gerekçesiyle ödenmesi lazımdır." dedi ve Anayasa Mahkemesinin bu görüşü doğrultusunda ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesi amaç edinildi. Danıştayın bu konudaki yaklaşımı tam olarak ne? Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun çok önemli iki kararı var; biri farklı bölge idare mahkemelerinin birbirinden farklı kararları arasındaki ayrıklığın giderilmesi için yapılan başvuruda vermiş olduğu ayrıklığın giderilmesi kararı, biri de bu konuda yapılan genel bir yazının iptali talebiyle açılan davada vermiş olduğu karar. Kararları söyleyeyim: İlki 6/7/2020 tarihli ve 2020/98 esas, 2020/110 karar sayılı Kararı. Diğeri 9/4/2025 tarihli 2023/2867 esas, 2025/772 sayılı Kararı. Burada Anayasa Mahkemesinin temel gerekçesi -biraz detaylıca söyleyeyim- aynen şöyle: Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesi eşit sorumluluklara ve yükümlülüklerle tabi, aynı statüde olan bireylere aynı hakların verilmesi noktasına odaklanır. Yabancı uyruklu tıpta uzmanlık öğrencileri ile Türk uyruklu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı uzmanlık öğrencileri arasında hem statü hem yükümlülükleri bakımından ciddi farklar bulunmaktadır. Bu statü farklılığının mülkiyet hakkı veya eşitlik ilkesini ihlal etmediğini ve döner sermaye ödemesi yapılmamasının hukuka uygun olduğunu Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kesin olarak karara bağlamıştır.

Arz ederim.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkanım, bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Kime soracaksınız?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sağlık Bakanlığı yetkililerine.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Çok güzel bir hukuki çerçeve tanımladınız, teşekkürler.

Bir yabancı uyruklu cerrahi asistanı ile aynı klinikte çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı asistanın hizmet sunumunda bir farklılığı var mı?

SAĞLIK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OLCAY KUTLUBAY - Sayın Vekilim az önce arz etmişti, ben de az önce arz ettim, hizmet sunumunda bir farklılık yok ama hak ve yükümlülükleri anlamında çok ciddi farklılıklar var; en önemlilerinden bir tanesi devlet hizmet yükümlülüğüne tabi olmamaları, yine en önemlilerinden bir tanesi Türk vatandaşları gibi aynı sınav şartlarında, aynı kontenjanlardan faydalanmıyor olmaları. Kendi hukuki yorumumu yaparsam, Türk vatandaşlarıyla aynı şekilde döner sermaye ve ek ödemededen faydalanıyor olmaları bu sefer de Türk vatandaşı olan asistanlar için bir eşitsizlik yaratacaktır diye düşünüyorum. Bu, benim kendi şahsi düşüncemdir.

YILMAZ HUN (İğdır) - Niye olsun ki?

SAĞLIK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OLCAY KUTLUBAY - Şöyle diyeceklerdir: "Ben bunların girdiği sınava girmiyorum, daha zor şartlarda giriyorum; benim devlet hizmeti yükümlülüğüm var." Bu, benim şahsi düşüncem.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ama hukuken ikisini birbirinden ayırt etmemiz gerekir. Eğer işe yerleştirme koşulları farklılığı bu eşitsizliği bozuyorsa farklılık artışı alır ama bakın, aynı hizmeti sunan insanların, aynı işi yapan insanların farklı ücretlendirilmesi eşit işe eşit ücret kavramına aykırıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün düzenlemesi var, biz de bunun altına imza koymuşuz. Sizin söylediğiniz yaklaşımı anlıyorum, orada başka bir düzenlemeye ihtiyaç olabilir ama bunlar hizmet sunuyorlar, tek başına eğitim için burada bulunan insanlar değil, aynı zamanda hizmet sunuyorlar, altını çiziyorum.

SAĞLIK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OLCAY KUTLUBAY - Sayın Vekilim, az önce söylediğim hukuki görüş sadece benim değil, beyan ettiğim Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu -ki idari yargının en üst karar mercisidir, kararları bağlayıcıdır- burada da aynı şekilde bir gerekçeyle kesin olarak hüküm kurdular. Yargının da bakış açısı aynen bu şekildedir.

Arz ederim.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Anayasa Mahkemesi kararı da var ama.

SAĞLIK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OLCAY KUTLUBAY - Anayasa Mahkemesi kararı bir boşluktan bahsediyor, o kadar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam.

Şöyle: Maddeye ilişkin zaten önergeler de var değerli milletvekillerimiz. Önergeleri aykırılık sıralarına göre okutup işleme alalım, daha sonra maddenin oylamasına geçelim diye öneriyorum.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Şenol Sunat
Manisa

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde Şenol Hanım'a söz veriyorum.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Komisyon üyeleri, Anayasa Mahkemesinin 28/6/2022 tarihli ve 2019/39033 başvuru numaralı ihlal kararında "Ödeme yapılmasını öngören açık bir hüküm bulunmadığı gerekçesiyle başvuru sahiplerinin döner sermaye ek ödemesinden yararlandırılmamasının haklılaştırılması, yargı mercilerinin mevzuat hükümlerini anayasal güvenceler ışığında yorumlama yükümlülüğüne aykırı olmuştur." denilerek bir ödeme yapılmasının yasaklanmadığına vurgu yapılmıştır. Teklif ise bu yasaklama getirilmek istenmektedir. Teklif metni, Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesini ve getirdiği hukuki kazanımları bütünlüğüyle boşa çıkaracak şekilde kaleme alınmıştır. Anayasa Mahkemesi, söz konusu ihlal kararında çok açık bir biçimde, Türk uyruklu asistan hekimler ile yabancı uyruklu asistan hekimler arasında döner sermaye ek ödemesi ve bunun devamı niteliğindeki taban ve teşvik ek ödemelerinin yapılmaması hususunda mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine hükmetmiştir. Anayasa Mahkemesi tıp ve diş hekimliği uzmanlık eğitimi alan hekimler arasında Türk vatandaşı olup olmama temelinde yapılan bu farklı muamelenin hiçbir nesnel, adil ve haklı sebebinin bulunmadığını tescil etmiştir. Getirilerek istenilen madde, idarenin geçmişteki mevzuat eksikliğine dayanan ayrımcı uygulamalarını yasal güvence altına alarak kanunlaştırma riski taşımaktadır, yabancı uyruklu hekimlerin döner sermaye kaynaklı ek ödemelerden tamamen dışlanması önünü açmaktadır. Hukukun ve yasama organının görevi ayrımcı uygulamaları kanunlaştırmak değil; hakkaniyeti, çalışma barışını ve mesleki onuru güvence altına almaktır. Hastanelerde Türk vatandaşı meslektaşlarıyla tamamen aynı iş yükünü sırtlanan, aynı nöbetleri tutan, aynı poliklinik ve ameliyat hizmetlerini yürüterek sağlık sisteminin sürdürülebilirliğine doğrudan katkı sunan yabancı uyruklu asistan hekimlerin emeği yok sayılmamalıdır. Aynı emeği veren, aynı hastaya bakan ve aynı tıbbi riskleri üstlenen hekimler arasında uyruk temelinde mali farklar yaratılması eşit işe eşit ücret ilkesine de aykırıdır. Yargı kararlarıyla kazanılmış hakları geriye götüren, hekim

emeğini statülere bölerek güvencesizleştiren ve hastanelerdeki çalışma barışını derinden zedeleyen bu düzenleme anayasal ilkelerle bağdaşmamaktadır. Tüm asistan hekimler için adil, şeffaf, öngörülebilir, güvenceli ve insan onuruna yaraşır tek bir ücret rejiminin oluşturulması, meslek örgütleri ve asistan temsilcilerinin görüşleri alınarak bütüncül bir şekilde yeniden düzenlenmesi elzemdir. Bu nedenle, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararına açıkça aykırı olan ve hak kayıplarını kalıcı hâle getiren bu maddenin tekliften çıkarılmasını arz ediyor ve yeniden düzenlenerek başka bir torba kanunda getirilmesinin uygun olacağını ifade ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/3755) 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz:

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Söz konusu kişilere bu fıkra ve 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi kapsamında yapılan ödemelerin yanında, 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi ile 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesine göre de ayrıca ödeme yapılır."

Suat Özçağdaş

İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde söz isteyen Suat Bey'e söz veriyorum.

Buyurun, beş dakika...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum.

Daha kısa olacak Sayın Başkan.

Bu konuyla ilgili epey tartışıldı ama sayın milletvekillerinin şunu düşünmesini rica ediyorum: Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı çok sayıda evladımız var, sizin de evlatlarınız var, bunlar da başka ülkelere gidiyorlar. Tam da sizin söylediğiniz gibi burs alarak gidiyorlar, masraflarını karşılamayı garanti ederek gidiyorlar ama o ülkelere gittiklerinde, örneğin İngiltere'ye, örneğin Galler'e, örneğin Amerika'ya, o üniversite bünyesinde bir işe girdiklerinde o ülkenin yurttaşları ne kadar ücret alıyorsa bizim çocuklarımız da o kadar ücret alıyorlar. O ülkenin sağlık sisteminde çalışıyorlarsa bizim çocuklarımız da aynı ücreti alıyorlar. O ülkenin üniversitesinde kütüphanede çalışıyorlarsa bizim çocuklarımız da aynı ücreti alıyorlar. Bir iş yapan herkes ister burslu olsun ister olmasın, ister zengin olsun ister yoksul olsun karşılığında bir ücret veriliyorsa alma hakkı vardır. Örneğin, Amerika'ya gidenlerden birisi çok zengin bir ailenin çocuğu olsun, öbürü burslu gitsin, bir üniversitede çalışıyorsa onun karşılığında ücret alacaktır. Mesele bu kadar basit bir mesele.

Bu arada, bu gelenlerin çoğunu... Biz iktidar partisinin Türkiye'de yönetmiş olduğu başta Suriye krizi olmak üzere birçok konuda sizin de söylediğiniz yanıtları dile getirdik. Şu anlamıyla söylüyorum: Çok daha farklı koşullarla alındılar -bunu benim cümlem olarak söylüyorum- diploması olup olmadığı belli olmayanlar üniversitelere girdiler Türkiye'de. Neden? O zaman hep şunu söyledik: "Bunlar muhacirdirler, zor koşullardalar, ülkelerinde savaş var, buraya kaçtılar; biz onlara kucak açtık." Bu söylem iktidar partisinin söylemi, işin bu tarafından da bakarsak sizin söyleminiz. Dünyanın dört bir yanından ağırlıklı olarak bu yoksul ülkelerin çocukları buraya geldiler. Şimdi, bizim çocuklarımız yurt dışına gidince eşit bir hakla maaş alıyorlar, onlar bu ülkeye geldiklerinde "Ama sen burslu geldin." "Ama sen zaten masrafını karşılamalıydın." diye önlerine bir engel koyuyoruz. Ben bunu insan haklarına uygun görmüyorum, hiçbir anlamda, hiçbir inanış açısından da doğru görmüyorum. Bu ayrımcılıktır, biz bu ayrımcılığı yapamayız, biz böyle bir medeniyet değiliz. Ayrıca, bu Anayasa Mahkemesinden döner. Bir kez daha iktidar partisi milletvekillerine çok net bir şekilde aktarmak istiyorum, bu Anayasa Mahkemesinden döner. Bir kurumun içerisinde her ikisi de aynı sosyal sigorta sistemine dâhil olmayacak mı? Hata yaptıklarında ikisi de çalışan olarak kabul edilip mahkemeye gitmeyecek mi? Bir malpraktis durumu olsa ikisi de gitmeyecek mi hocam? Ne diyeceğiz? Öteki başka ülkeden geldi, ona maaş da vermiyoruz ama bu bizim ülkemizin elemanı, bunu yargılayabiliriz de, sigorta sistemine de böyle dâhil ederiz mi diyeceğiz? Bir kurumun içerisinde birisi sigortalı, birisi sigortasız, birisi maaşlı, birisi maaşsız olur mu Allah aşkına? Biz bunları söylediğimiz zaman biliyorum değişik geliyor ama lütfen, hem bu ülkenin çocuklarının yurt dışında yaşadıklarını düşünün hem buraya gelen çocukların hangi ülkelere geldiğini düşünün. Buraya gelenlerin önemli bir kısmının kendi ülkesinde savaş var ve siz bunun için daha önce defalarca iyi bir iş yaptığınızı dile getirerek söylediniz. Bir kez daha bunu düşünmenizi istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki "(13.000)" ibaresi "(40.000)" olarak değiştirilmiştir."

Hikmet Yalım Halıcı

Isparta

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Gerekçeyi okuyabilirsiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Önergeyle tıpta ve diş hekimliğinde yabancı uyruklu kontenjanında uzmanlık eğitimi yapmakta olanlar ile dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askerî anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıpta ve diş tabipliğinde uzmanlık eğitimi yapmakta olan yabancı uyruklulara yapılacak ödemeye esas gösterge rakamı 13000'den 40000'e çıkarılmaktadır.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "Söz konusu kişilere bu fıkra ve 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi kapsamında yapılan ödemeler dışında, 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi ile 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5 inci maddesine göre ayrıca aynı ve nakdi herhangi bir ödeme yapılmaz." cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, sanıyorum Yılmaz Bey söz istiyor.

Buyurun Yılmaz Bey.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Ben de istiyorum ama...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sadece önerge sahibine söz veriyoruz.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Madde üzerine küçük bir ek yapamıyor muyum?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeler bittikten sonra.

Buyurun Yılmaz Bey.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Başkan.

Şimdi, madde, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin döner sermaye ve performans esaslı ödemelerden yararlanma imkânını ortadan kaldıran sonuçlar doğurmaktadır. Anayasa Mahkemesi daha önce verdiği kararlarda yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye ödemesi yapılmasını yasaklayan açık bir kanun hükmünün bulunmadığı, yalnızca kanunda açık düzenleme bulunmadığı gerekçesiyle bu kişilerin döner sermaye ödemelerinden yararlandırılmamasının hak ihlaline yol açtığını tespit etmiştir. Buna karşın teklif Anayasa Mahkemesinin işaret ettiği hak ihlalini gidermek yerine ihlalin dayanağını bu kez açık bir kanun hükmü hâline getirmektedir. Düzenlemeyle yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerine döner sermaye veya performans esaslı herhangi bir aynı ya da nakdî ödeme yapılması açık biçimde yasaklanmaktadır. Şimdi, eşitlik ilkesi yalnızca aynı hukuki statüde bulunan kişilere aynı muamelenin yapılmasını değil aynı fiilî durumda bulunan kişiler arasında farklı muamelenin objektif ve makul bir nedene dayandırılmasını gerektirir. Aynı sağlık hizmeti üreten, aynı eğitimi alan ve sağlık sistemine aynı ölçüde katkı sunan kişiler arasında yalnızca statü farklılığı esas alınarak bu ölçüde keskin bir mali ayırım yapılmasının objektif ve makul bir gerekçesi ortaya konulamamaktadır Sayın Başkanım. Bu düzenleme, Anayasa Mahkemesi, kanunun ruhu ve amacıyla da bağdaşmamaktadır. Mahkemenin işaret ettiği sorun, yabancı uyruklu uzmanlık öğrencilerinin hukuki belirsizlik nedeniyle hak kaybına uğramasıdır. Teklif ise bu belirsizliği ortadan kaldırırken hakkı güvence altına almak yerine hak kaybını açık kanun hükmüyle kalıcı hâle getirmektedir. Böylece daha önce kanuni boşluktan kaynaklanan hak kaybı bu kez doğrudan kanunla tesis edilmiş olmaktadır. Aynı sağlık hizmetini sunan uzmanlık öğrencileri arasında statü esaslı ayrımlar yerine eşit işe eşit hak anlayışını esas alan daha hakkaniyetli bir düzenlemenin benimsenmesi gerekmektedir Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Sevilay Hanım, maddeyle mi yoksa önergeyle mi ilgili mi görüş vereceksiniz?

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Maddeyle ilgili.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Maddenin gerekçesiyle ilgili küçük bir şey... Yani çok makul bir gerekçe değil. Birçok yönüyle değerlendirildi ama basitçe aslında altı çizilmesi gereken bir şey var; bu, dünyanın herhangi bir yerinde Türkiyeli öğrencilere yapılırsa biz bunu ayrımcı bir uygulama olarak görürüz hatta abartıp ırkçı bir uygulama olarak görürüz hatta protesto ederiz. Sahiden yabancı öğrenciye karşı, yabancı çalışana karşı bir ayrımcılık var burada ve bunun mantığına baktığımızda da şöyle bir problem var: Sanki bütün koşullar hep eşit olagelmış ve orada birdenbire onlar belirli bir kontenjanla ya da burslu gelmişler ya da avantajlı gelmişler gibi bir durum var. Oysaki aynı hizmeti veren her koşulda aynı ücreti alır. Biz diyelim ki birinci derecedeki tıp hekimlerinin birisi Hacettepe İngilizce Tıpta çok zor koşullarda okudu, çok ağır bir eğitimden geçti. Öteki gitti, Makedonya'da diyelim üniversite okudu parayla, geldi, burada denklik aldı demiyoruz, aynı işi yaptıkları müddetçe onları eşit varsayıyoruz. Dolayısıyla eşitsizlik evveliyata baktığımızda zaten birçok alanda var. Burada bakılması gereken tek şey hizmet ve hizmete bakıldığında da böyle bir ayırım yapılamaz. Ayrımcı bir uygulama ve Anayasa'ya aykırılığı bu şekilde de değerlendirilmeli.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Latif Bey, maddeyle ilgili söz istiyorsunuz herhâlde.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) - Şimdi, arkadaşlar, açıklamalara bizim diyeceğimiz bir şey yok, aynı şeyleri değerlendiriyoruz. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin baktığı yer, yaptığı iş üzerinden değerlendirmiş. Danıştayın baktığı yer de bir yabancı öğrenci burada ihtisas yapıyor, bizdeki TUS öğrencilerinin şartlarında gelmiyor buraya, özel üniversiteler arası görüşme veya kurumlar arası görüşme. Pek çok ülkenin şu anda hekimleri bizim Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde uzmanlık eğitimi alıyorlar; geliyor, burada, mesela,

Hacettepede uzmanlık eğitim alıyor. Şimdi, parayı veren yani değerlendirenler bunu bir destekleme olarak görüyor; bunu bir ücret, maaş gibi değerlendirmiyor. Ha, gönlümden geçeni, doğrusunu konuşmak gerekiyorsa burada hani mademki yaptığı iş aynı, Vekilim de sordu, arkadaş da Sağlık Bakanlığından Genel Müdür Yardımcımız da ifade etti, "Aynı şeyleri yapıyorlar." dedi, bu ücret verilebilir fakat bunların pozisyonuyla ilgili kısım, buraya geliş biçimi ve bunlara bir statü tanımlaması yapıyorlar, buna göre değerlendiriyor. Yani şöyle değerlendirelim, Anayasa Mahkemesinin baktığı yerden baktığımız zaman aynı para verilmeli. Zaten 117 öğrenci sanıyorum bildiğimiz kadarıyla şu anda, toplamda 1.500 civarındaymış, şimdi sayısını tam olarak bilmiyorum, biraz önce arkadaşlar söylediler. Şimdi, böyle bir durum var yani buradaki düzenlemede Danıştayın verdiği karar çerçevesinde Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu açıklama var. Eğer Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar çerçevesinde işlemi yapıldığında ki yapılmış ve bundan dolayı da işte "Bu niye ödenmiyor/ ödeniyor?" çerçevesinde rektörle vesaireyle ilgili de yapılan işlemler var. Yani sonuç olarak söylemek istediğim şu: Burada verilen para işe istihdam edilip de o istihdamın karşılığında verilen bir para değil. Bizim yerli öğrenciler ile dışarıdan eğitimini verdiğimiz öğrenciler arasındaki bir farklı uygulama yani TUS öğrencileriyle yani uzmanlık öğrencileriyle ilgili bir durum, problem bu. Yani burada başka bir konu yok, yoksa hepimiz gurur duyuyoruz, Türkiye'mizin üniversitelerinde dünyanın birçok yerinden eğitimini almaya gelen öğrenciler var, lisans öğrencileri var, lisansüstü eğitim yapan öğrenciler var, hepsiyle gurur duyuyoruz. Bu konuda eğer Danıştayın kararı vesaire bunların değerlendirildiği çerçevede yani böyle bir imkân olsa biz bu arkadaşlarımızın her türlü imkânlarımızdan yararlanmasını isteriz. Burada bir itirazımız yok ama pozisyon olarak değerlendirdikleri böyle bir durum var, onu ifade edeyim istedim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Etki analizleri yapılmadan birçok madde aynı sıkıntıda, yapılsaydı farklı olurdu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teklif sahibi Sayın Uzkurt herhâlde bir açıklama yapacak maddeyle ilgili.

Buyurun Sayın Uzkurt.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkan, sadece -tabii, Komisyon üyelerinin çoğu öğretim üyesi kökenli, öğretmen kökenli- bir konuyu dikkatlerine sunmak isterim. Aramızda anayasa hukukçusu varsa eğer yanlış ifade edeceksem düzeltsin lütfen. Şimdi, tabii, konu teknik olarak, anayasal olarak, hukuki açıdan, hakkaniyet açısından, çok farklı açılardan değerlendirilebilir ve birçok açıdan baktık. Şimdi, bizim Anayasa'mızdaki yani Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'ndaki eşitlik ilkesine aykırılıktan bahsediyoruz. Sadece şu bilgiyi vermek isterim: Bizim Anayasa'mızdaki eşitlik ilkesi Türk vatandaşları arasındaki eşitlikten bahseder yani yabancı uyruklu birisine karşı bir eşitlik/eşitsizlikten bahsetmez. Bir Avrupa Birliği Anayasası'ndan bahsetseydik Avrupa Birliği üyeleri arasındaki vatandaşlardan bahsedilebilirdi ama sadece bu konuya dikkat çekmek isterim.

Bir de yani şunu tekrar ifade etmek istiyorum: Burada bahsettiğimiz, söz konusu olan kişiler bir devlet memuru değil yani devlete hizmet eden ya da bizde bir öğretim üyesi niteliğinde olan kişilerden bahsetmiyoruz, bir uzmanlık eğitimi yapan kişilerden bahsediyoruz. Tabii ki haklı olarak sayın vekillerimiz "Eğer bunlar da hizmet üretiyorsa bunun karşılığını alsın." diyor, amenna ama arkadaşımızın altını çizdiği Anayasa Mahkemesinin iptal kararına ilişkin açıklamasında bir konu var: Biz Türk vatandaşlarına uzmanlık eğitimi alırken ücret ödüyoruz ama sonunda bir hizmet yükümlülüğü veriyoruz. Yani devlete daha sonra memur olacaksın ve bunun karşılığını vereceksin. Burada o hizmet yükümlülüğü de olmayacak. Eğer bir "burs" adı altında ödeyeceksek amenna yani bizim de kendi Türk öğrencilerimiz yurt dışına gittiğinde bulabiliyorlarsa farklı kurumlardan, vakıflardan burs alabiliyorlar. Bu farklı bir şey, buradaki söz konusu olan konu farklı bir şey. Bunu takdirlerinize sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Ben 1'inci maddeyi oylarınıza sunmak istiyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Hemen kabul edenleri bir daha görelim, sayalım.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hocam, biz el kaldırmıyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Nasıl yani?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Şöyle: Bunu bir düşünelim, maliyeye yük getirmiyorsa...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hocam, bunlar tartışıldı ama öncesinde tartışıldı, çokça tartıştık.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Bilmiyorum, maliyeye yük getirmiyorsa, sayı az ise ben ille şey olmasın demiyorum. Arkadaşın dediği beni ikna etti aslında, gerçekten Sağlık Bakanlığındaki arkadaş ikna etti ama şöyle bir şey yapacağız. Bu sayı azsa ve bir de müteakıbiyet dedik, Türk öğrencileri yurt dışında aynı şartlarda ücret almıyor ama sizin de ikna olmanız için söylüyorum, onu da bize açıklasınlar, ona göre oyalayalım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle bir şey: Yine oylayacağız, bu, Genel Kurula da gelecek çünkü.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Bence çıkarıp tekrar düzenlesinler.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yok, düzenlemede bir şey yok Hocam. Şöyle: Müteakıbiyetimiz varsa sorun yok, ben o zaman sizden taraf olacağım, müteakıbiyet ama. Yurt dışında Türk öğrencileri para ödüyor mu, ödemiyo mu Hocam?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bir ülkeden örnek verebilirim: Arkadaşımın kızı Galler'de şu an asistan, aynı ücreti alıyor, isterseniz örneğini size gösterebilirim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle: Komisyonumuzun hareket etmesi için...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sizlere maliye konusunda bir şey söyleyebilir miyim? Maliyeye yük söz konusu değil çünkü muhtemelen genel bütçeden değil döner sermaye bütçesinden karşılanıyor.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Biz şimdi şöyle yapalım: Bu zaten Genel Kurula gelecek, biz kabul edelim şimdi, biz orada bunu...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben o oylamadaki sayıları görmek istiyorum arkadaşlar, kabul edenlerin sayısını bir görebilir miyim lütfen.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Genel Kurulda yeniden tartışalım.

1'inci madde kabul edilmiştir arkadaşlar.

Şimdi, 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Yerilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Ancak 3359 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi kapsamında birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinde, birlikte kullanım protokolü akdedilen üniversitenin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla aylık gayrisafi hasılatтан aylık tahsil edilen tutarın yüzde 2,5'i yükseköğretim kurumu hesabına aktarılır. Bir üniversitenin birden fazla sağlık tesisi ile birlikte kullanım protokolü bulunması veya birlikte kullanımdaki bir sağlık tesisinin birden fazla üniversite ile protokol akdetmiş olması durumunda ödenecek tutar, yüzde 2,5 oranı protokol sayısına bölünerek tespit edilir ve tespit edilen tutar, her bir sağlık tesisinin döner sermaye işletmesi tarafından ilgili yükseköğretim kurumu hesabına aktarılır. Bu kapsamda yürütülecek işlemlere ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, bu 2'nci maddenin geri çekilmesi konusunda bir önergenin verildiğini görüyoruz. O nedenle, sadece bu maddeyle ilgili gelecekte yapılacak bir düzenleme varsa o konudaki tavsiyemizi yaparak konuşmamı bitireceğim.

Birlikte kullanılan sağlık tesislerinin gelirlerinden bilimsel araştırmalara düzenli kaynak ayrılması yerinde bir yaklaşımdır. Ancak kaynağın birden fazla üniversite arasında yalnızca protokol sayısına göre bölüştürülmesi, araştırmaya ve sağlık hizmetine sunulan gerçek katkıyı görünmez kılabılır. Protokol sayısı aynı olan iki üniversitenin hasta yükü, araştırmacı kapasitesi ve yürüttüğü proje sayısı birbirinden önemli ölçüde farklı olabilir. Bu nedenle, dağıtım mekanizmasının kolay uygulanabilir olması kadar adil sonuç doğurması da gözetilmelidir. Hasta yükü, personel katkısı, proje hacmi ve araştırma çıktılarının birlikte değerlendirildiği nesnel bir dağıtım modeli daha uygun olacaktır diyor, 3 tane de soru soruyorum: Yüzde 2,5 oranı hangi etki analizine göre belirlenmiştir? Yıllık toplam aktarım tahmini nedir? Kesinti sağlık çalışanlarının ek ödeme havuzunu azaltacak mı? Mali açıdan zor durumdaki hastaneler için bir koruma var mıdır?

Teşekkür ederim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - En çok övdüğünüz madde niye geri çekiliyor onu anlamaya çalışıyorum ben de.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge verildi.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Geri çekiyorsunuz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama öyle geri çekme değil. Önergeye geçelim mi bizden verilen önergeye?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Överek anlattınız.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu değildi o.

KAYIHAN PALA (Bursa) - 2'nci maddeyi överek anlattınız ya.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, hayır, bu değildi.

KAYIHAN PALA (Bursa) - 2,5'luk, o değil mi? Ne oldu? Bilimi desteklemekten mi vazgeçtiniz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yok, yok, yine var, destek var.

Evet, arkadaşlar, o zaman önergemizi okutalım mı?

Buyurun.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Öz
Erzurum

Zehranur Aydemir
Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu konuda söz hakkı isteyen?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu maddenin neden çekildiğini anlayabilir miyiz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gerekçesini kim anlatabilir?

Buyurun, Hülagü Bey size söz veriyorum.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Başkanım, bu...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Başkanım, orada "metninden çıkarılması" diyor ama 2'nci maddenin... Açıklarsanız seviniriz tabii ki.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Bir kelime değişikliği yapıyoruz. Şimdi bu şeydeki 2,5'luk protokolle ilgili yasal uygulamayı YÖK'ün yapmasını istiyoruz biz. Bu, bütçeye konuluyor, kimsenin döner havuzundan bir para alınmıyor yani...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Bütçeye yükü devrediyorsunuz.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Bütçeden olan bir parayla verilecek.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - O da doğru, tamam.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Yani 2547, üniversitenin bütçesine konuluyor. Bir yıl önceki elde edilen gelirin yüzde 2,5'i o ilgili üniversitenin bütçesine konulacak ve bununla ilgili de yönergeyi YÖK yapacak yani Maliye Bakanlığıyla onu koordine ederek. Sağlık Bakanlığını artık devreden çıkarıyoruz orada.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Değişiklik önergesiyle olmaz mıydı?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Buna neden böyle...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Ama ayrıntısını Bakan Yardımcımız...

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Değişiklik önergesini...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Değişiklik önergesi verdik zaten.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bunun tekniğini anlayabilir miyiz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sağlık Bakanlığı mı açıklama...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi buraya bir hazırlık yaparak gelmişsiniz, son dakika bir değişiklik yapıyorsunuz, bunun bir nedeni olması lazım.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Son dakika değil, birkaç gün önce konuşuldu bu yani. Son dakika değil hocam, sözümüze itimat et, değil yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI ŞUAYIP BİRİNCİ - Efendim, bu en başta 209'un içinde, döner sermaye bütçesinin içinde yüzde 2,5'ini BAP payı verilsin diye konuşulmuştu, daha sonra Maliye Bakanlığı ekstra bütçe vererek bunu yapacağını söyledi. En sonunda tamamen, yarın başka bir tereddüt olmasın, tekrar ek ödeme bütçesinin içine, döner sermaye bütçesinin içine bu BAP payı harcanmasın, ekstra bütçeye hep konulsun diye 2547'nin içine alındı ve artık bir önceki yılın döner sermaye bütçesinin, ilgili eğitim hastanesinin döner sermaye bütçesinin gayrisafi hasılasının yüzde 2,5'i kadar BAP payını hep ayıracak Maliye ve 2547 kapsamında direkt üniversitelere bütçe olarak verecek. Sene başında üniversiteler ne kadar BAP payı harcayacağını bilmiş olacaklar, aslında bir belirsizlik problemi ortadan kalkmış oldu. Hem bütçeleme mantığı açısından da daha doğru bir yöntem oldu. O sebeple bu değişikliği yapıyoruz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Müsaadeniz olursa çok kısa...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - YÖK Başkanımız da bir açıklama yapacak.

Buyurun Başkanım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Gereğiyle alakalı çok kısa iki cümle... Bildiğiniz gibi, 2017'ye kadar yönetmelikle afilyasyona giren üniversitelerimiz yani tıp fakültesi olup devlet eğitim araştırma hastaneleriyle afilyasyona giren üniversitelerimiz 2017'ye kadar Sağlık Bakanlığıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinin netinden yani ilgili kesintiler çıktıktan sonra yüzde 2,5- yüzde 2,5 paylaşıyorlardı. Üniversitelerimiz yüzde 2,5'i bilimsel araştırma projelerinde -kanunla, biliyorsunuz, yönetmelikle kullanılması gereken yerler belli- üniversitelerin araştırma projelerini desteklemek amacıyla yüzde 2,5 döner sermaye gelirlerinden istifiye ediyordu. Bu düzenlemeyle, sizlerin takdirleriyle inşallah, bunu biz yönetmelik değil kanun maddesiyle aslında tabiri caizse garanti altına almış oluyoruz. Yüzde 2,5; sayın vekilimiz "Niye yüzde 2,5?" diye sormuştu. Önceden beri yani afilyasyon başladığından bu yana yüzde 2,5 takdir edildiği için, eskiden geldiğinden bu yana yine yüzde 2,5 tahsis edilmiş olacak. Bir farkla, bütçeye alındı. Maliye Bakanlığı bu konuda gerçekten sağ olsun, gerekli bize her türlü desteği sağladı, Sağlık Bakanlığına da müteşekkirimiz yani bu konuda tam bir uyum içerisinde çalıştık.

Burada bir farklılık, mevcut olanla aradaki farklılık, Suat Bey'in sorduğu... O da şu: "Bunun işleyişini kim düzenlesin, alt düzenlemeyi kim yapsın? Bunu Sağlık Bakanlığı mı yoksa Yükseköğretim Kurulu mu?" sorusuna Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanıp gerek Hazinesin gerekse Sağlık Bakanlığının uygun görüşünü alarak bir önceki senenin gayrisafi hasılası, döner sermaye hasılasından bu para, bütçe nasıl kullanılacağını YÖK hazırlasın, bakanlıkların görüşleri alınsın ve böylelikle araştırma fonundan üniversitelerimiz istifiye etsin kararı verildi, arkasında herhangi bir şey yok. Yani "Bakanlık mı hazırlasın, YÖK mü hazırlasın?" denildiğinde Bakanlık da sağ olsun. "Evet, bunu YÖK hazırlasın, bizler de uygun görüş verelim." demiş oldular. Yani aslında biraz daha deyim yerinde ise 2547'nin içinde bunu çözmüş oluyoruz bir anlamda.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - O zaman verilen önergede bir yanlışlık var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle: Zaten bu anlattıklarınız 9'uncu maddede önümüze gelecek yeniden.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Doğrudur.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şimdi bu 2'nci maddenin teklif metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette 2 önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kabul edilen önergeler doğrultusunda madde metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek amacıyla görüşmelere teklifte bulunan mevcut madde numaraları üzerinden devam edilecektir. Madde numaraları Başkanlıkça Komisyonun kabul ettiği metin yazımı sırasında teselsül ettirilecektir; bunu da bilgilerinize sunmak isterim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Başkanım, burada bir yanlışlık yapılmasın yani "2'nci maddeyi çıkardık." diyorsunuz ama...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Çıkardık.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Çıkarılmamış.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 9'uncu maddede bir ekleme yapıldı.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Ne koydunuz yerine?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - 9'uncu maddede koyulacak Mehmet Bey.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Mehmet Bey, 9'da...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - 9'da koyacaksınız, tamam.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Orada 1 önerge var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sadece maddenin bu kullanım hâli çıkarılmış oldu.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - O zaman öyle söyleyin.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Şimdi önergenizi verin, 1'inci maddedeki o açığı kapatalım.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Merak etmeyin siz, orada ortak bir şey bulunacak, endişeye mahal yok.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Biz kendimiz için endişelenmiyoruz.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yok, yok; doğru olan.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu bir insan hakkı yani.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Doğru olan yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, güzel gidiyoruz.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Üyelerin Kurulda geçirdikleri süreler, tabi oldukları özel kanun hükümlerine göre fiilen mesleklerinde geçirilmiş sayılır ve terfi, birinci sınıfa ayrılma ve birinci sınıf olma sürelerinin hesabında dikkate alınır."

"Üyelerin yaş haddinde, üye seçilmeden önceki kadronun yaş haddi esas alınır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde söz almak isteyen...

Suat Bey, sizin söz talebiniz görünüyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili bir teklifle karşı karşıyayız. Buradan profesörler ve Bakanlık merkez teşkilatlarında en az on beş yıl çalışmış müfettiş ve denetçilerden toplam 15 kişi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştaydan seçilecek 1'er kişi, Millî Savunma ve MEB'ten seçilecek 1'er üye olmak üzere toplam 20 üyeden oluşması öngörülmüyor. Başkanı da YÖK tarafından atanıyor, YÖK Başkanı tarafından. Üç yıl görev süreleri var. Önceki kurumlarıyla ilişkileri kesiliyor, kurul üyelerinin ücretleri YÖK üyelerinkini geçmeyecek şekilde Cumhurbaşkanınca tespit ediliyor.

Şimdi buradaki bu maddeyle ilgili asıl konuşulması gereken mesele şu: Denetleme Kurulunun işlevi, kurul üyelerinin seçilme kriterleri, bağımsızlığı ve hesap verebilirliği meselesi çünkü bu, tamamen kurgulanmış bir kurul hâlinde yani devletten istediğiniz 20 kişiyi getiriyorsunuz, Denetleme Kurulunun kendisinin Başkanını da YÖK Başkanı atıyor. Dolayısıyla, Denetleme Kurulunun kendisinin bağımsızlığı, kanunlar çerçevesinde yapacağı işlerle ilgili bir özerkliği yok. Burada bir sıkıntı var. YÖK'ün yapısal olarak demokratik yönetimden giderek uzaklaştığı bir durumda üniversitelere tanınan kurumsal, mali, akademik özerklik sağlanmadan, akademisyenlerin özlük hakları düzeltilmeden yalnızca Denetleme Kurulu üyelerinin özlük haklarının düzenlenmesi de maalesef doğru bir uygulama değil çünkü Türkiye'deki akademisyenlerin de özlük haklarıyla ilgili çok önemli problemler var. Yani şöyle söyleyeyim: Bu toplum milletvekillerinin özlük haklarıyla ilgili meselelerde çok duyarlı değil mi? Neden? Çünkü ülkede çok ciddi bir ekonomik sorun var. Yasama yetkisine sahip olanların kendileriyle ilgili düzenlemeler yaptıkları durumlarda çok eleştiri oluyor kamuoyunda. Aynı şey YÖK'ün kendisi için de geçerli. 200 bine yakın akademisyen var, onların özlük haklarıyla ilgili bir gelişme yok, burada önerilen hiçbir şey yok ama Denetleme Kuruluyla ilgili var. Dolayısıyla bunların her biri de topyekûn bir bakış açısıyla bakmamamızdan kaynaklanıyor. İtirazımız bunadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Mehmet Bey, sizin de sanıyorum söz talebiniz var, sonra Başkan Bey'in bir açıklaması olacak sanıyorum.

Buyurun, söz veriyorum.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

YÖK Denetleme Kurulunda geçirilen sürenin üyelerin kendi mesleklerinde geçmiş sayılması, görev kabulü nedeniyle mesleki kayıp aşamasını önlemesi bakımından makul bir düzenlemedir. Buna karşılık yaş haddinin her üyenin önceki kadrosuna göre belirlenmesi, aynı görevi yürüten kurul üyelerinin farklı tarihlerde görevden ayrılmasına yol açacaktır. Özellikle üç yıllık görev süresi devam ederken önceki kadrosundaki yaş haddine ulaşan kişinin üyeliğinin nasıl sonuçlanacağı belirsizdir. Hâlen görev yapan üyelerin statüsü de ayrıca açıklığa kavuşturulmalıdır. Kurulun devamlılığını ve kişilerin hukuki güvenliğini koruyacak bir geçiş hükmü getirilmesi yerinde olacaktır diyor, üç tane soruyu da burada sormak istiyorum: Düzenlemeden hangi meslek grupları ve kaç mevcut üye yararlanacaktır? Önceki kuruma bağlı terfi ve dönüş beklentisinin denetim bağımsızlığını etkilememesi için hangi güvence vardır? Aynı görevi yapan kurul üyeleri için ortak bir yaş haddi belirlenmemesinin gerekçesi nedir?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Başkanım siz bir açıklama yapacak mısınız bununla ilgili? Söz istediniz sanıyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Başkan Vekilimize sözü vereceğim ben.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Metin Bey'e mi?

Buyurun.

YÖK BAŞKANI VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Sayın Başkanım, Komisyonun kıymetli üyeleri, kurumların değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu düzenlemeden yararlanacak olan üye sayısı sadece üç yargı teşkilatından gelecek üyeyle sınırlıdır. Yargıtay, Danıştay ve Sayıştaydan gelen üçer üyemiz var, birerden üçer üyemiz oluyor. Şimdi sorun şuydu: Yargıtaydan, Sayıştaydan, diğer kurumlardan gelen üyelerin farklı kurumlardaki hizmetleri bunların müktesep haklarından sayılıyor. Ancak bizde özel bir düzenleme,

bu düzenleme olmadığı için bu kanaldan gelen üyelerin kurumdaki hizmet süreleri kıdemlerinde değerlendirilemediğinden sürekli bir yakınma aracı olarak bize iletildi. Diğer kurumlara göre bir haksızlık var, bu haksızlığı gideriyoruz. Sadece yargı kurumlarından gelen üyelerle sınırlıdır, mali bir hakkı yoktur kural olarak. Kıdemlerine sayılmaya ilişkin bir düzenlemedir.

Arz ederim, 3 üyeyle sınırlıdır.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yani özlük hakları düzenlemesi değil Sayın Başkanım, onu bilhassa ifade etmek isterim. Bu yargıda çalışanların biliyorsunuz yaş haddi ile akademide çalışanların yaş haddi farklı olduğu için YÖK'e geldikleri zaman bu kıdemden kaybediyorlar yani hem mesai harcıyorlar ama kıdeme sayılmıyor. Dolayısıyla, öğretim üleriyle bu bakımdan aslında eşitlenmiş oluyor. Sadece kıdemdir, herhangi bir maaş, ek ödeme, ilave bir gelir yahut bir başka getirisi bu çalışmanın yoktur, onu sizlere sunmak isterim Sayın Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, teşekkürler.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 2547 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Geçici 55 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla," ibaresi "Öğretim üyelerinden," şeklinde, "yükseköğretim kurumunun teklifi" ibaresi "yükseköğretim kurumunun görüşü" şeklinde, "Yükseköğretim Kurulunun onayı" ibaresi "Yükseköğretim Kurulunun kararı" şeklinde, "bire yıllık sürelerle" ibaresi "ikişer yıllık sürelerle" şeklinde değiştirilmiş, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, mevcut ikinci cümlesinde yer alan "Bunlarla," ibaresi "Bu fıkra göre çalıştırılacaklarla," şeklinde değiştirilmiş ve cümleye "belirlenmiş olan ek ödemenin" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki parantez içi hüküm ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu fıkra kapsamında çalıştırılacak sözleşmeli öğretim üyesi sayısını bölüm, program veya yükseköğretim kurumları itibarıyla sınırlandırmaya ve uygulamanın hizmet gerekleri ve akademik kriterlere uygun yürütülmesi amacıyla gerekli belirlemeleri yapmaya Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

"(58 inci maddenin (c) fıkrasından yararlananların ücretlerinde anılan ek 9 uncu madde uyarınca yapılan ek ödeme dikkate alınmaz)"

"Bunlar ayrıca, en son bulundukları kadro esas alınarak; 58 inci maddeye göre ek ödeme ile 2014 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre ek ders ücreti, 14 üncü maddesine göre geliştirme ödeneği ve ek 4 üncü maddesine göre de akademik teşvik ödeneğinden yararlanabilir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen sanıyorum... Önergeler de var, önerge sahipleri zaten önergelerinde açıklama yapacak.

Mehmet Bey, siz söz istiyorsunuz herhâlde.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Alanında deneyimli öğretim üyelerinden ihtiyaç bulunan üniversitelerde yararlanılması ve fiilî çalışmalarının mali karşılığının korunması desteklenebilecek bir yaklaşımdır. Ancak üniversitenin teklifinin görüşe, YÖK'ün onayının ise doğrudan karara dönüştürülmesi, üniversitelerin kendi insan kaynağı ihtiyacı üzerinde etkisini azaltmaktadır. Bir bölümün hangi uzmanlığa ve kaç öğretim üyesine ihtiyaç duyduğunu en sağlıklı biçimde ilgili üniversitenin akademik organları değerlendirebilir. YÖK ülke çapında genel ilkeleri ve üst sınırları belirleyebilir. Somut istihdam kararında ise üniversitenin gerekçeli iradesi belirleyici olmalıdır.

Burada da üç tane soru sormak istiyorum: Üniversitenin olumsuz görüşüne rağmen YÖK bir öğretim üyesinin çalıştırılmasına karar verebilecek mi?

Bu istihdamın genç akademisyenlerin kadro ve yükselme imkânlarını etkilememesi nasıl sağlanacak? Üniversitenin teklif yetkisi neden yalnızca görüş bildirme düzeyine indirilmektedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, şimdi, Başkanım, önergeler de var, isterseniz önergeleri de oylamadan geçirelim, en son maddeye ilişkin eklemek istediğiniz olursa... Çünkü önergelerde de söyleyecekleriniz olabilir.

Madde üzerinde 3 tane önerge var, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Maddeyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 30'uncu maddesinde değişiklik yapılarak sözleşmeli öğretim üyelerinin görevlendirilmesinde yükseköğretim kurumlarının "teklifi" ibaresi "görüşü" şeklinde değiştirilmekte, nihai karar yetkisi Yükseköğretim Kuruluna bırakılmakta ve ayrıca Yükseköğretim Kuruluna bölüm, program ve yükseköğretim kurumu bazında çalıştırılacak sözleşmeli öğretim üyesi sayısını belirleme yetkisi verilmektedir.

Anayasa'nın 130'uncu maddesi üniversitelere bilimsel özerklik tanımaktadır. Bilimsel özerklik, üniversitelerin akademik kadrolarını, eğitim ve araştırma faaliyetlerini kendi akademik ihtiyaçları doğrultusunda planlayabilmelerini de kapsamaktadır. Düzenlemeyle yükseköğretim kurumlarının akademik kadrolarına ilişkin belirleyici iradesi zayıflatılmakta, üniversitelerin teklif yetkisi,

bağlayıcılığı bulunmayan görüş düzeyine indirgenmekte ve karar yetkisi tamamen Yükseköğretim Kurulunda merkezleştirilmektedir. Bunun yanında, bölüm ve program bazında çalıştırılacak sözleşmeli öğretim üyesi sayısının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmesi, üniversitelerin kendi akademik ihtiyaçlarını ve kadro planlamalarını yapabilmeye yetkisini önemli ölçüde sınırlandırmaktadır. Bu durum üniversitelerin anayasal özerkliğiyle bağdaşmadığı gibi ciddi bir merkezîyetçiliği açığa çıkarmaktadır.

Teklifin 4'üncü maddesiyle yapılan değişiklikler, Anayasa'nın 130'uncu maddesiyle güvence altına alınan bilimsel özerklikle bağdaşmadığı için çıkarılmasını teklif ediyoruz. Bu düzenleme akademide güvenceli ve kadrolu istihdamı güçlendirmek yerine, aynı zamanda sözleşmeli çalışma modelini yaygınlaştırmaktadır, aynı zamanda özerkliğin önüne geçmektedir belirttiğimiz gibi. Biz zaten DEM PARTİ olarak, akademisyenlerin güvenceli çalışma hakkını ve üniversitelerin idari ve akademik özerkliğini savunuyoruz. Üniversitelerin geleceğinin merkezi idarenin tasarrufunda değil, bütün üniversite bileşenlerinin ortak katılımıyla demokratik bir işleyişle olması gerekir.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge maddenin çıkarılmasına ilişkin. Bu konuda görüş bildirecek yoksa ben oylamaya sunmak istiyorum.

Oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (2/3755) sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Suat Özçağdaş
İstanbul

"2547 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Geçici 55 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla," ibaresi "Öğretim üyelerinden," şeklinde değiştirilmiş, "fayda görülenler" ibaresinden sonra "verdiği dersler, akademik yayınları, bilimsel faaliyetleri, yürütülen proje ya da danışmanlıklar gibi bölümüne yaptığı objektif katkılar temelinde, ilgili bölümdaki öğretim üyelerinin salt çoğunluğun olumlu görüşü üzerine" ibaresi eklenmiş, "biri yıllık sürelerle" ibaresi "ikişer yıllık sürelerle" şeklinde değiştirilmiş, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, mevcut ikinci cümlesinde yer alan "Bunlarla," ibaresi "Bu fıkraya göre çalıştırılacaklarla," şeklinde değiştirilmiş ve cümleye "belirlenmiş olan ek ödemenin" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki parantez içi hüküm ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi bu madde, bir kere 17'nci maddeyle benzerlikler taşıyan bir madde. Bir, usuli olarak, teknik olarak bunların bir arada olması gerektiğini düşünüyoruz, önce onu söylemek istiyorum. Biri 4'üncü maddede, biri 17'nci maddede yani bu bile sorunlu. 65-67 yerine 75 yaşına kadar çalışabilmesi için iki yıllık sözleşmelerle ek ödemelerden faydalanma imkânı sağlanmasını olumlu buluyoruz çünkü öğretim üyeleri ek ders, ek ödeme, geliştirme ödeneği ve akademik teşvik ödeneğinden yararlanamıyorlardı dolayısıyla bu anlamıyla yararlı. Bununla birlikte "üniversitelerin teklifi ve YÖK'ün onayı" şeklinde olan düzenleme, teklifte "üniversitenin görüşü ve YÖK kararı" şekline dönüştürülüyor. Ben, bu merkezîleşme çabanızı gerçekten anlamıyorum.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Zaten öyle ama.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, inanılmaz bir merkezîleşme...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Üniversitelerde kadroların belirlenmesi teklifle belirlenmekte.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Vekilim, şu anda bu birer yılla üniversitelerin teklifi ve YÖK'ün onayıyla oluyordu.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Zaten öyle işleyiş.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamam. Siz onu şuna getirdiniz: "Üniversitelerin görüşü, YÖK'ün kararı" şekline dönüştürdünüz. Ne gerek duyduunuz mesela?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Teklifte fark yok ki yani sunacak, "Böyle böyle..." diyecek.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Niye değiştirdiniz mesela? Yani karar YÖK'e bırakılmış bir hâle geliyor. Bakın, bunların hepsi merkezîleşme meselesi. Siz şöyle diyebilirsiniz: "Zaten her yeri biz yönetiyoruz, rektöre ne söylersek onu da zaten yapıyor, rektörleri de böyle atıyoruz." Buna bir itirazım yok. "Zaten bir fark çıkmaz." diyebilirsiniz ama şunun neden değiştiğini anlamak zor: Daha önce "teklif ve onay" şeklindeydi, şimdi "görüş ve YÖK kararı" Yani bakın, karar alma odağını YÖK'e getiriyorsunuz. Teknik olarak uygulamada bir şey fark etmeyebilir sizin açınızdan, sizin açınızdan fark etmeyebilir ama üniversitenin kararıyla alınması, YÖK'ün onaylaması üniversiteyi karar makamı hâline gelir. Türkiye'de üniversitelerin temel problemi karar odağı olmaktan çıkmış olmaları, her şeyin YÖK'e doğru gitmiş olması.

İki, şimdi burada çok hassas bir konu var. Dünyanın dört bir yanında artık, insan ömrü çok uzadı. Dolayısıyla 65 yaş, 67 yaş emekli olmak için erken bir yaş hâline geldi. Dolayısıyla bu hamle doğrudur fakat bununla birlikte bir başka sorumuz daha var; genç akademisyenlerin de önünü açmamız lazım. Şimdi, burada çok net ortaya konulması gereken şey şu: Öyle akademisyenler var ki çok daha erken yaşlarda akademik hayatlarını sona erdirmişler, sadece emekliliği bekliyorlar. Ne demek istediğim anlaşılıyordur. Öyle akademisyenler var ki inanılmaz, müthiş yani. Şimdi, o zaman, buradaki teklifimiz tam olarak bunu söylüyor. Diyoruz ki: Üniversitede bir kere bu işlerin bölümde çözülmesi lazım, böyle YÖK'te falan değil, bölümde. Kimin ne üretimi olduğuna bölümde bakacağız. Akademik özgürlük dediğimiz şey budur. Biz de diyoruz ki size: Düzenlemeyle yükseköğretim kurumlarında çalıştırılacak bu sözleşmeli öğretim üyelerinin sayısı, bölümü, vesaire YÖK'e gidiyor. Derslerine bakalım, bölüm baksın, hangi dersleri veriyor? Mesela, öyle bir hoca vardır ki o dersi yakın bir zamanda verdirebileceğiniz o kadar liyakatli birisi olmayabilir bölümde yani sadece

ders vermek bile çok kıymetli olabilir, ondan ders almak üç dönem ders almaya bedel olabilir. Doğru mu? Herkes kafa sallıyor. İki, akademik yayınlarına bakalım. Bir kriter bu olabilir. Hepsini birden olmak zorunda da değil. Üç, bilimsel faaliyetlerine bakalım. Yayın yazmıyordur, yapmıyordur belki ama inanılmaz bilimsel faaliyetler yapıyordur. Dört, yürüttüğü projeler ya da danışmanlıklar vardır; dünya çapında bir projeye teknoloji transfer ofisiyle beraber danışmanlık yapıyor olabilir. Şimdi, dolayısıyla diyoruz ki bunu bölüme bırakalım ve dikkat buyurun, öğretim üyelerinin salt çoğunluğunun oyuyla teklif edilsin bu diyoruz. Neden öğretim üyeleri? Çünkü gençler de desin ki bizim bu hocaya ihtiyacımız var; aksi takdirde, olan mesele bir kast hâline dönüşüyor. Bu, problem Türkiye için. Yani bölümler karar odağı olmalı, çok temelden bir felsefik önermemiz var. Karar odağı bölüm olmalı; dersler, yayınlar, projeler, vesaireye bölüm karar vermeli, YÖK, en son, onaylar, başka bir fikri varsa tartışır ama gözünüze seveyim, bu meseleler daha akademik ortamda tartışmalarla olmalı, jenerasyonlar arasında, kuşaklar arasında bir yarış ve tartışmanın konusu olmaktan çıkmalı diye düşünüyoruz. Önergemizin özü budur.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Hülâgü Bey, bir cevap vereceksiniz anladığım kadarıyla.

Buyurun.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Başkanım, şimdi...

Suat Bey, sahadaki bilgiler sizin dediğiniz gibi değil.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Öyle mi?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Evet. Yani bölümde akademisyenlik yapanlar bilir, aşağıdaki kuşak "Üstteki adam gitsin de ne olursa olsun." zihniyetine dönüşüyor ya da rektör hegemonyası oluyor, "Gelsin elimi öpsün, onay vereyim."e dönüşüyor. Onun için, yapmayabilir teklifi, görüş ve ihtiyaçları YÖK'ün önüne koysun "Benim şu bölümüm var, şu ders ihtiyacım var." diye. Zaten şu andaki mevcut işleyişte bir üniversite kadro isterken hangi gerekçeyle istiyor, hangi sınıf var, hangi hocası var, kaç sayısı var, bu dersi verecek öğretim üyesi sayısı yeterli mi, değil mi; YÖK'ün yönetim kurulundan geçtikten sonra kadro ihdasını kullanma izni veriliyor üniversiteye yani burada işleyişe ters bir şey yok. Sahada öyle değil ama yani burada birçok vekilimiz geri dönüşlerde... Ben kendim üniversiteden de biliyorum, adam "Bu hoca gitsin de ne olursa olsun." diyor ama o hoca gitmesin istiyoruz yani o adam kıymetli bir adam. Onun görüşüne kalmamasın, YÖK de müdahil olsun. Mutlaka da kriter konacak, hiç ders anlatmayan, ameliyat yapmayan, işlem yapmayan hocalarımız var; mutlaka getirilecek, H-indeksi getirecek, ameliyat sayısı getirecek, bunu YÖK çalışacak yani tabii, bu kanun içine konulacak gibi bir mesele değil.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Siz meseleye biraz tıp gözüyle bakıyor olabilir misiniz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam.

Başkan Bey, buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Suat Bey'in endişeleri çok kıymetli. Aslında Yükseköğretim Kuruluyla ilgili verilen yetki bu endişeleri izale etmek amacıyla talep ediliyor. Eğer bu madde sayın vekillerimizin takdiriyle geçecek olursa, kanunlaşacak olursa, usul, esaslar ihdas edilecek Suat Bey. Bu usul, esasların esası da şu... Onu da net olarak söyleyeyim, bunu çok tartıştık, üniversitelerden görüş alındı, olgunlaştırıldı bile. Nedir o? 67 yaş sonrasında, daha doğrusu 67 yaş öncesinden itibaren eğer öğretim elemanımız, hangi sahada olursa olsun, akademik performansı devam ediyorsa üretkenliği varsa tez yönetmeye devam ediyorsa yani bir öğretim üyesinden beklenen görevleri yapmaya devam ediyorsa işte biz onları usul, esaslarda belirleyeceğiz. Dolayısıyla, üniversitelerin kendisi de gerek rektörlük gerek dekanlık gerek bölüm başkanlığı gerek ana bilim dalı başkanlığı bu esasları görmüş olacak. Dolayısıyla, aslında bakacak olursanız bunlar bir nevi "benchmark" kalite standartları gibi, bütün üniversitenin önüne konulmuş olacak.

Bir de orada çıkar çatışmasını da engellemek istiyoruz yani kurumlar arası çatışma çok önemli, ona müsaade etmememiz lazım.

Haklı olarak değindiğiniz bir husus var, o da şu: Gençlerin arkadan gelişini nasıl takip etmeli? İşte orada Yükseköğretim Kurulunun Anayasa ve kanunlardan almış olduğu bir yetkisi var: Bölüm bazında öğretim elemanlarının demografisini takip ediyor ünvanlar üzerinden yani bir ana bilim dalında, bir bölümde kaç profesör, kaç doçent, kaç doktor öğretim üyesi; bunların hepsini takip edebiliyoruz. Üniversitenin Yükseköğretim Kuruluna ilgili hocaların görevinin sözleşmeli olarak devam etmesi hususunda güçlü deliller ortaya koyması lazım. İşte bunu sağlayacak olan da usul, esaslardır. Peki, her şey YÖK'te mi toplanıyor? Yani eski bir rektör, eski bir hoca olarak söyleyeyim: Üniversitelerimizde şu hak var: Kanunla sizler Meclisin kıymetli üyeleri olarak üniversitelerimize kadrolar ihdas ediyorsunuz. Rektörler de kendilerine ihdas edilen kadroları Yükseköğretimden aldığı izinle istediği ana bilim dalında kullanabiliyor. Suat Bey, bu açıdan akademik özerklik tartışmasına da bakmak lazım. Yani bu konuda -bütün rektör arkadaşlarımız gayet iyi bilirler- hangi ana bilim dalında hangi hocaların görevlendirileceği bizzat üniversitenin kendisi tarafından belirleniyor. Bizim Yükseköğretim Kurulu olarak burada herhangi bir dahlimiz mülkün değil, olamaz. Bunu bütün hocalarımız, hangi partiden olursa olsun, gayet iyi biliyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, teşekkürler Başkanım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kendi önergem, kabul edeceğim, ne yapacağım, önergem arkasındayım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suat Bey, koyduğunuz kriterlerde sonuna kadar haklısınız, tartışmalarda da bunu yaptık ama bunun tek bir merkezden belirlenmesinin risklerinin de olduğunu bildiğimiz için... Bölüm başkanlığı, dekanlık ve rektörlük tarafından önerilecek, YÖK sadece bunun uygunluğuna bakıp onaylayacak sadece.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle eklenmesi öngörülen ilk cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"Bu fıkra kapsamında çalıştırılacak sözleşmeli öğretim üyesi sayısını bölüm, program veya yükseköğretim kurumları itibarıyla uygulamanın hizmet gerekleri ve akademik kriterlere uygun yürütülmesi amacıyla gerekli belirlemeleri yapmaya Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Sayın Halıcı.
HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Başkanım.

Şimdi, 4'üncü maddeyle 67 yaşından sonra sözleşmeli çalışan öğretim üyeleriyle ilgili bir düzenleme yapılıyor. Artık akademik teşvik geliştirme ödeneği, ek ödeme almaya devam edecekler, sözleşme süresi de bir yıldan iki yıla çıkarılıyor. Bunu olumlu buluyoruz. Suat Başkanım da bahsetti biraz önce. Bu düzenleme, aynı işi yapan öğretim üyeleri arasındaki mali farklılığı ortadan kaldırması bakımından da olumlu ancak başka bir sorun var, biraz önce de konuşuldu, bu da genç akademisyenlerin çalışma koşulları. Bugün, araştırma görevlileri, doktor öğretim üyeleri düşük ücretlerle çalışmakta ve beyin göçünün de temel nedenlerinden biri bu. Teklif, genç akademisyenleri sistemde tutacak yeni bir kariyer modeli sunmamaktadır. Biz de önergemizi verdik, gerekçesi de şöyle: Yapılan düzenlemeyle Yükseköğretim Kuruluna, çalıştırılacak sözleşmeli öğretim üyesi sayısını ana bilim dalı, program ve yükseköğretim kurumu itibarıyla sınırlama yetkisi verilmektedir. Önergeyle bu Yüksek Yükseköğretim Kuruluna verilen sınırlama yetkisinin kaldırılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.
4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Başkanım, madde üzerinde...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Konuşuldu ya başta.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - "Önergelerden sonra söz vereceğim." dediniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - O bir önceki madde değil miydi? Bu maddede de mi istiyorsunuz?

Buyurun, konuşmak isteyen herkese söz veriyoruz.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - 4'üncü madde birçok yönüyle konuşuldu ama şöyle bir argümantasyon var, onun da gerçekten değerlendirilmesi gerekiyor, çok vahim bu. Bu ülkede rektörlük seçimleri "Üniversite barışı bozuluyor, üniversitenin farklı birimleri arasında çatışma doğuyor." diye kaldırıldı. Dekanlık seçimleri kaldırıldı, bütün buralarda atamalar seçimle yapılırdı. Giderek böyle, her alanda çalışma barışı ya da çatışma bahanesiyle bunların ortadan kaldırıldığı bir şey aslında seçimlere ilişkin anlayışı da dışa vuruyor. Şimdi, burada da bu merkezleşmenin bir tezahürünü görüyoruz aslında ve yine aynı mantıkla karşımıza geliyor "Zaten böyle oluyordu..." İşte "Genç olanlar hocalarının gözünü oyuyor, biran önce gitsin istiyorlar..." Bu saha bizim bildiğimiz saha değil, bilemiyorum, tıp fakültesi, sağlık bilimleri sahasında bu iş nasıl cereyan ediyor ama sosyal bilimler alanında biz bu sorunu bu şekliyle yaşamıyoruz, böyle bir şey yaşamıyoruz. Bizim daha çok tanık olduğumuz şey şudur, bunu ifade etmek isterim; burada da bir deneyimden söz ediyorum, yirmi beş yıllık bir eğitim hayatı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler alanında: Bizde maalesef, son on senede hiç kimse yaş haddini falan bekleyemedi. Ben bu hocaların isimleri de kayıtlara geçsin isterim, tutanaklara geçsin isterim, 50'li yaşlarında çalışamaz hâle getirilen Türkiye'nin en kıymetli siyaset bilimcileri, en kıymetli kadın çalışmaları alanında çalışan hocaları Eser Köker, Alev Özkazanç, Gülay Toksöz, siyaset bilimci Ayhan Yalçınkaya. Benim aklıma gelen ve emekliliğe 50'li yaşlarda ayrılmak zorunda kalan insanlar çalışamaz hâle getirildiler, üstelik de Mülkiye gibi köklü bir üniversitede, köklü bir eğitim kurumunda iletişim fakültesi gibi Türkiye'nin en eski gazetecilik eğitimi veren okullarından birinde bu hocalar 50'li yaşlarda çalışmadılar. Şimdi, bu dururken bize "Hocalar gitsin diye bakılıyor." filan, söylediğinizde bunları hatırlatıp kayda geçirmek gerekiyor. Böyle bir şey söz konusu değil. "Bu hep böyle oldu." kısmı da doğru değil yani bizim bildiğimiz, saha şöyle işliyordu: Ana bilim dalları her sene -bir kadro planlaması çok önemli bir şeydir- ana bilim dalı üyeleri olarak toplanırdı, kadro ihtiyaçlarına karar verilirdi, bu bölüme iletilirdi, bölümden dekanlığa giderdi ve dekanlıktan rektörlüğe giderdi, rektörlüğün bunun üzerinde hemen hiçbir tasarrufu olmazdı. Köklü eğitim kurumları böyledir, bir gelenekleri vardır, YÖK'e giderdi ve bu kadrolar ilan edilirdi.

Teklif ile görüş arasında bir fark yok meselesi de kesinlikle doğru değil. Teklifin, idare hukukunda pek çok kişinin bileceği gibi, kararlara esas teşkil eden bir boyutu vardır, bunu görüşe çevirdiğinizde bu anlamda bir keyfiliğe teslim etmiş olursunuz. Görüş ile teklif aynı şey değil. Burada, bir kanun teklifi ne kadar ciddiye bir ana bilim dalının kadro ihdası teklifi de o kadar ciddiyetle ele alınan bir şeydir dolayısıyla bu bir merkezleşmedir, bunu böyle "Onlar hocalarının gitmesini istiyor..." Bu kadar öznel şeylerle, bir birimin şeyine bırakılamaz. Bir birim dediğiniz, farklı bölgelerde, farklı üniversite kurumlarda, farklı fakültelerde, birçok yerde yayılmış bir biçimde gelen şeyin tek elde toplanması. Siz tek elde topluyorsunuz, yoksa bir ana bilim dalından çıkıp bir fakülteye, oradan üniversiteye giden şeyde böyle bir şey yok. Bu, merkezleşmenin ifadesidir. Bunu da böyle bütün seçimleri ortadan kaldırırken söylediğiniz "Bu seçimler zaten çalışma barışını bozuyor." şeyini de asla kabul etmiyoruz. Zaten ülkede artık seçim sonuçlarına hiçbir saygının olmadığı bir yerde bu anlayış bize bunu çağırıştırıyor, bunun da altını çizmek zorundayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine "Uluslararası andlaşmalarla kurulan üniversitelerde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Yükseköğretim Kurulunun taraf olduğu protokoller gereği ikili andlaşmalarla yurt dışındaki yükseköğretim kurumları bünyesinde açılan programlarda" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 5'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Ben istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye'nin akademik birikiminin yurt dışındaki programlara taşınması ve uluslararası iş birliğinin genişletilmesi değerlidir. Bununla birlikte, uluslararası anlaşmaların tabi olduğu onay ve açıklık rejimiyle YÖK tarafından imzalanan protokollerin hukuki niteliği aynı değildir. Teklifte bu protokollerin tarafları, kamuoyuna açıklanma şekli, mali sonuçları ve denetim usulü gösterilmemektedir. Buna rağmen protokollere dayanılarak öğretim elemanlarının beş yıla kadar görevlendirilebilmesi önemli bir personel sonucu doğurmaktadır. Uluslararasılaşma hedefinin tartışma konusu hâline gelmemesi için protokollerin hukuki statüsü ve denetim mekanizması da kanunda açıkça belirlenmelidir diyorum. 3-5 tane soru da burada soruyorum. Soruların cevabını vermenizi sona bırakabilirsiniz Başkanım yani fazla yormayayım sizi.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben de zaten hemen oylara geçmek istiyorum.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Evet, hangi ülkeler, kurumlar ve programlar için kaç öğretim elemanı görevlendirilmesi planlanmaktadır? YÖK'ün bu kapsamda taraf olduğu mevcut protokoller var mıdır, varsa hangileridir? Hangi ülkelerde, hangi üniversite veya programlarla görevlendirme yapılacaktır? Üniversitenin öğretim elemanı açığı bulunması hâlinde görevlendirme yapılabilecek midir? TBMM denetimine tabi olmayan YÖK protokollerinin kapsamı ve mali sonuçları nasıl denetlenecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum.

Evet, 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin (c) fıkrasının üçüncü paragrafının birinci cümlesi ile sekizinci ve dokuzuncu cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve paragrafa aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak azami öğrenim süresi sonunda kayıtlı olduğu öğretim kurumundan mezun olabilmek için intörlük eğitimi dönemi hariç son sınıf öğrencilerine, başarısız oldukları veya alamadıkları teorik/uygulamalı bütün dersler için iki ek sınav/tekrar hakkı verilir."

"Bu öğrencilerden teorik/uygulamalı derslerden başarılı olmuş ancak uygulamalı eğitime/intörlük eğitimine başlamamış veya eğitimini tamamlamamış ya da başarısız olanlara, uygulamalı/intörlük eğitimlerini tamamlama imkânı tanınır. Azami öğrenim süresini dolduran ara sınıf öğrencilerine ek sınav hakkı verilmez.

"Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, bu konuda söz isteyen var mı?

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Azami süresini dolduran öğrencilerden teorik derslerini tamamlamış olanlara staj, uygulamalı eğitim ve internlüklerini bitirme imkânı tanınması olumlu bir adımdır. Ancak son sınıf öğrencilerine iki ek hak verilirken ara sınıf öğrencilerinin hiçbir değerlendirme yapılmaksızın kapsam dışında bırakılması yeni bir eşitsizlik doğurabilir. Öğrencinin mezuniyete yakınlığı yalnızca bulunduğu sınıftan anlaşılamaz, kalan ders ve uygulama yükünün de dikkate alınması gerekir. Az sayıda dersi kalan bir ara sınıf öğrencisinin ilişkisi kesilirken daha ağır akademik yükü bulunan son sınıf öğrencisinin yararlanmasında düzenlemenin adaletini tartışmalı hâle getirebilir. Ölçü sınıf değil, kalan akademik yük olmalıdır derken burada da iki soru soruyorum Başkanım: Düzenlemeden kaç öğrencinin yararlanacağı tahmin edilmektedir? Öğrenci başarısızlığı ile üniversitenin kapasite yetersizliği ayrıştırılmış mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sevilay Hanım maddeyle ilgili söz istiyor.

Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Maddeyle ilgili söz istedim. Burada da gerçekten her türlü öğrencinin eğitime erişiminin desteklenmesi, fırsat eşitliğinin desteklenmesi en temel gerekçeyi oluşturuyor. Türkiye'de bir de belki şunu ihmal ediyoruz bu madde kapsamında: Yakın dönemde çok ciddi bir pandemi yaşandı, çok çok ciddi bir deprem yaşandı ve bunlar öğrencilerin çok çok zorlandıkları koşullar oluşturdu. Ara sınıflarda birçok öğrenci büyük travmalar yaşadılar. Pandemi dönemi de bu travma çerçevesinde düşünülmeli. Zaten deprem kendisi başlı başına bir afet, bir travma ve ara sınıflarda da ellerinde olmayan, kendilerine bağlı olmayan nedenlerle eğitimlerine devam edemeyen öğrenciler oldu. Bunun yanında zaten derin yoksulluk, birçok başka nedenle de bu ara sınıflardaki eğitimi yarıda bırakma vesaire gibi durumları göz önüne almak gerekir. Son sınıflar için bunun verilmesi güzel bir şey ama bu aynı şeyin ara sınıflardakiler için de değerlendirilmesi gerekliliğini söylüyoruz. Nitekim, öğrenci affında da en çok bu konuya itiraz geliştirildi, orada da bir eşitliğin olması gerekiyor. En temel şey, bu anlamda eşitlik prensibi ve de ara sınıfların keyfi nedenlerle bırakmamış olabileceği gerçeğinin de özenle dikkate alınmasını istiyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

6'ncı madde üzerine konuşmak üzere Aylin Hanım söz istiyor.

Buyurun.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Şimdi, 6'ncı madde olumlu bir madde fakat tam, net bir madde değil. 6'ncı maddede aslında ben şunu anlıyorum: Azami süre -bu konuda bir kanun teklifim de olduğu için- önemli bir konu. Azami süreler fakültelerin; iki yıllıklar için dört yıl, dört yıllıklar için yedi yıl yani iki yıllık fakültelere yüzde 100 hak veriliyor, dört yıllıklara yüzde 75 ek süre tanınıyor yedi yıl, beş

yıllıklara sekiz yıl, altı yıllık tıp fakültesi gibi okullara ise dokuz yıl veriliyor. Biz bunun hakkaniyetli olmadığını ve tıp fakültesi gibi ders geçme özelliği olmayan fakülteler için bir mağduriyet yarattığını hep savunuyorduk. Şimdi, bu maddeye baktığımızda, bir nevi internlük dönemi dışında tutarak aslında hani altı yıllık fakülteyi, tıp fakültesini beş yıl gibi değerlendiriyorsunuz gibi algılıyorum ben burada ama ara sınıflardaki öğrencilere bir hak tanınmıyor burada. Şimdi, onun yerine azami sürelerde... Çünkü 2547 sayılı Yasa'nın aynı maddesinde azami sürelerle ilgili bir uzatma, bir değişiklik yapsak acaba çok daha hakkaniyetli olmaz mı bu durumda? Şunu anlayamıyorum ben: Neden ara sınıftakilere o hak verilmiyor? Biz de onu savunuyoruz, internlük bir nevi işe başlama gibidir, bunun dışında tutulmasını savunuyoruz ama bunun yerine, böyle indirekt bir uygulama yerine azami sürelerle ilgili bir değişiklik yapılsa diğer fakülteleere verilen haklar benzer şekilde verilse daha mantıklı olur gibi düşünüyorum, birincisi bu.

İkincisi: "Uygulama esaslarını YÖK belirler." gibi muğlak bir ifade var. Yani orada bir keyfiyet sanki öne sürülüyor gibi. Yani o uygulamalarla ilgili cümleyi size tekrar göstereyim: "Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir." diyor. Yani burada tam uygulamanın nasıl olacağını... Mesela, şimdi, çok fazla mesaj alıyorum ben, 5'inci sınıfta internlüğe başlayacak, o bir ara sınıf sayılmıyor herhâlde -5'inci sınıf- internlüğe başlayacakken ama 4'üncü sınıfta böyle bir takılma varken ne olacak, bu nasıl olacak?

Birincisi de yine birçok soru alıyoruz bununla ilgili. "İlişik kesmeli miyim acaba?" diyor, yani okul sırasında bu aftan faydalanabilmek için azami...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Üç dakika süre vermiştim.

Buyurun, tamamlayın.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Tamamlıyorum, tamam.

"Acaba ilişik kesmeli miyim?" diye soruyorlar. Yani bu çok önemli bir konu, çok fazla soruluyor bu. Bu konularla ilgili bir net cevap alabilirsem çok mutlu olacağım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Çok hızlı ve kısa cevap olarak söyleyeyim: Ara sınıflar aftan istifade edecekler.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Peki, azami sürelerini doldurmak zorunda olsalar bile ondan faydalanabilirler mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şöyle, onu şeye bağlayalım isterseniz: "İlişigimizi keser miyiz?" diye, oraya bağlı herhâlde.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Evet.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, eğer Meclisten bu kanun bu şekilde geçerse tabii ki kesip bu haktan istifade edebilirler, önlerinde hiçbir mahzur yok.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Geçtikten sonra kesebilirler mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yapabilirler, onu da yapabilirler, iki aylık süreleri var. Yani geçti, iki ay içerisinde müracaat edebilir.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Keşke o da bu maddeye eklense.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yo, var zaten, iki ay süre var; geçiş maddesine bakacak olursanız orada yer alıyor.

Bir de azami sürelerle alakalı bir şey var, bakın: Burada aslında öğrenci dostu diyebileceğimiz bir şey var, Meclisimizin getirdiği aslında önemli bir yenilik var; o da uygulama aşamasına geçmiş yani, teorik derslerde kendini artık ispat etmiş, bu konuda teorik olarak hiç kimsenin artık öğrencimizi sorgulayamayacağı bir noktaya gelmiş öğrencilerimiz, internlük dönemi boyunca artık okullarını, eğitimlerini tamamlama hakkına sahip oluyorlar. Bu, fevkalade önemli bir yenilik, bunu Meclisimiz çıkarmış oluyor, vekil arkadaşlarımız bunları çıkarmış oluyor. Bu bir.

İkincisi, azami sürelerin ne kadar olması gerektiği bu kapsamın dışında kalan bir tartışma; onu isterseniz ayrıca tartışabiliriz. Yani iki yıllık eğitime devam eden bir çocuk kaç senede bitirmeli? Bu tartışılabilir teorik olarak. Yunanistan'da biliyorsunuz, ilanihaye, ölene kadar öğrenci. Oradaki tartışma bambaşka boyutlara varmış vaziyette. O sebeple, burada neticede bir ölçü koyacaksınız yani o ölçü de genellikle eğitimcilerin birikimlerine dayalı olarak ortaya çıkarılmış ölçüler. Yani iki yılda bitiremiyorsa bir adam kaç senede bitirmeli; üç senede mi, dört senede mi, beş senede mi, on senede mi ön lisansa devam eden? Orada ister istemez kamu kaynaklarının etkin kullanımı, öğrenci psikolojisi, üniversitelerin öğrenci kapasiteleri gibi eğitim öğretim hayatının kalitesini etkileyecek fevkalade parametreler devreye giriyor.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Sadece şunu söyleyeceğim, çok önemli Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Tıp fakültelerinde ders seçme sistemi yok, o yüzden yıl kaybediyorlar onlar yani oradaki kriter bence göz önünde bulundurulmalı. Hayır, yani onlara daha az süre tanınmış, o yüzden orada bir hakkaniyetsiz durum var, onu tartışmalıyız.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Ara sınıflarda ondan istifade ediyor, daha ne olsun?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle yapalım; önergemiz var, bence yürütmenin vereceği cevaplar önergelere de sonra olursa çünkü benzer şeyler de gelecek ve yine aynı konuşmalar geçecek.

LATİF SELVİ (Konya) - Sayın Başkanım, bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun, bu maddeden sonra o uygulamayı yapalım.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) - Şimdi, bu genel af düzenlemesi içerisinde ara sınıflarda da ders geçme olduğu için oralarda ikiye sınav hakkı veriliyor. Burada sene geçişi esas olduğu için ara sınıflarda sınav hakkı verilmemesi ondan galiba ama burada "Yönetmelikle belirlenir." hususu da genelde kanunla ifade edilemeyen detayları yönetmelikle ifade etmek için galiba. O çerçevede değerlendirdim, bir ifade edeyim dedim.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, teşekkürler.

2 adet önerge var, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

"Madde 6- 2547 sayılı Kanunun 44'üncü maddesinin (c) fıkrasının birinci cümlesi, üçüncü cümlesi ile sekizinci ve dokuzuncu cümlelerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve paragrafa aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Öğrenciler bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programlarını azami dört yıl, öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami yedi yıl, öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarını azami dokuz yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami on yıl içinde tamamlamak zorundadırlar. İntörlük eğitimi dönemi, azami süresinden muaftır.

"Ancak azami öğrenim süresi sonunda kayıtlı olduğu öğretim kurumundan mezun olabilmek için intörlük eğitim dönemi hariç son sınıf öğrencilerine, başarısız oldukları veya alamadıkları teorik/uygulamalı bütün dersler için iki ek sınav/tekrar hakkı verilir."

"Bu öğrencilerden teorik/uygulamalı derslerden başarılı olmuş ancak uygulamalı eğitime/intörlük eğitimine başlamamış veya eğitimini tamamlamamış ya da başarısız olanlara, uygulamalı/intörlük eğitimlerini tamamlama imkânı tanınır. Azami öğrenim süresini dolduran ara sınıf öğrencilerine ek sınav hakkı verilmez.

"Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suat Bey, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, biraz önce YÖK Başkanının söylediği, konuşulması gereken bir konu bu. İki yıl ön lisans... Her üniversite yaşamı kıymetli, çok önemli ama meslek giriş seviyesinde olan bir eğitim alanı... Oysa tıp fakültesi gibi gerçekten toplumun çok ihtiyaç duyduğu ve çok uzun süre kamu kaynakları harcadığımız ve gerçekten insan yetiştirmekte ciddi çaba sarf ettiğimiz alanlar var ve burada böyle birtakım işte ek şanslar veriyoruz, bazen kuralları esnetiyoruz. Biliyorum, geçmişte bazı sıkıntılar oldu, siz YÖK olarak devreye girdiniz, milletvekilleriyle görüştünüz, böyle yapmayalım. Biz diyoruz ki iki yıllık olanlar dört yılda tamamlasın illa bir zaman konulacaksa, teklifimizin özelliği budur, bunu bir kurala bağlayalım. Şimdi, iki yıla yüzde 100 veriyorsunuz değil mi mantık olarak baktığınız zaman? Dört yıl olanlar yedi yıl, yüzde 75'e iniyor; beş yıl olanlar dokuz yıl, o da o civarda, sonra "Altı yıl olanların öğrenim süresi on bir yıl içinde olsun." diyorsun. Yani en azından iki yıla yüzde 100 verirken, dört yıla yüzde 75 verirken, bu eğitimi, altı yıl olanların on bir yılda tamamlama hakkı olsun, neden? Burada şöyle bir pratik problem var: Örneğin, üniversitelerin, dört yıllık üniversitelerin önemli bir bölümünde dersten geçemediğinizde dersi tekrarlayabilirsiniz yani 2'nci sınıftan 1 ya da 2 dersiniz kalmış olabilir hatta not ortalamanız yüksekse 3 dersten de kalabilirsiniz, 4 dersten de kalabilirsiniz ama siz 3'üncü sınıfa geçersiniz ve yolunuza devam edersiniz, sonra tekrar daha çok çalışırsınız ve yıl kaybı yapmazsınız ama tıp fakültesi gibi bölümler, üniversiteler böyle değil çünkü orada sınıfı tekrarlamamız gerekiyor. Şimdi, burada çok ciddi bir kamusal beklenti var, yatırım var. Dolayısıyla biz diyoruz ki altı yıl olanlar on bir yıla çıksın. Böylelikle özellikle sınıf tekrarı olanlarda bu sorunu kökünden ortadan kaldıralım. Teklif bununla ilgili bir teklif, siz de bu soruyu sormuştunuz, net bir çözüm önerisinde bulunuyoruz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yalnız af kapsamının dışında bir şey söylediniz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamam, burada her konuyla ilgili teklif gelmiş yani yurt dışında kampüs açayım teklifi var, Sağlık Bakanlığıyla ilgili teklif var, var oğlu var. Biz de diyoruz ki: Buraya bir önerge veriyoruz, bu sorun çözülsün diye. Bakın, bu YÖK Başkanının bir dönem kendisine seslenmişliğim de olmuştu "Niye kimseye randevu vermiyorsunuz?" diye. Sonra verdi, Aylin Yaman'la konuştu. Şimdi, ya, ben üzülüyorum, bir evladınız olduğunu düşünün, Allah aşkına, altı sene okumuş yani. Ya, hepimizin gençlik dönemleri oldu, ekonomik sıkıntıya düşmüş olabilir, bir hastalık yaşamış olabilir değil mi? Olur yani. Ya, bir millet bir tıp fakültesi öğrencisini yıllarca okutacak, üstelik dersten kalma yok, sınıftan kalma var. Sonra "Tamam kardeş, kusura bakma falan." deyip haydi geriye. İşte bunun için YÖK Başkanı devreye girmek zorunda kalmamalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - ...milletvekili devreye girmek zorunda kalmamalı. İki yıllık üniversitelere verdiğimiz hakkı geri de almıyoruz yüzde 100. O zaman bunlara da yüzde 75 verelim, on bir yıl olsun. Yani bunun çok mantıklı bir öneri olduğunu düşünüyoruz. Yani belki bizim önergemiz diye bize öyle geliyordur, tersini düşünüyorsanız söyleyin.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Yalnız hâlihazırda böyle bir teklif var mıdır?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İşte sorun bu zaten efendim, YÖK Başkanı da sordu zaten.

Şimdi, bu baştan yanlış bir uygulama teknik olarak. Yani şöyle düşünsenize: İki yıl üniversite okuyacak kişi...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Bundan dolayı ilişkisi kesilmiş çok öğrenci var mıdır?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tabii, tabii, işte, onu anlattı Aylin Vekil. Ama bu arada şunu da söyleyeyim: Tek bir hekim adayını bile kaybediyor olsak ki, çok daha fazla var değil mi Başkanım?

AYLİN YAMAN (Ankara) - En çok tıp fakültelerinde var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tıp fakültelerinde sıkıntı var. Vekilim, şöyle bir dert var, belki izah edememiş olabilirim. Ben ODTÜ psikoloji mezunuyum, mesela, 2 dersten başarılı olmasam bir sonraki sınıfta o 2 dersi alıp devam edebilirim ama tıp fakültesi öğrencisi öyle değil.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Bir yıl bekliyor onun için.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bir yıl bekliyor onun için. Yani düşünsenize bu kadar insan yaşamıyla ilgili önemli bir bölümü okutuyorsunuz, 1 dersten, 2 dersten geçemeyince o seneyi bekliyor ve azami süre verdiğimiz yani -tekrar oldu, özür dilerim- iki yıllığa dört yıl veriyorsun, yüzde 100 hakkı veriyorsun, bu kadar önemli bir bölümde vermiyorsun. Diyoruz ki: Hani on iki de demedik yani altı yılı on bir yapalım, bence on iki olmalı da kabul edilsin istiyoruz teklif. Böylelikle YÖK devreye girmesin, milletvekilleri devreye girmesin, bu çocuklar da mezun olsunlar istiyoruz. Bunu takdirinize sunuyoruz.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Her seferinde af ihtiyacı olmasın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hep af ihtiyacı olması çünkü tıp fakültesi...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - YÖK'ün eli tutulmaz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - YÖK Başkanınız farklı fikirdeyse söylesin lütfen, "Gerekli değildir." desin. Yani farklı fikri varsa söylesin bize lütfen.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Hayır, aynı maddede geçtiği için azami sürede yani 2547'nin 44'üncü maddesinde geçiyor. Yani burada o düzenleme de yapılabilir aslında.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yani biz bu Komisyonun çalışmalarını çok önemsiyoruz gerçekten. Yani bu Komisyonu niye yapıyoruz? "Kabul edenler... Reddedenler..." değil bu. Yani söylediğimizde yanlış bir şey varsa lütfen YÖK Başkanımız söylesin.

OTURUM BAŞKANI İLYAS TOPSAKAL - Başkanımıza söz verelim şimdi.

Başkanım, buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Sayın vekillerimize çok kısa cevap: Şimdi, üzerinde bana söz hakkı verdiğiniz, biraz önce ifade ettiğim konu af alakalı konu yani öğrenci affıyla alakalı konu. Bu öğrenci affıyla alakalı Meclisimiz, üyelerimiz, Komisyonumuz takdir ederse tıp fakültesinde internlik aşamasına gelmiş öğrencilere on bir yıl değil, bitirene kadar hak vermiş oluyoruz.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Ama af çıkarsa...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu sefer çözüyoruz sorunu.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - İşte, bu af maddesini söylüyorum. Yani bu madde kalıcı, bu kalıcı madde. Bu af kapsamında bugün sizlerin huzurunuza getirdiğimiz madde sizin teklifinizin de ötesinde yani on bir yıl değil, bitirene kadar.

AYLİN YAMAN (Ankara) - O zaman o dokuz yıl da kadük mü kalıyor?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - O, ara sınıflar için geçerli. Dolayısıyla internlik aşamasına geldiğinde sözünü ettiğiniz gibi yani öğrencilerin tıp eğitimi gibi oldukça masraflı, emek isteyen, zahmet isteyen, gerçekten Türkiye'de biliyorsunuz, tıp okumak için toplam başarı sıralaması içerisinde -bu sene yaklaşık 2,5 milyon öğrenci sınava girdi- ilk 50 binde olmanız gerekiyor. Dolayısıyla, bizim en parlak öğrencilerimiz tıp fakültelerine gidiyor, en çalışkan öğrencilerimiz. Dolayısıyla, şimdi bu öğrencilere böylesine bir hak aslında vermiş oluyoruz. Bu bakımdan af, dolayısıyla getirdiğimiz düzenleme daha bir ileri düzenleme olmuş oluyor. Ara sınıflara da sözünü ettiğimiz gibi ilaveler söz konusu. Dolayısıyla, aslında beklentileri de büyük ölçüde karşılamış oluyor ama daha genel tartışma yapılabilir mi? Yapılabilir. Bu, tabii, affın dışında ayrıca sayın vekillerimiz, Komisyonumuz takdir ederse onlar üzerine de biz Yükseköğretim Kurulu olarak çalışabiliriz. Yani azami süre gerekli midir, gereksiz midir, ne kadar olmalıdır? Bunlar affın dışında ayrıca eğitim öğretim kalitesi ile kamu kaynaklarının kullanımı bakımından değerlendirilmesi gereken hususlar.

OTURUM BAŞKANI İLYAS TOPSAKAL - Teşekkür ediyoruz Hocam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 2547 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesinin (c) fıkrasında yer alan; "Azami öğrenim süresini dolduran ara sınıf öğrencilerine ek sınav hakkı verilmez." cümlesinin metinden çıkarılarak yerine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini öneriyoruz:

"Azami öğrenim süresini dolduran öğrencilere bulundukları sınıf düzeyine bakılmaksızın başarısız oldukları veya alamadıkları teorik ve uygulamalı dersler için iki ek sınav veya tekrar hakkı verilir."

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

OTURUM BAŞKANI İLYAS TOPSAKAL - Önerge üzerinde söz isteyen arkadaşımız?

Buyurun efendim.

YILMAZ HUN (İğdır) - Kanun teklifinin 6'ncı maddesiyle azami öğrenim süresini doldurmuş son sınıf öğrencilerine ek sınav hakkıyla uygulamalı eğitimlerini tamamlama imkânı tanınmaktadır. Düzenleme, yalnızca birkaç ders nedeniyle uygulamalı eğitimi tamamlayamayan öğrencilerin mezuniyetine olanak sağlaması bakımından olumlu bir adımdır. Bununla birlikte teklif yükseköğretimde uzun süredir devam eden eğitim hakkı sorunlarını çözmek bakımından oldukça sınırlı bir kapsam taşımaktadır. Düzenleme yalnızca azami öğrenim süresini doldurmuş son sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Oysa Türkiye'de çok sayıda öğrenci ekonomik kriz, artan yaşam maliyetleri, barınma sorunu, yetersiz burs, kredi imkânları, çalışmak zorunda kalma, sağlık sorunları, deprem ve diğer afetler ya da ailevi nedenlerle eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalmıştır. Bu öğrencilerin önemli bir bölümü son sınıfa ulaşamadıkları için düzenlemeden yararlanamamaktadır. Bu yönüyle teklif, aynı nedenle eğitim hakkından mahrum kalan öğrenciler arasında yalnızca bulundukları sınıf esas alınarak farklı bir hukuki sonuç doğurmaktadır. Eğitim hakkı bakımından benzer

durumda bulunan öğrenciler arasında bu ölçüde dar bir kapsam belirlenmesi, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesi ve 42'nci maddesindeki eğitim ve öğrenim hakkı bakımından tartışmalara neden olabilecek niteliktedir. Nitekim kamuoyunda da teklifin en fazla tartışılan düzenlemelerinden biri öğrenci affına ilişkin hükümler olmuştur. Basında yer alan değerlendirmelerden düzenlemenin binlerce öğrencinin üniversiteye dönüşüne imkân sağlayacak olumlu bir adım olduğu belirtilmekle birlikte kapsamının önceki aflardan yararlanmamış olma şartı ve belli öğrenci gruplarıyla sınırlandırılmasının önemli bir eksiklik olduğu yönünde eleştiriler de dile getirilmiştir. Öte yandan maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların tamamen Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Eğitim hakkını doğrudan etkileyen temel hususların kanunla açık ve öngörülebilir biçimde düzenlenmesi gerekirken kapsamının büyük ölçüde idari düzenlemelere bırakılması hukuki belirlilik ilkesi bakımından da değerlendirilmelidir. Bu nedenle, düzenlemenin kapsamının genişletilerek azami öğrenim süresini doldurmuş bütün öğrencileri kapsayacak şekilde yeniden ele alınması, eğitimi ekonomik, sosyal, sağlık ve afet gibi nedenlerle yarıda bırakmak zorunda kalan öğrencilerin eğitim hakkını güvence altına alacak daha kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmesi, eğitim hakkı, fırsat eşitliği ve sosyal devlet ilkesi bakımından daha uygun olacaktır Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Önerge reddedilmiştir. 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Maddeye geçmeden evvel şöyle bir önerim var: Maddeyle ilgili genel görüşleri sona bırakıp önergeleri baştan versek ve cevapları da en son versek daha uygun olur mu? Çünkü her maddede önerge var, önerge sahipleri görüşlerini dile getirsin, eklemek ya da görüş getirmek isteyenlere de sonra söz verelim diye düşünüyorum.

7'nci maddeye geçiyoruz, madde üzerinde önerge yok.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin (b) fıkrasının (5) numaralı bendinin (b) alt bendine "kullanmak" ibaresinden sonra gelmek üzere ", bu kapsamdaki yayın veya çalışmaları ücretli ya da ücretsiz olarak, kısmen yahut tamamen başkaları adına yapmak veya bunlara aracılık etmek" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, söz almak isteyen yine Mehmet Bey.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Başkanım, gençler güzel bir hazırlık yapmışlar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ne güzel, bizi de zenginleştiriyorsunuz.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Ben de kurulun en yaşlı üyesi olarak bunları açıklamak zorundayım, kusura bakmayın.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Estağfurullah, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Akademik ünvanların kişisel emek ve bilimsel yeterlilik dışında yöntemlerle elde edilmesine karşı etkili yaptırım uygulanması konusunda tereddüt bulunmamaktadır. Ne var ki "başkası adına çalışma yapmak" ve "aracılık etmek" ifadeleri, etik dışı tez üretimi ile meşru akademik destek arasındaki sınırı yeterince göstermemektedir. Editörlük, yöntem danışmanlığı, veri analizi, araştırma yardımı ve ortak yazarlık gibi faaliyetlerin yanlış yorumlanması ihtimali göz ardı edilmemelidir. Öğretim mesleğinden çıkarma gibi ağır bir sonuç ancak hileli akademik kazanıma bilerek veya doğrudan katkı sağlayan fiiller için uygulanmalıdır. Meşru akademik katkı biçimleri madde metninde açıkça korunmalıdır diyorum.

Dört tane sorum da burada var Sayın Başkanım, sonra cevap verirsiniz. "Kısmen yapmak" ifadesi hangi tür katkıları kapsamaktadır? Anket, veri toplama, çeviri, istatistik ve dil editörlüğü hangi ölçütlere göre akademik sahtecilikten ayrılacaktır? Bir katkının, çalışmanın bilimsel içeriğini oluşturup oluşturmadığı kim tarafından belirlenecektir? Meslekten çıkarma gibi ağır yaptırım için hangi delil ve uzman incelemesi standardı uygulanacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, ikinci sözü Suat Bey istiyor.

Buyurun, Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, bu madde bu hükmüyle önemli, gerekli fakat Türkiye'de çok daha büyük bir problemimiz var, akademik etik meselesiyle ilgili çok daha büyük bir problemimiz var ve her geçen gün artan bir problem. Dijital teknolojilerin gelişmesiyle beraber, yapay zekânın gelişmesiyle beraber akademik yükselmelerin gerçekten sorgulanabilir olması ve bu intihal meselesinin... Bu madde aslında 20'nci yüzyıla ait bir madde yani çok daha önceden gelmesi gereken bir madde. Şu anlamıyla söylüyorum, sataşma için söylemiyorum; ben bir tez yazacaktım, ben yazmıyorum yazamıyorum, beceriyorum beceremiyorum, zamanım var zamanım yok, Aylin Hanım yazıyor benim yerime, şimdi bu madde diyor ki: Hem sana ceza veriyoruz hem Aylin'e veriyoruz, bu, 20'nci yüzyıl çünkü bu geçmişten beri olan bir şey, olsun, doğru. Bir de 21'inci yüzyıl var, şimdi, öyle bir noktaya doğru geliyor ki teknoloji, ciddi bir yapay zekâ katkısı bütün bu işlerde devreye giriyor. O yüzden YÖK'ün -bunu bir not düşmek için söylüyorum- akademik yaşamı doğrudan etkileyecek olan bu meseleyle ilgili çok ciddi bir çalışma yapması gerekir, yapıyorsa bilgilendirilmemiz faydalı olur.

İki, kaldırılmıştı, kaldırılmasında yarar olan işler de var; örneğin, doçentlik ve profesörlük dosyalarının jüriyle görüşülmemesi meselesi var. Bu, siyasi birtakım ön yargıların ortadan kaldırılması açısından kıymetliydi ama aynı zamanda o konuya hiç vâkıf mı değil mi bilmediğimiz kişiler süratle yukarıya doğru ilerliyorlar. Bence akademik camianın üzerinde düşünmesi gereken konulardan bir tanesi budur. Hele bazı alanlarda ciddi bir kümelenme var, o kümelenme birbirlerini yukarıya doğru taşıyor makalelerde, görüyorsunuz yani belirli bir yazar grubu var, alıyorlar birbirlerini bir tarafa doğru götürüyorlar. Şimdi, bu, bizim akademik hayatımız açısından üzerinde uzun uzun düşünmemiz gereken, her birinin artısı eksisi olan konular. YÖK'ün bu konuyla ilgili -bunu not düşmek için söylüyorum- çok kapsamlı, dünyayı takip eden bir çözüm getirmesi gerekir. Burada hazırlamıştık, söylemeyeceğim işin siyasi tarafına bakmayacağım; memlekette bakanlık yapanın da intihal yaptığı çıktı, milletvekilliği yapanın da çıktı. En son, Ekrem Başkanla ilgili denetleme kurulu raporunu hazırlayan bir profesörün uluslararası bir akademik makaleyle ilgili intihali olduğu çıktı. YÖK Başkanımıza bunu sormak isterim, bununla ilgili bir inceleme var mı? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun

YÖK Denetleme Kurulundaki -isini vermeyeyim- profesörün uluslararası bir akademik makalede intihal, sahte atıf ve etik ihlalleri olduğu iddiaları var. İsimini vermiyorum ki iddialar olarak olsun, zaten Google'a yazınca geliyor; buna bakmanızı rica ediyorum, bu böyle midir? Çünkü bu kişi YÖK Denetleme Kurulu Üyesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - O yüzden bu bizim için ülkemiz açısından önemli bir meseledir, hep beraber üzerinde yepyeni yöntemler bulmaya ihtiyacımız olan bir meseledir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ediyorum.

Herhâlde yürütme bu konuda yorum yapmayacak.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 2547 sayılı Kanunun 53/A maddesinin başlığı ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin soruşturması, ifade alma ve savunma hakkı:"

"Disiplin soruşturmasında ifade ve savunmaya ilişkin esaslar şunlardır:

a) Soruşturmacı tarafından soruşturulana gönderilecek ifadeye davet yazısında hakkındaki iddiaların neler olduğu açıkça belirtilerek yedi günden az olmamak üzere verilecek süre içerisinde ifadesinin alınacağı ve bu süre içerisinde sözlü veya yazılı ifade verilmediği takdirde dosyadaki mevcut deliller kapsamında işlem tesis edileceği bildirilir. Soruşturmacı toplanan deliller kapsamında teklifte bulunur.

b) Disiplin cezası vermeye yetkili makam tarafından soruşturulana gönderilen savunmaya davet yazısında teklife esas alınan eylemin neden ibaret olduğu ve bu eyleme karşılık gelen disiplin cezasının ne olduğu ile yedi günden az olmamak üzere verilecek sürede savunmasını yapması gerektiği bildirilir. Davet yazısında ayrıca soruşturulana, savunmasını verilen sürede yapmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı ve mevcut delillere göre hakkında karar verileceği bildirilir.

c) Savunmaya davet yazısında soruşturulana savunma hakkını kullanmadan önce soruşturma evrakını inceleyebileceği bildirilir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergelerden devam edeceğim.

Madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 adet önerge vardır; önergeleri okutup, birlikte işleme alacağım, okutuyorum: Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun
İğdir

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Suat Bey'in, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şunu konuştuk yani burada bizim danışmanlarımızın çok uzun, kapsamlı bir değerlendirmesi var Anayasa Mahkemesi kararıyla ilgili olarak. Anayasa Mahkemesi kararının ortaya koyduğu çizginin ötesinde disiplinle ilgili bazı hükümler getirildiğine dair, getirileceğine dair kaygılarımız var burada. Yani işin zorlaşacağına, üniversitedeki disiplin soruşturmalarının daha da ağırlaşabileceğine dair kaygılarımız var. Bu maddeyle ilgili iyi düşünülmesi gerektiğine yönelik danışmanlarımızın teklifiyle metinden çıkarılmasını önerdik. Aslına bakarsanız, Anayasa Mahkemesi kararı özüt itibarıyla doğru, savunma hakkını geliştiren bir öneri bu, buna karşı değiliz fakat detaylarına bakıldığında onun ötesine geçen bir hak ihlali olabileceğinden kaygımız var; mesele bu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, aynı mahiyetteki diğer önergedeki son söz Perihan Hanım'ın.

Buyurun.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8'inci maddeye dair önergemiz herkesin önünde mevcut, o yüzden kısaca birkaç noktayı ifade etmek istiyorum. 8'inci maddeyle birlikte, sözüm ona, akademisyenlerin savunma hakkına dair bir düzenleme getiriliyor. Sözüm ona diyorum çünkü yapısal sorunların ve hakikatin üzerinden atlanıyor, bütünlüklü bir bakış yok, sadece soruşturma usulüne dair biçimsel bir düzenleme bu maddeyle öngörülüyor. Bu noktada, özellikle hepimizin tanıklık ettiği, bugün bu Komisyon da sıklıkla işaret ettiğimiz barış akademisyenleri süreci yükseköğretimde akademik özgürlük tartışmalarının en önemli örneklerinden bir tanesini oluşturuyor. Biliyorsunuz "Bu suça ortak olmayacağız." bildirgesini yayınlayan, imzalayan çok sayıda akademisyen hakkında disiplin işlemleri uygulandı, kamu görevlerinden çıkarmalar oldu, görevlerine son verildi, ceza soruşturmaları gibi ağır sonuçlar açığa çıktı ve hâlâ devam eden bir kıyım ve zulüm gerçekliğinden söz ediyoruz. Bu kıyıma, bu zulme dair Anayasa Mahkemesi daha sonra ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine dair karar vermişti ve bu kararda akademik düşüncenin çoğulculuk içinde korunmasının demokratik toplum bakımından taşıdığı öneme vurgu yapılmıştı ve bu karar, üniversitelerde disiplin hukukunun temel hak ve özgürlükler

karşısındaki sınırlarının ne kadar hassas olduğunu bir kez daha ortaya koymuştu. Bu nedenle, disiplin hukukunda yalnızca savunma usulünün düzenlenmesi bizce yeterli değildir, böyle bir düzenleme eğer yapılacaksa ifade özgürlüğü, akademik özgürlük ve demokratik katılım hakkı gözetilerek yapılmak durumundadır. Bu nedenle, teklifin 8'inci maddesinin metinden çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir.

8'inci maddeye ilişkin söz talebi var. Mehmet Bey, bu önermelerin ötesinde bir sözünüz var anladığım kadarıyla. Öyle mi?

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Bir tavsiyemiz olacak.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - İsnadın ve önerilen disiplin cezasının ilgili kişiye bildirilmesi, savunma için asgari süre tanınması ve soruşturma dosyasının incelenebilmesi önemli güvencelerdendir. Bununla birlikte savunma hakkının etkili kullanılabilmesi, dosyanın yalnızca görülmesine değil gerekli belgelerin, örneklerin alınmasına ve delillere cevap verilmesine de bağlıdır. Soruşturulan kişiye lehine delil sunma, haklı nedenlerle ek süre isteme ve kararın dayandığı bütün belgelere erişme imkânı açıkça tanınmalıdır. Amaç, yalnızca usulün tamamlanması değil kişinin kendisi hakkındaki iddialara gerçek anlamda cevap verilebilmesinin sağlanması olmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yürütmeye bir şey söyleyecek mi?

Oylamaya sunuyorum. 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir, hayırlı olsun.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (1) numaralı bendine "yüzde 650'sini;" ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150'sini, yan dal uzmanlık eğitimi yapan araştırma görevlilerine yüzde 750'sini;" ibaresi, (2) numaralı bendine "yüzde 750'sini;" ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan uzman tabipler için yüzde 950'sini," ibaresi, (h) fıkrasının birinci cümlesine "üniversitede" ibaresinden sonra gelmek üzere "bizzat" ibaresi, üçüncü cümlesine "tespit edilecek oranı," ibaresinden sonra gelmek üzere "bizzat" ibaresi, "ek ödeme matrahının yüzde 950'sini" ibaresinden sonra gelmek üzere ", tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150'sini" ibaresi, dördüncü cümlesine "sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 950" ibaresinden sonra gelmek üzere ", tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150" ibaresi ve beşinci cümlesine "yüzde 1900'ünü" ibaresinden sonra gelmek üzere tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyeleri için yüzde 2300'ünü" ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Ek 43 üncü madde gereğince Ar-Ge faaliyetleri için bir koordinatör yükseköğretim kurumunun bünyesinde birden fazla yükseköğretim kurumunun iş birliği ile kurulan ortak uygulama ve araştırma merkezinde yürütülen projeler sonucunda elde edilen gelirler, koordinatör üniversitenin döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu kapsamda elde edilen gelirin en fazla yüzde 50'si, gelire katkısı oranında ilgili öğretim elemanlarına ödenir. Kalan tutar, (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır. Bu maddenin (c) ve (d) fıkrası kapsamına giren öğretim elemanlarına ortak uygulama ve araştırma merkezindeki görevleri süresince kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumlarından ilgili mevzuatı kapsamında döner sermaye ek ödemesi yapılmaya devam edilir. Yürütülen proje gelirlerinden alınan dayanıklı taşınır lar koordinatör üniversitenin envanterine kaydedilerek proje kapsamında ortak uygulama ve araştırma merkezi üniversitelere tahsis edilebilir. Proje tamamlandığında dayanıklı taşınır ların kurumlar arası bedelsiz devirle hangi yükseköğretim kurumuna verileceğine ortak uygulama ve araştırma merkezi yönetim kurulunca karar verilir. Koordinatör üniversite değişikliğinde ortak uygulama ve araştırma merkezinin borç, alacak ve nakit bakiyeleri yeni koordinatör üniversiteye devredilir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 3 adet önerge var, önergeleri...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ben bir şey söyleyebilir miyim önergeler dışında?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - En son söyleseniz, öyle bir yöntem belirledik, önce önergeleri alıyoruz.

Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Teklifin bu maddesi üniversite hastanelerinde uzun süredir devam eden ücret adaletsizliğini bütüncül biçimde gidermek yerine yalnızca belirli uzmanlık gruplarının döner sermaye ek ödeme oranlarını artırmaktadır. Aynı sağlık hizmetinin sunumunda görev yapan sağlık emekçileri arasında farklı ödeme rejimlerinin oluşturulması bir eşitsizliği açığa çıkarıp hatta mevcut eşitsizliği derinleştirmektedir. Öte yandan, ortak uygulama ve araştırma merkezlerinde yürütülen araştırma geliştirme projelerinde elde edilen gelirlerin dağılımı, dağıtımı ve kullanımına ilişkin düzenlemelerde şeffaflık, hesap verilebilirlik ve katılımcılığı güvence altına alacak mekanizmalara yer verilmemiştir. Üniversitelerde görev yapan tüm sağlık emekçilerinin ekonomik haklarını gözetken, adil, eşitlikçi ve emeklerinin karşılığını yansıtan bir ücret politikası oluşturulmadan yalnızca

belirli bir gruba yönelik ek ödeme artışı yapılması hakkaniyet ilkesine aykırı olduğu için bu 9'uncu maddenin teklif metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 9- 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (2) numaralı bendinde "yüzde 750'sini," ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan uzman tabipler için yüzde 950'sini," ibaresi, (h) fıkrasının birinci cümlesine "üniversitede" ibaresinden sonra gelmek üzere "bizzat" ibaresi, üçüncü cümlesine "tespit edecek oranı," ibaresinden sonra gelmek üzere "bizzat" ibaresi, "ek ödeme matrahının yüzde 950'sini" ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150'sini" ibaresi, dördüncü cümlesine "sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 950" ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150" ibaresi ve beşinci cümlesine "yüzde 1900'ünü" ibaresinden sonra gelmek üzere "tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyeleri için yüzde 2300'ünü" ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir."

"1) Gelir getiren görevlerde çalışan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (28/3/1983 tarihli 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ödenen tazminat dahil, makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamından oluşan ek ödeme matrahının yüzde 1000'ini; araştırma görevlilerine ise yüzde 700'ünü; tıpta uzmanlık mevzuatına göre yan dal uzmanlıkları bulunan öğretim üyelerine yüzde 1150'sini, yan dal uzmanlık eğitimi yapan araştırma görevlilerine yüzde 750'sini; bu yerlerde görevli olmakla birlikte gelire katkısı olmayan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine yüzde 800'ünü, araştırma görevlilerine ise yüzde 400'ünü."

"(I) Ek 43'üncü madde gereğince Ar-Ge faaliyetleri için bir koordinatör yükseköğretim kurumunun bünyesinde birden fazla yükseköğretim kurumunun iş birliği ile kurulan ortak uygulama ve araştırma merkezinde yürütülen projeler sonucunda elde edilen gelirler, koordinatör üniversitenin döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu kapsamda elde edilen gelirin en fazla yüzde 50'si, gelire katkısı oranında ilgili öğretim elemanlarına ödenir. Kalan tutar, (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır. Bu maddenin (c) ve (d) fıkrası kapsamına giren öğretim elemanlarına ortak uygulama ve araştırma merkezindeki görevleri süresince kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumlarından ilgili mevzuatı kapsamında döner sermaye ek ödemesi yapılmaya devam edilir. Yürütülen proje gelirlerinden alınan dayanıklı taşınırılar koordinatör üniversitenin envanterine kaydedilerek proje kapsamında ortak uygulama ve araştırma merkezi üniversitelerine tahsis edilebilir. Proje tamamlandığında dayanıklı taşınırıların kurumlar arası bedelsiz devirle hangi yükseköğretim kurumuna verileceğine ortak uygulama ve araştırma merkezi yönetim kurulunca karar verilir. Koordinatör üniversite değişikliğinde ortak uygulama ve araştırma merkezinin borç, alacak ve nakit bakiyeleri yeni koordinatör üniversiteye devredilir."

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Kim konuşacak?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Uygun bulursanız ben konuşabilirim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu önerge adına mı?

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - O zaman şöyle yapalım: Gerekçeyi okuyun, madde üzerinde söz alacağım ben; öyle çözelim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, peki.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tıp ve diş hekimliği fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının özlük haklarında artış sağlamak amacıyla ek ödeme tavan oranları Sağlık Bakanlığında görev yapan emsallerinin aldığı ödeme oranına uygun hâle getirilmektedir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - O zaman önergeyi oylarınıza sunayım, en son size söz vereceğim madde için.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir" ibaresinin "maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir" şeklinde değiştirilmesini ve maddeye bağlı olarak eklenen fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"m) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi kapsamında birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinin bir önceki yıl gayrisafi hasılatının yüzde 2,5 oranı dikkate alınarak ilgili üniversitelerin bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin desteklenmesi amacıyla yılı merkezi yönetim bütçesinde gerekli ödenek ilgili üniversite bütçesine tahsis edilir. Birlikte kullanımdaki bir sağlık tesisinin birden fazla üniversite ile protokol akdetmiş olması hâlinde ise yüzde 2,5 oranı; üniversitelerin birlikte kullanımdaki sağlık tesisinde görevlendirdiği öğretim elemanı sayısı ile orantılı şekilde bölünerek hesaplanır. Bu kapsamda

yürütülecek işlemlere ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Mehmet Emin Öz
Erzurum

Zehranur Aydemir
Ankara

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, yükseköğretim kurumlarında yürütülen bilimsel araştırma projelerinin desteklenmesi amacıyla merkezî yönetim bütçesinden gerekli ödeneğin ilgili üniversite bütçesine tahsis edilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bir soru sorabilir miyim? Önerge oylansın, geçer zaten de bir soru soracağım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tabii, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - 2027 bütçesi gelecek Meclise sonbaharda, 2027 bütçesinde yüzde 2,5'luk pay 2025 yılında...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - 2026...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hayır, 2026 yıl sonu gelmemiş olacak. Dolayısıyla, 2026 yıl sonu gelmemiş olduğu için kesinleşmiş hesap 2025 yıl sonu olabilir, doğru mu düşünüyorum?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Zaten bir önceki senenin yaklaşık miktarı bellidir tahmini olarak, o düzeltmeleri muhtemelen Maliye Bakanlığı yapacaktır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çünkü orada şöyle bir durum var: Alacağınız yüzde 2,5'luk oran bir yıl önceki yüzde 2,5'luk oran olacaktır, aradaki... Biraz önce madde gelecek diye tartışmayı devam ettirmek istememiştik ama elde edilmiş bir gelirden yüzde 2,5 almak başka bir şey, iki yıl önce elde edilmiş gelirden yüzde 2,5 almayı bir sonraki yılın bütçesine koymak başka bir şey; arada böyle kantitatif bir fark olduğunu düşünüyorum. Birinci sorum bu.

İkinci sorum da şu: Devlet bir bütçe veriyor yani diyelim ki üniversiteye 100 lira bütçe veriyor, 2,5 lira da dışarıdan gelecek; bununla 100 lira 102,5 lira mı olacak yoksa zaten 2,5 lira geldiği için verilecek bütçe 97,5 lira üzerinden mi hesaplanacak? Sorduğum şeyi anlatabildim mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Evet.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Peki.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle yapalım: Bir görüş daha vardı, onu da alalım.

KAYIHAN PALA (Bursa) - İsterseniz sıcaklığı sıcaklığına... Ben yanıtı biliyorum çünkü dışarıda konuştuk, yanıtı aldım. Siz nasıl dersiniz...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sizinki ondan farklı bir şey mi?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ben genel değerlendirme yapacağım, Suat Bey genel bir soru sordu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki.

Sağlık Bakan Yardımcımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan Yardımcımız.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI ŞUAYIP BİRİNCİ - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; normalde 209'un içindeydi, böyle bir tereddüt taşıdığımız için aslında Maliye Bakanımız "Ben ekstra bütçeye koyacağım." demesine rağmen, daha sonra hem bütçeleme mantığında da elimizi rahatlatırsın, her sene başında BAP payı rektörlerin elinde olsun, rakam da belli olsun diye birinci iki yılın gerçekleşmiş rakamının yüzde 2,5'u ama o bütçe -biliyorsunuz, bütçeleme mantığında biz hep beklenen enflasyon oranını hem koyuyoruz hem de beklenen hizmet büyümesini de koyuyoruz- o dikkate alınarak hesaplanacak ve onun üzerinden yüzde 2,5 bütçe belirlenecek zaten. Yani burada herhangi bir kayıp yok ama rahatlık şu: Yani baştan üniversite yönetimi o yıl için kendi elinde ne kadar BAP payı olduğunu biliyor olacak. Normalde her ay çıkacak olan ek ödeme bütçesinin içinden çıkacaktı yüzde 2,5 ama bütçeleme mantığı açısından, önünü görmek açısından sıkıntı olacaktı. O sebeple 2547'ye kaydırıldı ve tamamen bütçenin dışında verilecek. Yani bizim döner sermaye bütçesinin içinden bir para değil bu. Yani maliyeye ciddi anlamda bir yük geliyor bu sebeple.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Kayihan Pala Vekilimizin maddeyle ilgili bir görüşü var.

Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle döner sermaye bütçesi yerine merkezî yönetim bütçesinin tercih edilmesi doğru bir yaklaşım, buna katıldığımızı söylemek isterim. Ancak bu maddeyle ilgili, madde düzenlenirken "Yan dal uzmanlığı bulunan öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri için ek ödeme tavan oranları Sağlık Bakanlığında görev yapan emsallerinin aldığı ödeme oranına uygun hâle getirilmektedir." deniliyor. Bu, doğru bir yaklaşım, uygun bir yaklaşım ama iki açıdan bakmak lazım: Birincisi, sağlık alanında çalışan kamu çalışanlarının temel ücretleri diye bir kavramdan giderek uzaklaşıyoruz. Eline geçen paranın yarısından daha azı temel ücret, geri kalanı döner sermaye, ek ödeme gibi kavramlarla besleniyor. Bunun iki büyük sakıncası var; kişi hastalandığında bunlardan yararlanamıyor, emekli olduğunda toplam gelirinin kabaca yüzde 45'i kadar emekli maaşı alabiliyor. Dolayısıyla, bu temel ücret kavramından uzaklaşmanın yanlış bir uygulama olduğunu söylemek isterim.

İkinci söyleyeceğim şey, yan dal uzmanlığı için bu düzenleme yapılması çok güzel, elinize sağlık, az önce söylediğim çekinceye rağmen ama hem Sadettin Hocama teklif sahibi olarak hem de YÖK Başkanımıza bir kez daha söylemek isterim,

biliyorsunuz, Sağlık Bakanlığı kadrolarında çalışanlar ile üniversitede çalışanlar arasındaki ücret farklılığı yalnızca yan dallarda söz konusu değil, ana dallarda da çok ciddi bir ücret farklılığı var. Dolayısıyla, bizim sunduğumuz önergede bunun bir miktar giderilmesine dönük bir teklifimiz olmuştu, burada bütün Komisyon üyelerine seslenmek isterim, bakın, bu hâliyle bırakılırsa eğer, tıp fakülteleri çok ciddi kan kaybediyor, eski o güzel günlerini geride bırakmış durumda. Dolayısıyla yan dalda düzenleme yapılırken tek başına yan dalda yapmak yerine ana dalları da temel bilimleri de kapsayacak şekilde bir düzenleme yapmak bir zorunluluktur. Bunun yapılmaması hâlinde tıp fakültelerinin çok ciddi kan kaybettiğini bir kez daha vurgulamak isterim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu, AKP'nin önergesi değil...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bizim değil.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bizim efendim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ha, bizim pardon.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkan, maddeleri tarafsız olduğu için "Bu, sizin önergeniz." diyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, evet, bizim önergemiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Maddeyi oylayacaktık herhâlde.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Yok, önce önergeyi oylayacağız.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yok, önce önergemizi oylayacağız. Siz devreye girdiğiniz için karıştı.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Yeni madde ihdasına ilişkin 1 adet önerge vardır, bu önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 10- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 9'uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Vakıf yükseköğretim kurumlarının ön lisans, lisans, tezli yüksek lisans ve doktora diploma programlarına öğrenim ücreti alınmamak üzere tam burslu statüde kabul edilerek kayıt yaptıran öğrencilerden; zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfında geçirilen bu süre dâhil, bu Kanunun 44'üncü maddesi ve ilgili mevzuat uyarınca kayıtlı oldukları program için belirlenen azami öğrenim süresi boyunca eğitim ve öğretim süreçlerine ilişkin herhangi bir ad altında ücret talep edilemez. Öğrenim ücreti muafiyeti; not ortalaması, ders tekrarı veya akademik başarı durumu gerekçe gösterilerek kaldırılamaz, azaltılamaz veya ücretli ya da indirimli statüye dönüştürülemez. Vakıf yükseköğretim kurumları; öğrenim ücreti muafiyetinin kapsamına giren ve kapsam dışında kalan mali yükümlülükleri, bursun süresini, yatay geçiş, program değişikliği ve kayıt dondurma hâllerinde uygulanacak esasları ve bursluluğa ilişkin başvuru ve itiraz yollarını kayıt döneminden önce açık, anlaşılır ve karşılaştırılabilir şekilde ilan etmek ve Yükseköğretim Kuruluna bildirmek zorundadır. İlan edilen esaslar, bir önceki fıkrada güvence altına alınan hakları daraltamaz.

Bu fıkraların uygulanmasına ve denetime ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir."

Mehmet Karaman
Samsun

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, önergeye ilişkin söz...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Önergeyle ilgili bu sefer.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önergeyle vakıf yükseköğretim kurumlarında tam burslu olarak kayıt yaptıran öğrencilerin bursluluk haklarına ilişkin asgari güvencelerin kanun düzeyinde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Teklifin 19'uncu maddesiyle toplam öğrenci sayısının en az yüzde 50'si tam burslu olan vakıf yükseköğretim kurumlarının özel hesaptan yararlanmasını kolaylaştıran bir düzenleme yapılmakta ise de tam burslu öğrenci sayısının artırılması, bursun süresi, kapsamı, kesilme koşulları ve denetimi bakımından öğrenciyi koruyan açık hükümlerle desteklenmediği takdirde yeterli güvence sağlanmayacaktır.

Vakıf yükseköğretim kurumlarında burs uygulamaları üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir. Tam bursun hangi süreyle devam edeceği, hangi hâllerde kesileceği, öğrencinin ders tekrarı veya akademik başarısının burs hakkını etkileyip etkilemeyeceği ve öğrencinin hangi başvuru veya itiraz yollarına sahip olduğu her zaman açık ve karşılaştırılabilir değildir. Bu durum, öğrencinin tercih aşamasında öngöremediği mali yüklerle karşılaşmasına ve ilerleyen yıllarda burs hakkını kaybetme riskiyle karşı karşıya kalmasına neden olabilmektedir.

Bu nedenle, önergeyle tam burslu öğrencilerin öğrenim ücreti muafiyetinin kayıtlı oldukları program için kanunda öngörülen azami öğrenim süresi boyunca devam edeceği, bursun not ortalaması, ders tekrarı veya akademik başarı durumu gerekçe gösterilerek kaldırılamayacağı, azaltılamayacağını veya ücretli statüye dönüştürülemez düzenlenmektedir.

Ayrıca, vakıf yükseköğretim kurumlarına bursun kapsamı, süresi, devam koşulları ve itiraz yollarını kayıt döneminden önce açık biçimde ilan etme ve Yükseköğretim Kuruluna bildirme yükümlülüğü getirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

10'uncu madde biraz uzun arkadaşlar, sabrınızı istiyorum. Şöyle ki bu maddeden sonra bir ara, mola vereceğim. Hakikaten çok güzel gidiyoruz, bu hızda devam edelim istiyorum.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 2547 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, mevcut dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "resmî tasfiye" ibaresi "terekenin resmî tasfiyesine ilişkin" şeklinde değiştirilmiş ve "tasfiye edilir" ibaresinden sonra gelmek üzere tüzel kişiliği ise tasfiye amacıyla sınırlı olmak üzere tasfiye süresince devam eder" ibaresi eklenmiştir.

"Vakıf yükseköğretim kurumlarının mevzuata aykırı fiil ve işlemlerinin ağırlık derecesine göre; uyarma veya uyarma ve düzeltme isteme, yeni akademik birim kurma ve/veya program açma taleplerinin askıya alınması, öğrenci kontenjanının kısıtlanması veya öğrenci alımının durdurulması, faaliyet izninin geçici olarak durdurulması ve faaliyet izninin kaldırılması önlemleri ve yaptırımları uygulanır. Yükseköğretim Kurulu teklif edilen bu önlem ve yaptırımları vakıf yükseköğretim kurumlarının vermiş olduğu cevabı ve ilgili denetim döneminde; söz konusu önlem ve yaptırımı gerektiren eksiklikleri veya aykırılıkları gidermeye elverişli/uygun nitelikteki somut çalışmalarını dikkate alarak alt önlem ve yaptırımlara indirebilir. Bu maddede sayılan önlem ve yaptırım uygulanmasını gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiiller işlenmesi halinde de aynı türden önlem ve yaptırım uygulanır.

Uyarma veya uyarma ve düzeltme isteme: Vakıf yükseköğretim kurumuna, fiil ve işlemlerinde daha dikkatli olmasının ve tespit edilen eksikliklerin ve aykırılıkların, istenilen bilgi ve belgelerin niteliğine bağlı olarak on beş günden az olmamak üzere verilen süre içerisinde fiilin durumuna göre tamamlanması veya düzeltilmesinin yazılı şekilde bildirilmesidir. Uyarma veya uyarma ve düzeltme isteme önlemini gerektiren işlem ve fiiller şunlardır;

a) Yükseköğretim Kurulu tarafından istenilen bilgi ve belgelerin haklı bir sebep olmaksızın belirlenen süre içerisinde verilmemesi,

b) Denetleme raporlarında yer alan ve düzeltilmesi için vakıf yükseköğretim kurumuna bildirilen hususların belirlenen süre içerisinde yerine getirilmemesi,

c) Vakıf yükseköğretim kurumlarının mütevelli heyetinin mevzuata uygun olarak oluşturulmaması ve/veya değişikliklerin bir ay içinde bildirilmemesi,

ç) Başka bir vakıf yükseköğretim kurumunun mütevelli heyeti veya kurucu vakfında üye olarak bulunan kişilerin vakıf yükseköğretim kurumunun mütevelli heyetinde veya kurucu vakfında üye olması,

d) Vakıf yükseköğretim kurumu yöneticilerinin mevzuata aykırı olarak atanması,

e) Akademik ve idari birim yöneticiliklerinin bir yıldan uzun süre veya yaygın olarak vekâleten yürütülmesi,

f) Vakıf yükseköğretim kurumları bünyesindeki kurulların mevzuata uygun olarak oluşturulmaması veya çalıştırılmaması,

g) Vakıf yükseköğretim kurumunun işlem ve faaliyetine ilişkin kayıtlarının usulüne uygun tutulmaması,

ğ) Öğretim elemanı atama ve yükseltme işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılmaması,

h) Öğretim elemanlarına, uzmanlık alanı dışında veya haftalık teorik ve uygulamalı derslerde tez danışmanlığı ve uzmanlık alan ders yükü hariç toplam otuz saatin üzerinde ders yükü verilmesi,

ı) Öğretim üyelerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen tez danışmanlığı sınırının üzerinde ve/veya uzmanlık alanı dışında danışmanlık verilmesi,

i) Akademik ve idari personel ile öğrencilere ilişkin disiplin işlemlerinin mevzuata uygun yürütülmemesi,

j) Öğrenciler için gerekli açık ve kapalı alanların; uygulama, araştırma, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü mekanların yeterlilik, lisanslama ya da ruhsatlandırma işlemleri gibi konularda Yükseköğretim Kurulu ile diğer kurum ve kuruluşların belirlediği standartlara uygun olmaması,

k) 47 nci maddede düzenlenen öğrencilerin barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarının değerlendirilmesine yönelik hizmetler ile engelli öğrencilere yönelik hizmetlerin yetersiz olması,

l) Araştırma ve geliştirme bütçesinin Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen asgari orandan düşük olması veya harcamaların Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen harcama kalemlerine aykırı olması,

m) Reklam ve tanıtım giderlerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen azami orandan yüksek olması,

n) Vakıf yükseköğretim kurumu yönetici ve temsilcilerinin vakıf yükseköğretim kurumundan doğrudan veya dolaylı olarak mevzuata aykırı menfaat sağlaması veya vakıf yükseköğretim kurumuna ait her türlü varlık, hak ve yetkileri amacı dışında ya da özel işlerinde kullanması,

o) Kurucu vakfın ve/veya vakıfların yönetim organındaki her türlü değişikliğin bir ay içinde bildirilmemesi,

ö) Vergi dairelerine olan borçlar ile sosyal güvenlik prim borçlarının zamanında ödenmemesi,

p) Vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş taahhütlerinin yerine getirilmemesi,

r) Öğrenci ücret artış oranının bu Kanunun ek 9 uncu maddesine aykırı şekilde belirlenmesi,

s) Her bir programda ücretsiz okutulması gereken öğrenci sayısının, bu Kanunun ek 9 uncu maddesinde belirlenen oranın altında kalması,

ş) Öğrenci kabul ve kayıt işlemlerinde, bulunması ve teyidi zorunlu olan belgelerin süresinde ve eksiksiz olarak tamamlanmaması."

"Yeni akademik birim kurma ve/veya program açma taleplerinin askıya alınması: Vakıf yükseköğretim kurumunun akademik birim ve/veya program açılması ya da daha önce açılmasına izin verilmiş ve ilk defa öğrenci alınacak programlara ilişkin taleplerinin bir yıl süre ile askıya alınmasıdır. Yeni akademik birim kurma ve/veya program açma taleplerinin askıya alınması yaptırımını gerektiren fiil ve işlemler şunlardır;

a) Uyarma veya uyarma ve düzeltme isteme önlemine konu olan hususların belirlenen süre içerisinde düzeltilmemesi,

b) Vakıf yükseköğretim kurumu tarafından çıkarılan mevzuatın, bu Kanun ve ilgili ikincil mevzuat hükümlerine aykırı hükümler içermesi,

c) Vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş taahhütlerinde yer alan mal varlığı unsurlarının Yükseköğretim Kurulundan izin alınmaksızın değiştirilmesi veya elden çıkarılması,

ç) Denetim faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında gerçeğe aykırı beyanda bulunulması,

d) Alım, satım ve ihalelerde vakıf yükseköğretim kurumunu zarara uğraticı nitelikte usulsüzlük yapılması,

e) Vakıf yükseköğretim kurumunun mali tablolarında gelir-gider ve mallarının eksik gösterilmesi,

f) Vakıf yükseköğretim kurumunun eğitim ve öğretim, yayın, danışmanlık, ticari ve diğer faaliyetleri ile bağışlardan elde ettiği diğer gelirler de dahil olmak üzere gelirlerini, yükseköğretim kurumunun akademik faaliyetleri ile yatırım ve cari giderlerini finanse etmekte kullanmadığının tespit edilmesi,

g) Vakıf yükseköğretim kurumu kurucu vakfı veya vakıfları tarafından kuruluşta taahhüt edilen harcamaların yükseköğretim kurumu gelirlerinden karşılanması,

ğ) Vakıf yükseköğretim kurumu mütevelli heyetine üye seçilmesi, yenilenmesi ve üyeliklerinin sona erdirilmesinde hileli işlemlerin yapılması, mütevelli heyet üyelerinin toplantılara katılımlarının engellenmesi ve ek 5 inci maddede zikredilen mütevelli heyet üyesi olma niteliklerini kaybettiği tespit edilen vakıf yükseköğretim kurumu organı üyelerinin görevlerine, bu durumun öğrenilmesinden itibaren bir ay içinde son verilmemesi,

h) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin Yükseköğretim Kurulunun izin verdiği, yer ve alanlar dışında yapılması.

Öğrenci kontenjanının kısıtlanması veya öğrenci alımının durdurulması: Vakıf yükseköğretim kurumunun önlisans, lisans veya lisansüstü programlarındaki mevcut öğrenci kontenjanının bir yıl süre ile azaltılması veya bu programlara öğrenci alımının tamamen durdurulmasıdır. Öğrenci kontenjanının kısıtlanması veya öğrenci alımının durdurulması yaptırımını gerektiren fiil ve işlemler şunlardır; a) Vakıf yükseköğretim kurumunca yeni akademik birim kurma ve/veya program açma taleplerinin askıya alınması yaptırımına konu olan hususlarda belirlenen süre içerisinde gerekli düzeltmelerin yapılmaması,

b) Öğrenci kayıt kabulü, sınavlar, yurt içi ve yurt dışı yatay geçiş, mezuniyet işlemlerinde veya bunlarla ilgili belgelerde usulsüzlük yapıldığının tespit edilmesi,

c) Yükseköğretim Kurulundan gerekli izinler alınmadan eğitim programlarının açılması veya çift diploma programları düzenlenmesi ve bu programlara öğrenci kabul edilmesi,

ç) Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen kontenjanların üzerinde öğrenci kaydedilmesi,

d) Eğitim ve öğretime başlanması ve sürdürülmesi için Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen öğretim elemanı sayılarının sağlanmadığının tespit edilmesi veya bu sayıların sağlanmış gösterilmesine yönelik yanıltıcı beyanda bulunulması,

e) Bir diploma programı için gerekli asgari öğretim elemanı dışında ilgili programda eğitim ve öğretim faaliyetlerine katkısı bulunmayan kişilerin; söz konusu programın akademik kadrosunda gösterilmesi,

f) Eğitim ve öğretimin 44 üncü madde kapsamında Yükseköğretim Kurulunca belirlenmiş kredi yükü, programlara göre uygulamalı eğitim esasları başta olmak üzere her bir diploma programının gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklere uygun olarak yürütülmemesi.

Öğrenci kontenjanının kısıtlanması veya öğrenci alımının durdurulması yaptırımı, öncelikle ihlalin gerçekleştiği programda, mümkün olmaması durumunda ise kontenjan ve öğrenim ücreti miktarı bakımından emsal olacak diğer bir programda mevcut öğrenci kontenjanının yüzde kırkını geçmemek üzere bir yıl süre ile uygulanır. Aynı ihlalin bir sonraki denetim döneminde tespit edilmesi halinde bu programlara öğrenci alımı bir yıl süre ile tamamen durdurulur.

Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması: Vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin toplamda üç yılı geçmemek üzere birer yıl süreyle geçici olarak durdurulması ve yönetiminin garantöre ya da Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek bir devlet üniversitesine devredilmesidir. Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması yaptırımını gerektiren fiil ve işlemler şunlardır;

a) Öğrenci kontenjanının kısıtlanması veya öğrenci alımının durdurulması yaptırımını gerektiren aynı fiile veya işleme en fazla yedi yıl içerisindeki dört genel denetim döneminde Yükseköğretim Kurulunca yaptırım uygulandığının tespit edilmiş olması,

b) Vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim ile idari, mali ve ekonomik faaliyetlerinin gözetim ve denetimine ilişkin inceleme ve soruşturma faaliyetlerine kasten engel olunması,

c) Üniversitenin mali yönetim ve kontrol sisteminin kasıtlı olarak zaafa uğratılması,

ç) Tutulması gereken defter ve muhasebe kayıtlarının tahrif veya yok edilmesi ya da gizlenmesi,

d) Vakıf yükseköğretim kurumunun muaccel ve kısa vadeli borçlarını, toplam yıllık eğitim ve öğretim gelirleriyle veya eğitim alanı hariç mevcut mal varlığıyla ödeme imkânının bulunmadığının Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun kararıyla tespit edilmesi halinde; vakıf yükseköğretim kurumunun kurucu vakfının, Yükseköğretim Kurulunun altı ayı geçmemek üzere vereceği süre içinde vakıf yükseköğretim kurumunu acz halinden kurtaracak varlığı karşılayamaması veya kesin teminat mektubunu ibraz edememesi,

hallerinde faaliyet izni geçici olarak durdurulur ve yükseköğretim kurumunun yönetimi, garantöre ya da Yükseköğretim Kurulu tarafından kapasitesi dikkate alınarak belirlenecek aynı ildeki bir devlet üniversitesine devredilir. Kasıtlı fiil ve işlemleriyle faaliyet izninin geçici olarak durdurulmasına sebep olanlara, vakıf yükseköğretim kurumu organlarında görev verilmez

Faaliyet izninin kaldırılması: Vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş kanununun yürürlükten kaldırılmasıdır. Faaliyet izninin kaldırılması yaptırımını gerektiren fiil ve işlemler şunlardır;

a) Vakıf yükseköğretim kurumunun, kuruluş tarihinden itibaren üç yıl içinde eğitim ve öğretime başlamaması veya bu süre içinde kurucu vakfın kuruluş taahhüdü olarak devir, temlik ya da taahhüt ettiği mal varlığı unsurlarının vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyetini sürdürmeye imkan vermeyecek ölçüde kaybedildiğinin Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilmesi ve durumun nihai süre içinde aynen yahut nakden eski haline getirilmemesi,

b) Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması süresinin kesintisiz olarak üç yıl devam etmesi ve üçüncü yılın sonunda yapılan denetimde yaptırımı gerektiren durumların ortadan kalkmadığının Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilmesi,

c) Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması yaptırımının Yükseköğretim Kurulu tarafından kaldırılmasından sonra kurucu vakfa devredilen vakıf yükseköğretim kurumunun mütevelli heyetinin devirden itibaren altı ay içerisinde oluşturulamaması,

ç) Kurucu vakfa veya üçüncü şahıslara doğrudan ya da dolaylı olarak kaynak aktarımı olarak kabul edilen tutarın, altı ayı geçmemek üzere verilen süre içerisinde vakıf yükseköğretim kurumuna iade edilmemesi,

d) Faaliyet izni geçici olarak durdurulan vakıf yükseköğretim kurumunun, eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürebileceği yeterli taşınmazı bulunmadığının veya mevcut malvarlığıyla eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdüremeyeceğinin Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilmesi.

Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle, kurucu vakfa veya üçüncü şahıslara doğrudan ya da dolaylı kaynak aktarımı olarak kabul edilecek haller, nesnel ve ölçülebilir kriterlere göre belirlenir. Yükseköğretim Kurulu, kaynak aktarımının niteliği ve miktarına göre bu madde kapsamındaki yaptırımları uygular ve önlemleri alır."

"Yapılan denetimler sonucunda faaliyet izninin kaldırılması gerektiği tespit edilen vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş kanununun yürürlükten kaldırılmasının sağlanması için Yükseköğretim Kurulu tarafından derhal Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirim yapılır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Maddeyle ilgili 1 adet önerge var, önergeyi okutuyorum: Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Sayın Hun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ederim Başkan.

Bu madde, vakıf yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerinin sona ermesini veya faaliyet izinlerine ilişkin süreçlerde uygulanacak bazı husus ve esasları yeniden düzenlemektedir. Düzenleme, ağırlıklı olarak teknik ve idari nitelikte görülmekle birlikte doğrudan öğrencilerin eğitim hakkını ve akademik personelin hukuki durumunu etkileyebilecek sonuçlar doğurma potansiyeline sahiptir. Bir yükseköğretim kurumunun faaliyetinin sona ermesi hâlinde öncelikle korunması gereken husus, öğrencinin eğitim hakları ile akademik ve idari personelin kazanılmış haklarıdır. Öğrencilerin eğitimlerine kesintisiz devam edebilmeleri, diplomalarının hukuki geçerliliğinin korunması, burs ve öğrenim haklarının güvence altına alınması ile akademik ve idari personelin özlük haklarının korunması kanunda açık güvencelere bağlanmalıdır. Bu tür durumlarda yalnızca idari tasfiye sürecinin düzenlenmesi yeterli değildir. Sürecin nasıl yürütüleceği, öğrencilerin hangi üniversitelerde ve hangi koşullarla yetiştirileceği, eğitim kalitesinin nasıl korunacağı ve akademik personelin haklarının nasıl güvence altına alınacağı gibi temel hususların da kanun düzeninde açık ve öngörülebilir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Anayasa'nın 42'nci maddesinde güvence altına alınan eğitim hakkıyla, hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan hukuki güvenlik ve belirlilik ilkeleri, bu süreçlerde ortaya çıkabilecek hak kayıplarının önlenmesini zorunlu kılmaktadır. DEM PARTİ açısından yükseköğretimde kurumsal değişiklikler, faaliyet izinleri veya idari tasarruflar nedeniyle öğrencilerin veya eğitim emekçilerinin hak gasbına uğramaması esastır. Kanuni düzenlemeler idarenin yetkilerini genişletmekten çok eğitim hakkını ve hukuki güvenliği güçlendiren güvenceleri esas almalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylamadan önce bir redaksiyon yetkisine ihtiyaç bulunmaktadır, okutuyorum:

İşlenecek hükümde yer alan "ibraz edememesi," ibaresinin "ibraz edememesi." şeklinde ve "hallerinde faaliyet izni geçici olarak durdurulur ve" ibaresinin "faaliyet izninin geçici olarak durdurulması durumunda" şeklinde redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Madde üzerinde söz alabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, 10'uncu madde önemli bir madde. O yüzden de uzun uzun okuduk burada maddeleri.

Şimdi burada bir kere şunu söylemem gerekiyor, iktidar milletvekillerine de YÖK Başkanına da şunu söylemek isterim: Türkiye'de 74 vakıf üniversitesi var, YÖK Kanunu çıktığında 27 üniversite vardı. Artık zamanı geldi geçti. 74 vakıf üniversitesi, 4 tane vakıf meslek yüksekokulu var ve kırk dört yıldır bunlarla ilgili bir kanun çıkmadı. Takdir edersiniz ki birtakım maddeler ona ekle buna çıkar, ona ekle buna çıkar ve Türkiye'de bazı konularla ilgili verilmesi gereken kararlar var. Fiilen vakıf üniversitesi olmanın dışında üniversiteler var. Yani bir vakıf kurmuş, büyük paralar vakfetmiş, vakıf bizim de birçok kadim kültüründe bir geleneğidir. Vakfın kökü belli; bir iş için para vakfedeceksiniz, mal vakfedeceksiniz, akar vakfedeceksiniz. Bu üniversiteler böyle dönmüyorlar, bu üniversiteler öğrencilerin katkılarıyla dönüyorlar dolayısıyla bu meseleyi dört başı mamur olarak ele almamız gerekiyor. Birincisi, bunu söylemek isterim. Türkiye'nin vakıf üniversiteleriyle ilgili bir yasal düzenlemeye ihtiyacı var, hatta buradan ilerleyerek söyleyeyim, aslında dört başı mamur bir yükseköğretim kanununa yeniden bakılarak çözülmesine ihtiyaç var.

İki, şimdi, bu öyle bir sorun ki bakın, bu ülkede hain kalkışmadan sonra 15 üniversite kapatıldı. Bu 15 üniversitede 65 bin öğrenci vardı. Şimdi, üniversite düşünün, buraya gidiyorsunuz, orada okuyorsunuz -bir yığın üniversite, bunların içerisinde tanınan

bilinen üniversiteler var- ve bu üniversiteler kapatıldıktan sonra başka üniversitelere gönderiliyorlar öğrencileri, değil mi? Şimdi, bu gidilen üniversite için bir problem. O bölümlerin bir kısmı o üniversitede yok.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Onlar garantör zaten Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Onlar zaten garantör.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Garantör, onu söylüyorum ben de.

Şimdi, bu da bir problem çünkü örneğin son Bilgi Üniversitesi faciası.

YÖK Başkanımızdan bununla ilgili bir bilgi almaktan çok mutlu olurum. Yani dünyanın neresinde İstanbul Bilgi Üniversitesi gibi köklü bir üniversite, bir gece yarısı kapatılacak, vatandaş sabah uyandığında üniversitesinin kapandığını görecektir. Mesela size soruldu mu bu, siz kapatılması yönünde bir görüş bildirdiniz mi? Sonra, üç gün sonra açılacak bu üniversite. Şimdi, böyle devlet yönetemeyiz yani. Bu üniversite Türkiye'nin köklü üniversitelerinden bir tanesi. Öğrencisi, öğretim üyesi, idari personeli ve finallere gidiliyor ve ben hâlâ emin değilim yani finaller falan bitince ağustosta ne olacağı konusunda işte, ne olacağından da emin değilim. Mesela, bununla ilgili bize söyleyebileceğiniz bir şey varsa bilmek isterim. Şimdi, bir üniversite bu kadar kolay kapatılıp bu kadar kolay açılmamalıdır. Bu böyle olmaz. Burada üniversiteleri yasayla açıyoruz değil mi? Yasayla açıyoruz. Sonra Cumhurbaşkanı bir gece yarısı kapatıyor, sonra gene açıyor; anlaşılmaz bir durum. Bizi aydınlatırsanız sevinirim.

Bir başka şey, bu üniversitelerin mali şeffaflıkla ilgili, kaynak aktarımıyla ilgili, kâr amacı yasağıyla ilgili, kamu denetimiyle ilgili üzerinde çalışılması gereken meseleler var. Benim mesela hâlâ üniversite olarak nasıl çalışabildiğine dair ciddi soru işaretlerim olan merak ettiğim yerler var yani tesisleri açısından, imkânları açısından, bir apartman gibi yani. Dolayısıyla bunlar nasıl oluyor da devam edebiliyor? Bunlara bakmamız lazım. Evet, bütün maddeleri okuduk, okurken bile yorulduk ama bu üniversitelerde 100 binlerce öğrenci var, bunu konuşmamız lazım.

Şimdi, başka bir şey söyleyeyim; bu kanun teklifinde vakıf üniversiteleri yalnızca idari ve mali yaptırımlar, ücretsiz öğrenim görecektir öğrencilerin sayısının artırılması, tıp fakültesi olan vakıf üniversitelerine verilen kendi hastanelerini açma süresinin uzatılması gibi konular ele alınıyor. Oysa son yıllarda vakıf üniversitelerinin en önemli tartışma konusu akademisyenlerin çalışma koşulları, düşük ücretler, güvencesiz istihdam, keyfi işten çıkarmalar, sendikal hakların fiilen kullanılamaması çünkü bir torbanın içindeler sendikal olarak, özel sektör öğretmenlerinin de aynı sorunu ve akademik personelin özlük haklarına ilişkin yapısal sorunlar uzun süredir kamuoyunun gündeminde ve biz bunu hiç konuşmuyoruz. Bir anda kendinizi o üniversitenin dışında bulabilirsiniz, hiçbir güvenceniz yok. O üniversitenin patronları sizden hoşlanmayabilirler. Siz kamuoyunda bir "tweet" paylaşırsınız, gidebilirsiniz; bir eleştiride bulunursunuz, gidebilirsiniz. Bunların hepsini yaşıyoruz Türkiye'de. O yüzden tamamen susmuş, susturulmuş bir akademik camiamız var. Mesela, bir vakıf üniversitelerinin böyle bir güvencesiz hayatla devam etmesinde ne gibi yarar umuluyor? Konuşmayınca Türkiye için iyi bir şey yapılmış olmuyor yani. Mesela, bu teklifte vakıf üniversitelerinde çalışan on binlerce akademisyenin çalışma yaşamını iyileştirecek tek bir düzenleme yok. Birtakım hükümler var, okuduk uzun süre ama o akademisyenlerin çalışma yaşamlarını düzeltecek hiçbir hüküm yok. Benzer şekilde, bu kanun teklifinde, son yıllarda enflasyon karşısında vakıf üniversite öğrencilerinin üzerindeki artan ücret yüküyle ilgili ve bunu sınırlandırılmasıyla ilgili bir mesele de yok. Özel üniversitelerin sayısı 78 olmuş, öğrenciler inanılmaz paralar ödüyorlar ve şu anda Türkiye'deki özel üniversitelerin bazılarının ücretleri dünyanın önde gelen üniversitelerinden daha fazla. Bu bir problem. Var mı? Dolayısıyla bizim vakıf üniversiteleri meselelerine dört başı mamur olarak yeniden bakmamız lazım. Bunu çok önemli buluyorum. Meclisin de bu meseleyle ilgili harekete geçmesi gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Nazım Bey, sanıyorum söz istediniz.

Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Başkanım, çok kısa bir şekilde bir konuda teklif sahibi milletvekilimizden bir açıklama isteyeceğim. Şimdi, maddenin ikinci paragrafının son cümlesi şöyle: "Bu maddede sayılan önlem ve yaptırım uygulanmasını gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiillerin işlenmesi hâlinde de aynı türden önlem ve yaptırım uygulanır."

Şimdi buradaki "benzer fiiller" ifadesi biraz riskli geldi bana; ne demek ve hangileri benzer? Kim, neye göre benzerlik kararı verecek? Bu bir suistimal ve keyfiliğe yol açar mı? Burada bir tasrih, açıklama ihtiyacı var mı?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Kaçınıcı madde?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - 10'uncu madde, ikinci paragrafın son cümlesi.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Cevap verecek misiniz yoksa başka söz isteyenler var, onlara söz verelim...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Sonra cevap vereceğim.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Böyle sadece bir soru sormaya niyet etmişim ama açıkçası bu madde daha genel bir değerlendirme yapmayı gerektiriyor, çok ciddi problemlerle bir şeyle karşı karşıyayız. Vakıf üniversitelerinin çok ciddi, çok ağır sorunları var Suat Vekilimin de söylediği gibi. Sonuçta bu sorunlar ele alınırken bir amaç olmalı. Demokratik bir üniversite, akademik özgürlüklere, bilimsel özerkliğe sahip çıkan bir demokratik üniversite ortamı ve vakıf üniversitelerinin de bu çerçevede faaliyet göstermesi. Tabii ki birçok başka nedene bağlı olarak da çeşitli yaptırımlar ve düzenlemeler dünyanın her yerinde vardır, burada da olacaktır ama bizim esas olarak artık ne bu iktidara ne bu YÖK düzenine bu demokratik üniversite kriteri açısından bir güvenimiz yok.

Şimdi, biz, bir kere, bu hıza mahkûm edilmemeliydik bunu değerlendirirken. Bir günde bu kadar kapsamlı bir kanun teklifi Komisyona geliyor, gece yarısı olmuş, biz bunu hızla görüşeceğiz, bitireceğiz ve Genel Kurula gidecek. Bu, Komisyona o kadar işlevsizleştiren bir şey ki. Bir şey söylüyoruz etrafta fısıldaşmalar oluyor, itirazlar oluyor, cevap verecek zamanımız yok. Mesela, ben az önce şeyi söyledim, dekanlık seçimleri kaldırıldı. Dekanlık zaten bir eğilim yoklamasıydı, seçimler vardı, eğilim yoklamaları yapıldı. Üç isim önerilirdi, rektör bildirirdi bunu YÖK'e ama o eğilim yoklamaları demokratik bir üniversite için o kadar sahiplenilen bir şeydi ki. 2020'de ODTÜ Rektörü bu eğilim yoklamalarını kaldırmaya kalkıştığında, bizim açımızdan dekanlık seçimlerini kaldırmaya kalkıştığında büyük bir infial olmuştu. Şimdi, bütün bunlar unutulmuş. Biz bir şey söylediğimizde bize teknik maddeler

hatırlatılıyor. Üniversite teknik maddelerden, böyle bir anlayıştan ibaret yürütülemez. Şimdi, ben bu maddeye baktığım zaman da vakıf üniversitelerinin kapatılmasıyla ilişkili olarak gerçekten de çok travmatik bir geçmiş var önümüzde. O kadar da geçmemiş üzerinden, 15 üniversite kapatılmış, öğrenciler darmadağın olmuş, kimisi kendi eğitim aldığı dilde okul bulamamış, kimisi bölüm bulamamış, akademisyenler işsiz kalmış. Ayrıca, bu vakfedenler bakımından birçok hak kaybı yaratmış. Menfur bir darbe girişimi, birçok yanlış yapılmış ama o yanlışın faturası bu yanlışta zerre kadar payı olmayan birçok akademik akademisyene ve öğrenciye de ödetilmiş. O yapıyı kuran, o vakıfları kuranlar sonuçta onlar değildi, bu iktidar yönetimi düzeni içinde yapıldı. Şimdi, aynı mantıkla bu düzenlemeler önümüze geliyor. Anayasa Mahkemesi bu faaliyet durdurma ve kapatmayla ilişkili olarak diyor ki: "Bir yönetmelikle ele alırsanız bu çok çabuk bir idari tasarrufla sona erdirilebilir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Peki, bunu kanunla yaptığınızda bu kanun maddesi bize bunun böyle olmayacağını - YÖK Başkanı soruyorum- nasıl taahhüt ediyor? Hiç öyle bir şey yok.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Üç dakikanız bitti.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Mesela ağır bir fiil ya da işlemin olması durumunda nedir bu ağır fiil ve işlem, buna kim karar verecek? Nasıl ele alınacak?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şu an kaydınız yapılmıyor, üç dakikanız bitti.

Son bir dakika vereyim isterseniz, tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Burada Anayasa Mahkemesinin temel itirazı yönetmelikle ele alınmasının tek bir idari tasarrufla sona ermeyi de getirebileceği. Peki, kanunla ele alındığında bu kadar muğlaklıklar varken bize bunun güvencesini ne veriyor? Gene aynı şekilde bu sürecek, hiçbir şey görmüyoruz burada. Bu ağır işlem nedir, ağır fiil nedir? Garantörlük meselesi apayrı, bir sürü zaafı olan bir yapı ve bütün bunları da gördük. Bunları size sormak istedim.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, cevap verecek misiniz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Olur, hemen kısaca...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, size söz vereyim.

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Kıymetli vekillerim, şimdi, bu madde Anayasa Mahkemesinin bir iptal kararı nedeniyle gündeme gelmiş oldu; sizlerin huzurunuzda, dikkatinize arz ediliyor. Bu iptal edilen madde de şu: Anayasa Mahkemesi "İlgili kanunla Yükseköğretim Kurulunun yönetmelikle ilgili konuyu tanzim etme yetkisini iptal ediyorum. Bu yönetmelikle olmaz, bu olsa olsa kanun maddesiyle olabilir." diyor. Dolayısıyla burada vakıf üniversitelerinin mevzuata uygun olmayan fiil, tasarruf, tutum, sair sebeplerle kademelendirilmiş uyarı, uyarı ve düzeltme, akabinde akademik askı, kontenjan, bilahare faaliyet izninin geçici olarak durdurulması ve en sonunda da faaliyet izninin kaldırılması biçiminde yani kademelendirilmiş tedbirlerin kanuna dercedilmesini istediği için bu gündeme geldi.

Eğer "İçeriği biraz konuşalım." dersanız elbette onunla da alakalı olarak ifade edebileceğimiz hususlar hiç şüphesiz var. Şimdi, aslında bu kanun vakıf üniversitelerinin indi bir şekilde yani keyfi tutumlarla önünün alınması, faaliyet izninin durdurulması yahut kapanmasını aslında büyük ölçüde engellemiş oluyor yani vakıf üniversitelerinin yaptığı, uyguladığı fiillere nispetle -ki onlar tatad ediliyor burada Sayın Başkanım- üniversitelerin uyarılması, düzeltilmesi akademik olarak askı -hepimiz gayet iyi biliyoruz- tabiri caizse verilecek cezanın da karşılığında en az işlenen suç kadar olması yani mukabelebilimsel çerçevesinde olması gerekiyor. Biz bunları dikkate alarak burada tatad etmiş yani sıralamış oluyoruz. Bunların ayrıntılarını eğer isterseniz çok ayrıntılı bir şekilde izah edebiliriz ancak burada dikkatle incelendiğinde fark edilecektir ki aslında mevzuatı net bir şekilde ortaya konulmuş kurallar var ve o kurallara yönelik vakıf üniversitelerinin tutumları derecelendiriliyor. Yapılan işlem aslında büyük ölçüde bundan ibaret.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Burada, muğlak sayılabilecek, az önce Vekilimiz ifade etti "Benzer fiil nedir, ne değildir?" diye.

Kıymetli vekillerim, şimdi, burada her fiili tatad etmeye kalkışsak biliyorsunuz, kanun maddesi, usulden dolayı burası belki 10 katına, 20 katına çıkabilir. O sebeple, herhangi bir fiile benzetilerek usul ve esaslarda Yükseköğretim Kurulu tarafından aslında onlar ilan edilecek. Aksi takdirde, kanun maddesi çok ince ayrıntılara inerek her bir fiili aynı disiplin cezalarında olduğu gibi teker teker sayması icap eder. E, bu zaten mümkün olamayacağı için ister istemez genel ifadeler kullanmak durumunda kalmış olduk.

Aslında, ayrıca yargı denetimine tabi olması da fevkalade önemli. Bir de kapatma burada neticede -son maddelerde fark edeceksiniz- Büyük Millet Meclisine intikal ediyor yani yine Büyük Millet Meclisinde ancak bir vakıf üniversitesi kapatılabilecek. Bu açıdan da sayın vekillerimizin dikkatini bilhassa çekmek isterim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İstanbul Bilgi Üniversitesinin durumunu nasıl tarif edebilirsiniz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, bu, kapsamın yani bu kanun maddesi teklifinin dışında bir husus ama en azından şunu diyebilirsiniz: Bu kanun maddesiyle vakıf üniversitelerinin durumu aslında, faaliyet izninin durdurulması dâhil, bunların hepsi kanun maddelerine bağlanmış oluyor ve Meclise intikal ediyor; daha güvencede olduğunu söyleyebiliriz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Faaliyet izninin durdurulması da mı Meclis kararına bağlı?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yok, kapatılması.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kimin kararıyla olacak faaliyetin durdurulması?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - O, şöyle: Maddeleri ayrıntılı bir şekilde teker teker de okuyabilirim sizlere.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yok, estağfurullah, ben sadece kimin kararıyla olacağını merak ediyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, şöyle: Bunun için -bir aşaması var onların- en nihayetinde faaliyetlerini söz gelişi ekonomik olarak sürdüremeyeceği hususunda Yükseköğretim Kurulu yaptığı çalışmalarla ortaya çıkaracak, sonra garantör

üniversite bunu, bu üniversiteyi muvakkaten yönetme yoluna gidecek. Tespitler kısmını soruyorsanız, bu büyük ölçüde Yükseköğretim Kurulunun denetleme marifetiyle yahut diğer mekanizmalarla ortaya koyacağı görüşlerle olacaktır Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Size sorduğum soruya da bir cevap alabilir miyim Sayın Başkan. İstanbul Bilgi Üniversitesinin kapatılması kararı neden verildi, neden üç gün sonra değiştirildi? Bunu siyasi bir mülahaza olarak sormuyorum. Ülkenin bu kadar köklü bir üniversitesi nasıl oldu da bir gece kapatıldı, neden; nasıl oldu da açıldı, neden?

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Bir de bu kadar üniversite, "kondu" tabir ettiğimiz derme çatma üniversite dururken Bilgiye bu yapıldı yani bunu da eklemek gerek.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, cevap vermek durumunda değilsiniz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Niye cevap vermesin ya?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır yani bu konuda yazılı da cevap verebilirsiniz çünkü şu an kanun maddelerini konuşuyoruz ve maddemizle ilgili açıklamanızı yaptınız. Bir sonraki maddeye geçebiliriz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, resmen YÖK Başkanına diyorsunuz ki: "Bu konuyla ilgili konuşma."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yok, hayır, konuşmak istiyorsa konuşabilir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Onu derken arkadan da diyorsunuz ki: "Gergindir o zaten."

Şimdi, ben Bilgi Üniversitesinde ders vermiş birisiyim, benim öğrencilerim var orada, mezunlar var arkadaşlarım. Şimdi, dolayısıyla ben YÖK Başkanımıza son derece kibar bir ifadeyle dünyada eşi benzeri olmamış olan bir işi soruyorum. Ülkenin önde gelen bir üniversitesi gece yarısından sonra kapatıldı, üç gün sonra açıldı. Siz de YÖK Başkanıyınız, nasıl bulacağız yani soruyorum bu soruyu. Şimdi, buradan Başkan diyor ki: "Sen bunlara cevap vermesen iyi olur." Neden? Kayıtlara girer çünkü. Verecek misiniz cevap?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, cevap verecekseniz açacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, böyle bir şey olur mu "Başkanım, cevap verecekseniz açacağım." diye?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bana sorulanlara cevap verdim ben yani ilgili kanun maddesi dâhilinde cevap verdim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, tamam.

Saygıdeğer milletvekilleri, 10'uncu maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Toplantıya on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:00.59

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 01.16

BAŞKAN: Ayşen GÜRCAN (Eskişehir)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas TOPSAKAL (Samsun)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

----- 0 -----

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 11'inci maddenin görüşmelerine başlıyoruz.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 2547 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yükseköğretim kurumları yönetim kurulları, masrafları ofis sermayesinden karşılanmak şartıyla 22/12/2016 tarih ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamındaki hizmet buluşlarının hak sahipliğinin ofis adına devrine karar verebilir. Bu durumda yükseköğretim kurumunun ilgili mevzuattan doğan hak ve yükümlülükleri ofise ait olur. Ofis, kendi adına tescil edilen haklardan elde edilen gelirin üçte birini söz konusu hakları devreden yükseköğretim kurumu döner sermayesine, üçte birinden az olmayacak tutarı ise buluşu yapana ödemekle yükümlü olup kalan tutar ofise aittir. Döner sermayeye aktarılan bu tutarlardan Hazine payı hariç herhangi bir kesinti yapılmaz ve bu tutarlar 58 inci maddenin (b) fıkrasında belirtilen giderler için kullanılır. Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce hak sahipliği yükseköğretim kurumları bünyesinde olan buluş ve başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Birden fazla yükseköğretim kurumu ortak bir ofis kurmak için başvurabilir. Bu durumda yerleşkesinde veya ortağı olduğu teknoloji geliştirme bölgesinde ofis kurulan yükseköğretim kurumu, başvuruda muhatap kurum olarak belirtilir. Ofis faaliyetlerine katkı sağlayacağı değerlendirilen diğer tüzel kişiler ofise sermaye koymak koşulu ile ortak olabilir.

Ofis, öz sermayesini veya gelirlerini kullanarak üretilen bilgi ve yapılan buluşların ticarileşmesi için yatırım yapabilir veya kamu ve özel sektör şirketleri ile ortaklıklar kurabilir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Perihan Koca

Iğdır

İstanbul

Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kezban Konukçu.

Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin düzenlemeler yapılırken temel öncelik kamu yararı olmalıdır. Devletin görevi, yükseköğretimde fırsat eşitliğini güçlendirmek, kamusal üniversitelerin eğitim ve araştırma kapasitesini artırmak ve tüm öğrencilerin nitelikli eğitime eşit koşullarda erişimini sağlamaktır. Kamu kaynaklarının kullanımında öncelik, kamusal yükseköğretimin güçlendirilmesi olmalıdır.

Teknoloji transfer ofislerine ilişkin düzenlemeler yalnızca ekonomik verimlilik perspektifiyle ele alınmamalıdır. Bu, piyasacı bir yaklaşımın ürünüdür. Bilimsel bilginin toplumsal faydaya dönüştürülmesi önemlidir ancak üniversiteler yalnızca patent üreten veya ticarileştirilebilir araştırmalar yapan kurumlar değildir, olmamalıdır. Temel bilimler, sosyal bilimler, sanat ve beşerî bilimlerde toplumun gelişimi açısından vazgeçilmez öneme sahiptir. Bu nedenle, yükseköğretim politikaları kısa vadeli ekonomik beklentiler yerine uzun vadeli bilimsel gelişmeyi ve toplumsal faydayı esas almalıdır.

11'inci maddenin bu nedenle çıkarılmasını arz ve teklif ediyoruz.

Teşekkürler. BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesiyle kanunun ek 32'nci maddesine eklenmesi öngörülen yeni üçüncü fıkranın üçüncü cümlesinde geçen "üçte birinden az olmayacak" ibaresinin "yüzde kırkıdan az olmayacak" biçimde değiştirilmesini, teklifle eklenmesi öngörülen üçüncü fıkrasının son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Halıcı, buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Başkanım.

Şimdi, bu maddeyle teknoloji transfer ofisleri düzenleniyor. Ekonomik açıdan önemli bir madde. Üniversitelerde geliştirilen hizmet buluşları teknoloji transfer ofisleri aracılığıyla satılabilecek, lisanslanabilecek, şirket kurulabilecek, yatırım alınabilecek. İlk değerlendirmede olumlu tarafları olmakla beraber tek başına yeterli değil. Türkiye'nin asıl sorunu Türkiye patent üretmiyor değil, sorun Türkiye açısından patentin ekonomik değere dönüşmemesi. Bugün üniversitelerimiz patent başvurusu yapıyor fakat çok azı lisanslanıyor ve yatırım alma oranı da maalesef çok düşük. Teklifte bu TTO'ların nasıl performans değerlendireceği de söylenmiyor. Patent sayısını artırmak kolay, zor olan patentten şirket çıkarmak aslında. Kanunda performans ölçütleri de tanımlanmamış. Örneğin, TTO başarı kriterleri yalnızca patent sayısı değil lisans gelirleri, ihracat, girişim sayısı ve yatırım miktarı olmalı. Burada bir soru sormak istiyorum: Türkiye'de son beş yılda üniversitelerde geliştirilen patentlerden kaç tanesi üretime dönüşmüştür, kaç ihracat yapmaktadır? Biz de verdiğimiz önergeyle iki düzenleme öneriyoruz. Bir tanesi hizmet buluşu sahibi kişinin bu buluşun ticarileşmesi sonucu elde edeceği gelirin en az 1/3 pay yerine yüzde 40 ve üzeri paya yükseltilmesi. Bu yolla çalışanın, patent sahibinin, buluş sahibinin teşvik edilmesini açıkçası öneriyoruz. Diğer de geçici bir maddeyle bu maddenin yürürlük tarihinden önceki buluşlar için de ofis ve ticarileştirme olanaklarının sağlanmasını öneriyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi ile 2547 sayılı Kanun'un Ek 32'nci maddesine eklenmek istenen dördüncü fıkranın son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Teknoloji Transfer Ofisi İcra Kurulu tarafından ofis faaliyetlerine katkı sağlayabileceği tespit edilen diğer tüzel kişiler, ofise sermaye koymak koşuluyla ortak olabilir. Katkı sağlama kriterleri objektif ve ölçülebilir şekilde yönetmelikle belirlenir. Ortaklık süreçleri ilan edilerek yürütülür ve alınan kararlar gerekçeleriyle birlikte ofisin resmi internet sitesinden kamuoyuna açıklanır."

Şenol Sunat
Manisa

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şenol Hanım.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Mevcut düzenlemede yer alan "ofis faaliyetlerine katkı sağlayacağı değerlendirilen diğer tüzel kişiler" ibaresi değerlendirme yetkisinin hangi organ tarafından ve hangi usulle kullanılacağını açıkça göstermediğinden hukuki belirlilik ilkesini zedelemektedir. Önergeyle bu yetki Teknoloji Transfer Ofisi İcra Kuruluna verilerek karar alma sürecindeki belirsizliğin ve yetki karmaşasının giderilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca ortaklık kriterlerinin yönetmelikle objektif ve ölçülebilir şekilde belirlenmesi, ortaklık süreçlerinin ilan edilmesi ve karar gerekçelerinin kamuoyuyla paylaşılması suretiyle şeffaflık, eşitlik ve hesap verilebilirlik güçlendirilmektedir. Böylece ortaklık süreçlerinin keyfi uygulamalardan uzak, denetlenebilir ve öngörülebilir bir kurumsal yönetim anlayışıyla yürütülmesi hedeflenmektedir diyor, konuşmamı da çok kısalttığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler. Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 2547 sayılı Kanunun ek 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 39- Türkiye'deki devlet yükseköğretim kurumları, Cumhurbaşkanlığı kararıyla yurtdışında yerleşke, akademik birim, program ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan diğer tesisler kurabilir.

Bu madde uyarınca kurulan yurtdışı birimlerinin ihtiyacı olan akademik ve idari personel kendi üniversitesinden veya Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarından görevlendirme suretiyle veya mahallinden sözleşmeli ya da saat başı ücret karşılığında 2809 sayılı Kanunun ek 158'inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanarak çalıştırılabilir. Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarından görevlendirme suretiyle çalıştırılacak olanlar dışındaki personelin nitelikleri, ücretleri, seçim esas ve usulleri, görev yerleri ve süreleri, azami sözleşme süresi, izinleri, yurt dışındaki görevlerinin sona erdirilmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenir.

Üniversitenin yurt dışındaki faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin tutulacağı hesaba, yapılacak harcamalara, üniversite bütçesinden aktarılacak kaynağa, hesabın muhasebeleştirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü alınarak ilgili üniversite tarafından belirlenir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde önerge yoktur.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, bu maddeyle ilgili bir konuşmak istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu 12'nci maddenin hiç olmaması gerektiğini düşünüyorum. Nedeni de şu: Türkiye'de öğrencilerin büyük yarışmalarla girdiği üniversiteler var. Boğaziçi Üniversitesi gibi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi gibi, değil mi? Bu üniversiteler yurt dışında kampüs açtıklarında bu üniversiteler orada da öğrenci alacaklar ve maalesef, bu ülkede büyük bir yarışmayla girilen üniversitelerde bu öğrencilerin aldığı diplomaların aynısı o ülkelere girildiğinde çok daha düşük standartlarla oluyor olacak.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yok, öyle değil.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Öyle değil, değil. Yani bunu herhangi bir ülkede açtığınızda bunların standartları çok daha düşük. Örneğin orada okumak üzere Türkiye'den öğrenciler de başvurabilir. Örneğin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ODTÜ'nün bir kampüsü var, Türkiye'den öğrenciler gidiyorlar. Türkiye'deki bölümün Kuzey Kıbrıs'ta eş değeri var ama ikisinin arasında puan farkları var. Dolayısıyla, göz bebeği üniversitelerimize burada giremeyecek olan öğrenciler başka bir ülkeye giderek paralarıyla aynı diplomayı alacaklar, mezun olduklarında da ikisi de ODTÜ mezunu olacak, ikisi de Boğaziçi mezunu olacak ve normalde bu üniversitelerde okuyamayacak öğrenciler bunlar. Eğer Türkiye yurt dışında üniversite açmak istiyorsa mevcut üniversitelerinin kampüslerini açmamalıdır. Sadece yurt dışında eğitime yönelik üniversiteler açılabilir, bu üniversiteler yurt dışına açılmaya yönelik olabilirler ama burada sınavla öğrenci alan üniversiteler, bu kadar kıymetli üniversiteler, bu kadar yarışarak girilen üniversiteler yurt dışından birilerinin parayla bir tür diploma aldıkları bir yapı olmamalıdır. Bu ülke Balkanlardaki bazı üniversitelerin diploma dağıtma mekanizması olduğunu gördü; net, maalesef. Olayı siyasetleştirmemek için geri planını da söylemiyorum çünkü sonra alınabilir bazı milletvekillerimiz. Ama bu Mecliste görev yapmış bazıları... Ciddi sorunlar oldu bu üniversitelerde, diploma dağıtma mekanizmasına dönüştü; gidip gitmedikleri belli değil, okuyup okumadıkları belli değil. O yüzden, Türkiye'nin çok üst düzey üniversitelerinin yurt dışında kampüs açarak aynı diplomayı vermeleri doğru değildir. O öğrenciler okuyacaklarsa Türkiye'de okuyacaklardır, olması gereken budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Mehmet Bey, bu maddeyle ilgili söz istiyorsunuz herhâlde.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Evet.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, devlet üniversitelerinin yurt dışında eğitim ve araştırma faaliyeti yürütmesi Türkiye'de akademik gönüllülüğü güçlendirebilir ancak personelin niteliği, ücreti, seçimi, izinleri ve görevinin sona ermesi gibi temel konuların tamamının Cumhurbaşkanlığı kararına bırakılması... Yani bu kadar yükü Cumhurbaşkanımıza yüklemeyin, çok yükü var zaten; çalışma rejiminin kanuni çerçevesini zayıflatmaktadır. Yurt dışı faaliyetlerden elde edilecek gelirlerin ve üniversite bütçesinden aktarılacak kaynakların denetimi de açık bir sisteme bağlanmalıdır. Uluslararasılaşma üniversitelerin kurumsal iradesini ve TBMM'nin bütçe denetimini geriye iten bir merkezileşme aracına dönüşmemelidir. Personel ve mali yönetim esaslı unsurları kanunda yer almalıdır.

5 tane sorum var ama onları da Genel Kurulda sorayım inşallah.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu konuda yürütme bir açıklama yapmayacaksa oylamaya sunuyorum.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 47 - Anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında ücretli veya ücretsiz olarak, kısmen yahut tamamen başkalarına yazdırdığı tez, makale, kitap veya yaptırdığı proje gibi çalışmalarla önlisans, lisans veya lisansüstü diploma derecesi ya da akademik ünvan alan kişiler, üniversite öğretim mesleğinden çıkarılır, bu yolla kazanılan akademik derece ve ünvanlar geri alınır.

Birinci fıkra kapsamındaki yayın veya çalışmaları ücretli ya da ücretsiz olarak, kısmen yahut tamamen başkaları adına yapan, üreten veya bunlara aracılık eden kişilere beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası verilir. Fiilin, meslek edinen kişilerce işlenmesi halinde verilecek adli para cezası on bin günden az yirmi bin günden fazla olamaz. Bu yayın ve çalışmaları kullanmak suretiyle diploma derecesi veya akademik ünvan alan kişilere beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası verilir.

Bu suçtan dolayı tüzel kişiler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 60 ıncı maddesi hükümleri uygulanır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Herhangi bir önerge yok.

Madde üzerine söz almak isteyen? 13'üncü maddedeyiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Benim bir sorum var, bir soru soracağım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yasa teklifini hazırlayan sayın milletvekilimize sormak istiyorum: 7'nci madde buna çok benzer bir madde, 8'inci madde buna çok benzer bir madde, sonra 13'üncü ve 14'üncü madde. Neden bunlar 7, 8, 9, 10 olmamış ya da neden hepsi bir maddede olmamışlar diye sormak istiyorum. Araya niye başka şeyler girmiş? 8'inci madde disiplin soruşturmaları, hadi o şey... 13, 14 aynı.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Mahiyet farkı vardır muhtemelen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Araya niye ötekiler girmiş? Ben onu merak ettim... Samimiyetle soruyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Başkanım.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Sayın Başkanım, ayrı ayrı maddelerde düzenlenmesi bir zorunluluktan kaynaklanıyor. Şöyle, ilk Komisyondan geçen, emek ve çabaları dışındaki ünvan, derece alınmasına ilişkin fiil disiplin fiili kapsamında, üniversite öğretim üyeliği, öğretim elemanı mesleğinden çıkarma cezası kapsamındaydı, tamamıyla disiplin hükümlerine tabi olan bir fiil. Burada ise aynı fiil Türk Ceza Kanunu anlamında suç olarak tanımlanıyor. Dolayısıyla aynı madde içerisinde hem disiplin hem suç teşkil eden bir fiilin düzenlenmesi kanun tekniği açısından doğru olmayacağı için ayrı bir suç tanımı yapan maddenin ihdas edilmesi ihtiyacından dolayı ayrı ayrı düzenlenmiş oldu efendim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sorum şu: 9, 10, 11, 12 niye araya girmiş?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - 9, 10, 11...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kanunu işlemek açısından, tartışmak açısından...

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Şimdi, ek maddelerden sonra ek maddeler bitiyor, ek 32'den sonra artık en son ek 42 galiba. Dolayısıyla bu maddeler bütünüyle ek madde olacak, geçici maddelerimiz ayrı. Tabii, malumunuz, yine kanun tekniği açısından kanun numaraları dikkate alınarak 2547, 2809 sayılı Kanun gibi, biraz doğal olarak bu sebeplere bağlı bir serpilme olmuş oldu yoksa başkaca bir gerekçesi yok efendim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 48 - Yurtdışında bulunan bir eğitim kurumu adına hareket ederek mevzuata aykırı bir şekilde Türkiye'de önlisans, lisans ya da lisansüstü program açanlar veya bu programları yürütenler iki yıldan dört yıla kadar hapis ve yüz günden bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Mevzuata aykırı olarak Türkiye'de yükseköğretim kurumu açanlar veya işletenler iki yıldan dört yıla kadar hapis ve yüz günden bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda yasaklanan kurum ve fiillerin tanıtımını yapanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden beş yüz güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Türk veya yabancı yükseköğretim kurumlarına ait diploma, mezuniyet belgesi veya sertifika belgesini sahte olarak düzenleyen ve düzenleyenler 5237 sayılı Kanunun 204 üncü maddesine göre cezalandırılır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Maddeye ilişkin söz isteyen Mehmet Bey.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - İzinsiz yükseköğretim faaliyeti ve sahte diploma ticareti karşısında caydırıcı tedbirler alınması gereklidir. Bununla birlikte hapis cezası gerektiren fiillerin yalnızca "mevzuata aykırılık" ifadesine bağlanması hangi ihlalin suç düzeyine ulaştığını belirsiz bırakmaktadır. Kurum veya faaliyetlerin tanıtımını yapmak fiilinin sınırları da ayrıca çizilmelidir. Hukuka aykırılığı bilinmeden yapılan bir paylaşım ile bilinçli reklam faaliyeti aynı değerlendirilemez. Gazetecilik, akademik inceleme ve kamuoyunu bilgilendirme faaliyetleri korunmalı, suçun oluşması için bilgi ve kast hususları açıkça aranmalıdır.

Burada üç tane soru sormak istiyorum Başkanım, onu Genel Kurula bırakmayayım: Türkiye'de tespit edilmiş kaç izinsiz kurum veya program vardır? Bu kurumların faaliyetleri mevcut denetim yetkileriyle neden durdurulamamıştır? Aldatıcı reklam ile meşru akademik bilgilendirme, sahte diploma ile denklik alamayan gerçek diploma nasıl ayrılacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, bu yasa teklifi zannedirim altı yedi ay önce konuşuluyor olsaydı ya da bir yıl önce konuşuluyor olsaydı en hararetle konuşulacak konulardan bir tanesi bu olurdu çünkü memlekette sahte olmayan diploma almamış kimse kalmadığından herhâlde en çok bunu konuşuyor olurduk. Öyle bir ülke düşünün ki Bilgi Teknolojileri Kurumunun Başkanının şifresini çalmışlar yani şaka gibi, BTK Başkanı olmuş, şöyle bir şeyi akıl edememişler: "Ya, biz bir e-şifre uyguluyoruz burada, buna çift onaylı bir mekanizma kuralım. Birisi benim yerine şifremi almaya kalkarsa 'Kardeşim, senin adına birisi daha aldı.' diyelim." Bu bir cep telefonu. Ben bu cep telefonundan -muhtemelen sizler de- bankacılık işlemleri yapıyorum. Bu cep telefonunun bir üstünü alsam, aynı SIM kartla kullansam, aynı hesabı kullansam, aynı şifreleri kullansam sadece telefonumu değiştirdiğim için banka bana diyor ki "Senin telefonun değişmiş Hocam, sen bir gel, bakalım sana, sen misin bu gerçekten?" Bakın, hesap numaramda sorun yok, şifremde sorun yok, parolamda sorun yok, telefonumun modeli değiştiği için banka bana soruyor. Bu ülkede... Şimdi, diyeceksiniz ki "BTK Başkanını mı konuşuyoruz?" O zaten Himalayalarda. Yani bir ülkenin bilgi teknolojileri ve güvenliğinin emanet edildiğinin şifresini

çalmışlar. Kendisine de sordum, yüzüne de ama benim soracağım o değil. Bu ülkenin farklı üniversitelerinde insanların yerine insan ekmişler. "Sene 1985'te mezun yaptım, mezun yapmak için şu sınavlara soktum, o sınavlardan puan verdim, mezuniyet verisine işledim, oradan diplomanı düzenledim." Sayın Başkan, sizin de bizzat YÖK'ten arkadaşlarınızın şifreleri çalındı değil mi? Bunlarla ilgili bir uygulama yapıldı mı? Nasıl olmuş bu yani? Bu ülkenin içerisinde birileri ve bu insanlar şöyle bir iddiada bulundular, dediler ki: "Bu, bir şey mi? Biz kaç akademisyene akademik ünvan verdik?" Mesela, bununla ilgili başlatılan bir soruşturma var mı? Böyle bir akademisyen var mı? Nasıl oluyor da insanlar, bakın, sayın milletvekilleri, birisinin bir diplomayı alabilmesi için... Örneğin, ben 1992 yılında üniversite sınavına girdim. O kadar farklı işlemleri yapabiliyor ki bu insanlar, 1992'de ben okumamış olsaydım, beni o sınava girmiş göstereceklerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim, sağ olun.

Ben gecenin bir saati çok uzatmak istemem ama bakın, Türkiye açısından çok kritik bir mesele var. Bu ülkenin çocukları - sizin çocuklarınız, bizim çocuklarımız- Amerika'da yüksek lisansa gitse "Benim bir diplomam var." dese şöyle yapabilirler, yapacaklardır da göreceksiniz: "Yani gerçek mi bu diploma acaba?" Tabii, çünkü o kadar çok sahte diploma var ki, adamlar o kadar rahatlar ki... İlan veriyorlar ve hatta adamları azartıyorlar, diyorlar ki: "Bize mesaj atın, efendi efendi bekleyin, öyle hızlı cevap istemeyin, biz sizi ararız." Diplomanın örneğini yapmışlar, en güzel matbaalardan basmışlar. Bunlar görülüyor muydu? Yani bu kadar büyük bir kurum bu sahte diplomaların üretildiğini, internetten ilana çıkıldığını, parası karşılığında yapıldığını, başvurulara ayar verildiğini "Bekleyin efendi efendi, iki günden önce cevap vermeyiz." falan dendiğini, bunlar görülüyor muydu? Bu kadar üniversitenin öğrenci işlerinin nasıl oldu da şifrelerini bunlar ele geçirdiler ve bu süreç bunlardan birisinin şikâyetiyle başladı, o kişi şikâyet etmeseydi bu süreç de başlamamış olacaktı. Burayla ilgili Yükseköğretim Kurulumuzun almış olduğu tedbirler nelerdir? Ben çok merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Sayın Pala.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Benim Sayın YÖK Başkanı'na bir sorum var: Bu maddede söz edilen Türk veya yabancı yükseköğretim kurumlarına ait diploma, mezuniyet belgesi veya sertifika belgesini sahte olarak düzenleyen ve düzenleten bugüne kadar kaç kişi saptanmıştır ve bunlarla ilgili hangi işlemler yapılmıştır? Basından öğrendiğimiz kadarıyla sayı çok kabarık ama sizden de gerçek rakamları duymak isteriz.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, bu ilgili madde, ek 48'inci madde biçiminde formüle edilen... Aslında teklifin içeriği, net bir şekilde, bu sahteciliği açık bir şekilde cezalandırmaya yönelik önemli bir mevzuat düzenlemesidir.

Şimdi, bunun ötesinde, sizlerin ifade ettiği şeyler hakkında şunu ifade edeyim: Bir sefer, Yükseköğretim Kurulunun yine o bilişimdeki yakın takibi ve ilgili güvenlik birimlerinin ortak çalışmasıyla bunlar çöktü. Yani bunu bir zaaf değil, tam aksine, güvenliğin ortaya çıkardığı, bilişim güvenliğinin ortaya çıkardığı bir sahtecilikten bahsediyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, adam binlerce sahte diploma üretmiş, yıllar geçmiş, tespit edilmiş, şimdi bir de bunu alkışlayacak mıyız?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, sizin biraz önce sözünü ettiğiniz, "Güvenlikle alakalı" dediniz ya, şifreler meselesi, o konu zaten ilgili bilişim güvenliği sebebiyle yani bunun gücü sebebiyle ortaya çıkarılmış bir husus bu. Yani ihbarlar yapılmak suretiyle, güvenlik güçlerinin yaptığı çalışmalar neticesinde bunlar çöktürüldü. Bunların çöktürüldü olmasının belki altını ben bilhassa çizmek isterim.

İkinci olarak, Yükseköğretim Kurulunda çalışan bir daire başkanı zaten bizzat kendisi fark ettiği an ihbar ediyor. Burası önemli, daire başkanı fark ettiği an bunu ilgili güvenlik birimlerine yani sorumlu olan birimlere ihbar ediyor, ondan sonra yapılan çalışmalarda bu örgüt çöktürülmüş oluyor. Şimdi, bu bağlamda sahte profesörlük hikâyeleri de buradan biliyorsunuz çıkarıldı, doçent hikâyeleri... Şimdi, biz o zaman da ifade ettik yani eşyanın tabiatına... Hocalarımız var, sizlerin aranızda hocalar var, her bir üniversitede, işte bir profesör düşünün, sahte profesör olsun yani bir kimsenin profesör olması için Suat Bey, hangi aşamalardan geçmesi lazım? Ya, yüksek lisans yapacak, doktora yapacak, yan doçent olacak. Şimdi o doktor öğretim üyesi, doçent olacak, hiç kimse fark etmeyecek, sonra profesör olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yani o kadar çok güvenlik supabı var ki...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Ben de arkadaşlara dedim ki: Ya, bunun aksini iddia etmek, kanıtlamak bize düşmez. Varsa bildiğiniz söyleyin veya zan, şüpheli olarak, biz o profesörün veya o doçentin üzerine gidelim çünkü elimizde her bir hocanın... Ya, bunun için çok basit bir işlem yapılabilir Kıymetli Vekilim. Ne yaparsınız? "tez.yok.gov.tr"ye girersiniz tezler bölümüne, bir kimsenin tez yazıp yazmadığını, yüksek lisans yapıp yapmadığını, doçent olup olmadığını, profesör olup olmadığını oradan hemen görebilirsiniz yani bunun için öyle çok büyük araştırmalara da gerek yok. Yani elimizde bir sürü güvenlik supabı var; üniversiteler için konuşuyorum. Bunlar varken üniversitelerimizdeki profesörlere, doçentlere, doktor öğretim üyelerine bühtanda bulunmayı biz Yükseköğretim Kurulu olarak kabul edemiyoruz. Yani bunun doğru olmadığını, üniversitelerde hocalık yapanların üzerine bu tür şüphelerin atılmasına gönlümüz razı değil ama varsa, yani bir şikâyet olduğunda, biz emin olun ta ilkokul diplomasına kadar takip ediyoruz, bunu bilin yani ama ortada bir şikâyet yok, ortada herhangi bir başvuru yok, şüphe yok, şimdi üniversitedeki 185 bin öğretim elemanını nasıl zan altında tutalım biz? Yani bunu bütün kamuoyunun takdir etmesini biz naçizane bekliyoruz.

Diğer tarafta, diğer vekilimiz sordu, ben onun notunu aldım yani "Kaç sahte..." Şu anda elimde bilgi yok ama arkadaşlara soracağım, sizlerle bunları paylaşabilirim yani diplomayı.

Diğer sayın milletvekilimiz de "Bu konuda kaç firma var veya kaç şirket, kaç aracı?" Şimdi, bununla alakalı olarak Yükseköğretim Kurulunun yıllardır savcılıklara yapmış olduğu suç duyuruları var, bir. Tespit ettiğimiz ve valiliklere bildirdiğimiz kapatma için başvurularımız da var. Şimdi, zaten neticeyi sağlamış olacak bu kanun maddesi. Ha, bize gelen şikâyetler var. Mesela, İngiltere'de sizlerin adını bildiğiniz, gayet iyi bildiğiniz üniversitelerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Ama bizim kapasitemiz de... 81 ile denetim gönderip bütün firmaları izlememiz takdir edersiniz ki oldukça zor. Ancak şikâyet geldikçe üzerine gidebildiğimiz şeyler bunlar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şu olaylarla karşılaştık, bunu söyleyebilirim: Bir dershaneye anlaşılmış İngiltere'de bir üniversite, dersane üniversite adına kayıt yapıyor. Bakın, dikkatinizi çekiyorum, üniversite adına kayıt yapıyor, kayda alıyor, üniversite adına hazırlık sınıfı düzenliyor; yetmiyor -sayın vekillerim, dikkatinizi istirham ederim- 1'inci sınıfı dershanede okutturuyorlar; 2'nci sınıfın ortasına kadar devam ediyor, sonra diyorlar ki: "İngiltere'ye gelersen böyle bir diploma veririm, Türkiye'de bitirsen böyle bir diploma veririm." Biz bunu nasıl tespit ettik, biliyor musunuz? Bir vakıf üniversitesine -adını vermiyorum- İngiliz üniversitesinin rektörünün bunu teklif etmesinden ve vakıf üniversitesi rektörünün de bize şikâyetle bulunmasından yakaladık bunu. Yani düşünebiliyor musunuz... Ve adı sanı iyi bilinen üniversiteler bunlar. Yani dershaneye temas ediyorlar, dersane üzerinden öğrenci toplayıp eğitim yaptırma, sonra da onlara İngiltere'de geçerli olmayan diploma verme yoluna gidiyorlar.

Şimdi, ben bunun ikinci örneğini de dikkatinize sunacağım, bu daha çarpıcı bir örnek. Üç sene önce Barbaros Bulvarı'ndan aşağı inerken İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait bir otobüsün reklam kuşağında bir benzerini reklam olarak gördüm. Yani istenirse fotoğrafları da var bende, onları da paylaşabilirim. Yani bu dersane üniversiteye diyor ki: "Falanca üniversitede okumak istiyorsanız gelin bize müracaat edin." Telefonları var, adresleri var, hepsi var. Şimdi, bu konuda bu yeni teknikler geliştikçe kanun koyucunun o zaman böyle sistemler olmadığı için elbette bunu öngörmesi mümkün değil sayın vekillerim.

Siz biraz önce yapay zekâyla alakalı intihalden bahsettiniz. Şimdi, Yükseköğretim Kurulu... Avrupa Yükseköğretim Alanı içinde yapay zekâ etik rehberi ve davranış kodlarını ilk ilan eden 3 ülkeden biriyiz şu anda Sayın Vekilim. Bunun bağlayıcılığı konusuna gelince. Bütün ekip iyi bilir, ben de bu işlerle uğraşan biri olarak söyleyeyim size: Bütün dünyada yapay zekâ temelli intihallere yönelik özdeşlik programı geliştirme konusunda işin çok başındayız ancak bir iki tane firma var, onların da ticari bakımdan sattıkları ürünler muazzam pahalı ürünler ve en fazla altı ay kullanabiliyorsunuz, altı ay sonra onlar da eskiyor. O sebeple, onlar için sürekli abone olmanız lazım.

Daha büyük bir gelişmeyi sizlerle müsaadenizle paylaşayım: Çin üç ay önce yapay zekânın bir müellif olarak süreli yayınlarda, makalelerde yer almasını kabul etti. Şimdi, siz bunu tasavvur edebiliyor musunuz? Yani biz yapay zekâdan istifade ederek bir makale, tez... Yani nereye kadar istifade edileceği, ne kadar kullanılacağı, bütün o tartışmaları yaparken Çin henüz daha hukuki kişiliği tartışmalı olan yapay zekâyı bir müellif olarak kabul ediyor. Şimdi, dünya ölçeğinde bilimsel çalışmalar hem büyük bir fırsatla ama aynı zamanda çok büyük bir tehditle karşı karşıya kıymetli vekillerim. Biz Yükseköğretim Kurulu olarak öncelikle bilimsel çalışmalarda yapay zekâ kullanımı hususunda akademisyenlerimizin bazı etik kodlarla hareket etmesi gerektiğinin genel çerçevesini üniversitelerimizle paylaştık ve üniversitelerimizden bu genel çerçeveler dahilinde kendi geleneklerine göre bir yönerge çıkarmalarını istedik ama yaptırım konusuna gelince henüz işin başındayız bütün dünya olarak. Türkiye olarak soracak olursanız Avrupa Yükseköğretim Alanı içerisinde Türkiye bu konuda en önde olan ülkelerden bir tanesi, onu söyleyebilirim sizlere yani yapay zekâyı yönelik etik kod ihdası ve üniversitelere yaygınlaştırılması bakımından. Bu açıdan hakikaten büyük bir değişimin arifesindeyiz. Burada kimin malı, kimin ürünü? Entelektüel mülkiyet haklarının istikbali, yapay zekânın bundaki ağırlığı, bunlar fevkalade büyük tartışmalar ama Yükseköğretim Kurulu bünyesinde Türkiye'nin en parlak yapay zekâ uzmanlarından oluşan bir çalışma grubuyla bütün bunlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, süreyi uzatmayacağım bir daha, 3'üncü kez uzattım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bu kadar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, teşekkür ediyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ayrı bir toplantı yapmamız lazım Sayın Başkan, bu konuları ele alan Millî Eğitim Komisyonunda.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bunu yapabiliriz, evet.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 2547 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ancak iki yıllık süreye ilave olarak bu madde kapsamında mülkiyeti veya süresi 30 yıldan az olmamak üzere irtifak hakkına sahip olduğu uygun taşınmaz üzerinde yapacağı hastane inşaatına imar iptali veya yargı süreci gibi zorunlu sebeplerle henüz başlayamayan ya da başladığı inşaatı henüz bitiremeyenler ile bu madde kapsamındaki uygun hastanenin mülkiyetinin veya süresi 30 yıldan az olmamak üzere irtifak hakkı, işletme hakkı ve ruhsatının devralınması süreçlerine başlamış ancak devir süreçlerini tamamlayamamış olanlara bu süreçleri tamamlamaları için 30 ay ek süre verilir."

"Bu sürelerin sonunda gerekli şartları sağlamayan tıp fakültelerinin öğrencileri hakkında, bu Kanunun ek 11 inci maddesi hükümleri uygulanır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 2 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 2547 sayılı Kanun'un 82'nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde geçen "henüz başlayamayan ya da" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını; "başladığı inşaatı henüz bitiremeyenler"

ibaresinin "bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıyan hastane olarak hizmete hazır hale getirilmesi için, başladığı inşaatın en fazla yüzde yirmisine kadarki kısmını henüz bitiremediği yetkili Kurul denetimiyle tespit edilenler" olarak değiştirilmesini; "30 ay" ibaresinin "12 ay" olarak değiştirilmesini; teklifle eklenmesi öngörülen fıkrada geçen "Bu sürelerin" ibaresinin "Birinci fıkrada geçen 12 aylık sürenin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Halıcı, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Başkanım.

Şimdi, bu madde 15 de bu teklifin en tartışmalı maddelerinden biri. Düzenlemeyle, 2020 yılında tıp fakültesi açan vakıf üniversitelerine en az 200 yataklı hastane kurmaları için süre verilmişti, bu süre 2025 yılında sona erdi; şimdi, otuz ay daha uzatılıyor. Burada temel sorun ek süre verilmesi değil; sorun, eşitlik ilkesi. Kanuna zamanında uyan üniversite ile uymayan üniversite arasında fiilen fark ortadan kalkmakta.

İkinci sorun, teklifte geçen "imar iptali, yargı süreci gibi zorunlu nedenler" ifadesi çok geniş bir ifade, kanunilik ilkesine uygun değil. Her olay zorunlu neden sayılabilir.

Üçüncü sorun, tekliften yararlanacak üniversiteler gerekçede açıklanmamış, etki analizi bulunmamakta. Özellikle bugünkü geneli üzerine yaptığım konuşmada Medipol Üniversitesinden genişçe bahsetmiştim. Şimdi, bu Medipol Üniversitesi, Ankara Medipol Üniversitesi nedeniyle "Düzenleme belirli üniversiteler için hazırlanmıştır." eleştirileri kamuoyunda yapılmaya devam ediyor. Bu nedenle, şeffaflık son derece önemli. Eğer gerçekten mücbir sebep varsa bunlar kanunda tek tek sayılmalıdır, "...gibi nedenler" şeklindeki muğlak ifadeler hukuki belirliliğe açıkçası aykırıdır. Birkaç da sorum var, bunları daha sonra yazılı cevaplayabilirsiniz. Bu düzenlemeden kaç vakıf üniversitesi yararlanacaktır? Daha önce de benzer sorular sormuştum. Bunların isimleri nelerdir? Her biri için gecikme gerekçesi nedir? Haklarında bugüne kadar hangi yaptırımlar uygulanmıştır? YÖK neden mevcut kanunu uygulamamıştır? Verdiğimiz önerge de bunlar çerçevesindedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle değiştirilmesi istenen 2547 sayılı Kanunun geçici 82'nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "gibi zorunlu sebeplerle" ibaresinin "sebepleriyle" ibaresiyle, "ya da" ibaresinin "ve bu sebeplerle" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Şenol Sunat
Manisa

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şenol Hanım, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Teşekkür ediyorum.

Maddeyle, kendilerine ait tıp fakültesi hastanesi bulunmayan vakıf üniversitelerine ilgili mevzuattan kaynaklanan hastane kurma ve işletme yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri amacıyla otuz aylık bir ek süre tanınması öngörülmektedir. Düzenlemenin temel amacı, fiilî imkânsızlıklar nedeniyle tıp eğitimi için gerekli olan hastane yatırımlarını zamanında tamamlayamayan vakıf üniversitelerine makul bir hareket alanı sağlamaktır ancak kanun teklifinde yer alan mevcut düzenleme yasama tekniği ve hukuki belirlilik ilkeleri açısından ciddi zafiyetler ve muğlaklıklar barındırmaktadır. Maddede yer alan "gibi zorunlu sebeplerle" ifadesi, hukuki sınırları net çizilmemiş, ucu açık ve idarenin keyfî yorumlarına zemin hazırlayacak nitelikte esnek bir kavramdır. Bu yüzden "sebepleriyle" ibaresi daha anlaşılır bir ibaredir.

Ayrıca, teklif metnindeki "başladığı inşaatı bitiremeyenler" ibaresi de oldukça geniş ve istismara açık bir şekilde yorumlanabilecek bir esnekliğe sahiptir. Yazım tekniği açısından zayıf olan ve bu hâliyle yasalaşması durumunda uygulama birliğini bozarak haksız avantajlar ya da idari karmaşalar yaratma riski taşıyan bu ibarenin hukuki netliği sağlamak adına bu muğlak ifadelerin madde metninden çıkarılması gerekmektedir. Maddede yer alan "imar iptali veya yargı süreci gibi zorunlu sebeplerle" ifadesi açık ve belirli değildir. "Gibi zorunlu sebepler" ibaresi hangi hâllerin bu kapsamda değerlendirileceğini göstermediğinden uygulamada farklı yorumlara neden olabilecek niteliktedir. Öte yandan, "başladığı inşaatı henüz bitiremeyenler" ifadesi de herhangi bir objektif kritere bağlanmamıştır. İnşaatın hangi nedenlerle tamamlanamamasının ek süre verilmesini haklı kılacağı düzenlenmemiştir. Bu hâliyle, ek sürenin öngörülenden daha geniş bir kesime uygulanmasına veya üniversiteler için farklı uygulamalara imkân verebilecek niteliktedir. Önergemizle bu belirsizliğin giderilmesi amacıyla değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

15'inci maddeye ilişkin görüş bildirmek isteyenlerin görüşlerini alacağım şimdi.

Buyurun Kayıhan Bey.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, burada vakıf üniversiteleri tıp fakülteleri için yeni bir düzenleme getiriliyor. Buradan Sayın YÖK Başkanına sormak isterim ben çünkü hatırlarsanız, Sağlık Komisyonundaki sunumunuz sırasında -Sadettin Hocam da hatırlayacaktır- şöyle bir cümle kurdunuz, dediniz ki: "Bu beş yıllık süre sonunda hastanesi olmayan vakıf üniversitesi tıp fakültelerine öğrenci almayacağız."

İki tane soruyu hemen peş peşe sorayım. Bu sürenin geçen yıl ekim gibi bitmiş olması lazım ya da eylül mü, tam tarihi hatırlamıyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Ekim.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Şimdi, geçen yıl bu hastanesi olmayan vakıf tıp fakültelerine öğrenci aldınız mı? Çünkü süre bitmişti.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Evet.

KAYIHAN PALA (Bursa) - İkincisi: Bu kanun böyle çıksın ya da çıkmayın, benim anlayabildiğim kadarıyla yirmi bir aylık ek bir süre tanımlanmış oluyor çünkü buradaki anlatıya göre ekimden başlıyor süreç. Yirmi bir ayda -eski bir tıp fakültesi hastanesi başhekimisi olarak da söyleyeyim- bunun tamamlanması eğer tamamlanma düzeyine gelmemişse çok mümkün görünmüyor. Peki, şimdi yine öğrenci almaya devam edecek misiniz? Çünkü "Almayacağız." demiştiniz. Kaç öğrenci aldınız ve bundan sonrası ne olacak? Ayrıca, konuşmamın bir bölümünde, başlangıçta "Bu kanun neleri kapsamıyor?" derken, vakıf tıp fakültelerinde öğrencilerin iyi yetiştirilemediğine ilişkin -bazı vakıf tıp fakültelerinden söz ediyorum- bazı kanıtlar olduğundan söz etmiştik. Şimdi, hâl böyleyken o vakıf üniversitesi tıp fakültesinde eğitimi değerlendirmeden, yalnızca buradaki iki koşula göre "Buyurun, size ek süre veriyoruz." denmesi aslında doğru bir tutum değil. Eğer bir vakıf üniversitesi tıp fakültesi öğrencisini yetiştiremiyorsa, asistanını yetiştirecek daha kliniği bile yoksa, kâğıt üstünde var olduğu sanılan öğretim üyelerinin orada çalışmadığı hem Sağlık Bakanlığı tarafından hem sizin tarafınızdan biliniyorsa, bu koşullar yerine getirilmeden ek bir süre verilmesi yalnızca, kimse kusura bakmasın, sermaye sahiplerinin yararına bir düzenleme anlamına gelir. Bir kere, vakıf üniversitesi tıp fakültelerindeki mevcut durumu verili koşullar üzerinden değerlendirdikten sonra ve bu beş yıl içerisinde -uzun bir süre- neden bu hastanenin gerçekleştirilemediğinin nesnel ölçütlere göre belirlenmesinin ardından böyle bir düzenleme yapılması uygun olabilir. Ama bunlar olmaksızın, az önceki konuşmacıların da söylediği gibi, özellikle, örneğin, Ankara Medipol gibi, eski Sağlık Bakanının sahibi olduğu ya da yöneticisi olduğu, sahiplerinden birisi olduğu bir üniversite ve benzerleri için bir düzenleme yapılıyor iddiası, gerçekten bu Komisyonun çalışmaları açısından mutlaka değerlendirilmesi gereken bir süreçtir.

Dolayısıyla tekrar ediyoruz önerimizi: Vakıf üniversiteleri tıp fakültelerindeki eğitim hem tıp öğrencileri hem de uzmanlık öğrencileri açısından değerlendirilmeksizin ek bir süre verilmesi doğru bir tutum olmayacaktır. Çünkü beş yıl içerisinde bu işi yapamayan, yirmi bir ay içerisinde de bu işi yapamayacak. Ama bu süre içerisinde, sanıyorum, siz önümüzdeki aylar içerisinde, üniversite sınav sonuçları sonuçlandıktan sonra tekrar vakıf tıp fakültelerinin tamamına öğrenci alımına olanak sağlayacaksınız. Bu da hem o öğrencilerin iyi bir eğitim almasının önünde bir engel oluşturmaya adaydır hem de o öğrenciler ve velilerinin aktaracakları kaynağın boşa gitmesi anlamına gelebilir. Dolayısıyla bu düzenlemeyi bu bağlam üzerinden mutlaka gözden geçirmek gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Mehmet Bey söz istemişti, öncelikle ona verelim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vakıf tıp fakültelerinin gerekli hastane altyapısını kurması, doğrudan eğitim kalitesi ve hasta güvenliğiyle ilgilidir. İmar iptali veya yargı süreci gibi kurumun kontrolü dışındaki nedenler elbette ayrıca değerlendirilebilir. Ancak daha önce tanınan sürelerle rağmen yükümlülüğünü yerine getiremeyen bütün kurumlara yeni bir otuz aylık imkân verilmesi, zamanında yatırım yapan üniversiteler bakımından adil değildir. Ek süre, kurumsal gecikmenin olağan sonucu hâline getirilmemelidir; verilecekse yalnız belgelenmiş zorunlu nedenlerle sınırlandırılmalı; somut yatırım takvimi, mali teminat ve gerektiğinde yeni öğrenci alımının durdurulması gibi güvencelerle desteklenmelidir.

Ayrıca, dört tane de sorumuz var Sayın Başkanım. Bu kurumlarda kaç tıp öğrencisi vardır ve klinik eğitim şu anda hangi hastanelerde, hangi protokollerle yürütülmektedir? Beş yıllık süre neden yeterli olmamıştır? Otuz ay sonunda hastanesini tamamlamayan kurumların öğrencileri hangi üniversitelere ve hangi kapasiteyle devredilecektir? Yükümlülüğünü zamanında yerine getiren vakıf üniversiteleriyle eşitlik nasıl sağlanacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suat Bey, söz mü istediniz?

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet, söz istedim.

Bir kamu yararı sormak istiyorum. Cumhuriyetin Atatürk Orman Çiftliği var; bunu cumhuriyetin kurucusu kendisi satın almış, sonra millete bağışlamış, üstüne bir de 1950 tarihli bir yasa kurulmuş, buradan bir üniversiteye yer vermişsiniz.

İki: Bu millet kendine tarihî bir gar yapmış, onu da gitmişsiniz aynı kişiye vermişsiniz. Sizce partinizden Sağlık Bakanlığı yapmış olan birisine cumhuriyetin bu eserlerini, yasayla kurulan arazilerini, dikilmiş ağaçlarını öldürerek, kestirerek bir kamu yararı olduğunu düşünüyor musunuz? Sağlık Bakanlığına soruyorum. Yani vakıf üniversitesi ya bunlar, medeniyetimizin bir parçası ya, birisi kendi malından mülkünden vakfedecek. Fahrettin Koca bir şey vakfetmemiş, siz vakfetmişsiniz; Orman Çiftliği'nden arazi vakfetmişsiniz, memleketin garını vakfetmişsiniz. Peki, onlar şimdi ne vakfetmiş? Zamanında da bunu bitirememişler, üstüne bir daha ek süre vermişsiniz. Ben bilmiyorum ama çok eminim, araştırmam lazım, muhtemelen devletten bir yığın da teşvik vermişsinizdir o üniversitenin binaları da yapılsın diye. Bu nasıl vakıf üniversitesi? Bunun kamu yararı nerede? Sağlık Bakanlığına da soruyorum, YÖK Başkanına da soruyorum. Bu nasıl bir durum?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Başkanım, cevap vermek durumunda değilsin, sonra da verebilirsiniz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ama Başkanım, böyle olmaz ya.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, tamamen kendi tercihine bağlı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, siz alenen diyorsunuz ki: "Cevap verme." Verme kardeşim! Sizin Bakanınıza devletin mallarını yağmalatmanız siyasi skandaldır diyorum o zaman! Dünyanın hiçbir ülkesinde bir iktidar kendi bakanına Orman Çiftliği'ni vakfetmez, para vermez kardeşim!

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şu an 15'inci maddenin oylamasını yapıyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, Başkanım, YÖK Başkanı niye gelmiş o zaman? Gelmeseymiş. Ya, konu bu, konu bu; 15'inci madde bu! Sizin Ankara Medipol Üniversitesine devletin malını vermeniz; konu bu, madde de bu. Madde bunun için gelmiş zaten.

Bakın, bize diyorsunuz ki: "Böyle böyle konuşmayın." Kibar kibar soruyoruz, kamu yararını soruyoruz, Atatürk Orman Çiftliği arazisini neye göre verdiniz? Sizin başışınız mı ya? Atatürk bu ülkenin...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Lütfen... Böyle bir şey var mı?

Başkanım, lütfen buyurun. Açıklar mısınız...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Evet, ben sorumluluğumuza giren kısımla ancak...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Nazım Bey, sizi de duyuyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Duyduğunuzu bildiğim için söylüyorum ben de.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Atatürk'ün kendi malından mülkünden bağışladığı bir araziye Bakanınıza vermişsiniz. Yeşil alan, yeşil alan!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Ya, Suat Bey, anlıyorum, konuşun ama birazcık sessiz konuşun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamam, ben zaten çok düşük konuşuyorum ama Başkan oraya dönüp de "Sen cevap verme." derse nasıl olacak?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Bu kadar bağırmana gerek yok, sakın olun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben Sayın YÖK Başkanı'na soruyorum, kamu yararı nerede bir eski bakana bu arazilerin tahsis edilmesinde?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, Yükseköğretim Kurulunun yetkisine giren kısımlarıyla ben sizlere ancak cevap verebilirim. Bundan mesul olan müesseseler, kurumlar veya otoriteler kendi üzerlerine düşenlere cevap verirler.

Şimdi, bu geçici 82'nci maddeyle ilgili olarak gayet güzel bir şekilde özetlendiği gibi, ifade edildiği gibi... Şimdi, bu maddeyle ne kastedilmişti? Maddeyle kastedilen şey şuydu: Tıp eğitimi verirken vakıf üniversitelerinin aynı zamanda kendilerine ait bir hastaneyle bu eğitimi yürütmesi, aksi takdirde tıp eğitiminin karşı karşıya kaldığı sakıncaların gerek yükseköğretim açısından gerek Türkiye'deki tıp eğitiminin istikbali açısından sakıncalar doğurabileceği kanaatiyle hatırlayacaksınız bu madde kabul edilmişti. Şimdi, beş senenin sonuna gelindiğinde, kendisine ait hastanesi olmayan vakıf üniversiteleri içinde tıp fakültesi olan üniversitelerimiz bu kanun maddesi dolayısıyla muhtelif seviyelerdeydi bizim gördüğümüz ve takip ettiğimiz kadarıyla. Şimdi, kıymetli vekillerim, aslında bu yeni maddeyle yapılmak istenen şey, Türkiye'de tıp eğitimi veren kurumları kapatmamak, mümkünse olabildiği ölçüde bunların tıp eğitimi ve yükseköğretime devam etmesinin önünü açmak. Dolayısıyla, kapatmak cihetine gitmek değil ıslah etmek cihetiyle bu madde kaleme alınmış bulunuyor. Yani bu konuda herhangi bir irade sergilemeyip "Kardeşim, yapan yapmıştır, yapamayan yapamamıştır. Efendim, yarısı kadar, çeyreği kadar, üçte 2'si kadar yapmış olanlar da ne hâlleri varsa görsün." deseydik, o zaman, kıymetli vekillerim, bu kanun maddesiyle pek çok vakıf üniversitesinin ortaya koymuş olduğu çabaları, yapmış olduğu yatırımları -ki bunların kamu yatırımları olarak değerlendirilmesi icap eder çünkü bunlar vakıf üniversiteleridir, kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlardır- bunların bu çabalarını büyük ölçüde ortadan kaldırmış, sıfırlanmış ve bunların tıp fakülteleri bütünüyle kapatılmış olacaktı. Buralarda okuyan -sayıları yanlış olabilir hani rakamı ben daha net sizlere ifade edebilirim- 15 bine yakın tıp fakültesi öğrencisi, kıymetli vekillerim, bir şekilde başka üniversitelere devredilmek ve bundan dolayı da birtakım sıkıntılarla karşı karşıya kalmak durumunda olacaklardı. Yükseköğretim Kurulu, vakıf üniversitelerinin hastane yapma çabasını bir hiyerarşiye koymak suretiyle realize edilebilir bir periyot öngörerek vakıf üniversitelerinin tıp eğitimi ve bu vesileyle sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesinin önünü açmaya çalışıyor kıymetli vekillerim. Ha, burada "Kardeşim, niye beş seneye kadar yapamadı, niye bu kadar beklediler, niye bunu üç senede, iki senede yapmadılar? Siz niye bunları zorlamadınız?" diyebilirsiniz ama neticede verilmiş bir süre var, o süre sonuna kadar, gördüğümüz kadarıyla, ön izin belgesini almış, ruhsatını almış, inşaatına başlamış. Ruhsat aldığı hâlde, inşaatına başladığı hâlde oradaki belediyenin inşaat faaliyetlerini yasaklamaya kalktığı veya tahsisleri mahkemeye götürerek üniversitelerin hastane yapmasının önüne geçmeye çalıştıklarını hatta engellediklerini de fark ettik sayın vekillerim; bunların hepsinin raporları hazırlanmış vaziyettedir. Dolayısıyla, bütün vakıf üniversitelerini aynı kefeye koyarak değerlendirmeyi ve tek bir şekilde hepsine aynı reçeteyi yazmayı biz Yükseköğretim Kurulu olarak gerek kamu kaynaklarının kullanılması gerek yatırımlar bakımından gerek öğrenciler bakımından gerekse bu üniversitelerin bu tıp fakültelerinde öğretim üyesi bulunan hocalar bakımından fevkalade riskli bulduk. Eğer bir anda kesseydik bunları, açıkta kalacak öğrenciler, öğretim elemanları... Haklı olarak biraz önce sayın vekillerimiz de işini kaybeden vekillerden bahsettiler. Şimdi, siz düşünübiliyor musunuz bu vesileyle kaç tane tıp fakültesinde hoca arkadaşımız dışarıda kalacaktı? Yani bizim naçizane yapmaya çalıştığımız şey -eksik olabilir, kusurlu olabilir- bunların içerisinde gerçekten ruhsatı almış, başlamış ve bir aşamaya getirmiş olanlara, danıştığımız Bakanlıklardan da fikir alarak, özel sektörden de fikir almak suretiyle, bunları bu ekipler ne kadar süre içerisinde bitirebilir, bu konuda tartışma yaparak böyle bir süre tanınmış oldu. Diyebilirsiniz ki: Öyle yapmayalım. Niye yirmi dört ay veya niye on iki ay? Ancak, Türkiye'de hastane yapmanın, en az şu kadar yataklı hastane yapmanın, şu kadar cihazı hastanenin içine koyarak hizmete sokmanın maliyetlerini siz benden çok daha iyi biliyorsunuz. Bu kadar büyük bir yatırımın altına vakıfların gireceğini de hesaba kattığınızda kıymetli arkadaşlarım, burada ister istemez ıslahat cihetine gitmenin ve burada fakültelerin kapatılmasına değil, yine Türk gençliğine tıp eğitimi verme konusunda ama istenilen standartlarda verilmesi hususunda bir yola sokma, tabiri caizse kulvara intikal ettirme gibi bir amacı taşıyor. Haklısınız yani o konuda da tartışma yapabiliriz birlikte. Diyebilirsiniz ki: Ya, bunların zaten bu zamana kadar yaptıkları belliydi. Ama biz şunu gördük, daha netleştireyim: Hangi üniversite

bu kanun dolayısıyla hangi teşebbüste bulunmuş? Bakın, biz bunların hepsini netleştirdik. Bunlar hakkında Sayın Meclisimiz, sayın vekilimiz bizlerden bilgi istedikleri takdirde bunları sizlerle paylaşmaya hazırız, burada hiçbir sıkıntı yok. Bizden ne istiyorsanız bildiğiniz üzere, bütün bu bilgileri de sizlerle zaten paylaşıyoruz ama meselenin, madalyonun bir de bu tarafından bakmak gerektiği kanaatini naçizane ben paylaşıyorum. Kapasitemizi ne kadar tutabilirsek ve vakıf üniversitelerinin tıp eğitimini kendilerine ait hastanelerle yapmasını temin edebilirsek o ölçüde bu üniversitelerdeki tıp eğitimi devlet üniversitelerine daha fazla yaklaşacaktır. Aksi takdirde bu ne olacaktı? Yani bu...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Başkanım, bence maksat hasıl oldu.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Olmuş mudur? Peki, tamam.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Maksat hasıl oldu. Kanunumuzun da bir ruhu var, bir felsefesi var. Birileri için çıkan bir kanun değil, ki kaç tane vakıf üniversitesi var ve bu vakıf üniversitelerinin bugüne kadar yaptıkları var. Siz de söylediniz, ki bu çalışma yapılırken de konuşuldu.

Teşekkür ediyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Demek ki bundan sonra tıp fakültesi kurulma izni verilecekse YÖK tarafından önce "Hastanen var mı?" diye soracaksınız.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bravo, bu çok kıymetli.

Bakın, hemen bir örnek vereyim. Bu çok önemli Başkanım, müsaadenizle. Yakın zamanda Bitlis Eren Üniversitesinde - hatırlıyor musunuz- tıp programına bu seneden itibaren kontenjan tarif edildi. Şimdi, orada hayırsever bir iş insanımız bu üniversitenin gelişmesi için muazzam katkılar veriyor. Üniversitenin isminde de biliyorsunuz, ismi var. Şimdi, bu programa öğrenci konusunda... Biz hatta istişareler de yaptığımız zaman dedik ki hastane olmadan biz tıp programı açmıyoruz. Bu grup şu anda bir hastane yaptı, bitmek üzere ve bunu devlete bağlıyorlar bir protokolle. Biz tebrik ettik, dedik ki: Bu hakikaten çok önemli bir şey; yatak kapasitesi, cihazı... Sağlık Bakanlığına, üniversitenin de kullanımına açmak üzere Sayın Vekilim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bizler de aynı kanaatteyiz yani hastane kurulmadan tıp programına biz... Sizler de takip ediyorsunuz, bakın, bu zamana kadar kaç zamandır tıp fakültesinin açılıp açılmama konusunu. Hastane olmadığı zaman ne kadar sıkıntılarla karşı karşıya kaldığımızı çok daha iyi biliriz. Bu, çok güzel bir örnek; daha yeni, bu sene muhtemelen herkesi davet edeceklerdir. Sağlık Bakanlığımız, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Bakanlığımızın da katkılarıyla, personel katkılarıyla o hastane hizmete inşallah açılacaktır, bunu da sizlerle paylaşmak istedim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16 - 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 85- Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden; bu Kanunun daha önce bu kapsamda tanıdığı haklardan yararlanmamış olmak kaydıyla, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçu ile kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83), işkence suçundan (madde 94 ve 95), eziyet suçundan (madde 96), cinsel saldırı (madde 102), çocukların cinsel istismarı (madde 103), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) mahkum olanlar ile sahte belge sebebiyle kaydı iptal edilenler ile kayıt sırasında sahte belge verenler ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71 inci maddesinde yazılı suçlar ile terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazanarak kayıt yapma hakkı elde ettikleri halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği veya kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2026-2027 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Daha önce farklı bir öğrenim düzeyinde (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) bu Kanunun tanıdığı haklardan yararlanılmış olması, başka bir öğrenim düzeyinde bu madde hükümlerinden yararlanmaya engel teşkil etmez.

Birinci fıkra kapsamında yeniden öğrenime başlayanların askerlik ertelemeleri 7179 sayılı Kanunun 20 nci maddesindeki usul ve esaslara göre yapılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıranlardan ÖSYS/YKS puanı giriş yılı itibarıyla aynı veya farklı bir diploma programının aynı türden taban puanına sahip olanlar, bu programlardan birine yatay geçiş talebinde bulunabilecektir. Bu kapsamda farklı bir diploma programından yatay geçişle kabul edilecek öğrenci sayıları, ilgili programa kayıtlı öğrenci sayısı ve üniversitenin fiziki koşulları dikkate alınmak suretiyle belirlenir. Buna ilişkin usul ve esaslar yükseköğretim kurumları senatolarınca belirlenir.

Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim önlisans veya lisans düzeyindeki eşdeğer programlara yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere 5 adet önerge var.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 85'inci maddenin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini (3)'üncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden; kendi isteğiyle ilişiği kesilenler dâhil, terör suçu ile kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83), işkence suçundan (madde 94 ve 95), eziyet suçundan (madde 96), cinsel saldırı (madde 102), çocukların cinsel istismarı (madde 103), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) mahkum olanlar ile sahte belge sebebiyle kaydı iptal edilenler ile kayıt sırasında sahte belge verenler ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71'inci maddesinde yazılı suçlar ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişiği kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilenler ile bir program kazanarak kayıt yapma hakkı elde ettikleri halde kayıt yaptırmayanlar, tıpta uzmanlık sınavı (TUS) ve yan dal uzmanlık eğitimi giriş sınavını (YDUS) kazandığı halde uzmanlık eğitimine başlamayanlar, çift anadal programına kayıt hakkı kazanmasına rağmen kayıt yaptırmayanlar, doktora sonrası bilim sınavına katılmayanlar, kapatılan ikinci öğretim programlarını tamamlayamayanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği veya kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2026-2027 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler. 6 Şubat depremlerinden etkilenenlerden, özel öğrenci statüsü verilenlerin, özel öğrencilik süreleri 2028 yılına kadar uzatılmıştır.

"Bakaya durumda olanlar için 7179 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasının hükümleri uygulanmaz."

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, önerge üzerinde söz isteyen var mı?

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle, yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte iken ilişiği kesilenler ile yükseköğretim kurumlarına kayıt hakkı elde ettiği hâlde çeşitli sebeplerle kayıt yaptıramamış öğrencilere yükseköğretimlerine devam etme hakkı tanınmaktadır. Ancak daha önce bu kapsamda tanınan haklardan yararlananların aynı eğitim düzeyinde tanımlanan haklardan yararlanması engellenmektedir. Önergeyle daha önce öğrenci affından yararlanmış kişilerin de aynı eğitim düzeyinde bir kez daha bu haklardan yararlanması öngörülmekte ve depremler nedeniyle özel öğrenci olarak farklı yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretime devam edenlerin özel öğrencilik süreleri 2028 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, çok özür dilerim...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, biraz önce Sayın Selvi ve Sayın Maviş'in bir önergesi geldi.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, sizinle de paylaşmıştım biraz önce arada.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet, evet; müsaadenizi rica edeceğim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeden sonra mı?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Önergeyle ilgili, ona bağlayarak söylemek istiyorum, böyle bir önerge var çünkü.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, o önergeyi de okutacağım ve oylatacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Burada, orada olmayan bazı şeyler var da onu söylemek istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, burada, maddeyle ilgili olarak bir bölümünün çıkarılması ibaresi zaten ortak bir fikir oldu. Dolayısıyla, orası bizim de burada teklif ettiğimiz şey, biz maddeyi yazarken onu çıkarmıştık zaten önerimizde. Dolayısıyla, o, katıldığımız bir bölüm.

Askerî okullarla ilgili birtakım eklemeler var, onu da anlıyoruz.

Şimdi, burada, özellikle hekimlerin bazı eklemeleri oldu yani burada hemfikirsek... Şimdi, burada büyük bir af çıkıyor, büyük, kapsamlı bir af çıkıyor, sonra kamuoyunda şu eksik kaldı, bu eksik kaldı olmasın diye... Farklı fikirler varsa elbette duymaktan mutlu oluruz. Bizim önerge reddedilebilir, o da önemli değil ama önemli olan şu: Mesela diyor ki hocalarımız... Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) ve Yan Dal Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'nı kazandığı hâlde uzmanlık eğitimine başlamayanlar -yani bir af kapsamına dâhil edilsin- çift ana dal programına kayıt hakkı kazanmasına rağmen kayıt yaptırmayanlar, doktora sonrası bilim sınavına katılmayanlar, kapatılan ikinci öğretim programlarını tamamlayamayanların da -ki bu önemli bir problem, okumuşlar, sonra öğretim programları kapandı, kayboldu yani bu insanlar tamamen arafta, böyle bir durum var- eklenmesi gerektiğini düşünüyoruz, bizim önerimiz bu. Yani bir nedenle bunlardan uygun görülmemişler olabilir, bizim önergemiz tamamen reddedilebilir, ona da bir itirazım yok. Gerekirse bu önergenin içine eklensin, eğer burada doğru bulunan varsa Genel Kurula kadar kalsın, bakın, oylansın, bunu reddedin, burada problem yok ama buraya arkadaşlarımızın eklettiği 4-5 tane daha alan var, bunların içerisinde uzmanlarımızın uygun gördükleri varsa o zaman böyle bir şey ekleyelim ve sonradan başa dönmeyelim tekrar tekrar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hülâgü Bey, öneri için ne diyorsunuz?

AYLİN YAMAN (Ankara) - Aynı konuda ben de söz alabilir miyim tamamlamak açısından? Arada konuştuk çünkü biz bunu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tabii, buyurun.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Şimdi, arada konuştuğumuz için söz aldım özellikle. Öncelikle, önceki af programlarından faydalananların da bu öğrenci affından yararlanması konusunu değişiklik önergesiyle getirdiğiniz için çok büyük memnuniyet duyduğumuzu ifade ederek başlamak istiyorum. Burada, bizim kendi değişiklik önergemizde eklediğimiz, özellikle Tıpta Uzmanlık Sınavı ve Yan Dal Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'nı kazandığı hâlde uzmanlık eğitimine başlayamayanlar konusu; bu özellikle deprem

bölgesindeki tıp fakültelerinde çok gördüğümüz ve çok sorulan bir konu. Biz arada konuştuğumuzda- Sayın YÖK yöneticilerinden biriydi konuştuğumuz kişi- şöyle söylediniz: "Bu uygulama esasları belirlenecek YÖK'ün, orada ifade edebiliriz." Ama bunları da aslında eklemede fayda var yani kısa bir cümle eklenebilir. Aynı şekilde, mesela kapatılan ikinci öğretim programlarıyla ilgili, onu da arada konuştuk...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Onunla ilgili bir yasa var zaten.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Hiç tereddüt etmeyelim.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Tamam ama "Tereddüt etmeyelim." değil de buraya da koyarsak çünkü gerçekten, belki, hani sizden sonra da...

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Cevabını vereyim mi?

AYLİN YAMAN (Ankara) - Tabii, hepsini bitireyim isterseniz Hocam.

Çift ana dal programları var, bir de mesela ALES ve YÖKDİL üzerinden öğrenci alan programları kazanmışlar, kaydolmuşlar ama gidememişler var herhangi bir mülakat veya bilim sınavı olmayan. Bunların da netleştirilmesi açısından çok önemli.

Artı, ben şunu da konuştum arada YÖK yöneticileriyle: Bu özel öğrenci statüsü çok önemli, 6 Şubat depremleri sonrasında farklı bir tıp fakültesinde okumasına izin verilen öğrenciler, özel öğrenci statüsü, onların da burada uzatılmasına ilişkin bir istek var, onu da şöyle söylediler, bunu da buradan ifade edelim, herkes duysun, sonra yayınlayacağım da ben bunu... "Eğer gittikleri yerde kendi fakültelerine uzatılması konusunda bir başvuruları olursa onlar da YÖK'e dönecekler ve biz bu konuda bir onay mekanizması sunabiliriz." dediniz. Onu da buradan tutanaklara girmesi açısından ifade etmek istiyorum ki uzasın çünkü sanırım yıllık o özel öğrenci statüsü, o da çok önemli.

Bir de askerlik durumuyla ilgili bir şey var bu maddede ama bu bakaya durumunda olanlar için bir şey ifade edilmemiş. Mesela af beklediği için -uzun bir süredir af gündemde- yoklama kaçağı olan...

LATİF SELVİ (Konya) - Var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Var, var.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Yok, öyle değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN YAMAN (Ankara) - Süreyi bir uzatırsanız Başkanım, bitiriyorum.

LATİF SELVİ (Konya) - Aylin Hanım, bu askerlikle ilgili kısım var.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Yok, o şekilde değil ama bakaya kalan değil, farklı şekilde ifade ediliyor askerlik; bakın, askerlik ertelenmesi şeklinde.

LATİF SELVİ (Konya) - Öğrenci olunca zaten otomatik olarak erteleniyor.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Ama işte, zaten şu anda yoklama kaçağı ya da işte, bakaya durumunda olursa...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "Üniversite beni kaydetmezse" gibi bir kaygı var orada.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Biz önergemize onu da ekledik tam net olması açısından, o da önemli.

Ben son olarak şunu da söyleyeceğim, YÖK'ü özellikle ilgilendiriyor ÖSYM açısından: Şimdi, bu af geçerse -inşallah geçecek- lisans KPSS başvuruları için bir geç başvuru süresi veriliyor, eylül ayında girebilmeleri için KPSS'ye geç başvuru 22-23 Temmuz tarihlerinde. İşte, kaçırıyorlar başvuruyu. ÖSYM eğer bu geç başvuru tarihlerinde de bir kaydırma yapabilirse eylül ayındaki KPSS sınavlarına da girebilirler lisans mezunları. Onu da kayda geçirelim istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle yapalım...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Bu sayılanlar lisansüstü eğitimin içinde değil mi?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, şöyle: Buradaki maddeyi kaldırınca "Eskiden kaybetmiş, afla geri dönmüştür." demiyor. 2022'de çıkmıştı galiba o kanun, arada hakkını kaybetmişler var, o zaman aftan yararlanmamış yani hiç yararlanmamış.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Zaten onlar başvurabiliyordu, aftan yararlanmamış herkes başvurabiliyordu, biz o şartı kaldırmış olduk, arkadaşların önergesi... Herhangi bir başvuru yapmış olmak ile olmamak arasında şu an bir fark yok, okumak isteyen ve bir şekilde kendi imkânını kaybetmişlere bu hakkı tanıyoruz. Dolayısıyla, şöyle yapabiliriz...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Yani TUS sınavına girip başlamamış olanlar lisansüstü eğitimin içinde değil mi?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Onu bir konuşmak lazım çünkü eğer böyle anlatmaya başlarsak onun sınırı çok olacaktır.

Şöyle bir şey yapalım mı? Teknik bir çalışma da gerektireceği için...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Biz önergeyi oyalayalım, diğer konuları Genel Kurul aşamasına bırakalım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, Genel Kurul aşamasına da bırakabiliriz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Dışarıda kaldığı düşünülen varsa, ben bilmiyorum, mesela bu bakaya olanlar...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Bakılabilir bunlara Genel Kurul aşamasına gelen kadar.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bence o doğru bir ifade değil ama bakılsın yani bunlara.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Yani burada hemen karar verebileceğimiz bir husus değil ama YÖK'le ilgili arkadaşlarla konuşup eğer bu anlamda kapsama dâhil edilebilecek kesimler varsa Genel Kurul safhasında da bu yine... AYLİN YAMAN (Ankara) - Bu önemli çünkü gerçekten endişeleri var, yazarlardan duyuyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hülagü Bey, şöyle bir kararımız var yani hemen şimdi buna karar vermek durumunda değiliz ama aynı niyetle bakıyoruz. Okumak isteyen herkese bu imkânı sağlamak adına daha sonrasında da teknik bir çalışma yapılması gerekebilir. Sizin bu konuda öneriniz varsa onu alayım.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Başkanım, "daha önce bu kanunun şeyinden yararlananlar" kalkınca zaten otomatikman bu hak veriliyor ama bilinmesi gereken bir şey söyleyeyim, uygulamayı. İkinci öğretim kapatıldığı zaman -yani birçok üniversitede, benim de rektörlük dönemimde kapattık çünkü öğrenci sayısı 5'e düşüyor, 10'un altına düşünce kapanıyor- kapanma durumunda bu

öğrenciler otomatikman birinci öğretime, örgün öğretime geçiyor ama ikinci öğretimde oldukları için onun parasını yatırarak birinci öğretimde devam ediyorlar yasal olarak yani çıkmış bir şey var, bunun için herhangi bir şey yapmaya gerek yok.

Şeyle ilgili Metin Hocayla konuştuk. Özellikle yan dal, çift ana dal usul esaslarda varmış, onu da almışız yani varmış o. AYLİN YAMAN (Ankara) - Çift ana dalda var, tamam.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Varmış yani onunla herhangi bir şey... Yalnız bu TUS, biliyorsunuz, YÖK'le alakası yok bu işin, tamamen Sağlık Bakanlığı şeyi yani YÖK'ün orada bir tasarruf yetkisi veya bir şey konusu söz konusu değil, Sağlık Bakanlığını ilgilendiren bir konu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Zaten bir eğitim de sayılmaz TUS. TUS bambaşka bir...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Bambaşka bir şey.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Mesleki gelişim belki ama kendi içinde...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Kayıtlara isterseniz böyle geçmesin yani...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, hayır şunu demek istiyorum, şunu söylemek istiyorum...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yok ama YÖK'ün kanununda diyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - YÖK'ün yükseköğretim kapsamında bir program değil, onu demek istiyorum yoksa...

AYLİN YAMAN (Ankara) - Öyle değil... Yani üniversitelerin orada da bir asistanlık...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama sonuçta... Bilemiyorum bu konuda YÖK Başkanım, bu konuda şöyle bir önerimiz var aslında: Bunu biraz daha olgunlaştırmak üzere verilen önerileri de beraber değerlendirelim, Genel Kurulda tartışmak üzere...

KEMAL KARAHAN (Hatay) - O zamana kadar incelensin.

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) - Eksik kalan bir şey olmasın diye tekrar bunu bir değerlendirmek lazım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Önce burada eksik kalan önergemizi görüşelim, önergemizi Komisyonumuz takdir ederse kabul yönünde...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Zaten oylayacağız, oylamak zorundayız.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sayın Vekilimizin söylediği kesimlerle ilgili çalışalım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Olur, çok daha mantıklı.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Mutlaka başvuru olacaktır, bu konuyla ilgili başvuru olacaktır hazırlıklı olmalarında fayda var.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu durumda olanlar da var gerçekten, TUS'u kazanan ve çeşitli gerekçelerle başlayamayanlar...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, o zaman şu anki konuşulan önergeyi başladığımız için...

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Yarıda bırakan var.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Başlayamayan da var, mesela benim bir öğrencim başlayamadı.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - ...bu önergeyi oylara sunayım çünkü öyle başlamıştık, bitirmek adına. Kendi önergemizi öne çekelim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Sayın Başkan...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, bir şey mi söyleyeceksiniz?

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Çok kısa, isterseniz, yani faydalı olur inancıyla...

Şimdi, tıpta biliyorsunuz -hekim arkadaşlarım gayet iyi bilir çünkü işleri o- doktora programı olduğu gibi bir de uzmanlık var. Sayın Başkanım, tıpta doktora eğitimi diye müstakil bir eğitim var, aynı diş hekimliğinde olduğu gibi, bu TUS'tan farklı olarak değerlendiriliyor. TUS, bildiğiniz üzere -tam tarihini hatırlamıyorum- bir kanunla DUS'ta da olduğu gibi Sağlık Bakanlığı nezaretine bırakılmış, iş yerinde mesleki eğitim tabir edebileceğiniz...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hizmet içi eğitim gibi.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yani iş yerinde, tabiri caizse, mesleki eğitim hani çok geniş bir ifadeyle bir husustur. Doktora, müstakil doktora hem diş hekimliğinde hem tıpta olduğu için zaten mevzuat açısından birbirinden farklı. Hani şunu dersiniz o belki tartışılabilir, "diş hekimliğinde veya tıpta doktora öğrencisi olup da atılanlar" dersiniz o zaten...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Kapsam içinde.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - ...kanunda hekim olup tıpta doktora yapanları da ihtiva ediyor.

AYLİN YAMAN (Ankara) - Ama uzmanlığı etmiyor mu diyorsunuz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Uzmanlığı etmiyor çünkü uzmanlık Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde mevzuat açısından doktora eş değer değil ancak şu anlamda eş değer: Eş değer değil derken yanlış anlaşılmasın yani uzmanlık yapmak bakımından ikisi de birbirinden farklı. Bizim açımızdan Yükseköğretim Kurulu olarak biz aynı görüyoruz ama Bakanlık bunu biraz daha farklı değerlendiriyor, anlatabildim mi, bilmiyorum.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Yani enstitü yoluyla doktorasını yapmış olan kişi hekimlik yapamaz, her alanda çalışamaz ama Sağlık Bakanlığında uzman olanlar çalışıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Tam olarak bu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, şöyle yapalım: Zaten şu an karar vermek çok mümkün görünmüyor ve bizim önergemizde şartı kaldırıldığı için bu madde üzerinde, hani kapsam alanına hepsi girecek şeklinde düşünmüştük ama söz edildiği gibi eğer belli kesimlerde varsa onları da dâhil edecek bir çalışma sistemine gidilebilir. Yine, grubumuz, Sağlık Bakanlığı teknik çalışmaları yaparak Genel Kurul sırasında bu madde zaten gündeme gelecek, yeniden orada ekleme ya da... Sadece TUS için değil, bakaya için, başka saydıklarınız için...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, şöyle: Bunların hepsi tamam da TUS da buraya eklenebilir yani bu sadece...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama işte, o mümkün mü, değil mi, onu araştıracağız.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yani burada sadece Yükseköğretim Kanunu'nu yapmıyorlar, başka başka kanunlar var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bir bakmamız lazım, bir bakalım.

Zaten sonraya bırakılmış bir şey, ben önergeyi oylayayım. CHP'nin önergesini oyluyoruz, maalesef, bizim önergeyi konuşuyormuş gibi olduk ama...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Bu arada 5 tane önerge vardı, hepsini de okutmak durumundayım şu an yani çekilen var mı, bilmiyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - İlk önce AK PARTİ önergesini okutun, ona göre çekelim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle: Biz kendi önergemizi kabul ederiz, edeceğiz zaten. Dolayısıyla sizin önergelerinizin bir şeyi kalmayabilir aykırı olduğu için teknik olarak.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Aslında Parlamentomuz açısından doğru da bütün grupların ortak önerisiyle çıkmış olur.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - İnşallah, bunun için çalıştık zaten.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ama genel olarak böyle yapılmadığı için...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama mahiyet açısından bazı farklılıklar olduğu için... Yoksa sonuçta sizlerin önergeleri neticesinde biz de bu önergeyi hazırladık ve ama orada başka maddemiz de var Savunma Üniversitesinin getirdiği...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sayın Başkanım, teknik olarak bir engel yoksa önergenin öne çekilmesinde... Sayın Vekilimiz "Önergeyi biz görelim, ona göre biz geri çekebiliriz." diyor benim anladığım kadarıyla.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, o zaman DEM PARTİ kendi önergelerinin okutulmasını istiyor. Buyurun.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan "Kanunun daha önce bu kapsamda tanıdığı haklardan yararlanmamış olmak kaydıyla" ifadesi ile "terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç" ve "bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde" ifadelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, kanun teklifinin 16'ncı maddesinde "...terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç" ifadesi son derece tartışmalıdır Sayın Başkan. Terör örgütü üyeliği ve iltisakı gerekçesiyle öğrencilerin üniversitelerle ilişkilerinin kesilmesi bugüne dek üniversitelerde özgür ortamı ve muhalefeti susturmaya yönelik kullanılmış ve keyfi olarak yorumlanmıştır. Bu konuda çok geniş bir hak mağduriyeti söz konusudur. Kapsam dışında bırakılan öğrencilere ilişkin ölçütler bu açıdan açık değildir. Terör suçu son yıllarda kapsamı sürekli genişletilen ve sınırları belirsiz bir suç tanımı olarak kullanılmaktadır. Diğer yandan, af kapsamında olan on binlerce öğrencinin dört ay gibi kısa bir sürede aftan faydalanması da mümkün görünmemektedir. Söz konusu başvuru aralığı af düzenlemesinin tüm muhataplarına duyurulması açısından yeterli değildir. Bu nedenle bu ifadelerin çıkarılması gerekmektedir diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir. Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan "bu Kanunun daha önce bu kapsamda tanıdığı haklardan yararlanmamış olmak kaydıyla," ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Şenol Sunat
Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Mehmet Karaman
Samsun

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, bu konuda konuşacak mıyız?

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Yani eğer şeyse konuşalım ya da teşekkür edelim, "Oy birliğiyle bu şeye karar verilmiştir." diyelim, geçelim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yani bizim önergemizi okuyalım, oy birliğiyle geçirelim, ne güzel olur.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Hayır oy birliği değil, "Ortak kararlar, oy birliğiyle geçirilmiştir." diyelim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Mesela şöyle bir şey niye yapmıyorsunuz ya? Çok değişik olur, Türkiye'yi de şaşırtırız yani. ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ya, ne güzel olur aslında.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şu önergeyi getirseniz her parti grubu altını imzalasa yani Sayın Özlem Zengin'in dediği gibi "Racona ters" demesiniz mesela. Şimdi Nazım Maviş ve Latif Selvi imzasıyla geleceğine hepimizin imzasıyla gelse, ortak bir önerge olsa, memlekete bahar havası gelse...

LATİF SELVİ (Konya) - Olur, biz kabul ederiz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bence olur.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Oy birliği olmuyor ama oy çokluğu oluyor, biz...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Size ters mi?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Dinlemediniz önergemizi, evet.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İyi, tamam, oylayın geçin.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, oyluyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 85'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu Kanunun daha önce bu kapsamda tanıdığı haklardan yararlanmamış olmak kaydıyla," ibaresi ile ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Anayasanın 132 nci maddesi uyarınca özel kanun hükümlerine tabi olan, Polis Akademisi ile buna bağlı eğitim öğretim kurumları, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile buna bağlı eğitim öğretim kurumları, Millî Savunma Üniversitesine bağlı Harp Okulları, Astsubay Meslek Yüksekokulları ve enstitüler ile Millî Savunma Bakanlığı, Polis Akademisi, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına başka yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte iken kendi isteğiyle veya başka sebeplerle ilişkisi kesilen öğrenciler hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz."

Latif Selvi
Konya

Nazım Maviş
Sinop

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergenin gerekçesini okutalım mı, siz konuşur musunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Kısaca ben size de teşekkür ediyorum yani bu af meselesi geldiği günden bu yana Komisyon Başkanımız da öğrencilerimizin talepleri doğrultusunda bu kapsamın genişletilmesi hususunda ciddi bir katkı sağladı. YÖK de teklif sahibi milletvekili arkadaşlarımızla yaptığı müzakerelerde... Onun için Sayın Ayşen Gürkan Hanımefendiye de ben teşekkür ediyorum. Bu akşam da geride kalmış olan küçük bir eksiklik vardı, o tamamlanmış oldu.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben teşekkür ederim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Başından beri bizim de kanun teklifimiz bu yöndeydi, aynı şekilde YENİ YOL Grubunun da Cumhuriyet Halk Partisinin de; ortak kararlar, ortak akılla neticede bu şeyi çıkarmış olduk.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayırlı olsun inşallah.

LATİF SELVİ (Konya) - Biliyorsunuz, Anayasa'nın 132'nci maddesiyle ve 2547 sayılı Yasa'nın 2'nci maddesiyle ilgili...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Oylama yapacak mıyız?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yapacağız.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - İttifakla kabul edilmiştir diyelim...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yok, keşke... Çok isterdik.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'nci madde kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 86- Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin (b) fıkrasında belirtilen şartları sağlayan ve 67 yaşını dolduran tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre uzman olup devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmış öğretim üyeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde, ihtiyacı olan bir yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde, bu Kanunun 30'uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslar kapsamında sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 17- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 86- Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin (b) fıkrasında belirtilen şartları sağlayan ve 67 yaşını dolduran devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmış öğretim üyeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde, ihtiyacı olan bir yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde, bu Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslar kapsamında sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, şimdi bu 4'üncü madde ile 17'nci madde birbirlerine çok yakın maddeler. Bir, tam olarak farkı nedir bunu anlamak isterim. İki, şimdi, tıp ve diş hekimliği için verilen bu hak neden diğer öğretim üyelerine verilmesin? Anayasa'nın eşitlik ilkesi var yani memlekette önemli bir ziraat mühendisi, efendim, endüstri mühendisi öğretim üyesi, yazılım mühendisi öğretim üyesi, bilgisayar mühendisi yani onlar da bunu isteyebilirler. Madem böyle bir hak veriliyorsa neden sadece tıp ve diş hekimlerine veriliyor Erol Başkanım? Yani bize bunu açıklarsanız, biz bunu çözemedik çünkü. Şunu düz mantıkla görürüz: Evet, tıp ve diş hekimliği çok önemli, hani, oralarda tamam, evet ama ülkeye gerçekten katkı yapabilecek fevkalade başka alanlar da var yani o alanlarda da bu hakkın verilmesi gerekir. Zaten bu, üniversitenin ihtiyaçlarıyla belirlenen bir iş ve üstelik Anayasa Mahkemesinde bir takdir konusu olabilecek bir konudur bu. Dolayısıyla, biz diğerleri lehine de genişletilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sorularımızı da merak ediyoruz gerçekten, ya, niye böyle sadece?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Onlar tartışıyorlar galiba kendi aralarında. Bize bir şey söyleyecek misiniz?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tabii ki maddenin içeriğinde de aslında çok net anlaşıyor. Kendi üniversitesinde devam eden biri başka bir üniversiteye geçmek istediğinde yaşı dolduruyor, emekli olduğu hâlde; bu kadar basit aslında.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu herkese niye verilmiyor onu merak ediyoruz aslında, onu soruyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bunun ne gibi bir sakıncası var?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Temininde zor olan kısımlar olarak değerlendirdik onu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Temininde zor olan meslekler var, mesela hekimlik; özellikle tıp fakültelerinde çok ciddi öğretim üyesi eksikliği var derslerin, uygulamaların olması açısından. Herkese o hak verildi ama tıpta özellikle emekli olsa bile çalışabilecek ihtiyacı olan varsa tıp fakültesinde. Akademisyenleri Sağlık Bakanlığı da 72 yaşına kadar çalıştırıyor. Sadece bunlarla ilgili, temininde zorluk çekilen teknik eleman nedeniyle böyle bir şey koyduk yani emekli de olsa çalışmak istiyorsa tıp fakültesine katkıda bulunsun diye, başka bir amacı yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Herhangi bir emekli öğretim üyesi emekli olmuş, zaten 4'üncü maddedeki şeyden sonra kendisi istediği bir üniversitede, ihtiyaç olan bir üniversitede çalışıyor olmayacak mı?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Emekli olmadan önce dilekçe verirse çalışır, hiçbir sıkıntı yok ama emekli olduktan sonra zaten temininde zor bir eleman grubu değil o yani, zaten fazlaca eleman mevcut.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, bu emeklilik yaş haddi dolayısıyla öğretim elemanlarına 75 yaşına kadar hak tanınması, emeklilik yaş haddini 75'e çekmiyor; onu önce bir düzeltelim. Yine, 67 yaş emeklilik yaş haddidir yani 67'den sonra öğretim üyesi olarak ve işte öğretim elemanı olarak çalışmıyorsunuz. Getirilen düzenleme, öğretim elemanının, üyesinin emekli olmadan önce yani yaşını doldurmadan önce üniversiteye müracaat etmek suretiyle 67 yaşından itibaren sözleşmeli personel statüsünde 75'e kadar çalışma imkânını veriyor. Dolayısıyla iki şeyi, kıymetli vekilim, ayırmamız gerekiyor; birincisi bu.

Peki, niye geçici madde var? Siz oraya işaret ettiniz. Geçici madde olmasının sebebi şu: Bu, önceki senelerde de yani geçen sene, ondan önceki sene de aslında gündem olan bir konuydu. "Bilhassa hekim, sağlık alanında çalışan öğretim elemanları buradan istifade etsin." denmişti. Hatırlayacaksınız, geçici madde vardı, biz 40 üniversitede -sayın vekillerim hatırlayacaklar- bu uygulamayı zaten yapıyorduk. Şimdi bunu teşmil ettik bütün üniversitelere. Bu sırada vakit geçtiğinden ve emekli olduğundan dolayı şu anda henüz üniversitede olmayan hocalarımız var.

Şimdi, 67 yaş...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Üniversiteyle ilişkisi kesilmiş.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Tabii.

Bir de şunu da eklememe müsaade edin: 67 yaşa gelmeden önce başvurusu hâlinde sadece kendi üniversitesinde değil, fakat başka üniversitelerde de bu imkândan Sayın Vekilim, istifade ederek çalışabilecekler. İşte, hekimlere, tabiri caizse, biraz daha bu maddenin konsantre olmasının sebebi, biraz da hekimlerin tecrübesinden ve emeğinden istifade etmek üzere konulmuş oluyor. Yani kanun maddesi çıkana kadar 67 yaş dolayısıyla bu maddeden istifade edemeyip emekli olanlar şimdi bu maddeyle sözleşmeli personel olarak üniversitelerde çalışabilecek.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Net olarak şunu söyleyeyim.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bu net.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu sadece Türkiye'de tıp ve diş hekimliği için geçerli olamaz yani başka alanlarda da örneğin hukuk...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - O aslında başka bir tartışma.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çünkü bu, ihtiyaca göre alınan bir alan. Yani tıp ve diş hekimliğinde ihtiyaç yoktur demiyorum, itiraz etmiyorum ama önemli bir bilgisayar mühendisi, önemli bir endüstri mühendisi, onlar da bundan yararlanabilir. Neden yararlanmasın? Neden yararlanmasın yani?

Bakın, bu arada şöyle söyleyeyim: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Anayasa Mahkemesine "Eşitlik ilkesine aykırıdır." diye gideriz, Anayasa Mahkemesinden de "Eşitlik ilkesine aykırıdır." diye büyük ihtimalle döner. Yani bu bizim yapmamız gereken bir şey olur çünkü bu iki alandaki öğretim üyeleri olmasın diye değil, biz diğer öğretim üyelerine karşı da sorumluyuz bu Komisyon olarak. Yani böyle bir imkân veriliyorsa şunu diyemeyiz, Türkiye'de yüzlerce öğretim üyesinin çalıştığı alan var, sadece iki tanesini... Bu doğru değil yani. Dolayısıyla bizim önerimiz, tüm öğretim üyelerine verilsin.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben şöyle bir şey düşünüyorum. Saat hayli geç oldu ve bu noktada bizim kendi aramızda istişare etmemiz gerektiğine inanıyorum.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Bitti aslında ama... Birkaç madde kaldı zaten.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bununla ilgili düzenlemeyi Genel Kurula da bırakabiliriz.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Sonuna geldik, bu kadar bekledikten sonra bitsin yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Şöyle: Başkanım, anladığım kadarıyla bu konuda sadece tıp ve diş hekimliğinin dâhil edilmesiyle diğer ana bilim dallarının taleplerini dikkate almamış gibi olacağız. Ben, doğrusu, daha önceki geçen şeyin emeklileri de kapsadığını düşünüyorum çünkü bizim ilk yaptığımız taslakta böyle değildi diye hatırlıyorum. Dolayısıyla bunu isterseniz şöyle yapalım: Bir oylayalım, Genel Kurulda yeniden tartışalım, yeniden bu maddenin ele alınması için bir daha görüşelim. Öneri getirenlerle yeniden oturup bir daha tartışalım. Ne dersiniz?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Şimdi muhalefetinkini kabul etmediniz, bakın şimdi nasıl kabul ettiniz deme fırsatı vereceksiniz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Başkanım, biz burada buna karar veremeyiz çünkü bir sürü tartışma dinamiği oluyor, müzakere edilmesi gereken hususlar oluyor. Dediğiniz yöntemle burada geçirelim bunu, sonra hem arkadaşlarımızla hem grupla hem ilgili bakanlıklarla hem teklif sahibi arkadaşımızla görüşerek tekrar mütalaa edelim.

Devamında şunu söylemek istiyorum: Şimdi gece saat üç; perşembeye bırakırsak en az altı yedi saat daha... Yani başka etkinlikler de var. Arkadaşlardan şöyle bir ricada bulunmak istiyorum: 26'ncı madde anladığımız kadarıyla muhalefet milletvekili arkadaşlarımızın en sorunlu gördüğü madde kendileri açısından. 26'ncı madde dışındaki maddelerde, uygun görürlerse, hani önergelerin gerekçelerini okuturlarsa veya hızlı geçerse... Gerçekten insani kapasiteyi zorluyoruz. Perşembeye kadar bırakalım diyebilirsiniz ama yarın 15 Temmuz etkinlikleri var, oralara katılacağız, perşembe araştırma komisyonu var, sabah İstanbul'a gideceğiz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, önergeyi oylarınıza sunalım, oradan devam edelim, Genel Kurulda yeniden müzakere yapmak üzere...

Önergeyi kabul edenler.... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

17'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'inci madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"ç) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan İslami İlimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi ile Rektörlüğe bağlı İlahiyat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinin birleştirilmesiyle oluşturulan İlahiyat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi ile Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı iken bağlantıları değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Turizm Fakültesi ile İletişim Fakültesinden,

d) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı Elbistan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ile Elbistan Meslek Yüksekokulunun adı ve bağlantısı değiştirilerek ve birleştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Elbistan Meslek Yüksekokulu ile Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Türkoğlu Meslek Yüksekokulu ile Rektörlüğe bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ile Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunun birleştirilmesiyle oluşturulan Onikişubat Meslek Yüksekokulundan,

e) Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden,"

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önerge yoktur.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 2809 sayılı Kanunun ek 177 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve toplam öğrenci sayısının en az yüzde 50'si tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 19'uncu maddede 1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 19- 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 177 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vakıf yükseköğretim kurumlarında ücretsiz/burslu öğrenim görme hakkı ve kamusal denetim ve akademik nitelik güvencesi."

"EK MADDE 177- Vakıf yükseköğretim kurumları, her biri ön lisans, lisans ve lisansüstü diploma programında öğrenim gören öğrencilerden en az yüzde yirmi beşini (%25) öğrenim süreleri boyunca koşulsuz olarak tamamen ücretsiz okutmakla yükümlüdür. Ücretsiz öğrenci kontenjanları, merkezi yerleştirme puanı sırasına göre doldurulur. Bu oranların uygulanmasında ve ücretsiz öğrenci kabulünde vakıf yükseköğretim kurumlarına herhangi bir gelir vergisi iadesi, muafiyet, istisna veya kamu bütçesinden teşvik mekanizması uygulanamaz. Vakıf yükseköğretim kurumlarında Enstitülerin lisansüstü program açma yetkilerinde akademik liyakat, bilimsellik derinlik, Avrupa Yükseköğretim Alanı (EHEA) ve Bologna süreci uluslararası akreditasyon standartları esas alınır. Bilimsel niteliği düşürecek şekilde ticari rasyoyla tezsiz veya nitelsiz program açılmaz." Bu maddede yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde Yükseköğretim Kurulu tarafından idari para cezası uygulanır, öğrenci alım kontenjanları kısıtlanır ve tekrarında kurumun faaliyet izni askıya alınır.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Kezban Hanım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Kanun teklifinin mevcut 19'uncu maddesiyle vakıf yükseköğretim kurumlarında tezli yüksek lisans ve doktora öğrencisi bulundurma zorunluluğunun kaldırılarak bu kurumlara kontrolsüz mali muafiyetler sağlanması öngörülmektedir. Bu düzenleme daha çok öğrenciye burs sağlamak gerekçesiyle sunulsa da asıl olarak yükseköğretimde niteliksel kriterleri geriletecek ve kamusal kaynakların vakıf üniversitelerine "vergi iadesi" adı altında aktarılmasının önünü açacaktır. Yükseköğretime erişimde yaşanan derin sınıfsal ve ekonomik eşitsizliklerin, barınma ve beslenme krizlerinin yaşandığı bir dönemde asıl yapılması gereken devlet üniversitelerini ve kamusal eğitim hakkını güçlendirmektir. Akademik barajların sıfırlanması, üniversitelerin bilimsel çıktı odaklı modelden koparak paraya dayalı, ünvan ve statü dağıtan, rant odaklı yapılara dönüşmesi riskini barındırmaktadır. Burslu öğrenci okutma yükümlülüğü mali bir pazarlık konusu veya vergi muafiyeti şartı değil, koşulsuz kamusal bir zorunluluk olmalıdır. Bu değişiklik teklifiyle vakıf üniversitelerine yüzde 25 koşulsuz, ücretsiz öğrenim zorunluluğu getirilmekte, bu yükümlülüğün denetlenmesi ve şeffaf bir şekilde kamuoyuna açıklanması sağlanmakta, ücretsiz kontenjanların merkezî yerleştirme puanı sırasına göre doldurulması güvence altına alınmakta ve bilimsel niteliği zayıflatacak programların önü kesilmektedir. Bu anlamda değişikliğimize destek bekliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 2809 sayılı Kanunun ek 190 ıncı maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan "Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi" ibareleri "İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi" şeklinde, (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"a) Rektörlüğe bağlı Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi, Fen Fakültesi, TUSAŞ Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Elbistan İşletme Fakültesi ile Yabancı Diller Yüksekokulundan,"

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Benim bir söz hakkı talebim var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Ben, tabii, Kahramanmaraş milletvekili değilim ama Kahramanmaraş, İstiklal Harbi'mizde de Kurtuluş Savaşı'mızda da çok önemli bir kent. Üniversitenin adından "Kahramanmaraş"ın çıkarılmasında ne gibi bir yarar var, anlayamadığımı söylemek isterim. Yani "Kahramanmaraş İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi" olsaydı ne gibi bir zararı olacaktı? Yani üniversitenin adıyla ilgili böyle bir tasarrufta bulunulmasını garipsediğimi söylemek isterim. Sonuç itibarıyla, deprem bölgesi, önemli bir kent yani "Kahramanmaraş" isminden neden bir feragat edilmek istenmiş? En kibarca böyle söyleyeyim. Bunu doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Biz de öğrenelim, bence ikinci üniversite ya, var zaten, o yüzden.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yani İstanbul'da da var, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi var, İstanbul'da başka başka üniversiteler var.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, öneri sahibi vekilimize soralım ya da YÖK Başkanımıza.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "2 tane aynısı" cevabını kabul etmem mümkün değil, birisi Kurtuluş Savaşı Kahramanı Sütçü İmam'ın ismini taşıyor, öbürü de "İstiklal" gibi çok önemli bir isim taşıyor.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Uzamış diye Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ama "Kahramanmaraş"tan feragat edemeyiz, bu, Gazi Meclisin kararıyla "Kahraman" ünvanı almış bir kentimiz, Maraşlılar bundan hoşlanmaz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, 20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 209- Mevzuatta Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine yapılmış olan atıflar İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılmış sayılır."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde ve bu maddeye bağlı ekli (2) sayılı liste eklenmiştir.

"EK MADDE 210- Ekli (2) sayılı listede yer alan öğretim elemanı kadroları ihdas edilmiştir."

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 22- 2809 sayılı Kanuna ekli listelerde yer alan kadroların ihdasında ve üniversitelere tahsisinde; ilgili üniversitelerin senatolarının gerekçeli ihtiyaç raporları, nesnel liyakat kriterleri, bilimsel yayın ve araştırma performansı ile akademik kadro planlama

ilkeleri esas alınır. Araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar, lisansüstü eğitim süreciyle sınırlı olmaksızın iş güvencesini sağlayan daimi statüde (33/a) gerçekleştirilir. İhdas edilen tıpta uzmanlık kadrolarında görev yapacak asistan hekimlerin çalışma süreleri, nöbet düzenlemeleri, dinlenme hakları ve mali hakları; uluslararası tıp eğitimi standartlarına (EWTR) ve insani çalışma koşullarına uygun olarak düzenlenir. Bu maddede yer alan ilkelerin ihlali halinde kadro tahsis işlemleri iptal edilir ve sorumlu yöneticiler hakkında idari soruşturma açılır.

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ediyorum.

Kanun teklifinin 22'nci maddesiyle yükseköğretim kurumlarında ortaya çıkan öğretim elemanı ihtiyacının karşılanması amacıyla yeni akademik kadroların ihdası öngörülmektedir. Yükseköğretim sisteminde uzun süredir devam eden akademik personel yetersizliği dikkate alındığında yeni kadroların ihdas edilmesi ilkesel olarak olumlu bir adımdır. Bununla birlikte, yükseköğretimde yaşanan temel sorun yalnızca kadro sayısı yetersizliği değildir. Akademik kadroların hangi ölçütlere göre dağıtıldığı, atamaların liyakat esasına göre yapıp yapılmadığı ve üniversitelerin kendi akademik ihtiyaçları doğrultusunda kadro planlaması yapabilmesi en az kadro sayısı kadar önem taşımaktadır. Son yıllarda akademik kadro ilanının kişiye özel hazırlanması, objektif ölçütlerden uzaklaştırılması, yükselme ve atama süreçlerinde liyakat ilkesine ilişkin tartışmalarla genç akademisyenlerin uzun yıllar güvencesiz çalışma koşullarında görev yapmak zorunda kalmaları yükseköğretim sisteminin temel sorunları arasında yer almaktadır. Çok sayıda araştırma görevlisi ve doktor öğretim üyesi kadro güvencesinden yoksun biçimde akademik yaşamını sürdürmeye çalışırken nitelikli bilim insanlarının yurt dışına yönelmesi de giderek büyüyen bir beyin göçü sorununa dönüşmüştür. Bu nedenle, yeni kadroların ihdası tek başına yükseköğretimin sorunlarını çözmeye yeterli değildir. Kadroların üniversitelerin gerçek akademik ihtiyaçları esas alınarak planlaması, ilan ve atama süreçlerinin şeffaf biçimde yürütülmesi, bütün adaylar bakımından fırsat eşitliğinin sağlanması ve liyakat ilkesinin tartışmasız şekilde güvence altına alınması gerekmektedir. DEM PARTİ açısından yükseköğretimde temel hedef yalnızca yeni kadro ihdas edilmesi değil, bilimsel yeterliliğin esas alındığı, genç akademisyenlerin güvenceli çalışma koşullarına kavuştuğu, akademik yükselmelerde eşitlik ve liyakat ilkesinin eksiksiz uygulandığı, demokratik ve özerk bir akademik sistemin oluşturulmasıdır. Yeni kadrolar, merkezî idarenin takdir alanını genişleten bir araç değil, bilimsel üretimi güçlendiren ve üniversitelerin kurumsal kapasitesini artıran bir imkân olarak değerlendirilmelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi şunu tarihe bir not düşelim: Bu yasama tekniği doğru bir teknik değildir. Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine söyleyeceğim şey şudur: Yılın on bir ayını pas geçip her seferinde haziran ortasında böyle bir gaza basarak yasama faaliyeti yapmak doğru bir iş değildir. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Her yıl aynı şey, 15 Temmuzla yaklaştığımız bugünlerde her seferinde gaza basılıyor, konuşuluyor ve sonra yasama faaliyeti yapmaya çalışan milletvekillerine de gönül konuluyor. "Ya, şimdi bu saatte ne lüzum vardı?" falan... O yüzden konuşacağım.

YÖK Başkanımıza seslenmek istiyorum: Bu 22'nci madde önemli bir madde Sayın Başkanım. Burada çok heyecan verici tartışmalara konu olmuyor ama asıl konuşulması gereken maddelerden bir tanesi bu. Bu 22'nci madde üniversitelerde yeni akademik kadro ihtiyacının karşılanması açısından önemli bir madde, katılıyoruz ancak bu kadroların üniversite ve alan bazındaki dağılımı, objektif ihtiyaç analizi ve şeffaf kriterlerle belirlenmeli ve kadro tahsisi kurumsal özerkliğin en önemli göstergesi ve siyasi veya idari takdir aracı olarak kullanılmamalı. İki notumu söylemek istiyorum: Bir, üniversitelerde profesör kadrosu hak eden birçok öğretim üyesi siyasi mülahazalarla bu kadroları alamamaktadır. Milletvekili arkadaşlarımız burada olsalar kendi illerinden çok sayıda örneği verebilirler. O yüzden burada bir tartışma açmamayı tavsiye ederim herkese. Rektörler, bir önceki bölümde söylediğim gibi siyasi saiklerle atanmaktadır ve üniversitede o pozisyonda olmaları doğru görülmedikçe bu kadrolara atanamamaktadırlar. Ben 35 ilde eğitim maratonu gerçekleştirdim. Gittiğim her ilde valilerimizi ve rektörlerimizi ziyaret ettim. Rektörlerimize bu soruyu sordum ve rektörlerimizin bir bölümü bana bunu önemli bir faaliyet olarak söylediler, dediler ki: "Akademik olarak hakkı neyse bizim üniversitemizde bunu uyguluyorum vekilim, tek tek dikkat ediyoruz, biz hiçbir şekilde ayırım yapmıyoruz." Şimdi, rektörler bana bunu anlatmak zorunda hissediyorlarsa kendilerini, bu, benim söylediğim şeyin de ne kadar geçerli olduğunu gösterir. Dolayısıyla, Sayın YÖK Başkanımızın akademisyenlerin hak ettikleri makama gelmek için idarenin takdirine mazhar olmamalarını gerektirecek bir sistem konusunda önlem almalarını istirham ederim, bu önemlidir.

İkinci mesele, Türkiye çok önemli bir araştırma görevlisi krizine doğru gitmektedir; bizim gördüğümüz budur. Araştırma görevlilerine kadro açılması önemlidir fakat araştırma görevlilerinin özlük haklarının geliştirilmesi, onlara imkânlar sunulması konusunda, reform anlamında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - ...yapılması gereken işler var çünkü araştırma görevlileri öğretim üyelerinin, öğretim görevlilerinin aldıkları bazı ek haklara sahip değildiler dolayısıyla gelirleri çok düşük. Çok kaygı verici bir gelişme olarak söylüyorum, bu ülkenin parlak çocuklarının önemli bir kısmı artık araştırma görevlisi olarak kalmamaktadırlar; bu üzerinde uzun uzun düşünmemiz gereken bir meseledir. O yüzden Sayın Başkan, varsa bilmekten memnun olurum, değilse eleştirmiyorum, yapılmasını bekliyorum. Araştırma görevliliği kurumu Türkiye'de nasıl geliştirilebilir üzerine belki çalıştaylar, belki araştırma görevlilerinin dinlenmesi, bunların örgütlenmelerinin görüşlerinin alınmasıyla burada bir reforma ihtiyacımız olduğunun altını çizmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Başkanım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Şimdi, tavzihe muhtaç bir var nokta var müsaadeniz olursa.

Şimdi, burada ihdas kadroları Sayın Meclisimizin, muhterem Gazi Meclisimizin takdirleriyle üniversitelere tahsis ediliyor, ihdas ediliyor. Bu kadrolar kanun gereği herhangi bir kişiye, bölüme, enstitüye, fakülteye önceden belirlenerek gönderilmiyor malum, sizler de gayet iyi biliyorsunuz. Tabiri caizse, havuzun içerisine bu kadrolar intikal ediyor ve bütün üniversitemizde öğretim elemanı olarak, öğretim üyesi olarak çalışan arkadaşlarımızın da tasdik edeceği üzere, bu kadroların dağılımı bir, yönetim kurulu, iki, senatoda tartışılıyor ve burada üniversitemiz tamamen kendi otonomileri içerisinde ve ihtiyaçları doğrultusunda bu kadroları kullanma hakkını yerine getiriyorlar. Yükseköğretim Kurulunun üzerine düşen, üniversitemizin bu planlamasına nezaret etmek, onu gözetlemek ve denetlemek yani bu kadrolar uygun yerlere, uygun bölümlere dağılıyor mu dağılmıyor mu; bunları yakından takip edebilmek. Dolayısıyla biz üniversitemizin yetkinliğine ve olgunluğuna güveniyoruz kıymetli vekilim ve o üniversitemizde her kim bir rektör olursa, her kim dekan olursa, her kim bölüm başkanı olursa beraatizimmet asıldır, biz bunların en iyi şekilde dağılacığına canıgönülden inanıyoruz ama bir taraftan da denetliyoruz.

Şimdi, gelelim kadroların ünvan bakımından dağıtılmasına. b-Burası, Kıymetli Komisyon Başkanım, fevkalade önemli, milletvekillerimizin dikkatini çekmek isterim. Burada, sizlerin müsaadenizle, Genel Kurula intikal etmesi hâlinde, bu maddeyle üniversitemizin gençleşmesinin önü açılmış oluyor. Lütfen şuradan herhangi bir üniversiteyi seçin yani herhangi bir tanesini seçin, en az yarısının araştırma görevlisi, en az yarısının araştırma görevlisi ve doktor öğretim üyesi kadrolarından teşekkül ettiği görülmektedir. Bundan sonrası, artık üniversitemizin içinde bulundukları duruma göre karar vermelerine bağlıdır. Dolayısıyla, inşallah, Meclisimiz bu kanunla birlikte üniversitemize bu kadro dağılımına, kadro tahsislerine desteğini vermiş olacaktır. Araştırma görevlisi özlük hakları, araştırma görevliliği kadrosuna teveccüh konusu, hakikaten üzerinde durulmaya değer bir konu. Biz araştırma görevliliği kadrosunu gerek 33 olsun gerek 50 de olsun tabiri caizse muvakkat bir burslandırma aşaması evresi olarak görüyoruz. Ne için? Bilim insanı, öğretim üyesi, araştırmacı olması için. Bakın, çok güzel, yakında duyacaksınız, araştırma üniversitemizde Sayın Cumhurbaşkanımızın bize yıllık tahsis ettiği, üniversitelere dağıtmak üzere kullanımı müsaadesini verdiği -bu sene kaç tane yapacağız araştırma üniversitesi- zannediyorum 300 tane araştırma görevlisi kadrosunu merkezî sistem ile araştırma üniversitelerinin performanslarına göre dağıtılarak kullanılmasını temin edeceğiz. Neyle? Merkez sınav yöntemiyle. Böylelikle araştırma üniversitelerinin de araştırma kapasitesini artırma yoluna gitmiş olacağız Kıymetli Vekilim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkürler.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Başkanım, bir cümle söyleyecektim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Pardon, görmedim, çok özür dilerim.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Üniversitelerin öğretim elemanı açığının giderilmesi eğitim ve araştırma kalitesinin temel şartlarından biridir. Bununla birlikte, toplu kadro ihdası yapılırken dağılımın hangi ihtiyaç analizine dayandığının Komisyonla paylaşılmasında fayda vardır. Öğrenci sayısı, mevcut akademik kadro, bölümünün iş yükü ve bölgesel ihtiyaçlar birlikte giderilmeden yapılan dağılım yeni dengesizlikler yaratabilir. Kadro ihdası liyakatli istihdamla tamamlanmalı, ilanların kişiye özel şartlarla sınırlandırılmasına izin verilmemelidir. Ayrıca, bu kadroların bütçe karşılığı ve hangi takvim içinde fiilen kullanınca açığa kavuşturulmalıdır. Üç tane sorum var ama Başkanım, bir tanesini soracağım ve ona da cevap verdiniz zaten herhâlde. Bu araştırma görevlileri 2547 sayılı Kanun'un 33/a mı, 50/d rejiminde mi istihdam edilecektir diye merak ediyoruz.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Başkanım...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, söz mü istediniz? Maddeyle ilgili herhâlde konuşacaksınız.

Buyurun.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ederim Başkanım.

Çok kısa bir bilgilendirme yapmak isterim. Şöyle bir yanlış anlaşılma da olduğunu hissettim bazı vekillerimizin söylemlerinden: Sanki buradaki üniversitelere yapılan kadro ihdası bir kısım üniversiteye yapılıyor, bir kısmına yapılmıyor. YÖK'ün sanki keyfî bir uygulaması gibi algılanmasın. Bu aslında rutin yapılan bir şey. YÖK belli dönemlerde kanundan kaynaklı kadrosu biten üniversitelerden talepleri topluyor ve bunu bazen iki yılda bir, bazen yılda bir Meclisimizin gündemine getiriyor. Yine, buradaki ihdas edilen kadrolar, kadrosu biten üniversitemizin kendi talepleri doğrultusunda YÖK tarafından organize edilip Meclisimizin gündemine getirilen ihdaslar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, bu açıklama önemli oldu.

Teşekkürler.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

Bu arada, yeni madde ihdasına ilişkin 1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (2/3755) esas sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne 22'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül edilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 23- 2809 sayılı Kanun'a aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 21- "Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dâhil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlara % 400'ü,
- b) Doçent kadrosunda bulunanlara % 400'ü,
- c) Doktor Öğretim Üyesi kadrosunda bulunanlara % 400'ü,
- d) Araştırma Görevlisi kadrosunda bulunanlara % 400'ü,

e) Öğretim Görevlisi kadrosunda bulunanlara % 400'ü, oranında her ay yükseköğretim tazminatı ödenir."

Suat Özçağdaş
İstanbul

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, açılış konuşmasında da söylemiştim, bu kanun teklifiyle ilgili en önemli eksiklerden bir tanesi bu.

Akademisyenler Türkiye'de özlük haklarıyla ilgili çok ciddi sorunlar yaşıyorlar, maaşlarıyla ilgili sorunlar yaşıyorlar. 2002'de yani Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olduğunda bir profesör 1.784 lira maaş alıyordu, bu da asgari ücretin 9,7 katıydı; bugün itibarıyla 153 bin lira alıyor, asgari ücretin 5,4 katı; 2002'de ortalama kişi başına düşen gelirin 3,6 katıydı, bugün itibarıyla 2 katı. Dolayısıyla, akademisyenlerimizin ciddi bir gelir kaybı olduğu rakamlarla ortada, hesaplamalarla ortada.

Bir ülkenin kalkınması için akademisyenlerin üniversite ortamında kalması, gelecek kuşakları eğitmesi, teknoloji geliştirmesi, diğer bilim alanlarında üretimde bulunması çok önemli. Ülkenin bu kadar parlak beyinlerinin akademik camiada kalmaları ve üretmeleri çok kıymetli, çok önemli. O nedenle, bu kanun teklifinin içerisine böyle bir ek madde öneriyoruz. Bu kabul edilirse öğretim görevlisi, araştırma görevlisi, doktor öğretim üyesi, doçent ve profesör kadrolarının her birine ortalama 45 bin lira civarında bir zam yapılacak - bu arada 153 bin profesör maaşı. Kentlerde artık 45 bin liradan, 50 bin liradan aşağı kira yok, insanlar inanılmaz bir hayat darlığı içerisinde.

Dolayısıyla, madem ki yükseköğretimle ilgili böyle bir kanun teklifi gelmiş, çok farklı konular ele alınmış, yükseköğretimin özü olan 2 gruptan -öğretimler ve öğretim üyeleri- öğretim üyeleriyle ilgili bir düzenlemenin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir. 23'üncü maddeyi okutuyorum:

"MADDE 23- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

'GEÇİCİ MADDE 54- Bu Kanunla İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesine bağlı iken bağlantısı veya adı ve bağlantısı değiştirilerek Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlanan yükseköğretim birimlerinin ilgili yılı bütçe ödenekleri, bütçedeki ödeneklerin tahakkuka bağlanma yetkisi, laboratuvar donanımı başka bir işleme gerek kalmaksızın Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine devredilmiş sayılır.

Bağlantısı değiştirilen birimlerde görev yapan personel, birimin bağlandığı üniversiteye atanmış sayılır ve bu personele ilişkin kadro ve pozisyonlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bağlandığı üniversiteye ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İletişim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İletişim Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Turizm Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Turizm Fakültesine aktarılmıştır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Afşin Sağlık Yüksekokulu kapatılmış ve bu Yüksekokulda öğrenim gören öğrenciler, 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere aynı Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesinin ilgili programlarına aktarılmıştır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Göksun Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu kapatılmış ve bu Yüksekokulda öğrenim gören öğrenciler, 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere aynı Üniversitenin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Elbistan Mühendislik Fakültesi kapatılmış ve buradaki öğretim elemanları aynı Üniversitenin Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesine aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Elbistan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Elbistan Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler 2025- 2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak kurulan Elbistan Meslek Yüksekokuluna aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Türkoğlu Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Türkoğlu Meslek Yüksekokuluna aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde İslami İlimler, Sağlık Bilimleri, İnsan ve Toplum Bilimleri, İletişim ve Turizm anabilim dallarında öğrenim gören lisansüstü öğrenciler Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimleri Enstitülerinde öğrenim gören lisansüstü öğrenciler Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonundan geçerli olmak üzere aktarılmıştır.

İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesine bağlı iken adı değiştirilerek veya değiştirilmeyerek bu Kanunla Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlanan birimler 2025-2026 eğitim-öğretim yılı sonunda devredilir. Bu birimler için ilan edilmiş öğretim elemanı alımları Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tarafından tamamlanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı iken bağlantısı veya adı ve bağlantısı değiştirilerek Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlanan birimlerde kayıtlı bulunan öğrencilere verilecek mezuniyet belgeleri ile diplomalar, öğrencilerin istemesi hâlinde kayıt tarihlerinde bağlı bulunduğu üniversite adıyla aktarıldıkları üniversite tarafından verilir. Bu konuda çıkabilecek ihtilafları sonuçlandırmaya Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Bu Kanunla İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ile Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlı iken adı değiştirilerek veya değiştirilmeyerek bağlantısı değiştirilen birimlerde uygulamayla ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar Yükseköğretim Kurulu tarafından çözülür.' "

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde 1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesiyle 2809 sayılı Kanun'a eklenen geçici 54'üncü maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Öz
Erzurum

Zehranur Aydemir
Ankara

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Afşin ve Göksun ilçelerinde bulunan yüksekokullarda eğitim faaliyetlerine devam edilebilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu durumda Elbistan kapatılmaya devam ediliyor.

RUKİYE TOY (Sivas) - Muhtemelen 2 önerge verildiğine göre...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Elbistan...

RUKİYE TOY (Sivas) - Şimdi, eğer burada eğer Elbistan'ı...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Artık herkes yoruldu, yoruldu...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Demek ki Elbistan'ı kapatıyorsunuz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, şöyle bir önerge veriyoruz; hayır, hayır, kapatılan 3 şeyi kapatmıyoruz, geri çekiyoruz önergeyle.

Kabul ediyoruz, evet, biz verdik önergeyi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - 2 şeyi çekiyorsunuz, 3 şeyi çekmiyorsunuz: Afşin ve Göksun'u.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Kanun maddesini oylarken Elbistan'ı kapatıyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Elbistan'ı kapatıyorsunuz, Afşin ve Göksun'u...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Nasıl anlatırız onu? Bu önergeyi kim verdi?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Önergenin sahipleri maalesef burada değiller.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Önergenin sahibi kimse açıklamasını yapsın, biz ona göre "tamam" deriz yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Mehmet Emin Öz Erzurum Milletvekilimiz, Zehranur Aydemir Ankara Vekilimiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, önergede "sekizinci ve dokuzuncu fıkraları" diyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet, Afşin ve Göksun'dakiler...

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Afşin ve Göksun olmuyor. Göksun ve Elbistan olmuyor mu?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - O zaman Elbistan da olsun. Onu anlatamayız yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Afşin ve Göksun mu oluyor?

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Hayır ya, Göksun eğer sekiz ve dokuzsa, Göksun ve Elbistan oluyor.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Elbistan kapatılıyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bunu Elbistanlılara anlatmanız gerekecek. Afşin ile Göksun'u açık tutup Elbistan'ı neden kapattığınızı anlatmanız gerekiyor olacak. Önerge sahibi milletvekilimiz de aramıza katıldığına göre...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Elbistan kapatılsın mı?

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Bir sorayım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sor bakalım. Nereye soracaksınız?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hocam, onu anlatamayız, olmaz öyle bir şey ya!

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Neyi anlatamayacağız?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu, kayıtlara geçti.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Ya, Elbistan ayrı... Şimdi, ben Kahramanmaraş'ta öğretmenlik yaptım. Elbistan'la Afşin'in çekişmesi var, siyaseten çekişmesi var. Buraya önergeyi veren arkadaş bunun mantığını anlatsın, ona göre biz vaziyet alırız. Burada siyaset de var yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bence de var.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - "Yaptım, verdim." olmaz ki yani o zaman Elbistan da olsun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yani Elbistan'ın CHP'li belediye olmasıyla ilgisi olmadığını ummak istiyorum.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yok, öyle bir şey olmaz da Hocam, siyaseti var bunun ya, yarın bir gün nasıl anlatacağız...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Genel Kurulda anlatırsınız.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Biliyoruz siz saldıracaksınız bize yani onu...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Yok, saldırmak yok da anlatırız yani.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yani, yani...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kahramanmaraşlı yurttaşlarımızın duyacağından emin olabilirsiniz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu konuda yürütmeden arkadaşlardan destek verecek var mı? Yani konuyla ilgili...

Cevahir Bey...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu arada, gerçekten bana telefon geldi Kahramanmaraş'tan.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Orayla mı ilgili?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Evet.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Mehmet Emin Bey, artık Genel Kurulda siz diğerini de yazarsınız; sekiz, dokuz, on diye verirsiniz.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Tamam Hocam. BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Katalım Elbistan'ı da.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Katalım Hocam yani en güzeli bu.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, sizin önerinize...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yani yasa teklifi çalışması yapılmış, sonra gecenin bir yarısı bir önerge geliyor: "Kapatalım Afşin'i." "Açalım Elbistan'ı."

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Olmaz, olmaz...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kusura bakmayın, ben bunu söylemek zorundayım.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hayır, hayır, Sayın Başkan, öyle değil ama.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buradaki, buradaki...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Söylemek zorundayım.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Öyle değil ama.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, hayır, bakın, buradaki şey şu: Mutlaka bunun, kapatılmasının bir gerekçesi vardır ama önerge olarak eğer 2 ilçede kapatılmama kararı alınmışsa, 3'üncü ilçenin neden kapatıldığına dair de bir cevap yoksa...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Arkadaşlar orada siyaset yapıyor, öyle olmaz yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Kim söz istiyor?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Önergeyi duymadık yani.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Önergeyi mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Evet.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tekrar okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesiyle 2809 sayılı Kanun'a eklenen geçici 54'üncü maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Öz

Zehranur Aydemir

Erzurum

Ankara

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Önergeyle, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Afşin ve Göksun ilçelerinde bulunan yüksekokullarda eğitim faaliyetlerine devam edilebilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ama Elbistan yok tabii bu işte.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Elbistan, şöyle bir açıklama, Başkanım... Elbistan'da bir mühendislik fakültesi vardı. Yani bir üniversitede birden fazla mühendislik fakültesi olması hasebiyle orada da eğitime... Yani işletme fakültesi biçiminde, yanlış hatırlamıyorsam, taslakta var. Yani Elbistan'da kapanan bir şey yok, sadece dönüştürülen bir fakülte var. O fakülte de Elbistan İşletme Fakültesi diye...

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Yok ama öyle bir şey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, meslek yüksekokulu kapatılıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Var, var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Fakülte dönüştürülüyor da meslek yüksekokulu kapatılıyor.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ya, burada öyle değil mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Elbistan'da yeni bir fakülte var. Diğer tarafta ise yani Göksun ve Afşin'de yüksekokul var, sağlık yüksekokulu. Orada da tek bir program, hemşirelik programı vardı yani öğrencisi olan tek bir program var.

Şimdi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde kalmak üzere, sayın vekillerimiz de eğer şey yaparlarsa, uygun bulurlarsa Afşin'de ve Göksun'daki mevcut, bu hâliyle akademik birimler ipka edilebilir. Yani bu gelen teklif değerlendirilir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ret mi edilsin diyorsunuz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Değerlendirilebilir diyoruz.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Yani 3'ü de kapatılsın mı demek istiyorsunuz?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hayır, kapatılırsa 3'ü de... Doğru söylüyor Başkanımız, kapatılırsa... Şartları YÖK biliyor, geldiğine göre kapatılma şartlarını sağlamıştır. YÖK bunu zaten bize önermiş; açılırsa 3'ü birden açılır, kapatılırsa 3'ü birden kapatılır.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Yani bu şöyle: Elbistan'da devam ediyor, İşletme Fakültesi olarak devam ediyor. Tekrardan isterseniz buradan okuyabiliriz sizlere, taslakta.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - İşletme değil... "Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesine aktarılmıştır." diyor burada. Sosyal bilim ve...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Kapatılırsa hepsi kapatılsın.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - İşte, burada...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Orada şey çekişmesi çıkar yani.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Elbistan Mühendislik Fakültesi kapatılmış ve buradaki öğretim elemanları aynı üniversitenin...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Öyle ama Elbistan'da İşletme Fakültesi kuruluyor.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Vahit Kirişçi biliyor onu.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - İşletme fakültesi kuruluyor kıymetli arkadaşlarım.

Müsaadenizle ben okuyayım da buradan, taslaktan, sizler de...

Değerli Başkanım, bakın, lütfen...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Ek madde 190: Kahramanmaraş'ta İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. Bu üniversite... a) Rektörlüğe bağlı Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi -ilk kez- Fen Fakültesi, TUSAŞ Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi -dikkatinizi istirham ederim- Elbistan İşletme Fakültesi ile Yabancı Diller Yüksekokulları kuruluyor yani bunlar ilk kez bu üniversitede kurulmuş oluyor. Elbistan'da İşletme Fakültesi de kurulmuş oluyor, anlatabiliyor muyum... Burada yapılmaya çalışılan şey, 2 tane mimarlık, mühendislik ağırlıklı fakülte var, tek bir fakülte üniversitede kalmak üzere Elbistan'da yeni bir işletme fakültesi kurulmuş oluyor. Dolayısıyla, deyim yerindeyse bu verilmiş vaziyette. Aynı şey, bölge milletvekillerinden geldiğini varsayarak ben ifade ediyorum, gerek Afşin'de gerekse Göksun'da mevcut hâliyle devam edebilir, burada her 2'si de kalabilir. Burada niye eklenmek istendi? Çünkü aynı isimli program olmasından dolayı.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Başkanım, ben bu hâliyle önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Sayacağım.

Kabul edenler: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8... Kabul etmeyenler: 4... 8'e 4 önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasına "Hazine geri ödeme garantisi vermeye" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve hibe almaya" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Maddeye ilişkin bir önerge yoktur, söz isteyen de yoksa maddeyi oylarınıza sunuyorum.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

25'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25-10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı Cetvelin "A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri" bölümünün 128 inci sırasında yer alan "Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi" ibaresi "İstiklal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde önerge yoktur, söz isteyen de yoksa 25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına "kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler," ibaresinden sonra gelmek üzere "yükseköğretim kurumlarında çalışacak öğretim elemanları," ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 4 adet önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3755) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Iğdır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kezban Konukçu

İstanbul

Perihan Koca

Mersin

Hikmet Yalım Halıcı

Isparta

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Suat Özçağdaş

İstanbul

Şenol Sunat

Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz Kezban Konukçu.

Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Şimdi, bu saatte bunu konuşmak zorundayız çünkü gerçekten önemli bir madde olduğunu düşünüyoruz. Zaten öğretmenler için olan bir uygulamanın öğretim elemanları için de getirilmeye çalışılması KHK'ler rejiminin devamı anlamında, KHK uygulamasının devamı anlamında. Niye KHK diyorum? Aynı zamanda, KHK'lerle görevinden edilmiş öğretim elemanlarının, öğretmenlerin, memurların, kamu görevlilerinin görevine döndüğünde bir kısmının bu arşiv araştırmasına ve güvenlik soruşturmasına takılarak görevine iade edilmediğini biliyoruz ve bunun yine insanları ehlileştirmek için, kendi istedikleri gibi şekillendirmek için kullanılan bir yaklaşım, uygulama olduğunu görüyoruz. "Kamu güvenliği ve kurumsal disiplin" diye bir kavram kullanılıyor ama biz bu kavramın asıl gerekçe olmadığını çok iyi biliyoruz. Asıl mesele istenildiği gibi bir toplum yaratmak. Bu toplumun kendisinin sorgulamayan, düşünmeyen, kendi fikrini oluşturmayan, bilimsel düşüncüyü oluşturup bunu yaygınlaştırmayan bir toplum olması; üniversitelerin tamamen kamu yararına, bilimsel faydaya hizmet eden değil piyasaya, sermayeye ve tek adam rejimine hizmet eden kurumlar hâline getirilmeye çalışılması ve öğretim görevlilerinin, elemanlarının da bu kriterlere uymayacaklarsa eğer, "güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması" adı altında atanmaması için getirilmeye çalışılan bu maddenin kendisinin kabul edilmesi gerçekten mümkün değil. Ben burada hiçbir milletvekilinin de gönülden bu maddeyi kabul edilebileceğini düşünmüyorum çünkü bugün bizler için, muhalifler için uygulanan bu madde yarın öbür gün aynı şekilde sizler için de uygulanabilir çünkü her iktidarın makbul olmayan muhalefeti, her iktidarın makbul olmayan öğretim görevlisi vardır. Önemli olan bilimsel kriterlerdir ve kamu yararının gözetilmesidir atamalarda ve liyakatin kesinlikle gözetilmesidir diye düşünüyorum.

Ben söz almışken çok kısaca bir konuya değinmek zorundayım sorumluluğum gereği. İstanbul Milletvekili olarak, buraya gelmeden önce işçileri ziyaret ettim. İstanbul Büyükşehir Belediyesinden arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması gerekçe gösterilerek işinden 100'den fazla işçi atılmış ve bunlardan bir kısmı direnişter. Gerçekten hiçbir yasal dayanak olmadan "arşiv araştırması" diyerek işten atılma ya da görevine atanmama meselesinin sadece iktidara ait olmadığını görmek bizi üzüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Onların sorunlarını dile getirmek sorumluluğu aynı zamanda bizde olduğu için bunu da burada konusu açılmışken dile getirmek istiyorum. Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturmasıyla görevden atılmanın ya da atanmamanın KHK'lerle görevden atılmaktan hiçbir farkı yoktur, aynı hukuksuzluğu içermektedir. Bu hukuksuzluklara bir an önce son verilmeli diye düşünüyorum. Aynı zamanda bunu da ifade etmek istedim.

Bu maddenin kesinlikle geri çekilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NAZIM MAVİŞ - Şimdi aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Suat Özçağdaş'a ait.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, bunu yapmayın, bu doğru değil; bunu yapmayın. Bu, Türkiye'deki akademik sistemin mahvı olur. Burada önermiş olduğunuz şey güvenlik soruşturması ve arşiv taraması asla kabul edilebilir bir şey değil. Teklifi bu hâliyle "yükseköğretim kurumunda çalışacak öğretim elemanları" ibaresi eklenerek sıradan, otomatik bir idari işlem gibi anlatıyorsunuz. Oysa öyle değil, akademik özgürlük ve üniversite özerkliği bağlamında bu düzenlemenin geri çekilmesi gerekir. Bu 26'ncı madde kabul edebileceğimiz bir madde değildir. Bu madde kabul edilirse bugün bu maddeden ne yarar umuluyorsa yarın tam tersi olur çünkü bu madde tam olarak muğlak bir karar mekanizması oluşturuyor. Üniversite atamalarında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması şartının getirilmesi, öğretim elemanlarının bilimsel yeterlilik ve liyakat yerine siyasal iktidarın güvenlik aygıtlarının değerlendirilmesine tabi tutulması hedefini ortaya koyuyor. Hatırlayacaksınız, bu, 15 Temmuzdan bu yana olan bir süreçtir; 2016'dan bu yana adım adım oluşturulmuştur ve OHAL döneminde kanun hükmünde kararnameyle getirilmiştir, Anayasa Mahkemesi 2019 yılında bu uygulamayı kişisel verilerin korunmasına ilişkin yeterli güvence içermediği ve idareye geniş takdir yetkisi tanıdığı gerekçesiyle iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu bir şeyi daha da genişletmeye çalışıyorsunuz. Anayasa'nın 133'üncü maddesi üniversitelerin bilimsel özerklik temelinde kurulacağını, öğretim üyelerinin bilimsel araştırma ve yayın özgürlüğünü güvence altına aldığını bu kararda hatırlatmıştır. Açıklamada Anayasa Mahkemesi kararlarında da akademik özgürlüğü, akademisyenlerin görüşlerini tartışmalı olsa dahi serbestçe ifade edebilmesini kapsadığının altını çizmiştir.

Değerli arkadaşlar, bu çerçevede, istihbari bilgiye, kişinin sosyal çevresine ve benzeri muğlak kriterlere dayanan bir tarama mekanizması; bu, anayasal güvencelerle bağdaşmaz. Türkiye şunları gördü: Senin kardeşin şuralarda şuralarda üyemiş, sen giremezsin. Ben size söyleyeyim ne yaşadığımı: Üsküdar ilçe başkanıydım, benimle birlikte çalışan bir kadın kolları başkanımız vardı. Oğlu Türkiye'nin önde gelen şirketlerinden birine girecekti -devlet mekanizmasından bahsetmiyorum, güvenlik taramasından da bahsetmiyorum- ona dediler ki: Senin annen Cumhuriyet Halk Partisinde çalışıyormuş, biz seninle çalışamayız. Televizyon kanalları falan da var, memleketin anlı şanlı kurumu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, bakın, burası Türkiye, bunları yaşıyoruz. Bu ülkenin bazı devlet kurumlarında, çok açık söylüyorum, yan yana cuma namazı kılmayan gruplar var, kurumun adını da söylemeyeyim şimdi. Eğer siz böyle bir şeyin yolunu açarsanız -bunu getirenler bir yarar umuyordur- yarın başka meselelerin önünü açar, bir grup bir başka gruba, öbür grup öbür gruba sokmaz; bu olmaz. Burada atfı yaptığınız 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu var, "Son derece olgusal yazıyor." o Kanun'da. Yani benim hakkımda hiçbir yargı kararı yok ama birileri beni araştırıyor. Ben çok gurur duyarak söylüyorum, ben 14 yaşından beri sosyal demokratım, Atatürkçüyüm, Cumhuriyet Halk Partiliyim ve bu ülkedeki bütün sağ partilerle muhalif oldum ben. Birisi beni taradığında binlerce Recep Tayyip Erdoğan eleştirisi görecektir, belki yüzlerce Devlet Bahçeli eleştirisi görecektir. Olgusal bir karara dayanarak koyarsanız benden asla idari istikrarı sağlayacak biri olmaz. Peki, nasıl olacak? İktidar biz olduk -inşallah öyle olacak, o tartışmaya girmeyeceğim şimdi- tuttuk biz olduk, siz oldunuz muhalefet öyle ya, olmaz mı? Olur yani. Yani diyelim zor ya, oldu diyelim. Ben ciddi bir şey anlatıyorum. Yarın geldi bu kılıç bizim elimize, geleni geçeni kestik. Kim ki Recep Tayyip Erdoğan

resmi beğenmiş kestik, kim ki başka bir şey beğenmiş kestik. Neden? Yargı kararına ihtiyaç yok, istihbari bilgiye ihtiyaç yok. Olgusal taramayla "Sen akademisyen olamazsın." diyoruz. Ya, Türkiye kalkınır mı zannediyorsunuz böyle olarak? Akademinin ruhu farklı fikirlerin çatışması zaten. Ya böyle bir şey üniversite için düşünülebilir mi? Her tür siyasi görüşten insanın üniversitede olması lazım. Türkiye öyle gelişecek. Ya, şöyle bir derdiniz var, açıkça eleştirerek söylüyorum: Memleketin tamamını milliyetçi muhafazakâr yaptığınızı zannederseniz ülkenin gelişeceğini zannediyorsunuz. Hayır, ne kadar çok renkli kesimler olursa o tartışmadan büyüyor ülkeler. Dünyanın her ülkesi öyle büyüdü. Bakın, bu madde çok tehlikeli. Yarın, bugün iktidar ortağı olanların birbirini o üniversitelere sokmadığını görsünüz çünkü bir grup bir başka grubu almayacak, kadrolar sınırlı, kadro ihdas etmek için burada saatler boyunca konuşuyoruz, az sayıda kadro var. O kadroları nasıl vereceğiz? Bizimkiler girsin, o zaman ötekileri dışarıda bırakacağız. 12 Eylülde kuzeni bilmem ne örgütün bilmem ne toplantısında diye onu da o örgütten sayan insanlar var. Ben size söyleyeyim. Bugün burada bulunan milletvekilleri, AKP'li milletvekilleri, MHP'li milletvekilleri, bu uygulandığı takdirde örneğin iktidar başka biriye Ülkü Ocakları geçmiş olan herkes gitti taca çıktı, CHP'nin Gençlik Kollarında olanlar taca çıktı, sizlerdense taca çıktı. Neden?

RUKİYE TOY (Sivas) - O günler yaşandı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, bakın, eğer bu söylediğinize...

Tamamlıyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sizden başka önergede konuşacaklar da var, onlara da söz vereceğim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hemen tamamlıyorum.

Sayın Vekilim, eğer bir zulüm gördüğünüze inanıyorsanız, aynı zulmü uygulayarak mutlu olamazsınız.

İki, şu standart cevaba da bir standart cevap vereyim. Cumhuriyet Halk Partisinin en son iktidar olduğu yıl 1977'dir. Sizin ne derdiniz varsa ondan sonraki sağ partilerle derdinizi çözebilirsiniz, biz değiliz. Hatta Cumhur İttifakı'nın ortağı DSP'yle de çözebilirsiniz, anlatabiliyor muyum? Biz değiliz onun ortağı. Dolayısıyla siz ona bakabilirsiniz, anlatabiliyor muyum? Şimdi, bunlarla bir yere gidemeyiz. Geçmişte eksiklikler varsa, yanlışlıklar varsa başka şeylerin yapılması anlamına gelmez, aynı şeylerin yapılması anlamına gelmez. Ben Türkiye açısından büyük bir tehditte bahsediyorum, A partisinden, B partisinden, C partisinden bahsetmiyorum. Bir grup, burayı ele geçiren bir grup başka bir grubu tasfiye eder. Devlet sırrı olduğu için bazı şeyleri söylemiyorum şimdi. Devletin bazı istihbari kurumlarında sadece belli görüşten insanlar var bugün Türkiye'de, İçişleri Bakanınıza sorabilirsiniz. Tek bir gruptan gelen insanlar var istihbarat gruplarının içerisinde, geri kalanların tamamını tasfiye ederler. Başkent için bakabilirsiniz mesela. Dolayısıyla bu çok tehlikeli bir madde. Bunu Türkiye'ye yapmayın, Bu doğru bir iş değildir.

Olgusal, illiyet bağı kurarak, akrabalıklara, ilişkilere bakarak insanların akademik gelecekleri belirlenemez. Burada hepimize sorumluluk düşüyor. Bu madde kesinlikle geri çekilmelidir, bunu Türkiye'ye yapmayın. Bu geçmişte -girişte de söyledim- İstanbul Büyükşehir meselesinde İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun dile getirdikleri olmuştu. İki sene sonra sorduğumuzda "Yok öyle bir şey, siyaset yapma hakkımı kullandım." dedi. 557 terörist vardı İBB'de. Bu geçici olarak kullanılır, herkese zarar verir, çok yanlış olur, bundan vazgeçilmesi Türkiye'nin yararınadır. Bunu kendi aranızda tartışın, bundan Türkiye'yi kurtarın çünkü bugün muhalif görünenleri dışarıda tutarsınız, yarın yeni muhaliflere ihtiyaç olacak, kendi içinde devam edersiniz çünkü kadrolar ve yer sınırlı. Bu başka bir şeye doğru dönüşür.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü söz Şenol Hanım'ın.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Evet, teşekkür ediyorum. Ben daha kısa konuşacağım.

Evet, normal bir hukuk devletinde devletin egemenlik haklarını ve millî güvenliğini korumak adına kamu görevlilerine, öğretmenlere -ki bunlara zaten isteniyor- ve işte akademisyenlere güvenlik soruşturması uygulanmasını ilkesel olarak makul bulduğumuzu ifade etmek istiyorum ancak değerli milletvekilleri, bizim buradaki temel itirazımız güvenlik soruşturmasının kapsamına değil, uygulanış biçimidir. Ne yazık ki bugünkü idari iklimde bu mekanizmaların devletin güvenliğini sağlamak için değil, iktidarın kendi dünya görüşüne uymayan, muhalif veya bağımsız düşünen liyakatli akademisyenleri ötekileştirme ve üniversitelerden uzaklaştırma aracı olarak kullanılacağına inanıyorum. Keşke öyle inanmasaydım. Bu yetkinin sınırlarını net çizmeden, şeffaf denetim mekanizmaları inşa etmeden getirilecek bu uygulamanın sonucu bellidir. Devlet yönetimi ve hukuk güvenliği kişilerin veya iktidarların keyfî takdirine bırakılamaz. Millî güvenliği koruyalım ancak bunu hukuki güvenliği, akademik özgürlüğü ve liyakati zedelemekten yapalım ancak güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının hukuki güvencelerden uzak, ucu açık bir eleme mekanizmasına dönüşeceğini bildiğimizden bu maddenin çekilmesinden yana olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son söz Mehmet Karaman Bey'de.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün öğretim elemanlarının görev yapacakları alan ve somut güvenlik ihtiyacı gözetilmeden güvenlik soruşturmasına tabi tutulması akademik kadrolar bakımından çok geniş bir sınırlamadır. Üniversitelerde esas ölçüt bilimsel yeterlilik, akademik üretim ve liyakat olmalıdır. Güvenlik soruşturmasının genel atama şartına dönüşmesi, kişisel verilerin korunmasının yanında bilimsel özgürlük ve üniversite özerkliği üzerinde de caydırıcı etki oluşturabilir. Bu uygulama ancak gizlilik dereceli veya stratejik görevlerle sınırlandırılmalı, olumsuz değerlendirmenin somut gerekçesi ilgili kişiye bildirilmeli ve etkili itiraz imkânı sağlanmalıdır. Güvenlik ihtiyacı akademik özgürlüğü belirsiz ve süresiz bir denetim altında bırakmamalıdır. Bunun için geri çekilmesi ve daha sonra yeni şekliyle ortaya konmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir.

Maddeye ilişkin bir söz talebi vardı.

Yüksel Bey, buyurun.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Reddedildikten sonra konuşmak, tabii, değişik olacak. Bu düzenlemeyle, atama yetkisini, öğretim elemanı atama yetkisini akademiden, üniversiteden alıp güvenlik bürokrasisine devrediyorsunuz. Böyle bir yöntemle asla nesnellik sağlanamaz, standart ve tekrar edilebilir bir yöntem tanımlayamazsınız. Bu ne demektir? Ayşe Hanım için ayrı bir yöntem tanımlayacaksınız koşulları farklı olduğu için, Mehmet Bey için daha farklı. Yani bu devam ettirilebilir, standardize bir uygulama olmayacak, son derece ciddi skandallar ortaya çıkacak. Bizim gibi kutuplaşmış bir toplumda bu intikamcılığa, siyasal ön yargılığa, keyfiliğe, öznelliğe zemin sağlayacak. Bunu a, b, c harflerini bildiğim kadar biliyorum, bunu siz de biliyorsunuz aslında. Yani nereden geliyor bu zorlama, onu bilmiyorum. O da sizin sorumluluğunuz.

Bakın, Anayasa Mahkemesi 2019 iptalinde diyor ki: "İdareye çok geniş yetkiler veriliyor." Yani "İdarenin sınırlanması kolay olmayacak." diyor. Kişisel verilerle ilgili bir şey söylüyor, aslında kibarca diyor ki: "Böyle bir şeyi uygulamak için net bir şekilde işleme yöntemi kullanmanız gerekiyor." Öyle ya... Yani siz çeşitli verileri bir havuzda toplayacaksınız, benimle ilgili işleme yapacaksınız ben akademiye uygun muyum, değil miyim diye. Size bu hakkı kim veriyor, niye bunu başlatıyorsunuz? Yarın öbür gün sizin çocuklarınıza karşı... Mesela, hanımefendi 28 Şubatla ilgili bir mağduriyetten bahsetti. Doğru, ben demin de söyledim ama sizden sonra da mağdurlar var. Yani ben Marmara Üniversitesinde 3-4 defa üniversiteden atılmakla tehdit edildim, tamamen kamusal ahlakla hareket etmeye çalıştığım için atılmakla tehdit edildim. Yani sizin mağduriyetinizde hayat donmadı, sizden sonra da mağduriyetler oluyor. İşte, bakın, bu öneriyle ilgili tutumunuz aslında evrensel, standart bir hakkaniyetli tutumunuz olup olmayacağıyla ilgili bir testti; bu sınavdan kaldınız bence. Yani "Ben mağdur oldum, başkaları mağdur olmasın." şeklinde bir evrensel tutum takınmadınız.

Şimdi, bakın, işleme mekanizması zaten oluşmuş durumda. Ben size sabah da bir örnek vermiştim. Olay şu: Bir genç arkadaşın herhangi bir terör örgütüyle iltisakı ve irtibatı -ki bunlar hukuki terimleri değil, biliyorsunuz- bunun nasıl yorumlandığını biliyor musunuz? Attığı "tweet"lerle. 18-19 yaşında bir "tweet" atmış, oradan bağlamından koparıyorsunuz. O çocuğun öfkesinden vesaire koşulları dikkate almıyorsunuz, hayatını karartacak bir karar veriyorsunuz oradan yola çıkarak. Yani bu hakkı size kim veriyor arkadaşlar? Herkesin hata yapma yapma hakkı var. Ben üniversitedeyken hani anarşist gruplara daha meraklı olabilirim. Başka gruplara, radikal İslamcı gruplara meraklı olabilirim. Herkesin bir büyüme, olgunlaşma... Ben yirmi yıl önceki ben değilim ki. Siz insanı donduruyorsunuz bir yerde ve dondurduğunuz yerden yola çıkarak "Bu arkadaşı ben akademiye almam." hakkını siz de kendinizde görüyorsunuz. Anayasa'nın üstünde, yasaların üstünde bir hakkı kendinize vehmediyorsunuz. Siz bir işleme mekanizması tanımlıyorsunuz. Bunu yapmama hakkınız, gücünüz hâlâ var. Bence bunu yapmayın, bu şekilde de tarihe geçmeyin diye düşünüyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'na tabi olma durumu şu an geçerli zaten değil mi, devlet memurları bu kanuna tabi. Peki, öğretim elemanlarını bu kanunundan ayrı tutan neydi?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Yalnız kanunu okuyacak olursanız devlet memurları bu kanuna tabi diye bir şey yok. O kanunda güvenlikle ilgili yani MİT mensupları, askerler, Emniyet mensupları ve öğretmenler; devlet memurları diye değil.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Hayır, burada (2)'nci fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler zaten var.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Öğretmenler var kanunda.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ona "yükseköğretim kurumlarında çalışacak öğretim elemanları" ibaresi ekleniyor. Doğrusu, eğer dediğiniz gibi bir güvenlik ve şey getirecek endişesi taşıyorsanız bu, öğretmenler için de geçerli olacaktır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Zaten o da yanlış.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Kamu kurumlarında çalışacaklar için de geçerli olacaktır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kurban burada var zaten, kurban burada var.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ben kurban değilim, pardon! Ben bu sisteme direnmiş, bunun bedelini ödeyen bir insanım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamam Vekilim yani sonuç itibarıyla haksızlığa uğradığınızı ifade ettim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Kayıtlara geçsin diye, ben sosyalist bir insanım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Neyse...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Yani ben şunu demek istiyorum: Devletin uyguladığı ve kanun olarak çıkardığı bir yasanın işleyişinin eğer olumsuz sonuçları varsa bu kanun değiştirilmeli. Kanuna girecek bir grubun korunması için yapılacak bir çalışma gibi görmüyorum ama bence bu konuda...

LATİF SELVİ (Konya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Buyurun Hocam.

LATİF SELVİ (Konya) - Bu konuyu bir işleme konusu veya bir tarafgir anlamda kullanmak için bir aparat gibi değerlendirmiyorum, onu söyleyeyim yani benim bakış açım. Şimdi, eğer bu böyle olmuş olsaydı birçok bürokratin oturduğu lojmanlarda başka başka partilere oy çıkmazdı. Yani bunlar biraz abartı yorumlar gibi geliyor, onu özellikle belirtmiş olayım. Kaldı ki AK PARTİ iktidarları döneminde en objektif kriter olan sınav sistemine en çok riayet eden iktidar olduğunu da söyleyebilirim.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - KPSS'yle değerlendirilmesi...

LATİF SELVİ (Konya) - Benim değerlendirmem.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - E, mülakat diye bir şey var, KPSS var.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Temelinde KPSS var.

LATİF SELVİ (Konya) - Benim değerlendirmem. Üniversiteler de dâhil, Millî Eğitim de dâhil, başka kadrolar da dâhil, eğitim yöneticiliği de dâhil.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Siz yapmadınız, KPSS yaptı.

LATİF SELVİ (Konya) - Efendim, AK PARTİ iktidarları döneminde yapılan şeyden bahsettim.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Ecevit döneminde geldi o.

LATİF SELVİ (Konya) - Efendim...

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - KPSS sizden önce geldi.

LATİF SELVİ (Konya) - KPSS önce tabii canım.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Onu diyorum ben de. Onun sayesinde olmuştur, siz erozyona uğratiyorsunuz şimdi.

LATİF SELVİ (Konya) - Hayır, hayır, ben ondan bahsetmiyorum. Sınav sistemleriyle ilgili en fazla, en objektif kriter olan sınava en çok riayet eden iktidar AK PARTİ iktidarlarıdır. Yani daha önceki dönemlerde de sınavlar yapıldı tabii, bir tek KPSS değil, bunun dışında da pek çok sınav var; işte, ÖSYM vesaire hepsini sayabiliriz, TUS, hepsini saymamız mümkün; her iktidar döneminde yapılanlar vardır.

Şimdi, Başkanım, ben şöyle bir şey söyleyeyim: Zaten 16'ncı maddede eğer bir değerlendirme yapılacaksa zaten bunu aşağı yukarı kapsayan birtakım düzenlemeler var. Ayrıca, böyle bir maddenin 26'ncı maddeye eklenmesine gerek olmayabilir, değerlendirmem çünkü 16'ncı maddede zaten bu konu işlenmiş, 26'ncı maddeye ayrıca eklenmesini gerektirecek bir durum görmüyorum. 16'ncı maddede bunları ifade edecek hususlar var, güvenlik soruşturmasıysa, vesaireyse, ayrıca 26'ncı maddeye eklenmesine gerek olmayabilir.

Takdirlerinize...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - 16'ncı madde farklı bir şeyle alakalı ama.

LATİF SELVİ (Konya) - Yok, yok; konu içeriği açısından demedim ben, onu da mesela Kezban Hanım eleştirdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, örneğin, bu ülkede şu andaki tarikatlar, cemaatler; bunların bazılarının birbirleriyle kavgası bizimle oldukları kavgadan fazla, bunu anlatmaya çalışıyorum. Bir grup eline istihbarat yetkisini geçirirse yani bunun karar verici makamı olursa ve hiçbir yargı kararına dayamazsa "X" cemaatinden olanlar "Y" cemaatinden olanların hiçbirisini akademiye sokmazlar. Bundan daha açık nasıl anlatabilirim?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bir şey sorabilir miyim?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Burada kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler zaten bu kanuna tabi miydi bugüne kadar?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Geçiyor zaten.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Geçiyordu, değil mi? Peki, bu uygulamada bahsettiğiniz tehdit ya da tehlike yaşanmış mı bugüne kadar?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İki cevabım var. Birincisi, öğretmenler için de olması yanlıştır çünkü öğretmenler bu ülkenin özgür yurttaşlarıdır, onları tornadan sokup çıkaramazsınız.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Sayın Hocam, Sayın Başkanım...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamamlayayım, bir dakika... Sordunuz, söylüyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Öğretmenler başka diğer yurttaşlar gibi aynı zamanda sadece tek bir tornadan geçmek zorunda değil yani Marksist bir öğretmen de gelir matematik dersi verir, hiçbir sorun yok, sosyalist öğretmen gelir, başka bir ideolojiden olan gelir, sosyal demokrat verir.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Veriyor zaten.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Dolayısıyla buradan geçmesi yanlıştır çünkü bu sistemle geçemez ama başka bir şey söyleyeyim, daha da ötesini de söyleyeyim.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ama geçmiş, çalışanlar var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Şimdi, bakın, daha da ötesini söyleyeyim.

Öğretmenler yine bir kertede devletin verdiği eğitim programını uygulayan, belirli bir sınırı olan yapılar. Oysa akademisyenler öyle değil. Akademisyenler o ufku genişleten insanlar, onlar daha bambaşka bir seviyede. Dolayısıyla onların kullanacağı özgürlük alanlarının çok daha fazla olması gerekiyor. Bakın, bu, Türkiye için büyük bir tehdit, cemaatleşmeyi artıracak olan bir tehdit. Bunu bir şeyi işaret ederek söyleyemiyorum yani yarın başka bir iktidar olur; hani her seferinde "Ha, ha, olmaz filan." diyorsunuz ya, biz olduk diyelim. Bu iktidar biz olduğumuzda -örnek olarak söylüyorum- öyle yapmayacağımıza eminim, hemen kaldırırız bu kanunları ama şu: Biz o imkânı kullanarak bizim gibi düşünmeyen herkesi alabilir miyiz? Vekilim "Geçmişte bize böyle oldu." diyor.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Suat Bey, bir de ben konuşayım.

Bakın, şimdi, kanun çok açık. Şimdi, zaten, öğretmenlerin... Bizim, herhâlde bu kanunun yenilenmesi 7/4/2021-17/4/2021 yani bu kanun 7315. Biz devlette çalışan memuru alırken bu kapsamda bir araştırma istiyoruz kurum olarak. Devlet birimlerinden bize -bakın burada bir sürü madde var- kimin nasıl araştırma yapacağı, hangi birimlerin nerede ne kaydı tutacağı ve hangi kuruma ileteceği, o gizlilik dereceleri dâhil geniş kapsamlı; zaten bizim Anayasamızda kurallar belli, biz anayasal devletiz. Bu anayasayı da yıllarca yapmışız yani milletvekilleri, bizden öncekiler de yaptılar. O zaman, biz, vatandaş olarak Anayasa'ya bağlılıkla -değil mi- Anayasa ne yazıyorsa... Birileri bunu kötüye kullanabilir, doğrudur; sizin dediğiniz olabilir, cemaatler gelir veya herkes bunu kötüye kullanabilir. Kötüye kullanılır diye kanun yapılmaz, kanun uyulsun diye yapılır. Şimdi, bu 7315 yapılmış, bu kanuna atfen 26'ncı madde getirilmiş. Öğretmenler bu kanuna tabi ise üniversite de bu kanuna tabi olsun, o kanun işlesin ve gizlilik de ona göre olsun yani devlet yapсын bu işi.

Ben üniversitede rektör yardımcılığı yaptım, uzun yıllar idarecilik yaptım; hocam rektörlük yaptı. Önceden bunu kim yapıyordu? Kurum yapıyordu. Siz kuruma ne kadar güvenebiliyorsunuz devlete güvenmediğinizde, kurumdaki insana ne kadar güveneceksiniz? Dikkat etmek lazım, dediğiniz şeyler doğru ama devletin de idaresi adaletli olmak zorunda, kayıtlarını korumak zorunda ve kanuna uymak zorunda. Kanun, nihayetinde insanı devlete bağlayan şey. Bu yanlış olabilir, bakın, ben size itiraz etmiyorum; yanlış burada düzeltmek değil, bu doğru; yanlış 7315 olabilir. O 7315'te de... Anayasa gelecek, orada bireysel özgürlükleri, hak ve insani özgürlükleri oturur konuşuruz, o zaman sizin dediğiniz doğru olur.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Vekilim, öğretmenler elendiler, 59 vere vere hepsini mülakattan elediler.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Şimdi, bakın, bunlar kanunun özüne sirayet etmez. Diyelim ki biri hata yaptı, birisi hatalı davrandı ama kanun hatalı değil. Kanun senin elinde güzel işler, benim elimde de -hadi, ben kendimi kötü insan olarak niteleyeyim-kötü işler; buna göre biz karar veremeyiz ki. Biz, yazılan ve bize kayıt tutturulan Anayasa'ya göre karar vereceğiz. Dolayısıyla, bence, benim fikrimi soruyorsanız anayasaldır; değiştirmemiz gerekiyorsa yarın, Anayasa'yı değiştirirken 7315'te eksiklikler varsa, hani, kimin neresi tırtıklama şeyi varsa orayı değiştiririz. O yüzden boşuna tartışmanın da bir anlamı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Kifayetimiz müzake oldu gibi sanki.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Zaten herhangi bir tartışmadan bir sonuç çıkaramıyoruz. Getirdiğiniz şeyde aynı fikirdeydik, orada bile çıkaramadık.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Hukuk devleti olmak, mesele o.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çünkü siz Türkiye'de bir grup insana "Artık sizi akademisyen yapmayacağız." diyorsunuz. Bunu kabul edemeyiz.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Tamamen fişleme üzerine kurulu; bakın, canlı örnekleri var, dinlemiyorsunuz ki anlatıyoruz, dinlemiyorsunuz. Bir tane "tweet" üzerinden terörle iltisaklı yapıyorlar.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Kanun olmasa, bu kanunu koymasın daha...

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Uzaklaşmışsınız...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Rektör kendi kafasına göre, kendi düşüncesine göre adam alacaktır o zaman yani.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Olur mu öyle şey? Adam bir tane "tweet" atıyor diye terörle iltisaklı yapıyorsunuz.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Eğer yürütmenin bu konuda bir yorumu yoksa oylamaya sunacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Saraçhaneli 301 genci tutuklamış, onların hiç birisi akademisyen olamaz şimdi.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Daha farklı ne söyleyeceksiniz? Var mı getireceğiniz...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - 301 genci tutukladınız, aylarca yatırdınız, sonra onlar beraat ettiler. Şimdi, onlar akademisyen olmak istese bu çocukları yapmazsınız.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Suat Bey... Suat Bey...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben size çok somut sorun söylüyorum.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Ama o da tadat edilmiş, sayılmış Sayın Vekilim yani araştırmanın nasıl yapılacağı sayılmış kanunda.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Burada sayılmış, hepsi var; bir 7315'i okuyun.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Araştırmanın nasıl yapılacağı sayılmış kanunda, dediğiniz kadar değil yani "Bu adam şu görüşte de bunu almıyoruz." falan yok.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Öyle bir şey olur mu? Hiçbirimiz giremezdik o zaman zaten, hepimiz soruşturma geçirdik yani.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ben size örnek verdim, anlattım, kendimden örnek verdim ama sirayet etmiyor. Ben 18 yaşından beri sosyalist olan bir insanım, FETÖ'yle iltisaklandırılmışım. Yani, arkadaşlar, daha ne...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu kanunla mı, bu kanun uygulamasıyla mı?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Hayır ama mahkemede şu an benim davam.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bu kanun uygulamasıyla mı? Bizim konuştuğumuz bu kanun, bakın...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Mahkemede benim dosyam.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Kaç yıl? Sayın Vekilim, kaç yılında atıldınız?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Sayın Hocam, bakın kanuna, 2021'de sizler bu kanunu değiştirmişsiniz, belli bir kriter getirmişsiniz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ben mi?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Milletvekilleri olarak söyledim, sizin şahsınızda milletvekilleri dedim. 2021'de netleştirilmiş; nasıl kayıt tutulur, kimler iltisaklıdır, kimler değildir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - O zaman, yanlış bulduğumuz bir şeyi değiştirelim.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Hocam, bir kanun getirmek zorundasınız, o zaman herkes istediği gibi, istediği şekilde... Öyle devlet mi olur ya!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Niye?

Zamanında nasıl memur oluyordu, nasıl oluyordu? Stajyerlik yapıyorduk değil mi?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yine, biz...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Zaten dosyamız gidiyordu, adli sicil kaydımız gidiyordu...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Evet, evet, araştırma da yapılıyordu Hocam.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - E, yapılıyordu bir şeyler artık, stajyerlik yapıyorduk -bu işe hâkim mi deniliyordu- göreve başlıyorduk.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Güvenlik soruşturması da yapılıyordu Hocam.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Yok, yapılmadı, ben göreve başladığımda...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Yapılıyordu Hocam, yapılmaz olur mu?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bu böyle olmaz, Genel Kurulda da böyle kolay geçmez.

(Gürültüler)

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Arkadaşlar... Arkadaşlar... Endişeler ile tartıştığımız şey farklı; endişelerinizi paylaşıyoruz, aynı şey bizim için de bir korku şeyi olabilir ama burada bahsedilen olay o değil; burada bahsedilen, var olan, kabul edilmiş, şu an

yürürlükte olan bir kanunun "uygulanması" ibaresini... Ki orada bir çok kesim de var, eğer bu yanlış bir uygulamaysa o kesimler için de yanlıştır. Dolayısıyla bence buradaki şey "öğretim elemanları" ibaresinin eklenmesi, kanuna eklenmesi...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bugüne kadar nasıl alınıyorsa öyle alınır.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - İşte, böyle alınmış bugüne kadar.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, son sözü size vereyim, ondan sonra oylamaya geçeceğiz.

Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkan, buradaki temel sorun, nesnel ölçütlere dayanmayan bir değerlendirmenin yapılıyor olması. 7315 elinizde, açıp bakacak olursanız orada nesnel ölçütlerin yanı sıra öznel ölçütler var.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - O zaman buranın konusu değil, Anayasa değişikliğini getirin...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Anayasa'yla ilgisi yok bunun ya.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Hayır, Anayasa'yla ilgisi yok.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Bir şeyi kurala...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu ülkede yaşananları az önce anlattılar Değerli Vekilim.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Biz Türkiye Cumhuriyeti yasasının, Anayasa'sının vatandaşlarız değil mi? Bir şeyden sorumlu olmalıyız devletimize karşı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyor bu ülkede.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Bakın, bu yanlış olabilir, milletvekili o yanlış, kanunun yanlış olduğunu söyleyebilir "İşte, bakın, şurada öznel var, bunu değiştirelim." diyebilir.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu benim konuşma süremden sayılmıyor değil mi Sayın Başkanım?

Sözlerimi şöyle bitirmeye çalışayım, siz sordunuz "Peki, nasıl olacak?" diye. Bakın, kamu kendisinde bir istihdam yaratacağı zaman bir güvenlik soruşturması yapabilir, buna kimsenin itirazı olmaz ama güvenlik soruşturmasının nesnel ölçütlere dayalı olması lazım. Benim birlikte çalıştığım hemşire hanım çocuğu Bulgaristan'da okurken para transferinde ücret alınmıyor diye Bank Asyayla yalnızca para gönderdiği için memuriyetten oldu bu ülkede. Hepiniz bunu yaşadınız, 15 Temmuzun yıl dönümündeyiz. Şimdi, geçmişte o dönem yaşandı, "Bu, yasaya bağlı değil." diyemeyiz. Neden? Açın, okuyun lütfen 7315'i, nesnel olmayan çok sayıda ölçüt var, diyor ki: "Ben böyle olgusal bir değerlendirme yaptım."

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Yok böyle bir şey.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Var, lütfen 7315'e bakın; ben göstereyim size, ben buraya gelmeden önce 2 defa okudum.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Açıp okuyun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Lütfen, bakın yani nesnel ölçütlere, örneğin dava konusu olmuş ve sonuçlanmış bir ölçüte kimsenin itirazı olamaz, burada anlaşalım ama devletin herhangi bir istihbarat örgütünün ya da bir kurumunun bir kişi hakkında herhangi bir nesnel ölçüte bağlı olmaksızın bir değerlendirme yapıyor olması kabul edilemez.

Bir örnek daha verip bitireyim. Benim öğrencim tıp fakültesinden mezun oldu, gitti mecburi hizmete, o sırada da TUS'da bir psikiyatri kazandı İstanbul Üniversitesinde; YÖK, bu maddeyi kullanarak onun başlamasına izin vermedi. Mahkeme açtı öğrencim, ben de katkıda bulundum, mahkemeye sunulan belgede -isterseniz evrakları sunabilirim, YÖK Başkanımız da bilir- bu maddelerden, geçerli olan maddelerden birine atıfla bu öğrencinin öğrencilik döneminde 1 Mayıs'ta bir gösteriye katılması yüzünden oraya başvurusu kabul edilmedi. Öğrenci davayı açtı, kanıtları ortaya koydu, "Bu nesnel bir ölçüt değil." diye davayı kazandı ve başladı.

KEMAL KARAHAN (Hatay) - Kaç yılı Hocam?

KAYIHAN PALA (Bursa) - İki yıl önce.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hocam, ben size bir şey söyleyeyim mi?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Bu kanun gösterilerek... Şimdi, bakın...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Siz yurttan attınız adamları ya.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sözlerimi şöyle bitiriyorum: Bu düzenleme yapıldıktan sonra böyle bir durumda açılan davayı kazanma ihtimali olmayacak çünkü "7315'teki bu düzenleme senin için geçerlidir." anlamına gelecek. Soruyorum size, bir tıp fakültesi öğrencisinin 1 Mayıs'ta bir etkinliğe katılmış olması onun daha sonra üniversitede istihdam edilmesinin önünde bir engel olabilir mi?

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Olamaz ama sonuçta düzeltmiş o.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Olamaz.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ama şimdiki bu düzenlemeden sonra olacak. Bakın 7315'e lütfen. Bizim itirazımız öznel değerlendirmelere bağlı. Bu, yalnızca solcuları, yalnızca soldan bakanları etkilemeyecek; iktidarda kim varsa, onun istemediği kim varsa onları etkileme potansiyeli gösteren bir yasal düzenleme olduğu için itiraz ediyoruz. Lütfen anlayın bunu ve bunu geri çekin. Bu, bu ülkenin yararına bir uygulama değil.

Teşekkürler.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Son bir şey...

Bakın, ben hepsine kefilim çünkü ben bunların hepsini tanıyorum, eşim on iki yıl genel müdürlük yaptı TEMA'da, bu insanları tanıyorum...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Peki, teşekkürler.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Sayın Başkan, Kayihan Bey FETÖ'cülerle ilgili bir şey söyledi. Eğer anlattıklarınız onun gibiyse... Şimdi "Asya Finans 1 defa para yatırdı diye adam cezalandırıldı." diyor. Ben epey uzun süre il başkanlığı yaptım Erzurum'da, FETÖ'de Erzurumluydu biliyorsunuz, Hasankaleli, ben de oralıyım. Ben il başkanırken FETÖ'den atılan o kadar çok kişi geldi ki bana hemen hepsi bunu söylüyordu, sadece Asya Finans bir hesap açtım. Mesela, mağazacılar vardı, ceza almışlar, gelip diyor ki: "Ben taksit yaptım." Bunların hemen hemen hepsini ben yazdım da hiç öyle olmadığını gördüm. Bakın, bir tane bundan dolayı olan bir adam görmedim. Mesela FETÖ bir noktadan sonra dedi ki "Asya Finans para yatırın." Adam para yatırmış.

Mesela, Hocam, benim çok değerli bir arkadaşım, yurttan beraber kaldığım, Cerrahpaşada profesördü, hiç FETÖ'yle alakası yoktu ama bir gaza gelmiş, 82 bin lira para yatırmış. Evet, tamam, hesap aşmış ama para yatırmış adam. FETÖ demiş ki: "Banka batmasın, para yatırın, 82 bin lira para yatırmış."

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "Muhterem hoca efendinin bankasında hesap açın." diye bu milletin memurlarına propaganda yapıldı yıllarca.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Ben size anlatırım. Bu öyle değil gerçekten. Sürekli para göndermiş gerçekten ama çocuğu Bulgaristan'da okuyor ve Bank Asya gönderme parası almıyor, bunlar da dar gelirli insanlar, başka da bir ilişkisi olduğunu hiç zannetmiyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ben bu müzakerenin Genel Kurula da taşacağını biliyorum. Biz Komisyon olarak 26'ncı maddeyi yani geçmek durumundayız arkadaşlar.

26'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26'nci madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Evet, 27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür. BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - 28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28'inci madde kabul edilmiştir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir talebimiz olacak. Bugün saat kaç oldu?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Beşe yirmi var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Saat beş. Yarın 15 Temmuz var, katılınacak programlar var. Bunun üzerinde bazı tahsis yapılacak olan şeyler bize söylendi. Çok sayıda önerge vesaire... Bizim bir şerh yazmamız lazım. O yüzden, en azından pazartesi öğlene kadar fırsat verilirse bizim danışman arkadaşlarımız ondan yararlanmış olurlar...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bize perşembe denilmiş ama cuma yapsak...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Pazartesi öğlen yapalım. Yani bana yazık değil, danışmanlara yazık...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Ne diyorsunuz?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Siz ne karar verirsiniz...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Tamam, ben onu konuşmamın içerisinde alayım.

Değerli milletvekilleri, teklif üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylanmasından önce iki hususu oylarınıza sunmak istiyorum: İlk olarak kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde madde numaralarının yeniden düzenlenmesi ve teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci olarak, İç Tüzük 45'inci maddesi hükmü uyarınca Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün, Hatay Milletvekili Kemal Karahan'ın, Konya Milletvekili Latif Selvi'nin ve Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un teklifin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak seçilmelerini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 20 Temmuz Pazartesi günü saat 11.00'e kadar muhalefet şerhlerini Başkanlığımıza iletmelerini istirham ediyorum.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli milletvekili arkadaşlar, teklifimizin görüşmeleri boyunca müspet değerlendirmeleri, önerileri ve katkılarıyla çalışmalarımıza değer katan Komisyonumuzun tüm üyelerine, teklif sahibi milletvekillerimize, dışarıdan katılan vekillerimize, Yükseköğretim Kurulumuz başta olmak üzere toplantılarımıza katılarak Komisyonumuzu bilgilendiren tüm kurum temsilcilerine ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Başkanım, kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Bitireyim, kapatacağım.

Neyle ilgili sözünüz?

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teklif sahibi olarak kısa bir teşekkür konuşması yapmak...

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Teşekkür konuşması için söz vereyim.

Komisyon çalışmalarımız süresince teklif bütün yönleriyle değerlendirilmiş, milletvekillerimiz tarafından dile getirilen görüş ve öneriler büyük bir dikkatle ele alınmıştır. Yapılan müzakerelerin teklifin daha da olgunlaşmasına önemli katkı sağladığına inanıyorum. Bu çerçevede, teklifimizin yükseköğretim sistemimiz, üniversitelerimiz, akademik camiamız, öğrencilerimiz, ülkemiz ve aziz milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Toplantıyı kapatmadan, hocam -üç dakika en fazla- size söz veriyorum teşekkür mahiyetinde. Sonra kapatacağım.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sabrınızı zorlamadan gerçekten şunu çok samimiyetle ifade etmek isterim: Burada çok ciddi eleştiriler, çok ciddi katkılar gündeme geldi ama şunu inanarak söylüyorum: Bakış açımız, iktidar milletvekilleri, muhalefet milletvekilleri olarak önemli ölçüde aslında yükseköğretime, üniversitelere, üniversitelerin özerkliğine, Türkiye'nin bilimsel gelişimine katkı yapmaya dönük bakış açımızın önemli ölçüde aslında uyduğuna gördüm. Belki burada bir partinin milletvekilleri olarak değil de bir üniversitede ya da başka bir ortamda bir arada olsaydık ve bu kanun teklifini yazmak isteseydik ben eminim ki yüzde 90 aynı şeyleri yazıyor olurduk.

Burada kanunun özellikle teklif sahibi olarak -tabii, bir milletvekilimiz tıp kökenli, ben de sosyal bilim kökenliyim- yaklaşık otuz yıllık akademisyenim ve YÖK üyeliği, YÖK Başkan Vekilliği yapmış birisi olarak bu kanun teklifindeki maddelerin önemli kısmı gerçekten masa başında yazılmış maddeler değil, bunlar üniversitelerden, sahadan, öğrencilerden, araştırmacılardan gelen talepler, ihtiyaçlar sonucunda ortaya konmuş maddeler; bunu açıkça ifade etmek istedim.

Ben katkı veren bütün Komisyon üyelerimize çok çok teşekkür ediyorum.

Sabrınız için de ayrıca şükranlarımı arz ediyorum.

Günaydın diyorum.

BAŞKAN AYŞEN GÜRCAN - Biz de teşekkür ederiz.

Hayırlı geceler.

Herkese çok teşekkürler.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 04.46